

Aleg. 309

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o budżecie krajowym na r. 1905.

Wysoki Sejmie!

Projekt budżetu krajowego na rok 1905, który Komisya budżetowa niniejszem przedkłada Wysokiemu Sejmowi do uchwały, odstępuje od odnośnego preliminarza Wydziału krajowego w poszczególnych pozycjach w 11 rubrykach wydatków, tudzież trzech rubrykach prelimitowanych dochodów.

Na rok 1905 obliczył Wydział krajowy wydatki funduszu krajowego w ogólnej sumie 26,907.766 K

Dochody zaś przy podniesieniu dotychczasowej stopy dodatków krajowych o 5% i przyjęciu w dochód 476.618 K z zaciągnięciem się mającej sześciu i ćwierć milionowej pożyczki krajowej na kwotę 26,950.539 „

Zestawiwszy obie te kwoty, dochodzimy do zwyżki w dochodach ponad wydatki w kwocie 42 773 K

W myśl powziętych uchwał przez Komisję budżetową uczynić mają wydatki budżetu krajowego na r. 1905 27,180.721 K

są one przeto wyższe od wydatków objętych preliminarzem Wydziału krajowego o 272.955 „

Dochody, nie wliczając dodatków i pożyczki, oblicza komisya na kwotę 10,458.560 „

czyli wyżej od preliminarza Wydziału krajowego o kwotę 81.800 „

Podając w osobnym alegacie szczegółowe zestawienie tak podniesionych przez Komisję budżetową wydatków, jak niemniej zaoszczędzeń i wreszcie cyfrę wyżej obliczonego dochodu, ograniczamy się na tem miejscu li do wymienienia owych pozycji wydatków, które głównie złożyły się w przeciwstawieniu do preliminarza Wydziału krajowego, na podniesienie przez Komisję wydatków na r. 1905. W rzędzie tych wydatków pierwsze miejsce zajmuje wstawienie, względnie reaktywowanie wydatku w kwocie 80.000 K na kolmatacyę bagien Naddniestrzańskich. Do wstawienia tej pozycji wydatków na r. 1905 miarodajnym dla Komisji był nietylko wzgląd, iż chodzi tu o melioracyę pierwszorzędnego znaczenia, „której” podjęcie w roku 1905 postanowionem już zostało ustawą krajową z dnia 29. Maja 1903, lecz niemniej i ta ważna okoliczność, iż na pokrycie tego wydatku miała Komisya do dyspozycji zaoszczędzenia z lat poprzednich w rubryce IX. wydatków „Budowy wodne i melioracye“, pochodzące z ujęcia w ogólny kosztorys budowy kanałów tych robót regulacyjnych, które pierwotnie z funduszków krajowych przy współdziale państwowego funduszu melioracyjnego wykonane być miały.

Miejsce drugie w rzędzie zwiększonych przez Komisję budżetową wydatków, a to już bez możności pokrycia ich, bądź zaoszczędzeniami lub dochodami w granicach preliminarza Wydziału krajowego, zajmują zwiększone wydatki o kwotę 49.980 K na cele rolnictwa, w szczególności wydatki wynikające z przyznanych dotacyi Gal. Tow. gosp. i Krakowskiemu Tow. roln.: a) na potrzeby od-

działów rzeczonych Towarzystw; b) kreowanie nowych posad przy tych towarzystwach (jakoto referenta dla spraw rolniczych i lustratorów gospodarstwa mlecznego), c) zasiłków dla podniesienia hodowli owiec, kóz i drobiu itp. razem z podwyższonej subwencji dla tych Towarzystw w sumie 35.520 K. Dalsze znaczniejsze zwiększenia wydatków, ponad preliminarz Wydziału krajowego pochodzą:

A) Z podwojonej dotacji krajowej, dla związku przemysłowego tj. przyznania zamiast dotychczasowych 15.000 K, 30.000 K na r. 1905 na tenże cel, tudzież udotowania nowo powstałego stowarzyszenia pod nazwą „Liga przemysłowa“ zasiłkiem krajowym w kwocie 10.000 K.

Razem więc dotacji wyższej w Rubr. XII. na przemysł i rękodzieła w kwocie 31.414 K.

B) Z zasiłku z powodu pożarów miastom: Brzesku i Sokołowowi w kwocie 20.000 K, niemniej ryczałtu danego do rozporządzalności Wydziału krajowego 10.000 K dla reszty proszących o zasiłek pogorzalców, razem więc z przyznanych na powyższy cel 30.000 K.

C) Z wstawienia ponad preliminarz Wydziału krajowego kwoty 16.148 K na udział kraju w kosztach budowy kanałów i przeniesienia wydatku 14.050 K na regulację Prutu z wydatków mających być pokrytymi osobną pożyczką do rubryki wydatków zwyczajnych (z przyczyn w szczegółowym sprawozdaniu podanych) a obie te kwoty czynią 30.198 K.

D) Dalej z uchwalonych przez Komisję ponad preliminarz Wydziału kraj. wyższych wydatków w rubr. V. „Oświata“ w kwocie 43.500 K.

Reszta podniesionych lub nowo wstawionych wydatków pochodzi z rozmaitych rubryk i składa się z drobniejszych kwot.

Porównując wydatki uchwalone na rok 1904 w kwocie 25,229,381 K z wydatkami projektowanymi przez Komisję budżetową na r. 1905 w sumie 27,180,721 K, okaże się zwyżka w wydatkach w kw. 1,951,340 K, czyniąca zatem wzrost w procentach o 7·7%. Gdyby więc wydatki budżetu krajowego wzrastały z roku na rok jedynie o kwotę, o którą się podniosły w projektowanym budżecie na r. 1905, w porównaniu do uchwalonego budżetu na r. 1904 (co jest przypuszczeniem raczej optymistycznym), w takim razie przy przyjęciu nawet stałego stosunkowego wzrostu wydatności z gromszu podatkowego, a w braku całkiem nowego źródła dochodów, musiałyby dodatki krajowe do podatków krajowych co najmniej o 6% z roku na rok stale być podnoszone.

A przeto wynosiłyby one przy podniesieniu dodatków krajowych w myśl wniosku Wydziału krajowego na r. 1905:

	przy podatku gruntowym i domowym:	podatku zarobkowym i rentowym:
w roku 1906	71%	77%
" " 1907	77 "	83 "
" " 1908	83 "	89 "
" " 1909	89 "	95 "
" " 1910	95 "	101 "

Przypuszczenie, iż wydatki krajowe wzrastać będą z roku na rok co najmniej o 6%, opieramy zarówno na zestawieniu wzrostu tego w ostatniem ośmiolciu, a więc na przecięciu, jak nie mniej licząc się z przyjętymi już zobowiązaniami kraju na przyszłość (regulacja rzek, kanały etc.) i owymi wydatkami, które z mocy uchwał Wysokiego Sejmu, nie obciążając budżetu krajowego na dziś, lub tylko w minimalnej kwocie, zaciągają nie mało na budżecie krajowym najbliższych lat.

Dość wspomnieć tu o zmianie ustawy szkolnej z 1. stycznia 1889, o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego, o rozszerzeniu okręgów sanitarnych, ustawie o włościach rentowych, uchwałach Wysokiego Sejmu, jak np. co do zamierzonej budowy drugiego zakładu dla obłąkanych w zachodniej części kraju i t. p.

Przechodząc do uczynionej prognozy naszej co do systematycznego wzrostu krajowych wydatków na podstawie przecięcia, podajemy na jej uzasadnienie następujące zestawienie:

Uchwalone wydatki budżetu krajowego

na rok 1898	uczyniły	17,733.142 K	} wzrosły przeto z roku na rok
" " 1899	"	19,371.412 "	
" " 1900	"	19,953.996 "	
" " 1901	"	21,345.645 "	
" " 1902	"	22,921.684 "	
" " 1903	"	24,043.826 "	
" " 1904	"	25,229.381 "	o 8·405%
			o 6·519%
			o 6·876%
			o 4·667%
			o 4·700%

wreszcie projektowane przez Komisję budżetową wydatki na rok 1905 w kwocie 27,180.721 K w porównaniu do uchwalonych wydatków na rok 1904 w wysokości 25,229 381 K wykazują wzrost w procentach

o 7·734%.

Tuż co podany wzrost wydatków nie daje jeszcze pełnego obrazu wzrostu niedoboru budżetowego, a zwłaszcza pomiędzy uchwalonym budżetem na rok 1904, a projektowanym na rok 1905.

W tej mierze obok uwag ogłoszonych przez JE. Marszałka krajowego przy zagajeniu Sejmu, daje nam pełne wyjaśnienie poniżej umieszczony ustęp, wyjęty ze sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1905.

Ustęp ten opiewa:

„Skutkiem projektowanego podwyższenia dodatku o 5 gr., skutkiem dalej wyeliminowania rat na kolmatacyę bagien naddniestrzańskich i do funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych w łącznej kwocie 180.000 K, przez wstawienie wreszcie całkiem przypadkowego dochodu w kwocie 250.000 K, pochodzącego z kredytów poprzednich lat, niezużytych na regulacyę rzek niespławnych i z nieuiszczonego we właściwym czasie przez c. k. Rząd długu z tytułu administracyi klinik, a naostatek przez pokrycie rat na koszta regulacyi rzek karpackich drogą pożyczki, zdołał Wydział krajowy utrzymać równowagę między dochodami a wydatkami projektu budżetu na r. 1905. Musi jednak Wydział krajowy z naciskiem zaznaczyć, że utrzymanie nadal tej równowagi nawet przy zatrzymaniu obecnie proponowanego podwyższenia dodatku, jest niemożliwe“.

Z powyższej enuncyacji Wydziału krajowego wynika jasno, że celem utrzymania równowagi budżetowej na r. 1905 widział się Wydział krajowy zniewolonym przeprowadzić istną operacyę budżetową, a to przez jednoczesne:

1. wyłączenie z dotychczasowych wydatków zwyczajnych wydatku na regulacyę rzek karpackich w kwocie 476.618 K
2. przez podniesienie obliczenia wydatności jednego grosza z 240.000 K na 245.000 K, co daje 325.000 „
3. przez podwyższenie dodatku krajowego o 5%, który daje 1,225.000 „
4. wreszcie przez wstawienie do dochodów 250.000 „ pochodzących z kredytów niezużytych na regulacyę rzek niespławnych i nieuiszczonego we właściwym czasie przez Rząd długu z administracyi klinik.

Zsumowawszy tuż co podane cyfry, dochodzimy do kwoty 2,276.618 K

o którą faktycznie, rzecz ściśle biorąc, wyższym już okazał się niedobór budżetu krajowego na rok 1905, od niedoboru na rok 1904 wedle preliminarza Wydziału krajowego. Na wynik ten finansowy złożyły się oczywiście nie tylko wyższe wydatki, lecz również i mniejszy dochód, w szczególności mniejsza pozostałość z rachunków lat ubiegłych.

Tuż co podany stan budżetu krajowego, niewidocznie jeszcze całości bilansu skarbu krajowego.

Wydatki bowiem pokrywane za pomocą krótko lub długotrwałych pożyczek, uwidocznione są w budżecie krajowym li anuitetami tj. częściową spłatą kapitału i oprocentowaniem, które przypadają w odnośnym roku budżetowym do wypłaty.

Przypomnieć przeto należy, że w roku 1904 upoważnił Wysoki Sejm Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki:

1. Za pomocą wydania obligów krajowych, na pokrycie udziału kraju w kosztach regulacyi rzek kanałowych w kwocie 7,000.000 K;

2. Do zaciągnięcia pożyczki do wysokości 2,076.000 K w części z funduszków zostających pod zarządem Wydziału krajowego a w części w jednym z zakładów finansowych a to:

a) na rozszerzenie Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie;

b) na pokrycie kosztów wynikłych z odbioru Zamku królewskiego na Wawelu.

3. Że stosownie do przedłożenia Wydziału krajowego proponuje Komisya budżetowa udzielenie upoważnienia Wydziałowi krajowemu do zaciągnięcia pożyczki w obligacjach krajowych na pokrycie datku krajowego do kosztów regulacji rzek karpackich w imiennej wartości 6,150.000 K.

4. Że tak samo na pokrycie niedoboru wynikającego z rozszerzenia Zakładu w Kulparkowie, przedstawia Komisya budżetowa w myśl wniosku Wydziału krajowego Sejmowi do uchwały — udzielenie temuż upoważnienia do zaciągnięcia na ten cel dalszej pożyczki w obligacjach komunalnych w wysokości 392.450 K.

Zliczywszy wszystkie tuż co przyznane kredyty Wydziałowi krajowemu na rok 1904 i projektowane na rok 1905, dochodzimy do cyfry 14,618.450 K, o którą obciążenia kraju wzrosną.

Po tem, co dotąd o skarbie krajowym powiedzieliśmy, uważamy za zbyteczne rozwodzić się nad istotnym jego stanem.

Skonstatować jedynie możemy to, co znającym stosunki finansowe kraju — a trzeźwo sądzącym — dobrze jest już wiadomem,

„iż stanęliśmy z krajowem gospodarstwem finansowem na pochyłości, z której jedynie stoczyć się możemy, jeżeli nowe źródła dochodów krajowi na dziś i na przyszłość zabezpieczone nie będą, a wzrastające z roku na rok wydatki z mocy samych ustaw państwowych (ustawa szkolna, kwaterunkowa, bezpieczeństwa publiczn.) wiodzeni nieuniknioną koniecznością, podnoszeniem dodatków krajowych do podatków stałych, pokrywać zniewoleni będziemy“.

W tej mierze dość odwołać się na to, co w centrach cywilizacyjnych kraju, w Krakowie i we Lwowie przy ostatnich rozprawach budżetowych rzeczonych miast, o sile podatkowej ludności w dziale bezpośrednich podatków, powiedzianem zostało.

Dość powołać się na fakt, że podatki stałe wraz ze złączonymi z tymiż dodatkami autonomicznymi, dziś już z nadzwyczajną trudnością i pośród głośnych narzekañ na ucisk podatkowy, ściągane bywają.

Dość wreszcie podnieść, że w budżecie państwowym na rok 1904, obliczone zostały koszta egzekucyjne i prowizye zwłoki w Galicyi przy ściąganiu podatków stałych, w kwocie równającej się wysokością swą 54% całej, ze wszystkich innych krajów koronnych razem wziętej sumie dochodów z tej rubryki.

Nieulega przeto — zdaniem naszym — wątpliwości, że elastyczność krajowej siły podatkowej przy stałych podatkach wyczerpaną już została i że dalsze obciążanie w tym kierunku, spowodować musi jedynie zanik zupełny w przedsiębiorczości, tudzież obniżenie wartości nieruchomości.

I dlatego to jest Sejm zmuszony w interesie gospodarstwa krajowego, związanego najściślej z całością państwowego gospodarstwa a więc z myślą na dalszą możność utrzymania oświaty ludowej i spełnienia tych obowiązków humanitarnych i kulturalnych, które nauka i dzieje ludzkości, jako najprymitywniejsze obowiązki życia państwowego dawno już wytknęły, domagać się stosownej pomocy i poparcia ze strony c. k. Rządu.

A jakkolwiek, zważywszy na stan kraju, w jakim w porównaniu do innych krajów koronnych, przeszedł on z administracyi państwowej, pod zarząd autonomiczny; na zaniebanie kraju pod każdym względem, w czasie ery przedkonstytucyjnej, mielibyśmy słuszne uprawnienie do żądania, by z funduszków ogólnopństwowych zasilany był skarb krajowy, w szczególności co do wydatków łożonych na szkolnictwo ludowe, zwłaszcza, że przy organizacyi tegoż szkolnictwa, kraj zmuszony był zastosować się do postanowień ustawodawstwa państwowego, nie uwzględniającego w tymże razie odmiennych jego stosunków społecznych i warunków ekonomicznych, to jednak żądania tego nie stawiamy a ograniczamy się jedynie do dwu postulatów.

Pierwszym z nich jest żądanie, by krajowi przyznane zostały nowe źródła dochodu, przez współdziałanie większych krajów w dochodach państwowych z opłat, przedewszystkiem spożywczych.

Drugim a najważniejszym i najdonioślejszym postulatem jest żądanie, by płynący dziś z prawa propinacyjnego dochód na rzecz kraju i miast po roku 1910

nie został na podstawie formułki doktrynersko-liberalnej zmarnowany, lecz dla tychże nadal zabezpieczony, a to w formie i sposobie poboru, które przez czynniki powołane do dycezyi w tej sprawie, jako najodpowiedniejsze i najwłaściwsze, uznaniem będą.

Powołując jednocześnie Wydział krajowy do najprędszego podjęcia w porozumieniu z c. k. Rządem czynności przygotowawczych ku pomyślnemu rozwiązaniu tej najżywotniejszej dla kraju sprawy ekonomiczno-finansowej w myśl niniejszego wywodu, przedstawiamy Wysokiemu Sejmowi do uchwały rezolucye w następującej osnowie:

1. *Sejm wzywa Wydział krajowy do podjęcia kroków u c. k. Rządu, celem zapewnienia nowych dochodów dla skarbu krajowego.*

2. *Przedewszystkiem zaś poleca Wydziałowi krajowemu, by bezzwłocznie rozpoczął rokowania z c. k. Rządem co do sposobu zabezpieczenia krajowi, względnie miastom po roku 1910, dziś płynącego dochodu z prawa wyłączności wyszynku t. j. propinacyjnego, i by o wyniku tych rokowań zdał sprawę na najbliższej sesyi sejmowej.*

Omówiwszy stan finansów kraju na dziś i bliską przyszłość, mniema Komisya budżetowa, iż niesprostaby zadaniu swemu, gdyby uzasadniwszy najkonieczniejszą potrzebę sanacyi finansów krajowych za pomocą nowych źródeł dochodów, pominęła sprawę dalszego gospodarstwa finansowego kraju.

Rzecz daremna, lecz jeżeli kiedy, to najpewniej w chwili obecnej obowiązany jest Sejm krajowy zdać sobie jasno sprawę, czy nawet w razie uzyskania projektowanych nowych źródeł dochodu, byłby kraj w możności bez wstrząśnień ekonomiczno-finansowych, utrzymać dzisiejsze tempo i progresyę w wydatkach krajowych?

Wiedzeni przekonaniem, że na powyższe pytanie odpowiedź jedynie negatywna daną być może, uważa Komisya budżetowa za rzecz konieczną poddać uwadze Wysokiego Sejmu, czy nie należałoby jednocześnie sięgnąć do tego dość uniwersalnego a przecież skutecznego środka, którego mianem: *oszczędność*.

A mówiąc o oszczędności, nie zamierzamy bynajmniej w jakimkolwiekbyż kierunku kłaść tamę trwałemu i systematycznemu rozwojowi zadań, do których spełnienia powołany jest Sejm krajowy.

Twierdzimy natomiast, że do zadań tych nie podobna zaliczyć rozszerzanie dalsze a stałe dobroczynności, zwłaszcza poza ofiary na ten cel dziś już łożone, lub subwencyonowanie wszystkich, a coraz gęściej powstających stowarzyszeń zawodowych.

Również mniemamy, że o ile obowiązkiem jest Reprezentacyi kraju, czuwać nad dobrem i otaczać ciągle opieką wszystkie działy pracy i produkcji krajowej, o tyleż znów pomoc materyalna przyznana pewnej produkcji surowej lub przemysłowej, ustać winna z chwilą, gdy te osiągną rozwój pełny, jak to n. p. dzieje się z przemysłem naftowym.

Mniemamy dalej, że może zaszła już potrzeba rozpatrzenia się, czy nie należałoby dalsze tworzenie szkół rolniczych i rękodzielniczych nie tylko z uwagi na stan finansów krajowych, lecz również przez wzgląd na możność spełnienia zadań ściśle administracyjnych, na pewien okres czasu powstrzymać, a natomiast dołożyć starań, by już istniejące się udoskonalały.

Jednem słowem wychodzimy z zapatrywań, że agendy kraju muszą być ujęte w pewne ramy, z góry określonego programu. Że przeto tworzenie nowych krajowych instytucyi, popieranie działalności prywatnej, bez ściśle określonego programu a jedynie oparte często na chwilowem jedynie poparciu, nie mogą iść w nieskończoność.

Sądzimy niemniej, że wobec nadmiernie wzrastającej liczby ubogich chorych, zachodzi potrzeba poddania rewizyi przepisów, dotyczących wydawania świadectwa ubóstwa.

Głośnymi bowiem są wypadki, że na koszt kraju leczeni bywają nie tylko istotnie ubodzy, lecz i nie ubodzy, a to wskutek dowolności i nadużyć przy wydawaniu rzeczonych świadectw.

Tych uwag kilka, co do możliwych oszczędności na przyszłość z pewnością nie wypełnia, dobrze o tem wiemy, dopuszczalnego a zdrowego programu oszczędnościowego.

W tej mierze jedynie Wydział krajowy jest i powołany i znajduje się w możności inicjatywę, którą już podjął przy układzie preliminarza budżetu krajowego na rok 1905, systematycznie rozwijać. Stać się to jednak może dopiero wtedy, gdy Wydział krajowy nabierze przeświadczenia, że akcja jego w tym kierunku popartą zostanie nie tylko w teorii, lecz również i w praktyce.

Bez tego bowiem poparcia, od wybieralnego Wydziału krajowego (z wyjątkiem Marszałka krajowego) i to każdego perjodu sejmowego, ani żądać ani oczekiwać możemy tej odporności, która zwłaszcza w stosunkach kraju, dla utrzymania równowagi, pomiędzy wydatkami a dochodami, stała się wprost niezbędną.

Przechodząc do sprawy pokrycia wydatków, przedewszystkiem roztrząsała Komisya, czy nie dałoby się uchylić, a co najmniej zmodyfikować wniosek Wydziału krajowego co do podniesienia dodatków krajowych aż do wysokości 5%.

W tej mierze podawane były rozmaite myśli, ba nawet uczyniono wniosek, by całą nadwyżkę wydatków ponad dochody własne, łącznie z pobieranymi dotychczas dodatkami, pokryć osobną pożyczką.

Wniosek ten jednak uchylony został w komisji nader przeważną większością głosów, a to nie tylko z uwagi, że już na cele inwestycyjne proponowane są dwie pożyczki w wysokości sześciu i pół miliona koron, lecz głównie z przyczyn zasadniczych.

A to w szczególności, że pokrywanie wydatków zwykłych, powtarzających się rokrocznie za pomocą pożyczek, byłoby gospodarstwem wprost egoistycznym, bez myśli o jutrze i podkopującym niewątpliwie kredyt publiczny kraju.

Ze niczem bardziej nie pobudza się społeczeństwa do gospodarstwa nieracunkowego, prowadzącego wprost do ruiny, jak pokrywaniem codziennych, nieuniknionych potrzeb, przez zaciąganie długów.

Że w końcu projektowane podwyższenie dodatków krajowych nie tylko nie było niespodzianką dla Wysokiego Sejmu, lecz przeciwnie, sądząc wedle uchwał poszczególnych Komisji, uważane jako rzecz przesądzona.

Po uchyleniu wniosku o pokrycie całego niedoboru za pomocą pożyczki, roztrząsała Komisya sprawę pokrycia zwiększonych wydatków, wskutek jej już własnych uchwał.

I znów były czynione rozmaite wnioski, co do pokrycia tego wydatku w granicach preliminarza Wydziału krajowego, a to bądź przez podniesienie obliczenia wydatności grosza podatkowego, lub podniesienie w rubryce XII preliminarzowanych dochodów z opłat konsumcyjnych.

Ścisłe badania wykazały jednak, że w tej mierze wyręczył już Komisję Wydział krajowy przy układzie preliminarza, a to idąc w obliczeniach swych do granic możliwych, że przeto chcąc stanąć przed Wysokim Sejmem z realnym projektem budżetowym, odpowiadającym zasadom zdrowego budżetowania poza wnioski Wydziału krajowego, pod względem obliczenia dochodów iść nie można.

Wskutek tuż co opisanego stanu rzeczy, widział się zmuszonym podpisanym sprawozdawcą Komisji budżetowej uczynić wniosek, o pójściu o krok dalej od Wydziału krajowego, proponując podniesienie dodatku krajowego na rok 1905 o pełnych 6%.

Wniosek ten jednak wywołał w łonie Komisji, a to ze strony reprezentantów miast Lwowa i Krakowa, których mieszkańcy przy dzisiejszem już i tak nadmiernem opodatkowaniu, każde dalsze podniesienie podatku najdotkliwiej odczuć muszą, stanowiącą opozycję.

Widział się przeto sprawozdawcą, uwzględniając powyższą uwagę, spowodowany uczynić wniosek ewentualny, pokrycia zwyczajki wydatków ponad wydatki obliczone preliminarzem Wydziału krajowego zapomocą pożyczki w gotówce krótkoterminowej. Ten sposób pokrycia usprawiedliwiała do pewnej miary i ta okoliczność, iż wysokość wpływu z jednego grosza dodatku krajowego, dawała pokrycie o $\frac{1}{3}$ wyższe ponad istotną potrzebę.

Wniosek ten ewentualny przyjęty został przez Komisję większością głosów.

W myśl więc powyższej uchwały przedstawia Komisya budżetowa Wysokiemu Sejmowi wniosek o pokrycie pozostałego jeszcze niedoboru, po podniesieniu o 5% dodatków i zaciągnięciu pożyczki inwestycyjnej, za pomocą upoważnienia Wy-

działu krajowego do zaciągnięcia pożyczki krótkoterminowej w funduszach własnych, lub u jednej z krajowych instytucji finansowych w kwocie 162.630 K.

Kończąc niniejsze sprawozdanie, widzi się Komisya budżetowa obowiązana dotknąć jeszcze następującej sprawy.

Dotychczasowa forma układu preliminarza budżetowego sporządzanego przez Wydział krajowy, tudzież układ projektu budżetu, przedkładanego Sejmowi przez Komisję budżetową, utrudnia niepospolicie rozpatrzenie się w szczegółach budżetu, i objęcia całości gospodarstwa finansowego kraju.

Forma dzisiejszego układu budżetu, skomplikowana niepospolicie i przez uzasadnienia przedzielające poszczególne rubryki — ba nawet pozycje, i przez ujęcie w jeden wielki zeszyt bez numerowego porządku, nie tylko licznych alegatów, odnoszących się do funduszków krajowych w ściślejszem znaczeniu, lecz i funduszków samostnych, już w pierwszym dziesięcioleciu obrad sejmowych, gdy budżet krajowy obejmował zaledwie jedną czwartą część dzisiejszych pozycji i wydatków, spotykała się z uwagami krytycznemi.

Cóż dopiero o formie układu obecnego budżetu powiedzieć dziś można, gdy agendy i wydatki administracyi kraju, wzrosły jak to już rzekliśmy w czwórnasób, a budżet krajowy obejmuje już niemal wszystkie działy gospodarstwa społecznego.

Komisya budżetowa mniema przeto, że zmiana formy w układzie budżetu stała się już konieczną, jeżeli w ogóle budżet krajowy ma być jasny, wyczerpujący i łatwo zrozumiały.

Same porównanie formy układu naszego budżetu krajowego, z formą układu budżetów państwowych Austrii i Niemiec najlepiej ilustrują wadliwość formy układu naszego budżetu. Pierwsze pomimo, że zawierają kilkadziesiąt razy większe wydatki i dochody i tysiące pozycji budżetowych, są bezwarunkowo przystępniejsze i systematyczniejsze w układzie niż nasz budżet krajowy.

I dla tego to Komisya budżetowa wyraża nadzieję, iż Wydział krajowy przychyli się do zapatrywań tuż co wypowiedzianych i mimo nawału pracy, przedłoży preliminarz budżetu krajowego na r. 1906 (z uwzględnieniem formy budżetu państwowego) w zmienionym co do formy układzie.

Wedle dołączonego do niniejszego sprawozdania sumaryusza, uczynią wydatki funduszu krajowego na r. 1905 wedle uchwał Komisji budżetowej kwotę	27.180.721 K
a dochody własne tegoż funduszu	10,458.560 K
dochód zaś z pożyczki	462.568 „
Razem więc	10,921.128 „
Niedobór uczyni przeto	16,259.593 K

Zgodnie więc z preliminarzem Wydziału krajowego, przyjmując wydatność 1 gr. na 245.000 K, zatem ogół państwowych podatków na rok 1905 na 24,500.000 K i zachowując ten sam stosunek jak na rok 1904 co do ulg dla miasta Krakowa i powiatów krakowskiego i chrzanowskiego, wynikających z ustawy z 31. lipca 1894 a to na Galicyę wschodnią i zachodnią 92·3%, wielkie Księstwo Krakowskie 7·7%, przyniosą dodatki:

1. Od podatku gruntowego i domowych, w kwocie 19,118.610 K:	
a) 92·3% na Galicyę wschodnią i zachodnią, t. j. 17,646.477 K po 65 g =	11,470.210 K
b) 7·7% na Wielkie Księstwo Krakowskie, t. j. 1,472.133 K po 57 g =	839.116 „
2. Od podatku zarobkowego i innych, w kwocie 5,381.390 K:	
a) 92·3% na Galicyę wschodnią i zachodnią, t. j. 4,967.023 K po 71 g =	3,526.586 „
b) 7·7% na Wielkie Księstwo Krakowskie, t. j. 414.367 K do 63 g =	261.051 „
Okaze się przeto niedobór w kwocie	162.630 K

Na podstawie niniejszego sprawozdania Komisya budżetowa wnosi:

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić załączone preliminarze funduszków krajowych na rok 1905.

II. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1905 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5%-owego podatku od domów wolnych, po 65 halerzy od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości 71 halerzy od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach Krakowskim i Chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1 ad a) wymienionych, w wysokości 57 halerzy, zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych, po 63 halerzy od każdej korony całej należności tych podatków.

3. Sejm przelewa pozostały i nieużyty z lat dawniejszych kredyt, wyznaczony na regulację rzek niespławnych, w kwocie 230.000 koron, do dochodów funduszu krajowego w roku 1905.

4. Kwoty przyzwolone na rok 1905 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu krajowego w znaczeniu ściślejszem, niemniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu:

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6 i 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami a, b, c, d, pozycyi 25;

c) w rubryce VIII. między pozycjami 223 i 224 tudzież między pozycjami 228, 229, 230 i 231;

d) w rubryce X. między pozycjami 295 ad c) i 297 dalej 269, 301 i 306; dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół;

e) w rubryce XI. między pozycjami 347, 348 i 349;

f) w rubryce XII. między pozycjami 411 i 489, między pozycjami 485 a 497, między pozycjami 487 i 488, między pozycjami 494 a 496 a) wreszcie między pozycjami działów A, B, C, D i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe, połączone z warsztami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki krótkoterminowej do wysokości 162.630 K a to bądź z funduszków zostających pod zarządem Wydziału krajowego, bądź w jednym z zakładów finansowych; pożyczka ta ma być użyta na pokrycie niedoboru budżetu krajowego na rok 1905.

IV. Wysoki Sejm raczy uchwalić: Ustawę wedle dołączonego projektu o zaciągnięciu pożyczki na pokrywanie rat do regulacji rzek karpackich.

Za przewodniczącego:

K. Badeni

Sprawozdawca:

Abrahamowicz.

USTAWA

z dnia o zaciągnięciu pożyczki na pokrycie kosztów regulacji
rzek karpackich.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Celem pokrycia datku krajowego do kosztów regulacji rzek
karpackich, a mianowicie: Białej z dopływami i obwałowania
prawego brzegu Dunajca, Dniestru między Rozwadowem a Żu-
rawnem, górnego Dniestru z dopływami, Soly i Łomnicy, upo-
ważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w 4%
obligacyach krajowych z 50-letnim terminem umorzenia w imien-
nej wartości 6,150.000 K.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom skarbu
i spraw wewnętrznych.

Alegat 1. do sprawozdania o budżecie krajowym na rok 1905.

Sumaryusz funduszu

Rubryka	Poszczególnienie	Według preliminarza Wydziału krajowego	Według wniosków Komisji budżetowej, względnie uchwały Sejmu	Z porównania Komisya wnosi	
				więcej	mniej
K o r o n y					
W Y D A T K I.					
I.	Reprezentacya kraju	250.772	253.772	3.000	—
II.	Zarząd	807.555	812.155	4.600	—
III.	Sprawy zdrowotne	3,224.468	3,226.350	1 882	—
IV.	Dobroczynność	63.573	95.473	31.900	—
V.	Oświata	10,454.376	10,497.876	43.500	—
VI.	Pomniki historyczne	97.140	104.140	7.000	—
VII.	Bezpieczeństwo publiczne	647.218	647 218	—	—
VIII.	Komunikacye	3,772.511	3,770.765	—	1.746
IX.	Budowy wodne i melioracye	1,861.459	1,957.264	95.805	—
X.	Rolnictwo	1,664.305	1,714.285	49.980	—
XI.	Górnictwo	37.408	37.408	—	—
XII.	Przemysł i rękodzieła	633.710	665.124	31.414	—
XIII.	Długi krajowe	2,933.980	2,939.600	5.620	—
XIV.	Rozmaite	459.291	459.291	—	—
	Suma wydatków	26,907.766	27,180.721	274.701	1.746
				272.955	

krajowego na rok 1905.

Rubryka	Poszczególnienie	Według preliminarza Wydziału krajowego	Według wniosków Komisyi budżetowej, względnie uchwały Sejmu	Z porównania Komisyi wnosi	
				więcej	mniej
K o r o n y					
D O C H O D Y.					
I.	Zarząd	71.700	71.700	—	—
II.	Sprawy zdrowotne	176.898	176.700	—	198
III.	Pomniki historyczne	450	450	—	—
IV.	Bezpieczeństwo publiczne	231.737	231.737	—	—
V.	Komunikacye	604.410	604.410	—	—
VI.	Budowy wodne i melioracye	204.251	284.251	80 000	—
VII.	Rolnictwo	487.945	489.745	1.800	—
VIII.	Górnictwo	9.000	9.000	—	—
IX.	Przemysł i rękodzieła	4.480	4.480	—	—
X.	Długi krajowe	18.094	18.094	—	—
XI.	Rozmaite	1,300.854	1,300.854	—	—
XII.	Oplaty konsumcyjne	7,139.000	7,139.000	—	—
XIII.	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	128.139	128.139	—	—
<u>Suma dochodów własnych</u>		10,376.958	10,458.560	81.800	198
XIII a)	Dochód z pożyczki zaciągnąć się mającej w kwocie 6,150.000 K, na pokrycie rat przypadających do wypłaty w r. 1905, na systematyczną regulacyę rzek karpackich	476.618	462.568	—	14.050
<u>Razem</u>		10,853.576	10,921.128	81.800	14.248
				67.552	

Alegat 2. do sprawozdania o budżecie krajowym na rok 1905.

Z M I A N Y

wprowadzone przez Komisję budżetową do preliminarza na rok 1905
przedłożonego przez Wydział krajowy są następujące:

W wydatkach:	<i>więcej</i>	<i>mniej</i>
W rubryce I. „Reprezentacja kraju“ podwyższono o	3.000 K	—
na dotację dożywotnią dla p. Romanowiczowej.		
W rubryce II. „Zarząd“ podwyższono o	4.600 „	—
mianowicie dodano:		
Ryczałt do dyspozycji Wydziału krajowego dla słu- żby niestałej	1.000 K	
Dary z łaski	3.600 „	
Razem j. w.	4.600 K	
W rubryce III. „Sprawy zdrowotne“ podwyższono ogółem o	1.882 „	—
mianowicie dodano:		
Dotację dla szpitala lwowskiego	180 K	
„ „ „ „ św. Łazarza	77 „	
Dla zakładu Dra Bujwida	60 „	
„ szpitala izraelskiego we Lwowie	2.000 „	
„ Polikliniki lwowskiej	1.500 „	
Razem podwyższono o	3.817 K	
Natomiast <i>zniżono</i> dotację dla zakładu obłą- kanych w Kulparkowie o	1.935 „	
Pozostaje j. w.	1.882 K	
W rubryce IV. „Dobroczynność“ podwyższono o	31.900 „	—
Dla Przytuliska uczestników powstania z roku 1863/4 w Krakowie	1.500 K	
Dla Towarzystwa diaków gr. kat. archidye- cezyi lwowskiej	200 „	
Dla Towarzystwa diaków gr. kat. dyecezyi stanisławowskiej	200 „	
Dla pogorzalców gm. Sokołowa	10.000 „	
„ „ „ Brzozowa	10.000 „	
„ „ „ innych gmin, ryczałt do dyspozycji Wydziału krajowego	10.000 „	
Razem j. w.	31.900 K	
W rubryce V. „Oświata“ dodano ogółem	43.500 „	—
a to:		
Dla Akademii Umiejętności w Krakowie, na utrzy- manie wyprawy naukowej w Archiwum Waty- kańskim	4.000 K	
Niedobór funduszu szkolnego krajowego pod- wyższono o	8.700 „	
Dla szkoły polskiej w Białej	8.000 „	
Dla prywatnego seminarjum nauczyciel- skiego żeńskiego Zofii Strzałkowskiej we Lwowie	2.000 „	
Do przeniesienia	22.700 K	84.882 K — K

		<i>więcej</i>	<i>mniej</i>
		84.882 K	— K
Z przeniesienia	22.700 K		
Dla prywatnego seminarjum nauczyciel- skiego żeńskiego Franciszka Preisen- danza w Krakowie	2.000 „		
Dla Zakładu naukowego żeńskiego im. król Jadwigi we Lwowie	2 000 „		
Na wyższe kursa dla kobiet im. Baranie- ckiego w Krakowie	2.000 „		
Dla prywatnego ruskiego seminarjum nau- czycielskiego żeńskiego we Lwowie	1.000 „		
Dla instytutu ruskich dziewcząt w Prze- myślu	2.000 „		
Ryczałt na zasiłki dla burs podwyższono o	500 „		
Dla Towarzystw gimnastycznych „Sokół“ podwyższono o	500 „		
Dla Związku polskich Towarzystw gimna- stycznych sokolich w Austrii, pod- wyższono o	400 „		
Dla Zarządu powszechnych wykładów uni- wersyteckich w Krakowie	1.000 „		
Dla Związku rodzicielskiego we Lwowie	500 „		
Dla czasopism „Rodzina i Szkoła“	300 „		
Dla czasopisma Muzeum szkolne	500 „		
Dla Towarzystwa ludoznawczego, na wyda- wnictwo czasopisma „Lud“ podwyż- szono o	200 „		
Dla Towarzystwa miłośników historii i za- bytków Krakowa podwyższono o	300 „		
Dla ruskiego Towarz. pedagogicznego	400 „		
Dla Towarzystwa pedagogicznego na wy- dawnictwo biblioteki dla młodzieży	400 „		
Dla Komisji archeologicznej Towarzystwa im. Szewczenki, na wydawnictwo histo- rycznych materyałów, podwyższono o	500 „		
Dla Towarzystwa im. Szewczenki na wy- dawnictwa naukowe, podwyższono o	500 „		
Dla Komisji etnograficznej Towarzystwa im. Szewczenki na wydawnictwa, pod- wyższono o	1.000 „		
Dla Towarzystwa popierania nauki polskiej we Lwowie	1.000 „		
Dla wydawnictwa czasopisma „Architekt“	400 „		
Dla Towarzystwa numizmatycznego	400 „		
Dla Dyrektora teatru krakowskiego Józefa Kotarbińskiego	2.000 „		
Dla Towarzystwa muzycznego w Samborze	200 „		
Dla Zboińskiej Józefy	100 „		
Dla Lipińskiej Salomei	300 „		
Dla Kapeli narodowej we Lwowie	400 „		
<u>Razem j. w.</u>	<u>43.500 K</u>		

W rubryce VI. „Pomniki historyczne“ podwyższono o 7.000 „ —
mianowicie:

Dla Muzeum narodowego w Krakowie, stałą subwencję podwyższono o	1.000 K		
Dla Komitetu parafialnego kościoła Wszyst- kich Świętych w Krakowie na restau- rację kościoła Św. Piotra i Pawła	4.000 „		

Do przeniesienia 5.000 K 91.882 K — K

		<i>więcej</i>	<i>mniej</i>
Z przeniesienia	5.000 K	91 882 K	— K
Na wydawnictwo przygotowawcze do restauracji Zamku król na Wawelu	2.000 „		
Razem j. w.	<u>7.000 K</u>		
W rubryce VIII. „Komunikacje“ zniżono o		—	1.746 „
mianowicie:			
W dziale dróg krajowych ubyłó	1.800 „		
W dziale kolei podwyższono o	54 „		
Pozostaje zniżenie j. w.	<u>1.746 K</u>		
W rubryce IX. „Melioracje“ podwyższono ogółem o		95.805 „	— „
mianowicie przybyło:			
12 ¹ / ₂ % datek krajowy na oprocentowanie i umorzenie obligów emitować się mających przez państwo na budowę kanałów splawnych	16 148 K		
Na regulację Prutu od Śniatyna do granicy bukowińskiej (jako osobna pozycja)	14.050 „		
Na kolmatację bagien naddniestrzańskich	80.000 „		
Razem przybyło	<u>110.198 K</u>		
Natomiast <i>zniżono</i> pozycję na systematyczną regulację rzek karpackich z powodu opuszczenia regulacji Prutu	14.050 K		
i ratę anuitetową na umorzenie pożyczki zaciągnąć się mającej na systematyczną regulację rzek karpackich o	343 „ 14.393 „		
Pozostaje j. w.	<u>95.805 K</u>		
W rubryce X. „Rolnictwo“ podwyższono ogółem o		49.980 „	— „
mianowicie:			
Szkołę lasową (p. Strzelecka)	400 K		
Akademię rolniczą w Dublanach	800 „		
Gorzelnię „ „ „ „	1.800 „		
Kurs rolniczy dla nauczycieli ludowych w Suchodole	1.730 „		
Dla Towarz. galic. gosp. na szkołę ogrodniczą w Wulce kapitańskiej	1.500 „		
Na stypendya dla uczniów Akademii weterynaryi, dodano	1.000 „		
Dla Towarz. rolniczego w Krakowie: na zasilenie działalności Towarzystw okręgowych, podwyższono o	4.000 „		
Na referenta dla spraw rolniczych	5.000 „		
Na utrzymanie biura handlowego	1.000 „		
Na premie dla sług	1.000 „		
Dla galic. Towarz. gospod. na zasilenie oddziałów lwowskich	14.000 „		
Na inspektora Kółek rolniczych	5.000 „		
Na wydawnictwo „Rolnika i „Przeglądu mleczarskiego“ podwyższono o	1.000 „		
Na kontrolę mleczności dla obu Towarz. gosp. po 2.500 K	5.000 „		
Na podniesienie chowu owiec i kóz	1.000 „		
Dla zakładu produkcji narybku w Oparach	1.250 „		
Dla Dołkowskiego Henryka	2.000 „		
Na doświadczenia polowe (Towarz. krak.)	2.000 „		
Dla Głuchowskiej Jadwigi	500 „		
razem j. w.	<u>49.980 K</u>		
Do przeniesienia		237.667 K	1.746 K

		więcej	mniej
	Z przeniesienia	237.667 K	1.746 K
W rubryce XII. „Przemysł i rękodzieła“ podwyższono o		31.414 „	— „
mianowicie:			
Dla szkoły św. Scholastyki w Krakowie	2.000 K		
„ Muzeum przemysłowego we Lwowie	1.000 „		
„ Muzeum przemysłowego we Lwowie			
na urządzenie nowego gmachu	2.000 „		
„ Związku przemysłowego	15.000 „		
„ Ligi pomocy przemysłowej	10.000 „		
Na emerytury dla szkoły handlowej	1.414 „		
	<u>Razem j. w.</u>		
		31.414 K	
W rubryce XIII. „Długi krajowe“ podwyższono o		5.620 „	— „
na umorzenie pożyczki na budowę skrzydła gmachu sejmowego dla biura melioracyjnego.			
	<u>Razem</u>	<u>274.701 K</u>	<u>1.746 K</u>
Wogóle podwyższono w wydatkach o		<u>272.955 K</u>	

W dochodach:

W rubryce II. „Sprawy zdrowotne“, zniżono nadwyżkę dochodów szpitala św. Łazarza w Krakowie o		— K	198 K
W rubryce VI. „Budowy wodne i melioracje“ podwyższono zwrot kredytów dyspozycyjnych z lat ubiegłych o		80.000 „	— „
W rubryce VII. „Rolnictwo“ — podniesiono dochody z gorzelni dublańskiej o		1.800 „	— „
W rubryce XIII. a) zniżono dochód z zaciągnięć się mającej pożyczki na systematyczną regulację rzek karpackich o		— „	14.050 „
	<u>Razem</u>	<u>81.800 K</u>	<u>14.248 K</u>
Wogóle podwyższono w dochodach o			67.552 K.

Budżet krajowy na rok 1905.

(Rubr. I. poz. 1—18a wydatków).

Reprezentacja kraju.

(Sprawozdawca poseł Skalkowski).

Preliminarz Wydziału krajowego zawiera w tej rubryce w dziale A. podwyższenie wydatków w pozycjach następujących:

Poz. 3. Koszta druków, na które podobnie jak w latach poprzednich, uchwalono w budżecie na rok bieżący kwotę 41.500 K. — nie mogą być pokryte tą kwotą, skutkiem czego przekroczono tę pozycję w r. 1903 o kwotę 10.850 K., zatem Wydział żąda w tej pozycji więcej o 5.000 K.

Komisya budżetowa zgadza się z propozycją Wydziału, sądzi jednak, że należy koniecznie dążyć do zmniejszenia kosztów na druki sejmowe, i przedkłada Sejmowi odpowiednią rezolucję.

Poz. 10. Potrzeby kancelaryjne, na które w ostatnim budżecie, podobnie jak w poprzednich latach, wstawiono 800 K. nie mogą być pokryte z tej kwoty, skutkiem czego Wydział krajowy prelininuje w tej pozycji 2.000 K. czyli więcej o 1.200 K. stosownie do wynikłości z r. 1903.

W poz. 11. na uzupełnienie biblioteki sejmowej, wstawił Wydział krajowy kwotę 400 K.

Komisya zgadza się z tymi wnioskami Wydziału.

W dziale B. przyjmuje Komisya wszystkie wnioski Wydziału, objęte prelininarzem, a oprócz tego wstawia odnośnie do uchwalonej dnia 10. b. m. do L. s. 418. dożywotniej dotacji dla p. Maryi Romanowiczowej w pozycji 18a) kwotę 3000 K.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

następujące pozycje rubr. I. wydatków na rok 1905.

A. Sejm krajowy.

poz.	1. Koszta podróży pp. posłów	8.972 K.
„	2. Dyety	72.000 „
„	3. Druki	46.500 „
„	4. Spisywanie sprawozdań	8.000 „
	Do przeniesienia	<u>135.472 K.</u>

	Z przeniesienia	135,472 K.
poz. 5.	Pisarze dzienni	1.300 "
" 6.	Remuneracye urzędników	2.400 "
" 7.	Służba	2.400 "
" 8.	Opał	3.000 "
" 9.	Zapuszczanie i mycie podłóg	200 "
" 10.	Potrzeby kancelaryjne	2.000 "
" 11.	Na bibliotekę	400 "
" 12.	Drobne wydatki	1.000 "

B. Wydział krajowy.

Wydatki zwyczajne:

poz. 13.	Marszałek krajowy	12.000 K.	} 20.000 "
	i dodatek na reprezentację	8.000 "	
" 14.	Sześciu członków Wydziału krajowego		72.000 "
" 15.	Zastępcy		4.000 "

Wydatki nadzwyczajne:

poz. 16.	Dodatek emerytalny p. Stefanii Pietruskiej	3.600 "
" 17.	Dotacya p. Maryi Bereźnickiej	600 "
" 18.	" p. Antoniny Hozardowej	2.400 "
" 18a)	" p. Maryi Romanowiczowej	3.000 "

Suma wydatków rubr. I. 253.772 K.

Odnosnie do poz. 3. obejmującej wydatki na druki sejmowe, wnosi Komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu zbadać przyczyny bardzo znacznego powiększenia w latach ostatnich kosztu druków sejmowych, zastanowić się nad sposobami możliwego zmniejszenia tego wydatku i przedłożyć wynik tych badań Sejmowi na najbliższej sesyi.

Komisya jest przekonaną, że oszczędność w tym kierunku da się osiągnąć, lecz obok tego zauważa, że druki sejmowe, sporządzane na papierze nietrwałym, po upływie pewnego czasu staną się nieczytelne, a pożądanem jest, aby dla użytku władz krajowych, archiwów, oraz bibliotek, pozostało z tych druków kilkadziesiąt egzemplarzy na trwałszym papierze, co z niewielkim kosztem byłoby połączone, a dla zachowania treści obrad i uchwał sejmowych na przyszłość jest niezbędnem.

Komisya wyraża nadzieję, że Wydział krajowy zechce zastosować się do tej uwagi.

Zastępca przewodn. Komisji:

Abrahamowicz.

Sprawozdawca:

Skalkou ski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubr. II. p z. 19 — 37 wydatków

ZARZĄD.

(Sprawozdawca poseł Skalkowski).

W rubryce tej preliniuje Wydział krajowy o 5.414 K. *więcej* w porównaniu z budżetem na rok 1904 uchwalonym, przy czym jednak opuszczone zostały dary z łaski, uchwalane przez Wysoki Sejm wprawdzie jednorazowo corocznie, lecz w kwotach prawie równych każdego roku, tytułem zaopatrzenia wdów i sierót po funkcyonaryuszach Wydziału krajowego.

Do preliminarza Rubr. II. wydatków odnoszą się także dwa osobne sprawozdania Wydziału krajowego komisji budżetowej do załatwienia przekazane, mianowicie:

Sprawozdanie do L. W. 85.962/04 o zmianach w etacie oddziału rachunkowego, odesłane do komisji uchwałą Sejmową z 30. września 1904. L. 3.

Sprawozdanie do L. W. 42.743/04 o poborach służbowych woźnych Wydziału, odesłane do komisji uchwałą z 30. września 1904. L. 5, oraz liczne petycje, komisji budżetowej przekazane.

- Komisya rzeczona sprawozdania Wydziału krajowego załatwia odpowiednimi wnioskami przy odnośnych pozycjach budżetu.

Przechodząc do poszczególnych pozycyi, komisya przyjmuje *bez zmiany*

poz. 19. płace urzędników oddziału conceptowego z dodatkami aktywnymi i kwinkweniami 154.744 K.

Poz. 20. płace urzędników oddziału rachunkowego z dodatkami, jest
preliminowaną w sumie 182.761 K.
w porównaniu z kwotą uchwaloną na rok 1904 165.442 K.

więcej 17.319 K.

a to z powodu proponowanego we wspomnianem osobnem sprawozdaniu powiększenia etatu.

W tem osobnem sprawozdaniu z dnia 20. lipca 1904. L. W. 85.962 wykazuje Wydział krajowy wielkie pomnożenie czynności oddziału rachunkowego, wynikające z ustawicznego wzrostu agend Wydziału.

Mianowicie od czasu organizacji na podstawie uchwały Sejmowej z dnia 2. kwietnia 1892 zatem w ostatnich 12 latach wzrosły czynności oddziału rachun-

kowego tak dalece, że protokół podawczy tego oddziału, który w r. 1890 wykazywał aktów załatwionych	32 173
wykazuje w r. 1903 takich aktów	52.978
zatem więcej o	20.805

czyli przyrost przeszło 60 %.

Komisya nie powtarza cyfr przytoczonych w sprawozdaniu Wydziału, tudzież przekonujących argumentów, udowadniających potrzebę utworzenia dwóch nowych posad rewidentów z płacą po 3.600 K. i dodatkami aktyw. po 600 K. oraz siedmiu posad aplikantów z płacą po 1.000 K.

Wydatek z utworzeniem nowych posad etatowych powyżej wymienionych będzie częściowo pokryty zaoszczędzeniem w innej pozycji, mianowicie w pozycji 25. obejmującej pobory dyurnistów.

Gdy podwyższenie w poz. 20. lit. c.) i k.) wynosi wskutek zwiększenia etatu	17.319 K.
a zaoszczędzenie w poz. 25. lit. b) przy poborach dyurnistów wynosi	6.570 „

przeto efektywne *zwiększenie* wydatków administracyjnych, wynikające z tej zmiany etatu, wynosi tylko 10.749 K.

Komisya budżetowa, uznając wnioski Wydziału jako zupełnie uzasadnione faktycznymi stosunkami, wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przyjmując do wiadomości spruwozдание Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany etatu posad w oddziale rachunkowym, Sejm postanawia utworzyć w tym etacie dodatkowo:

- a) dwie posady rewidentów z płacą po 3.600 Koron rocznie, dodatkiem aktywalnym po 600 Koron i prawem do trzech dodatków pięcioletnich po 400 Koron rocznie;
- b) siedm posad aplikantów z adjutum po 1.000 Koron rocznie.

W nadziei, że Wysoki Sejm te wnioski komisji budżetowej przyjmie, komisya zgodnie z Wydziałem wstawia do budżetu:

w poz. 20. płace urzędników oddziału rachunkowego z dodatkami	182.761 K.
a to odnośnie do osobnego sprawozdania, dotyczącego kwoty 6.560 K. tytułem płacy lustratora rachunkowego w poz. 20. lit. m.	

Dalej wstawia komisya zgodnie z Wydziałem	
w poz. 21. płace urzędników oddziału kasowego z dodatkami	42.696 „
do której to pozycji odnoszą się także wnioski przy poz. 24. przytoczone.	
w poz. 22. płace w oddziale sanitarnym z dodatkami	6.840 „
w poz. 23. płace w oddziale statystycznym z dodatkami	11.120 „

Do pozycji 24. płace w oddziale manipulacyjnym, a częściowo także do poz. 21. odnosi się osobne sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 20. lipca 1904. L. W. 42.743 o poborach woźnych.

Sprawozdanie Wydziału wykazuje, że od r. 1874 zatem od lat 30. pobory służbowe woźnych pozostały niezmienione, jakkolwiek warunki egzystencji w mieście Lwowie zupełnie uległy zmianie.

Powołując się na podwyższenia poborów sług rządowych i porównując płace pobierane przez woźnych c. k. Namiestnictwa i c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu z poborami dotychczasowymi woźnych Wydziału, — przychodzi Wydział krajowy do tej konkluzyi, że wobec panującej we Lwowie drożyzny, należy *podwyższyć* dodatki aktywne woźnych o kwotę 150 Koron rocznie.

a dla woźnych oddziału kasowego o kwotę 200 „

Według tego projektu otrzymałoby 7 woźnych po 150 Kor., 3 woźnych po 200 Kor. rocznie więcej, aniżeli pobierali dotychczas, co przedstawia *zwiększenie* kosztów zarządu o łączną kwotę 1.650 K.

Komisya budżetowa uważa wnioski Wydziału jako uzasadnione faktycznym stanem rzeczy i wnioski te bez zmiany przyjmuje.

W załatwieniu petycji sług Wydziału krajowego dnia 1. b. m. do L. s. 233 wniesionej, a komisji budżetowej przekazanej — komisya konstatuje, że stosunki drożyzniane we Lwowie, które Wydział krajowy w sprawozdaniu, dotyczącem woźnych

przypomina, odnoszą się także do sług, którzy w petycji do L. 233 przed tawiają, że norma ich wynagrodzenia przed 30 laty ustanowiona, dzisiejszym stosunkom nie odpowiada, gdyż płaca 600 K. rocznie, która według poz. 26. budżetu tylko dla trzech do kwoty 720 K. a dla jednego na 840 K. podwyższoną została — przy terażniejszych cenach żywności i czynszach pomieszkań, nie może na najskromniejsze utrzymanie wystarczyć.

Komisya budżetowa przekonała się, że z pomiędzy 17 sług niestałych. według wykazu złożonego w aktach Wydziału do L. 2500703:

jeden liczy lat służby	36
" " " "	32
" " " "	28
" " " "	11
" " " "	10

inai zaś mniej lat służby.

Przy polepszeniu bytu należałoby uwzględnić przedewszystkiem tych, którzy mają za sobą długoletnią służbę, — lecz obok tego należałoby także mniej zasłużonym podnieść cokolwiek ich wynagrodzenie, ze względu na drożyznę.

Nie mogąc przesadzać postanowieniom Wydziału krajowego co do wysokości poszczególnych kwot. jakie miałyby przypaść sługom celem polepszenia ich wynagrodzenia, Komisya budżetowa proponuje, aby wstawić do budżetu jako pozycję 26. lit. a. kwotę 1000 K. do dyspozycji Wydziału krajowego na polepszenie wynagrodzenia sług niestałych. w załatwieniu ich petycji do L. 233. i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W rubryce II. działu wydatków budżetu na rok 1905, wstawić się w poz. 26 lit. a. kwotę 1000 K. na polepszenie poborów sług niestałych w uwzględnieniu petycji L. 233 — do dyspozycji Wydziału krajowego.

Będzie zatem pozycya 24. w razie przyjęcia wniosku Komisji 59.976 K.

W poz. 25. dyurna j st *obniżenie* o kwotę 6.570 K. w porównaniu z budżetem na rok 1904 uchwalonym, o czem Komisya zdała sprawę przy poz. 20 o zmianie etatu oddziału rachunkowego.

Komisya wstawia przeto w tej pozycji, zgodnie z Wydziałem, na dyurna 57.430 K.

W pozycji 26. Komisya przyjmuje zasługi w kwocie 10.320 " i wstawia odnośnie do wyводу przy poz. 24. do dyspozycji Wydziału krajowego na polepszenie poborów sług niestałych — jako poz. 26. lit. a. 1.000 "

Pozycya 27. emolumenta	2.830 "
" 28. remuneracye	12.100 "
" 29. koszta podróży i diety	16.800 "
" 30. pensye i zaopatrzenia	75.104 "

Komisya budżetowa *bez zmiany* przyjmuje.

W pozycji 30. Wydział krajowy wstawił kwotę 3.220 K. tytułem stałych darów z łaski przyznanych przez Wysoki Sejm, a opuścił te kwoty, które tylko jednorazowo w budżecie na rok 1904 były uchwalone.

Komisya budżetowa, oprócz stałych darów w preliminarzu Wydziału w pozycji 31. pod 1. do włącznie 10. wymienionych, przedkłada w załatwieniu przydzielonych jej petycji następujące wnioski:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

tytułem jednorazowych darów z łaski przyznaje Sejm dla wdów i sierót po funkcyjuszach Wydziału krajowego w pozycji 31:

poz. l. 11. Rozalii Piotrowskiej i jej głuchoniemej córce	500 K.
" 12. Leontynie Sapałaczyńskiej	300 "
" 13. Franciszce Kratochwilowej	200 "
" 14. Maryi Baryckiej	300 "
" 15. Emilii Sternalowej	300 "

Do przeniesienia 1.600 K.

Z przeniesienia . 1.600 K.

poz. l. 16. Wandzie Dziubińskiej	400	"
" 17. Maryannie Zakrzewskiej	200	"
" 18. Annie Wojtynowej	200	"
" 19. Apolonii Sternalowej	200	"
" 20. Katarzynie Pogorzelskiej	200	"
" 21. Kornelii Strnadowej	200	"
wreszcie poz. l. 22. na petycję L 586. Władysława Marko- wskiego	100	"
	<u>Razem</u>	<u>. 3.100 K.</u>

Suma pozycyi 31. wynosi zatem 6.320 K.

Dalsze pozycye 32., 33., 34., 35., 36., 37. tej rubryki komisya *bez zmiany* przyjmuje.

Wreszcie wnosi Komisya :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Petycye :

l. 218. Jadwigi Kalickiej, wdowy po sekretarzu Wydziału krajowego,

l. 244. Zofii Biegańskiej, żony emer. inżyniera,

l. 524. Anieli Gustyna,

l. 526. Michała Orłowicza

*odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia ewentualnych wniosków.*2. *Nad petycją Demetra Więckiego imieniem sierót po Waławie Jeklu, pro-
wizorycznym inżynierze miejskim w Przemyśle, przechodzi Sejm do porządku
dziennego.**Komisya budżetowa przedkłada zatem do uchwalenia następujące pozycye Ru-
bryki II. budżetu:*

poz. 19. płace urzędników konceptowych z dodatkami	154.744	K.
poz. 20. " " oddziału rachunkowego	182.761	"
poz. 21. " " " kasowego	42.696	"
poz. 22. " " " sanitarnego	6.840	"
poz. 23. " " " statystycznego	11.120	"
poz. 24. " " " manipulacyjnego	59.976	"
poz. 25. dyurna	57.430	"
poz. 26. zasługi	11.330	"
poz. 27. emolumenta	2.830	"
poz. 28. remuneracye	12.100	"
poz. 29. koszta p dróży i diety	16.800	"
poz. 30. pensye i z opatrzenia	75.104	"
poz. 31. dary z łaski	6.320	"
poz. 32. na stemple od dekretów nominacyjnych	4.500	"
poz. 33. potrzeby kancelaryjne	41.400	"
poz. 34. administracya poboru krajowej opłaty od piwa	50.000	"
poz. 35. płaca architekta z dodatkami	6.160	"
poz. 36. utrzymanie gwaachu sejmowego	39.544	"
poz. 37. zaliczki na płace	30.000	"

Suma wydatków rubryki II. . 811.655 K.

Zastępca przewodniczącego Komisji:

Abrahamowicz

Sprawozdawca:

Skątkowski

Budżet krajowy na rok 1905.

Dodatkowe sprawozdanie

do Rubr. II. poz. 31 wydatków.

Sprawozdawca poseł Skałkowski.

Komisya budżetowa wnosi na udzielenie jednorazowych darów z łaski w załatwieniu następujących petycyi:

L. 599. Helenie Babińskiej, wdowie po funkcyonariuszu Wydziału krajowego	200 K.
L. 1.517. Teofili Rzeczyckiej, wdowie po dyetarjuszu Wydziału krajowego	200 K.
L. 1.155. Maryi Bubesowej, wdowie po stróžu Wydziału kraj.	100 K.

Wreszcie wnosi komisya budżetowa:

Petycye: L. 1299. Agnieszki Matkowskiej i L.1411. Doroty Policz *przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.*

Za przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Skałkowski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka III. poz. 38 i 39 wydatków.

Poz. 38. Koszta leczenia w szpitalach krajowych, prowincjonalnych i zagranicznych.

Poz. 39. Zapomogi na koszta leczenia w sanatoriach dla tuberkulicznie chorych.

Sprawozdawca poseł Dr. Jabłoński.

Na wydatki w poz. 38, na rok 1904 preliminowaną kwotę 2,500.000 K., wynikłość z r. 1903 przewyższyła o 214.541 K. w następstwie czego Wydział krajowy preliminuje 2,740.000 K. t. j. sumę od wynikłości z roku 1903 wyższą o 25.459 K. a od preliminarza na rok 1904 wyższą o 240.000 K. Powodem tego zwiększenia jest konieczność podwyższenia, z powodu drożyzny, taks leczenia w niektórych szpitalach i powstanie nowych szpitali.

Pozycja 39. przychodzi w budżecie po raz pierwszy a uzasadnienie konieczności tej pozycyi jest objęte osobnem sprawozdaniem Wydziału krajowego. W pozycyi tej preliminuje Wydział krajowy 10.000 K.

Komisya budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pozycja 38. Koszta leczenia w szpitalach krajowych, prowincjonalnych i zagranicznych .	2,740.000 K.
Pozycja 39. Zapomogi na koszta leczenia w sanatoriach dla tuberkulicznie chorych (w myśl uchwały sejmowej d. 19. paździer. 1904)	10.000 „

W załatwieniu petycji Wydziału powiatowego w Turce (L. 601/452) o subwencję na utrzymanie ubogich chorych w tamt. szpitalu powiatowym

Komisya budżetowa wnosi:

Petycję Wydziału powiatowego w Turce (L. 601/452) o subwencyę na utrzymanie ubogich chorych w tamt. szpitalu powiatowym, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i dalszego urzędowania.

W petycji do L. 800 629 prosi Towarzystwo Domu zdrowia uczącej się młodzieży polskiej „Pomoc bratnia“ w Zakopanem o zapomogę na budowę własnego sanatorium. W sprawie tej

Komisya budżetowa wnosi:

Ze względu, że petenci na dzisiaj nie dają dostatecznie pewnej rękojmi, że zamierzona budowa mogłaby być do skutku doprowadzoną, przechodzi Sejm nad tą petycją do porządku dziennego.

Zast. Przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Dr. Jabłoński.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka III. poz. 40—42 wydatków

(wedle specjalnych sprawozdań)

Poz. 40.	Dotacya dla krajowego szpitala powszechnego we Lwowie (Sprawozdawca poseł <i>Niezabitowski</i>)	60.560 K.
Poz. 41.	Dotacya dla krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie (Sprawozdawca poseł <i>Laskowski</i>)	27.145 „
Poz. 42.	Dotacya dla krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie (Sprawozdawca poseł <i>Leo</i>)	25.185 „

Budżet krajowy na r. 1905.

Rubr. III. poz. 40 wydatków funduszu krajowego.

Lit. C.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Sprawozdawca poseł St. Niezabitowski.

Wydział krajowy preliniuje wydatki w kwocie 747.188 K., dochody w kwocie 686.808 K., niedobór zatem wynosiłby według preliminarza Wydziału krajowego kwotę 60.380 K.: Komisya budżetowa preliniuje wydatki w kwocie

dochody z odnie z wnioskiem Wydziału kraj. w kwocie	747.368 K.
	686.808 K.
	<u>60.560 K.</u>

niedobór zatem wynosić będzie z następujących powodów: w poz. 2-ej preliniuje się dla prymaryusza Dra Wiczkowskiego 1-szy dodatek pięcioletni począwszy od 1. lipca 1905 w kwocie 200 K., wskutek czego zmniejsza się dodatek osobisty o kwotę 100 K., a zatem podwyższenie wyniesie 100 K.; poz. 11d) dla rządcy na opał podwyższa się wydatek o 29 K., wskutek podrożenia ceny drzewa; poz. 14. dla pi-

Wydatki.

Rubr. I. poz. 1-22 „*Placc i emolumenta etatowe*“ preliniuje Komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. w kwocie . . . 91.172 K.
wyższej o 609 K. od kwoty preliniowanej na rok 1904, a to z następujących powodów: w poz. 2-ej preliniuje się dla prymaryusza Dra Wiczkowskiego 1-szy dodatek pięcioletni począwszy od 1. lipca 1905 w kwocie 200 K., wskutek czego zmniejsza się dodatek osobisty o kwotę 100 K., a zatem podwyższenie wyniesie 100 K.; poz. 11d) dla rządcy na opał podwyższa się wydatek o 29 K., wskutek podrożenia ceny drzewa; poz. 14. dla pi-

sarza w izbie przyjęcia przybywa 2-gi dodatek pięcioletni od 1. marca 1905 w kwocie 167 K. i na wikt wydatek większy o 120 K. z powodu podrożenia artykułów żywności. Z tego samego powodu wydatek większy w poz. 15 d) o 120 K.; poz. 17 b) wydatek większy o 17 K. na przypadający 2-gi dodatek 5 letni dla aptekarza od 1. grudnia 1905; poz. 18 b) wydatek wyższy o 50 K. na 1-szy dodatek 5-letni dla maszynisty od 1. października 1905; poz. 19 b) wydatek wyższy o 6 K. na 4-ty dodatek 5-letni dla woźnego od 24. listopada 1905.

Rubr. II. poz. 23—31. „*Koszta utrzymania osób nieetatowych*“ preliminuje Komisya zgodnie z wnioskiem Wydz. kraj. w kwocie . . . 103.907 K.
 wyższej o 3.140 K. od kwoty uchwalonej na r. 1904.

Podwyżka ta spowodowana jedynie znacznym podrożeniem artykułów żywności wskutek czego wikt osób nieetatowych musi być znacznie droższym. Dawniej preliminowano na wikt dla jednej siostry miłosierdzia po 330 K., gdy jednak w r. 1903 wikt ten kosztował 388 K. 67 h. preliminuje się na rok 1905 po 380 K., o 50 K. więcej, ponieważ zaś jest 27 sióstr podwyżka ta wyniesie kwotę 1.350 K. Z tych s mych powodów w poz. 26 na wikt dla dwóch funkcyonaryuszów podnosi się wydatek z 600 K. na 720 K., co powoduje podwyższenie o 240 K., wreszcie w poz. 29, 30 i 31 wikt dla 141 osób z kwoty 220 K. podwyższa się na 230 K. i dla 9-ciu osób z 300 K. na 320 K. co czyni razem podwyższenie wydatku o kwotę 1.550 K.

Rubr. III. poz. 32--49 „*Pensye i emerytury*“ preliminuje Komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. w kwocie . . . 23.575 K.
 mniej o 3.037 K. od kwoty uchwalonej na r. 1904, a to z powodu

śmierci emerytów śp. Franciszki Burkhardt i śp. Dra Jana Chałdzyńskiego, tudzież z powodu, że jedno dziecko Zofii Gralewskiej i jedna sierota po śp. Drze Krówczyńskim, pobierając dodatki na wychowanie ukończą wiek normalny.

Rubr. IV. poz. 50—56b. „*Zaopatrzenia i dary z łaski*“ preliminuje Wydział kraj. w kwocie 1.392 K. niższej o 100 K. od kwoty uchwalonej na rok 1904, Komisya budżetowa preliminuje wydatek ten w kwocie . . . 1.572 K.

wyższej od kwoty preliminowanej przez Wydział krajowy o 180 K.; poz. 50. Czarnecka Wiktorya, b. dozorczyńni 144 K.; poz. 51. dla Matwijka Grzegorz., b. parobka Wydział kraj. preliminuje 240 K., gdy jednak tenże Matwijko umarł 12. września 1904, a wdowa po nim pozostała wni sła petycję do L. s. 778 o zaopatrzenie.

Komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić: Kseni Matwijko, wdowie po b. parobku udziela się jedno azowego daru z łaski w kwocie 120 K.“; Poz. 52. Kozłowski Dmytro, b. parobek 120 K.; poz. 53. Wacnik Agata, b. dozorczyńni 128 K.; poz. 54. G ochowska Rozalia, wdowa po odźwiernym 240 K.; poz. 55. Witoszyńska Dominika, b. nadzorczyńni pralni 400 K.; poz. 56. Sempik Marya, wdowa po parobku 120 K.; tem samem uważa się za załatwioną petycję do do L. s. 593; poz. 56a) wskutek petycyi Maryi Nydza do Ls. 347 wnosi Komisya budżetowa;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Udziela się Maryi Nydza, byłej służącej w pow. szpitalu krajowym jednorazowego daru z łaski w kwocie 100 K.“;

Poz. 56 b) Józef Kołakowski, b. dyetaryusz, który pobiera emeryturę w kwocie 840 K. wniósł petycję do L. s. 600 o podwyższenie emerytury i udzielenie wsparcia. Przez wzgląd na sędziwy

wiek i chorobę petenta jakoteż ua wyjątkową nędzę, w jakiej ię on i jego rodzina znajdują, wnosi Komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Józefowi Kołakowskiemu, byłemu dyetaryuszowi udziela się jednorazowego daru z łaski w kwocie 200 K.“

Dyetaryusze kraj. szpitala powszechnego wnieśli petycyę do L. s. 908 o udzielenie im nadzwyczajnej zapomogi. Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Petycyę dyetaryuszy kraj. szpitala powszechnego o zapomogę odstępuje się Wydziałowi kraj. do dalszego urzędowania.“

- Rubr. V. poz. 57. „Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych“* preliminuje się jak co roku 200 K.
- Rubr. VI. poz. 58—60. „Remuneracye i zapomogi“* preliminuje Komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydz. Kraj. kwotę 7.400 K. niższą o 1.000 K. od kwoty uchwalonej na rok 1904, z powodu że c. k. Rząd nie zgodził się na podwyższenie remuneracyi dla bezpłatnych praktykantów lekarskich za spisywanie protokołów sekcyjnych (poz. 60), jakoteż odrzucił wniosek Wydziału Krajow. g. na wyznaczenie kwoty 600 K. na remuneracye dla lekarzy klinicznych za wykonywanie czynności kancelaryjnych przez czas 10 miesięcy (poz. 60a).
- Rubr. VII. poz. 61—72. „Koszta gospodarcze“* preliminuje Komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w kwocie 310.142 K. wyższej o 19.685 K. od kwoty uchwalonej na rok 1904. Znaczniejsze zmiany preliminarza w porównaniu z rokiem ubiegłym są następujące: poz. 61a) na żywienie chorych o 300 K. więcej na klinikach na podstawie przecięcia z ostatnich lat trzech; poz. 61b) na żywienie 5-ciu Sióstr Miłosierdzia więcej o 250 K.; tak samo wikt 13 sług o 130 K. więcej; w tej samej pozycyi wstawia się wydatek jednorazowy nadzwyczajny w kwocie 1.400 K. na zakupno kotła do przyrządzania kawy. Dotychczas bowiem przyrządzało się kawę w jednym z kotłów kuchennych, w których się inne potrawy gotuje, na pieczywo dla chorych preliminuje się kwotę 12.710 K. wyższą o 360 K. od kwoty uchwalonej na r. 1904 na podstawie przecięcia z ostatnich lat trzech, na wino zaś preliminuje się więcej o 440 K. również na podstawie przecięcia z lat trzech; w pozycyi 62 więcej o 150 K. na wikt dla akuszerki dyżurnej; poz. 63. mniej o 500 K., bo c. k. Rząd nie zgodził się na ponoszenie wydatków za wikt dla lekarza dyżurnego w klinice położniczo-ginekologicznej; poz. 64. na opał preliminuje się więcej o 2.735 K. nadwyżka ta obciąża budżet kliniczny; poz. 65a) na oświetlenie naftą i gazem więcej o 900 K. z powodu podrożenie ceny nafty i większego zapotrzebowania; poz. 65b) na oświetlenie elektryczne więcej o 2.370 K. wydatek prawie w całości przypada na kliniki; poz. 69b) na wikt dla dwóch Sióstr Miłosierdzia zatrudnionych w pralni więcej o 100 K.; poz. 70a) na zakupno i naprawę bielizny więcej o 1.800 K. na podstawie przecięcia z ostatnich lat trzech i z powodu potrzeby uzupełnienia bielizny w klinikach, w tej samej pozycyi preliminuje się o 100 K. więcej na wikt dla dwóch Sióstr Miłosierdzia zajętych w szwalni; poz. 72. Opłata za wodę z wodociągów miejskich preliminuje Komisya zgodnie z wnioskiem Wydziału Kraj. w kwocie 14.640 K. wyższej o 9.040 K. od kwoty uchwalonej na r. 1904. Od czasu zaprowadzenia wodociągów miejskich t. j. od 1. kwietnia 1901 rachunki z Magistratem lwowskim za pobraną

wodę z wodociągów na potrzebę szpitala powszechnego i klinik po koniocy roku 1903 nie były uregulowane, bo Wydział krajowy czynił starania, aby Reprezentacya miasta zniżyła cenę 1-go m³ z 40-tu groszy, to jest ceny płaconej przez osoby prywatne, na cenę 15 groszy płaconą za 1 m³ wody użytej na cele przemysłowe. Preliminarze szpitala powszechnego za lata 1901, 1902, 1903 i 1904, były układane na podstawie ceny 15-tu groszy za 1 m³ wody, gdy jednak Rada miasta Lwowa, uchwałą z dn. 4. I tego 1904, nie uwzględniła przedstawienia Wydziału krajowego w przedmiocie obniżenia tak-y za wodę i postanowiła pobić po 40 g oszy za 1 m³, był zmuszony Wydział krajowy rachunek za wodę za trzy ubiegłe lata sprostować. Rachunek ten przedstawia się jak następuje:

w r. 1901	zużyto wody	18.423 m ³	=	7.651.97 K.
w r. 1902	"	36.024 "	=	14.504.68 "
w r. 1903	"	50.190 "	=	20.168.89 "
Razem			.	104.637 m ³ = 42.325.54 K.

Na pokrycie tej należności szpital posiadał z preliminarza		
z r. 1901 kwotę	.	3.650 K.
z preliminarza z r. 1902 kwotę	.	5.574 "
z preliminarza z r. 1903 kwotę	.	4.400 "
razem	.	13.624 K.

okazało się więc przez kroc nie preliminarzy o kwotę 28.701 K. 54 g. z tej sumy pokrywa fundusz szpitalny część jedną, drugą zaś pokrywa c. k. Rząd za kliniki w stosunku do zużytej wody, mianowicie na oddziałach szpitalnych zużyto przez tych lat trzy wody z wodociągów miejskich 60.372 m³ na klinikach 44.265 m³. Szpital posiada także swoją własną studnię przy ulicy Piekarskiej, z której pompują wodę do budynku administracyjnego i używają do kuchni, pralni i maszyny parowej, w budynku głównym jest tylko woda z wodociągu miejskiego, której używają prócz do picia także do celów administracyjnych jak mycia podłóg, do wychodków i t. p. Komisya budżetowa jest zdania, że wobec bardzo wysokiej ceny wody z wodociągu miejskiego, należy sprowadzić wodę z własnej studni do głównego budynku szpitalnego i używać jej do celów administracyjnych, tak, aby wody z wodociągu miejskiego używać tylko do picia, zanim to jednak nastąpi, należy polecić Zarządowi szpitala, aby wody o ile możności oszczędzono że zaś taka oszczędność jest możliwa, że wody na te same cele można rozmaicie zużywać, najlepszy dowód w tem, że w oddziałach szpitalnych bez klinik zużyto wody w roku 1902 17.800 m³ w roku 1903 zaś 33.194 m³. zużyto więc w roku 1903 15.394 m³ wody więcej bez żadnego uzasadnionego powodu. Wydział krajowy, a za jego wnioskiem i Komisya budżetowa preliniuje na opłatę za wodę z wodociągu miejskiego w roku 1905 kwotę 14.640 K. na podstawie przecięcia z trzech lat ostatnich.

Rubr. VIII. poz. 73 83. „Koszta sanitarne“ preliniuje Komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. w kwocie mniej o 2.880 K. od kwoty uchwalonej na rok 1904. W poz. 73. na lekarstwa preliniuje się kwotę 28.600 K. mniejszą o 1.100 K. od kwoty uchwalonej na rok 1904 na podstawie przecięcia z ostatnich lat trzech; poz. 74. i 75. więcej w pierwszej o 100 K. na wikt dla dwóch sióstr miłosierdzia, w drugiej o 90 K. więcej na pensję dla laboranta do apteki i na wikt dla pomocnika aptecznego; poz. 77 na potrzeby sanitarne preliniuje się 50.000 K. mniej o 500 K. jak w roku 1904 na podstawie przecięcia; poz. 78. na potrzeby fotograficzne do aparatu Roentgena preliniuje się kwotę 2.100 K. więcej o 100 K. jak na r. 1904 na potrzeby kliniki

100.447 K.

położniczej; poz. 79. naszczudła, buty, opaski i t. p. mniej o 200 K. na podstawie przecięcia; poz. 80. na laboratorium więcej 380 K. na potrzeby kliniczne; poz. 81. na stare wino tylko dla klinik więcej 350 K.; poz. 82. na instrumenta chirurgiczne mniej o 600 K. na podstawie przecięcia; poz. 83. koszta pogrzebowe mniej 1.500 K. z powodu zawarcia kozystniejszego układu z przedsiębiorcą pogrzebów.

- Rubr. IX. poz. 84. „Koszta kancelaryjne“ preliniuje się zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. w kwocie 4.800 K. wyższej o 300 K. od kwoty uchwalonej na rok 1904.
- Rubr. X. poz. 85. „Koszta kapliczne“ jak co roku 600 K.
- Rubr. XI. poz. 86—90. „Utrzymanie budynków“ preliniuje Komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. w wydatkach zwyczajnych 33.300 K. nadzwyczajnych 8.813 K. razem 42.113 K. wyższej o 11.313 K. od kwoty uchwalonej na rok 1904, na którą uchwalono w wydatkach zwyczajnych kwotę 26.800 K. w nadzwyczajnych kwotę 4 000 K. W wydatkach zwyczajnych podwyższa się pozycyę 86a. na konserwacyę i rparacyę o 6.500 K. z powodu koniecznej potrzeby wykonania licznych napraw tak w szpitalu jak i na klinikach. W wydatkach nadzwyczajnych wstawia się w pozycyi 86. następujące kwoty: a) na postawienie parkanu od strony koszar wojskowych 1.800 K. b) na instalacyę światła elektrycznego w salach operacyjnych oddziału szpitalnego 650 K. c) na odnowienie fasady głównego gmachu 3.000 K. (II. rata), d) na wymiany kurków nad umywalniami 670 K. e) na zaprowadzenie hydrantów pożarnych 2.693 K. (w gmachu szpitalnym). Wszystkie te wydatki szpitalne są ni zbędnie potrzebne.
- Rubr. XII. poz. 91 i 92. *Odsetki od kapitałów dłużnych funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego* jak co roku 3 520 K.
- Rubr. XIII. poz. 93. „Podatki i daniny“ jak co roku 400 K.
- Rubr. XIV. poz. 94—96. „Rozmaite“ preliniuje komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. w kwocie 4.850 K. wyższej o 400 K. od kwoty uchwalonej na r. 1904, podwyższenie to nastąpiło w poz. 96c. koszta sądow.; portorya i inne nieprzewidziane na podstawie wynikłości z lat ostatnich.
- Rubr. XV. poz. 97. „Zapomogi dla położnic“ jak w roku ubiegłym 14.000 K. Wydatek wstawia się w całości na rachunek szpitalnego oddziału położnic, c. k. Rząd bowiem wzbiera ia się przyjąć część tego wydatku na rachunek kliniki.
- Rubr. XVI. poz. 98. „Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic“ preliniuje się w kwocie 100 K. niższej o 100 K. od kwoty uchwalonej na rok 1904 na podstawie wyników lat ostatnich.
- Rubr. XVII. poz. 99. „Ryczałt na utrzymanie dzieci w szpitaliku św. Zofii“ zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. preliniuje się 33.500 K. więcej o 1.500 K. od kwoty uchwalonej na rok 1904, a to w skutek wstawienia do tej rubryki kwoty 1 500 K. na emeryturę Dra. Merczyńskiego, długoletniego dyrektora szpitala św. Zofii, złożonego obecnie bardzo ciężką chorobą. Nadto komisya budżetowa wniosł:
- Wysoki Sejm raczy uchwalić:
- „Petycyę komitetu Towarzystwa szpitala św. Zofii (L. s. 1501) o podwyższenie ryczałtu — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania“.
- Rubr. XVIII. poz. 100. „Spłata pożyczek“ preliniuje Komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. kwotę 5.070 K. Jest o wydatku nowymy w sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 29. lipca 1904 L. W. 77.236/1904 Wys. S. j. m. polecił Wydziałowi kraj. uchwałą z dnia 24. października 1903, przyspieszyć rozpoczęte z c. k. Rządem rokowania co do ułożenia

ostatecznego planu budowy klinik utworzyć się mających oraz upoważnić Wydział krajowy do przedłożenia odp. w ednich wniosków przy preliminarzu budżetu na rok 1905. Układ z c. k. Rządem o budowie nowych klinik jeszcze zawartym nie został, gdyż jednak nadarza się sposobność kupienia dogodnego a przytem nie zbyt drogiego gruntu pod budować się mające kliniki, przedkładała Komisya budżetowa Wys. Sejmowi wniosek Wydziału krajowego do uchwały. Wspomniany grunt jest własnością Klary Markowskiej, położony przy ul. Piekarskiej pod l. kons. 383¹/₄ i 384¹/₄, graniczy bezpośrednio z gruntami należącymi do funduszu krajowego, ma obszaru 1.687 sążni □ a właścicielka żąda zań stosunkowo nie drogo, bo po 57 K. za sążeń. Wobec tych mo. ywów Komisya budż. towa czyni następujący wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- I. „Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału kraj. z dn. 29. lipca 1904 L. W. 77.236/1904 do wiadomości.
- II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zakupu realności lk. 383¹/₄ i 384¹/₄ Klary Markowskiej własnej o obszarze 1.687 sążni □ po c. nie 57 K. za sążeń.
- III. Sejm upoważnia Wydział kraj. do zaciągnięcia w Banku krajowym pożyczki na pokrycie ceny kupna tej realności w imieniu wysokości 101.400 K. w 4% obl. g. kom. IV. emisji spłacalnej w 44 latach.
- IV. Sejm zatwierdza wstawiony w Rub. XVIII. poz. 100 preliminarza budżetu szpitala lwowskiego na rok 1905, kr. dyt w kwocie 5.070 K. na pokrycie I. i II. raty półrocznej pożyczki zaciągniętej się mającej i upoważnia Wydział kraj. do wstawienia corocznie do budżetu powyższego szpitala potrzebnego kredytu na raty amortyzacyjne aż do zupełnego umóżenia zaciągniętej się mającej pożyczki.“

Dochody.

Rubr. I. poz. 1—2 „Dodatki“ preliminarzu Komisyja budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. w kwocie	57.430 K.
wyższej o 1.430 K. od kwoty uchwalonej na rok 1904. Podwyższenie to nastąpiło w poz. 1. „od c. k. Skarbu za 781.58 m. drzewa opałowego po 8 K. z powodu podwyższenia cen drzewa.	
Rubr. II. poz. 3. „Opłaty pośmiertne“ preliminarzu Komisyja zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. w kwocie	20.000 K.
niższej o 5.000 K. od kwoty uchwalonej na r. 1904 na podstawie przecięcia trzechletniego.	
Rubr. III. poz. 4—6. „Zwroty kosztów leczenia“ preliminarzu Komisyja zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. w kwocie	417.000 K.
wyższej o 13.000 K. od kwoty uchwalonej na r. 1904 Poz. 4. od funduszu krajowego gal. 256.000 K. więcej o 3.000 K. od roku zeszłego na podstawie przecięcia trzechletniego, na tej samej podstawie podwyższa się w pozycji 5. dochód od samopłacących o 10.000 K.	
Rubr. IV. poz. 7—8. „Dochody z realności i ogrodu“ preliminarzu Komisyja zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. w kwocie	2.500 K.
niższej o 500 K. od kwoty uchwalonej na rok 1904.	
Rubr. V. poz. 9—10. „Rozmaite“ jak w roku zeszłym	3.200 K.
Rubr. VI. poz. 11. „Subwencje i zwroty od c. k. Skarbu“ preliminarzu Komisyja zgodnie z Wydziałem kraj. w kwocie	186.678 K.
wyższej o 11.059 K. od kwoty uchwalonej na r. 1904.	
Sprawa zwrotu nadwyżki kosztów leczenia chorych w klinikach ponad takse szpitalną stoi od kilku lat na porządku dziennym	

obrad komisji budżetowej i Wy. Sejm. Od kilku lat uchwała Wys. Sejm rezolucyę wzywając c. k. Rząd do spłaty zaległych należności pochodzących z obowiązku zwrotu nadwyżki kosztów leczenia chorych na klinikach i poleca Wydziałowi krajowemu uregulowania tej sprawy umową mającą się zawrzeć z c. k. Skarbem. Uchwały te są dotychczas bezskuteczne, bo c. k. Rząd ani nie spłacił zaległych należności, ani mimo licznych wezwań Wydziału krajowego tak pożądaną umowę nie zawarł. Zaległości zwyczaj wymienionego tytułu po hodzące wynosiły po koniec roku 1903 kwotę 409.804 K. 22 h. na poczet tej należności zapłacił c. k. Rząd w ciągu roku 1904 kwotę 170.000 K. pozostaje do spłaty kwota 239.04 K. 22 g., do której to sumy należałoby dodać należność bieżącą za trzy kwartały r. 1904, która w stosunku do preliminarzowej na rok bieżący kwoty 175.619 K. wyniesie około 131.712 K.

W tych dniach właśnie toczą się układy między reprezentantami Wydziału kraj. i reprezentantami Ministerstw oświaty i finansów których celem jest uregulowanie spłaty należności zaległych i zawarcie umowy, któraby nadawała sposób w jaki na przyszłość mają być rozdzielane koszta utrzymania klinik uniwersyteckich między c. k. Skarb i fundusz krajowy. Komisja budżetowa ma nadzieję, że układy te uwieńczone zostaną pomyslnym skutkiem, a mianowicie: należności zaległe wkrótce spłacone zostaną i zawartą zostanie umowa, która w sposób słuszny unormuje na jakich podstawach w przyszłości nastąpić ma rozrachowanie kosztów utrzymania klinik i oznaczy terminy, w których c. k. Skarb będzie miał zwracać funduszowi krajowemu nadwyżkę kosztów utrzymania chorych ponad zwykłą taksę szpitalną. Komisja budżetowa nie wątpi, że w mającej się zawrzeć umowie przestrzegana będzie zasada, że fundusz krajowy nie może przyczynić się do utrzymania chorych w klinikach kwotą wyższą, jak zwykła taksa szpitalna, obliczona ściśle w stosunku do wszystkich wydatków i dochodów krajowego szpitala powszechnego.

Z e s t a w i e n i e s u m a r y c z n e :

W y d a t k i.

Rubr. I.	91.172 K.
"	II.	.	.	.	103.907 "
"	III.	.	.	.	23.575 "
"	IV.	.	.	.	1.572 "
"	V.	.	.	.	200 "
"	VI.	.	.	.	7.400 "
"	VII.	.	.	.	310.142 "
"	VIII.	.	.	.	100.447 "
"	IX.	.	.	.	4.800 "
"	X.	.	.	.	600 "
"	XI.	.	.	.	42.113 "
"	XII.	.	.	.	3.520 "
"	XIII.	.	.	.	400 "
"	XIV.	.	.	.	4.850 "
"	XV.	.	.	.	14.000 "
"	XVI.	.	.	.	100 "
"	XVII.	.	.	.	33.500 "
"	XVIII.	.	.	.	5.070 "
	Suma				<u>747.368 K.</u>

D o c h o d y.

Rubr. I.	57.430 K.
" II.	20.000 "
" III.	417.000 "
" IV.	2.500 "
" V.	3.200 "
" VI.	186.678 "
				Suma	<u>. 686.808 K.</u>

Z e s t a w i e n i e o s t a t e c z n e.

Wydatki	747.368 K.
Dochody	<u>686.808 "</u>
				Niedobór	60.560 K.

„Komisya budżetowa wnosi:“

Wys. Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz kraj. szpitala powszechnego we Lwowie i pokryć wykazany niedobór w kwocie **60.560 K.** z rubryki III. poz. 40 wydatków funduszu krajowego.

Lwów, dnia 18. października 1904.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

St. Niezabitowski

Budżet krajowy na rok 1905.

(Rubr. III. poz. 41 wydatków funduszu krajowego).

Lit. D.

Krajowy Zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

(Sprawozdawca poseł K. Laskowski).

Wydział krajowy preliniuje wydatki na r. 1905 pierwotnie w kwocie 610.950 K. Gdy jednak według sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 28. lipca 1904 Lw. 31012 04 wskutek pertraktacyi z Bankiem krajowym tak wysokość pożyczek jakie na rozszerzenie Zakładu kulparkowskiego zaciągnąć wypadnie jakoteż raty kapitału wraz z odsetkami będą mniejsze, przeto Komisya budżetowa zgodnie z tym dodatkowym wnioskiem Wydziału krajowego preliniuje wydatki na r. 1905 w sumie 609.015 K.
więcej niż uchwalono na r. 1904 o 100.247 K. Dochody wstawia Komisya zgodnie z Wydziałem krajowym w sumie 581.870 „
więcej niż uchwalono na r. 1904 o 24.522 K. tak że *niedobór* wynosi sumę 27.145 K.
podezas gdy w r. 1904 wynosiła nadwyżka w dochodach sumę 48.580 K.
Ten niekorzystny wynik pochodzi z wydatku na opłacenie rat procentów od pożyczek na rozszerzenie zakładu zaciągnąć się mających.

Wydatki.

Rubryka I, (poz. 1—15).

Płace i emolumenta etatowe.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego preliniuje się 59.870 K.
więcej o 4.701 K. niż uchwalono w r. 1904 głównie z powodu przyjęcia trzeciego asystenta wskutek pomnożonej ilości chorych i przyjęć się mającego trzeciego pisarza oraz dozorcey domu koniecznego wobec

znacznego rozszerzenia Zakładu. Zresztą na wzrost tej rubryki wpłynęły przypadające w r. 1905 dodatki pięcioletnie.

Rubryka II. (poz. 16—21).

Koszta utrzymania osób nieetatowych.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego preliminuje się . . . 105.889 K.
więcej niż uchwalono w r. 1904 o 9.382 K. głównie z powodu pomnożenia służby oddziałowej i przypadających na r. 1905 dodatków dla dawniejszej służby.

Rubryka III. (poz. 22—36).

Pensye i emerytury.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego prelimnuje się . . . 10.252 K.
mniej niż w r. 1904 uchwalono o 7.704 K. z powodu śmierci emerytów.

Wdowa po Dyrektorze Zakładu p. Emilia Neuserowa wniosła petycję L. $\frac{396}{268}$ o podwyższenie emerytury według statutu emerytalnego jej wymierzonej.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Petycję tę odstępuje się Wydziałowi krajowemu do sprawozdania.

Petycję L. $\frac{969}{759}$ Walentyny Woźnikowej wdowy po byłym woźnym, który nie wysłużył lat 10 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dalszego zarządzenia.

Petycję L. $\frac{1256}{969}$ Rozalii Mroczkowej o policzenie lat służby odstępuje się Wydziałowi krajowemu do ewentualnego sprawozdania.

Rubryka IV. (poz. 37—38).

Zaopatrzenia odstawne i dary z łaski.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego preliminuje się jak w r. 1904 kwotę 192 K.

Rubryka V. (poz. 39).

Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego preliminuje się jak
w r. 1904 kwotę 80 K.

Rubryka VI. (poz 40 — 41).

Remuneracye i zapomogi.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego preliminuje się jak
w r. 1904 kwotę 2.220 K.

(Rubryka VII. (poz. 42—50).

Koszta gospodarcze zakładu.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. preliminuje się 279.194 K.
więcej niż w r. 1904 o 20.908 K., a to na podstawie przecięcia z trzech
lat ubiegłych. Nadto zachodzi potrzeba ogrodzenia płotem drucianym
dalszej części parku, na co Wydział kraj. wstawia 650 K. jako nad-
zwyczajny wydatek.

Rubryka VIII (poz. 51—54).

Koszta gospodarcze folwarku.

Na podstawie osobnego preliminarza zgodnie z wnioskiem Wy-
działu kr. preliminuje się. 35.206 K.
więcej od r. 1904 o 2.080 K. z powodu zwiększonej ilości służby i ilości
inwentarza żywego.

Rubryka IX (poz. 55—59)

Koszta sanitarne.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. preliminuje się . . . 12.250 K.
mniej niż w r. 1904 o 800 K, a to na podstawie przecięcia z trzech lat
ubiegłych.

Rubryka X. (poz. 60).

Koszta kancelaryjne.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału kr. preliminuje się . . . 1.500 K.
więcej od r. 1904 o 200 K gdyż koszta te z powodu pomnożonych
czynności kancelaryjnych ciągle się wzmagają.

Rubryka XI. (poz. 61).

Koszta kapliczne.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału kr. preliminuje się . . . 500 K.
mniej od r. 1904 o 200 K a tak jak w r. 1903.

Rubryka XII (poz. 62 - 67).

Koszta utrzymania budynków dróg dojazdowych i urzędzeń.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału kr. preliminuje się . . . 23.970 K.
więcej niż w r. 1904 o 2.300 K, głównie z powodu nadzwyczajnego wy-
datku na pokrycie zniszczonego dachu budynku administracyjnego.

Rubryka XIII. (poz. 68).

Podatki z ekwiwalentem i daniny.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. preliniuje się mniej niż 80 K.
w r. 1904 o 220 K z powodu odpisów podatkowych.

Rubryka XIV. (poz. 69 - 72).

Rozmaite.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. preliniuje się 7.652 K.
mniej niż w r. 1904 o 440 K, gdyż odpadła potrzeba wynajęcia mie-
szkania po za obrębem zakładu.

Rubryka XV. (poz. 73).

Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. preliniuje się jak w r. 1904
kwotę 120 K.

Rubryka XVI. (poz. 74).

Spłata pożyczek.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału kr. przedstawionym w sprawo
zdaniu z dnia 28. lipca 1904 L. W. 31.012/04 preliniuje się kwotę . 70.040 K.

Dochody.

Rubryka I. (poz. 1).

„Odsetki od kapitałów.“

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego nie preliniuje się, gdyż efekta majątku zarodowego użyto na budowę nowych pawilonów w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 24. października 1903.

W r. 1904 preliniowano 308 K.

Rubryka II. (poz. 2—3).

„Dodatki.“

Zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. preliniuje się . . .
więcej o 570 K. niż w r. 1904.

1 970 K.

Rubryka III. (poz. 4—5.)

Dochody z dóbr.

Na podstawie osobnego preliminarza zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. preliniuje się . . .
więcej niż w r. 1904 o kwotę . . . 2. 200 K.

41.960 K.

Rubryka IV. (poz. 6—8.)

Koszta leczenia.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. preliniuje się . . .
więcej niż w r. 1904 o 22.000 K. z powodu ciągłego wzrostu dni leczenia.

532.000 K.

Rubryka V. (poz. 9—12).

Rozmaite.

Zgodnie z wnioskiem Wydz. kraj. preliniuje się 5.940 K.
 więcej o 60 K niż w r. 1904 a to na podstawie wyniku roku ostatniego.

Zestawienie sumaryczne.

Wydatki.

Rubr. I. Płace i emolumenta etatowe	59.870	K.
„ II. Koszta utrzymania osób nieetatowych	105.889	„
„ III. Pensye i emerytury	10.252	„
„ IV. Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski	192	„
„ V. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	80	„
„ VI. Remuneracye i zapomogi	2.220	„
„ VII. Koszta gospodarcze zakładu	279.194	„
„ VIII. „ „ folwarku	35.206	„
„ IX. „ sanitarne	12.250	„
„ X. „ kancelaryjne	1.500	„
„ XI. „ kapliczne	500	„
„ XII. „ utrzymania budynkow i dróg	23.970	„
„ XIII. Podatki	80	„
„ XIV. Rozmaite	7.652	„
„ XV. Wydatki z prawa patronatu	120	„
„ XVI. Spłata pożyczek	70.040	„
Suma wydatków	<u>609.015</u>	<u>K.</u>

Dochody.

Rubr. I. Odsetki od kapitałów	—	K.
„ II. Dodatki	1.970	„
„ III. Dochody z dóbr	41.960	„
„ IV. Zwroty kosztów leczenia	532.000	„
„ V. Rozmaite	5.940	„
Suma dochodów	<u>581.870</u>	<u>K.</u>

Zestawienie ostateczne.

Wydatki	609.015	K.
Dochody	581.870	„
Niedobór	<u>27.145</u>	<u>K.</u>

Komisya budżetowa wnosi:

Wys. Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie na r. 1905 i polecić wstawić niedobór w R. III. poz. 41 wydatków funduszu krajowego w kwocie 27.145 K.

Petycyę $\frac{1250}{963}$ Mykiety Łotorskiego o uwolnienie od płacenia kosztów leczenia Mikołaja Łotorskiego w Kulparkowie odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i odpowiedniego załatwienia.

Petycyę $\frac{1.881}{1.123}$ Zofii Kołakowskiej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

We Lwowie dnia 18. października 1904.

Zast Przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

K. Laskowski.

Folwark Zakładu kulparkowskiego.

Komisya budżetowa prelinuje wydatki i dochody folwarku opierając się na szczegółowym preliminarzu Wydziału krajowego i wstawiła:

w Rubr. VIII. preliminarza wydatków zakładu wydatki w kwocie	35.206 K
w Rubr. III. preliminarza dochodów zakładu dochód w kwocie	41.960 „
	<hr/>
Czysty dochód wynosi	6.754 K

więcej o 120 K. od r. 1904.

We Lwowie dnia 18. października 1904.

Za Przewodniczącego:

K. Badeni

Sprawozdawca:

K. Laskowski.

Budżet krajowy na r. 1905.

Rubr. III. poz. 42 wydatków fund. kraj.

Lit. E.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

Sprawozdawca poseł Juliusz Leo.

Wydział krajowy preliminuje <i>wydatki</i> w sumie	532.859 K.	
" <i>dochody</i> "	525.579 "	
Komisya budżetowa preliminuje <i>wydatki</i> w kwocie		533.134 K.
a więc wyższe od uchwalonych na r. 1904 o	13.742 K.	
Komisya budżetowa preliminuje <i>dochody</i> w kwocie		525.579 "
a więc niższe od uchwalonych na rok 1904 o	3.198 "	
Bilans budżetu szpitala św. Łazarza zamyka komisya <i>niedoborem</i> w sumie		<u>7.555 K.</u>

Ilość dni leczenia przyjmuje Komisya na podstawie przecięcia z ostatnich trzech lat w wysokości 265.000 dni.

W Y D A T K I.

Rubr. I. poz. 1—23.

Komisya budżetowa prelinuje zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie 81.948 K. czyli o 1.174 K. wyżej ponad preliminarz 1904 r.

Tem samem załatwione zostaje sprawozdanie Wydziału krajow. do L. 102.955|903 w sprawie częściowej zmiany etatu posad i płac przy szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Jednocześnie w myśl powyższego sprawozdania Wydziału kraj. Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. W uchwalonym przez Sejm krajowy 10. października 1878 etacie posad i płac szpitala św. Łazarza w Krakowie ma być:

1. w etacie posad, w ustępie „B. Służba lekarska“ nowa pozycya „b) kierownik oddziału chorob zakaźnych“;

2. w etacie płac:

a) jako pozycya I.: „Dyrektor“:

a) płacy 5.800 K.;

b) relutum na mieszkanie 1.200 K.

c) dodatku pięcioletniego po 600 K.

β) jako nowa pozycya:

„4. kierownik oddziału chorob zakaźnych“:

a) płacy 1.600 K.;

b) dodatek pięcioletni 300 K.;

c) pomieszkanie w szpitalu z opałem i światłem,

II. Zwiniętą zostaje jedna (7-ma) posada sekundaryusza I. klasy, ustanowiona przy powyższym szpitalu uchwałą Sejmu krajowego z 11. listopada 1890 r.

Rubr. II. poz. 24—31.

Koszta utrzymania osób nieetatowych

preliminuje Komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem kraj. w kwocie 78 046 K. czyli o 3.854 K. więcej niż na r. 1904.

Podwyższenie wydatk. w tłumaczy się głównie tem, iż w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 31. października 1903 r. podwyższono cokolwiek pobory służby na oddziale dla obłąkanych. Obok tego podwyższono pozycyę wydatk. na wikt z powodu podrożenia artykułów żywności.

Rubr. III. poz. 32—45.

Pensye i emerytury.

Preliminuje Wydział krajowy kwotę 15.871 K. czyli o 825 K. więcej niż w r. 1904 z powodu wstawienia nowej pozycyi 825 K. dla wdowy po dozorecy domu.

Komisya budżetowa, prelinując we wszystkich danych pożyczkach zgodnie z Wydziałem krajowym, wstawia w uwzględnieniu petycji Józefy Sołgowej do L. zamiast kwoty 825 K. kwotę 900 K. tj. o 75 K. więcej. W ten sposób łączna suma rubryki III. wynosić będzie kwotę 15.946 K.
Zarazem wnosi komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dodatek na wychowanie córki Józefy Sołgowej, wdowy po dozorce domu Kazimierzy Sołgówny podwyższa się z 75 K. na 150 K. rocznie i przedłuża się aż do ukończenia 24 roku życia.

Rubr. IV. poz. 46-60.

Zaopatrzenia, odstawnne i dary z łaski.

Wydział krajowy prelinuje kwotę 3.018 K. czyli o 488 K. mniej niż na r. 1904 wskutek zaszłej w ciągu 1904 r. śmierci trzech osób, pobierających zaopatrzenie.

Komisya budżetowa w uwzględnieniu petycji do L. 758, Felicyi Flasińskiej, wdowy po pisarzu i petycji Stefani Stroińskiej, do L. 125, córki b. aptekarza wstawia w poz. 46 kwotę 600 K. zamiast dotychczasowych 500 K. a w poz. 53a jednorazowo kwotę 100 K. czyli prelinuje w rubr. IV. łączną kwotę 3.218 K.

Zarazem wnosi Komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Zaopatrzenie Felicyi Flasińskiej, wdowy po pisarzu podwyższa się stale począwszy od 1. stycznia 1905 r. w drodze łaski z kwoty 500 K. na 600 K. rocznie.
2. Stefani Stroińskiej, córce b. aptekarza, przyznaje się obok stałego zaopatrzenia 200 K. jednorazowo dar z łaski na r. 1905 w kwocie 100 K.

Rubr. V. poz 61.

Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych,

Zgodnie z Wydziałem krajowym jak w roku 1904 kwotę 100 K.

Rubr. VI. poz 62 i 63.

Remuneracye i zapomogi.

Zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany w kwocie 6.200 K.

Rubr. VII. poz. 64 - 74.

Koszta gospodarcze,

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie 217.255 K. t. j. o 10.435 K. wyżej niż na r. 1904.

Podwyższenie wydatków tłumaczy się najpierw nowym nadzwyczajnym wydatkiem 5.747 K. na kosztta urzędzenia (sprzęty i pościel) nowego pawilonu dla zakaźnych, następnie zaś tem, iż zeczywiste wyniki ostatnich trzech lat usprawiedliwiają wstawienie wyższych kwot w kilku pozycjach. Wobec znacznego, bo rocznie kwotę 10.000 K. dosięgającego wydatku na oświetlenie oraz z uwagi na możność pobierania światła elektrycznego z miejskiej elektrowni, która 1 stycznia 1905 r. oddaną ma być do użytku publicznego.

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się Wydział krajowy, by przeprowadził badania nad sprawą zastąpienia w szpitalu św. Łazarza dotychczasowego oświetlenia gazowego i naftowego światłem elektrycznem z elektrowni miejskiej i przedłożył ewentualnie odpowiednie wnioski Sejmowi na najbliższej sesyi.

Rubr. VIII. poz. 75 81.

Kosztta sanitarne.

Preliminuje Komisya zgodnie z Wydziałem krajowym t. j. sumę 44.083 K. a to na podstawie wyników w ostatnim trzechleciu.

Rubr. IX. poz. 82.

Kosztta kancelaryjne.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego bez zmiany 2.400 K.

Rubr. X. poz. 83.

Kosztta kapliczne.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego 904 K.

Rubr. XI. poz. 84—88.

Utrzymanie budynków.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego 17.628 K.

Rubr. XII. poz. 89.

Podatki i daniny.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego 2.686 K.

Rubr. XIII. poz. 90—92.

Rozmaite

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego kwotę 32,56 K.

Rubr. XIV poz. 93.

Zapomogi dla położnic.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego kwotę 6.000 K.

Rubr. XV. poz. 94.

Koszta utrzymania dzieci, zrodzonych na oddziale położnic.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w kwocie 1.200 K.

Rubr. XVI. poz. 95 i 96.

Koszta utrzymania mamek i dzieci w szpitalu św. Ludwika i w Łobzowie.

Preliminuje komisya zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego kwotę 47 550 K.
czyli o 950 K. więcej niż na rok 1904. Podwyższenie uzasadnia się wynikiem rzeczywistym ubiegłych lat, wprowadzenie nowej pozycyi 150 K. za rewizye lekarskie oraz wstawieniem nadwyciecznego wydatku 400 K. na uzupełnienie inwentarza domu Sióstr Miłosierdzia.

Rubr. XVI.I poz. 97—99.

Zapisy.

Zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany 214 K.

Rubr. XVIII. poz. 100.

Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi.

Zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany 100 K.

Rubr. XIX. poz. 101.

Dyety, koszta podróży i różne inne.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego bez zmiany 200 K.

Rubr. XX. poz. 102.

Splata pożyczki.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego 4.200 K.
Są to dwie pierwsze pół roczne raty od pożyczki 75.000 K. za-
ciągnąć się mającej z majątku zarodowego na budowę domu izolacyjnego
w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 4. lipca 1902 r.

D o c h o d y.

Rubr. I. poz. 1—3.

Odsetki od efektów, kapitałów i fundacyj.

b z zmiany w kwocie 36.606 K.
czyli o kwotę 3.025 K. niżej niż w 1904 r. z powodu użycia części efe-
któw i gotówki na budowę pawilonu dla chorób zakaźnych, tudzież na
odbudowanie spalonych budynków w dobrach Prądnik czerwony i Tropiszów.

Załatwiając sprawozdanie Wydziału krajowego do L 64.507.904
z uwagi, że należy w myśl intencji fundatorów dążyć do utrzymania
majątku zarodowego szpitala św. Łazarza w pierwotnej wysokości, wnosi
Komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do użycia części majątku
zarodowego szpitala św. Łazarza w Krakowie na postawienie z stodół,
spichrza, stajni na bydło i parkanu w Tropiszowie oraz na odbudowanie
spalonego gospodarczego budynku w Prądniku Czerwonym, o ile wydatki
na powyższe cele uskuteczniane przewyższą kwoty uzyskane jako wynag-
rodzenie asekuracyjne;

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by zużyta w ten sposób
część funduszów majątku zarodowego refundował do tego majątku z czyn-
szu dzierżawnego, pobieranego z obu powyżej wymienionych dóbr, w ten
sposób, by cała zużyta kwota wraz z 4% w ciągu 10 lat zwróconą została.

Rubr. II. poz. 4—12.

Dochody z dóbr i realności.

Zgodnie z Wydziałem krajowym kwotę 23.673 K.
czyli o 173 K. mniej niż w r. 1904.

Rubr. III. poz. 13 - 15.

Zwroty kosztów leczenia.

Zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany 459.000 K.

Rubr. IV. poz. 16 i 17.

Dochody rozmaite

Zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany 1.800 K.

Rubr. V. poz. 18 i 19.

Zwroty od c. k. skarbu państwa.

Zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany 4.500 K.

Zestawienie sumaryczne.

W y d a t k i.

Rubryka	I.	.	.	81.948	K.
"	II.	.	.	78.046	"
"	III.	.	.	15.946	"
"	IV.	.	.	3.218	"
"	V.	.	.	100	"
"	VI.	.	.	6.200	"
"	VII.	.	.	217.255	"
"	VIII.	.	.	44.083	"
"	IX.	.	.	2.400	"
"	X.	.	.	904	"
"	XI.	.	.	17.628	"
"	XII.	.	.	2.686	"
"	XIII.	.	.	3.256	"
"	XIV.	.	.	6.000	"
"	XV.	.	.	1.200	"
"	XVI.	.	.	47.550	"
"	XVII.	.	.	214	"
"	XVIII.	.	.	100	"
"	XIX.	.	.	200	"
"	XX.	.	.	4.200	"
				<hr/>	
Suma wydatków				533.134	K.

D o c h o d y.

Rubryka	I.	.	.	36.606	K.
"	II.	.	.	23.673	"
"	III.	.	.	459.000	"
"	IV.	.	.	1.800	"
"	V.	.	.	4.500	"
				<hr/>	
Suma dochodów				525.579	K.

Zestawienie ostateczne:

Wydatki	:	533.134 K.
Do ody	:	525.579 K.
Okazuje się niedobór		<u>7.555 K.</u>

Komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz budżetu szpitala św. Łazarza w Krakowie na r. 1905 i pokryć wykazany niedobór w kwocie. . . 7.555 K z Rubr. III. poz. 42. wydatków funduszu krajowego“.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Juliusz Leo.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubr. III. poz. 43, 44, 45 wydatków.

Sprawozdawca poseł Dr. Jabłoński.

Komisja budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym wnosi:

- Poz. 43. Koszta utrzymania rozmaitych osób w szpitalach, przyjęte na fundusz krajowy w zastępstwie gmin, (ryczałtowo) 12.000 K.
Do pozycyi tej odnoszą się petycyje, co do których.

Komisja budżetowa wnosi:

Petycyje: gminy Biecz (L. 857/656), gminy Mokrzycka (L. 899/696), gminy Składziste (L. 1026/801), gminy Niezdów (L. 1164/905 i 1169/910), gminy Dynów (1245/958), gminy Radwanowice (L. 1352/1042) i gminy Łomnica (L. 1449/1141) — o przyjęcie kosztów utrzymania a względnie leczenia na fundusz krajowy, — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

- Poz. 44. Schmidowa Walerya, wdowa po rządcy szpitala w Przemyśle 200 K.
Poz. 45. Rampeltowa Marya, wdowa po rządcy szpitala w Rzeszowie 400 K.
Powyższem załatwiono petycyje do L. 393/265 i 833/632.

Zastępca przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Dr. Jabłoński.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka III. poz. 46 i 47 wydaktów.

II. Koszta utrzymania podrzuteków.

Poz. 46. Fundusz podrzuteków w Krakowie *wedle osobnego sprawozdania lit. G.* --- K

(*Sprawozdawca poseł Leo*)

Poz. 47. Sprawozdawca poseł Laskowski.

Poz. 47. Koszta utrzymania podrzuteków, wraz z utrzymaniem podrzuteków we Lwowie a więc w całym kraju i zagranicą, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego 61.000 K

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Laskowski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubr. III. pozycja 46 wydatków funduszu krajowego.

Lit. G.

Fundusz podrzutków w Krakowie.

Sprawozdawca poseł Juliusz Leo.

Komisya budżetowa preliniuje zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego

WYDATKI:

Rubr. I. poz. 1.	Funkcyonaryusze szpitala za czynności przy tym funduszu	100 K.
" II. "	2. Potrzeby kancelaryjne	40 "
" III. "	3. Remuneracye	50 "
" IV. "	4. Za utrzymanie dzieci przyjętych na mocy ustawy z 10. maja 1873 w miarę własnych funduszów	3.346 "
" V. "	5. Koszta leczenia dzieci	20 "
" VI. "	6. Rozmaite	100 "
Ogólna suma wydatków		<u>3.656 K.</u>

DOCHODY:

Rubr. I. Odsetki od efektów, kapitałów i fundacyj.

Poz. 1. Od efektów:			
a) 4% listy zastawne gal. Banku kraj. zostające w posiadaniu	37.700 =	1.508 K.	
4% listy zastawne gal. Banku kraj. zakupić się mające za kapitał 1 020 K. 22 gr. przez fundusz krajowy do zwrotu przypadający imiennej wartości 1000 K.	40 "	1.548 K.	
b) 4 1/2% listy zastawne gal. Banku kraj.	5.400 zł. =	<u>10.800 "</u>	486 "
Do przeniesienia			<u>2.034 K.</u>

Z przeniesienia 2.034 K.

c) 4 $\frac{0}{10}$ obligacye gal. fund. propinacyjnego 5.900 zł. — 11.800 K. 472 „

d) 4 $\frac{0}{10}$ listy zastawne gal. Towarzystwa kred. ziemskiego 800 „ 32 „

Dochody poz. I. 2.538 K.

Poz. 2. Od kapitałów :

a) 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$ od reszty kapitału dłużnego przez fund. kraj. 20.184 K. 34 gr. 954 K.

b) 5 $\frac{0}{10}$ od kapitału fundacyjnego Tarły 164 „

Ogólna suma dochodów 3.656 K.

W porównaniu z wydatkami 3.656 „

okazuje się **niedobór** w kwocie —.—

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Juliusz Leo.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubr. III. poz. 48 do 51 wydatków.

(Grupa III. „Publiczna służba zdrowia“)

Sprawozdawca poseł dr. Jabłoński.

Komisja budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym :

Poz. 48. Na koszt podróży dla lekarzy okręgowych, oraz subwencye dla powiatów na pokrycie przewyżki wydatków na płace, po nad 1% pada ków bezpośrednich przypisanych do poboru w całym powiecie	110.000	K.
Poz. 49. $\frac{1}{3}$ część kosztów lekarstw dla epidem. chorych	7.700	„
Poz. 50. Utrzymanie i odświeżanie krowianki	24.000	„
Poz. 51. Koszta podróży i diety lekarzy z powodu szczepienia ospy ochronnej	125.000	„

W załatwieniu przydzielonych petycyi

Komisja budżetowa wnosi :

„Petycyę p. Wandy Piżłowej (L. 403/275), wdowy po lekarzu okręgowym w Tartakowie, o udzielenie pensyi wdowiej, lub zapomogi stałej,

tudzież petycyę p. Maryi Zierhofferowej (L. 847/646), wdowy po lekarzu okręgowym w Wiśniow zyku,

odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia“.

Za Przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Dr. Jabłoński.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka III. pozycya 52 - 66 wydatków.

Grupa IV.

Zasiłki dla zakładów sanitarnych.

(Sprawozdawca poseł Jabłoński).

Komisya budżetowa wnosi:

Poz. 52.	Na urządzenie zakładu szczepienia wścieklizny Dra Bujwida w Krakowie, wydatek nadzwyczajny (w myśl uchwały sejmowej z dnia 19. października 1904)	2.060	K.
" 53.	Szpital SS. Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie	1.800	"
" 54.	Szpital SS Miłosierdzia w Nowosiólkach	600	"
" 55.	Dla szpitala św. Zofii we Lwowie, subwencya na utrzymanie kolonii leczniczej w Iwoniczu	1.600	"
" 56.	Szpital komisji klimatycznej w Zakopanem	600	"
" 57.	Dla OO. Bonifratrów w Krakowie, na amortyzacyę pożyczki 60.000 K. na dokończenie budowy szpitala w Krakowie (rata roczna z 33 lecia, w myśl uchwały Sejmu z d. 10. lipca 1902) nadzwyczajne	3.600	"
" 58.	Dla OO. Bonifratrów w Krakowie celem ulżenia w kosztach utrzymania chorych	1.000	"
" 59.	Zakład św. Józefa dla chorych nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie	2.000	"
" 59a.	Szpital izraelicki we Lwowie, celem ulżenia w kosztach utrzymania chorych, nadzwyczajne Zarazem poleca się Wydziałowi krajowemu, by taka samą pozycyę umieścić w preliminarzu na r. 1906.	2.000	"
" 60.	Lecznica powszechna we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego, zwyczajne	2.000	"
" 60a.	Lecznica powszechna we Lwowie, na wewnętrzne urządzenie i rozszerzenie zakładu, nadzwyczajne	1.500	"
" 61.	Kolonia lecznicza w Rymanowie	1.000	"
" 62.	Kolonia lecznicza w Rabce	1.000	"
" 63.	Towarzystwo ochotnicze ratunkowe we Lwowie	600	"

Poz. 64.	Towarzystwo ochotnicze ratunkowe w Krakowie	600 K.
„ 65.	Towarzystwo higieniczne we Lwowie, celem ułatwienia szerzenia zasad higieny i dopomożenia w wydawaniu »Przeglądu higienicznego«, <i>nadzwyczajne</i>	400 „
„ 66.	Szpital SS Miłosierdzia w Przeworsku, <i>nadzwyczajne</i>	1.200 „

Temi uchwałami załatwione są petycye do L. 657 497, 679 519, 745 574, 926 718 i 1146 890.

Wreszcie Komisya budżetowa wnosi :

Petycyę Towarzystwa „Narodna licznycia“ we Lwowie (L. 272 145) o zapomogę na r. 1905 w kwocie 10.000 K., *odstepuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosku.*

Petycyę Wydziału powiatowego w Wieliczce (L. 1071 838) o subwencyę na urządzenie tanich łazienek w gminie Świątniki górne — *odstepuje się Wydziałowi krajowemu do dalszego urzędowania.*

Petycyę gminy Brzostek (L. 1395 1071) o subwencyę na budowę Domu ubogich w połączeniu ze szpitalem — *odstepuje się Wydziałowi krajowemu, do zbadania i postawienia wniosku.*

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Dr. Jabłoński.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka IV. pozycya 67 - 92 i 93 wydatków.

Dobroczynność.

Sprawozdawca poseł Górski.

Na rok 1905 preliniuje	Wydział krajowy	Komisya budżetowa
wydatków zwyczajnych .	39.148 K.	40.448 K.
„ nadzwyczajnych .	24.425 „	25.025 „
Razem .	63.573 K.	65.473 K.

więcej o 1900 K.

Komisya budżetowa wnosi:

Pos.		zwyczajne	nadzwyczajne
67.	Dom ubogich i sierót w Krakowie	10.848 K.	
68.	Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	2 000 „	
69.	Towarzystwo Miłosierdzia pod godłem „Opa- trżność“ we Lwowie	2.400 „	
70.	Zakład osieroconych dziewcząt im. księdza Józefa Ziemiańskiego w Przemyśle	1.000 „	
71.	Towarzystwo opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie subwencya zwyczajna	400 „	
72.	Towarzystwo j. w. rata amortyzacyjna poży- czki 65.000 K. udzielonej fundacyi domu pod- rzutków we Lwowie na budowę Zakładu opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie (II i III) półroczna rata z 35 lecia do 1. stycznia 1938 włącznie		3.575 K.
73.	Ryczałt na zasiłki dla ochronek w myśl uchwały Wys. Sejmu z 5. lutego 1896	5.000 „	
	<i>Do pozycji tej przekazuje się wszystkie petycje o za- pomoge dla ochronek. Wydziałowi krajowemu do rozdziatu według uznania l.: s. 465, 397, 220, 1060, 1279, 136, 106, 342, 913, 746, 1255</i>		
	Do przeniesienia	21.648 K.	3.575 K.

		zwyczajne	nadzwyczajne
Z przeniesienia		21.648 K.	3.575 K.
Poz. 74.	Towarzystwo kolonij wakacyjnych dla dzieci wcząt we Lwowie	200 K.	
" 75.	Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego na lwowską kolonię wakacyjną, <i>zasilek stały</i>	400 "	
" 76.	Towarzystwo im. św. Siołomei, opieki nad wdowami i sierotami we Lwowie	200 "	
" 77.	Zgromadzenie SS. Służebnic Serca Jezusowego w Krakowie	200 "	
" 77a.	Zgromadzenie SS. Służebnic Serca Jezusowego we Lwowie, na przytulisko dla służ, <i>jednorazowo</i>	200 "	
" 78.	Towarzystwo opieki nad sługami imienia Św. Jadwigi we Lwowie	400 "	
" 79.	Zakład staruszek i kalek im. hr. Sołtykowej na Blichu w Krakowie	200 "	
" 80.	Komitet „Domu Pracy“ na Kazimierzu w Krakowie	1.000 "	
" 81.	Zakład Św. Jadwigi w Krakowie (stała subwencya)	1.200 "	
" 82.	Przytulisko brata Alberta we Lwowie i Krakowie (stała subwencya)	2.000 "	
" 83.	Ks. Siemiaszki „Dom Schronienia i dobrowolnej pracy“ dla opuszczonych i moralnie zaniedbanych chłopców w Krakowie	1.600 "	
84.	Na opłatę procentów od pożyczki 40000 K. zaciągniętej na budowę tanich mieszkań dla robotników katolickich w Krakowie (V. rata z 30 lecia w myśl uchwały Sejmowej z 12. lipca 1902)		1600 K
" 85.	Na zasiłki dla weteranów z r. 1831 do dyspozycji Wydziału krajowego	4.500 "	
" 85a)	Przytulisko uczestników powstania z r. 1863 w Krakowie, <i>jednorazowo</i>	1.500 "	
" 86.	Dla księży unitów chełmskich ich wdów i sierot	2.400 "	
" 87.	I. Towarzystwo głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwowie	200 "	
" 88.	Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami, <i>jednorazowo</i>	200 "	
" 88a)	Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków grecko-katolickiej archidiecezyi lwowskiej, <i>jednorazowo</i>	200 "	
" 88b)	Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr. kat. dyecezyi Stanisławowskiej, <i>jednorazowo</i>	200 "	
" 89.	Kongregacya ruska SS. Służebniczek w Krystynopolu (do rozporządzalności Wydziału kr. w porozumieniu z gr. kat. Ordynaryatem).	1.000	
" 90.	Gminie Kolbuszowa, na opłatę odsetek od pożyczki dla pogorzalców (z przyznanych na lat 10 po 3000 K. VI. rata w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 10. kwietnia 1900)		3.000 "
" 91.	Gminie m. Nowego Sącza na opłatę odsetek (najwyżej 4%) od pożyczek 400 000 K. zaciągniętych na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulację ulic i inne inwestycye (XI. rata z przyznanych na 20 lat).		16.000 "
Do przeniesienia		39.448 K.	24.175 K.

	Z przeniesienia	zwyczajne	nadzwyczajne
		39.448 K.	24.175 K.
Poz. 92.	Gminie m. Mikulińce na opłatę odsetek od pożyczki 20.000 K. na lat 10, na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich		850 K.
" 92a.	do 92c) wedle osobnego sprawozdania. — Sprawozdawca poseł Loewenstein.		
" 93.	Zgromadzenie SS. Służebniczek N. P. M. w Starej Wsi, subwenyja stała	1.000 "	
	Razem	40.448 K.	25.025 K.
	Suma poz. 67—92 i 93 rubr. IV.		65.473 K.

Tem samem załatwia się petycyje Ls. 1615, 1510, 140, 656, 629, 133, 558, 1603, 162, 1137, 1160, 923, 1152.

Petycyę zaś l. 126 załatwiono przy rubr. V. poz. 120.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek nagły posła Wincentego Kraińskiego i tow. l. s. 1327 w sprawie założenia domu przytułku dla starców i kalek w Sokalu; tudzież petycyje: Komitetu Czytelnicy akademickiej im. Adama Mickiewicza w Krakowie, w sprawie sprowadzenia zwłok Juliusza Słowackiego do Krakowa l. s. 729, Braci Tercyarzy Św. Franciszka o wyższą stałą subwenyję l. s. 1159, przełożonej Zgromadzenia Sióstr Felicjanek w Krakowie l. s. 1527, Zakonu XX. Redemptorystów w Podgórzu l. 216, Instytucji ubogich chrześcian we Lwowie l. s. 1333, stowarzyszenia opieki nad ubogimi szwaczkami we Lwowie, l. s. 1707, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia lub sprawozdania. Dalej petycyje: Przynuliska dla dzieci we Lwowie l. s. 296, Krakowskiego Związku okręgowego stowarzyszeń kat. robotniczych l. s. 793, Stowarzyszenia pp. Ekonomek we Lwowie l. s. 1561, Komitetu bractwa cerkiewnego w Nakwaszno o wydawnictwo dla modlitewników l. s. 1397, stowarzyszenia chrześ. robotników „Ojczyzna“ we Wiedniu l. s. 932, Zakładu ks. Bosco w Oświęcimiu l. s. 475, Felicji Żurowskiej, Zakładu dla opuszczonej dziatwy w Krakowie l. s. 110, Emilii Bagniskiej l. s. 448, Zofii Gołembiewskiej l. s. 399 i Towarzystwa wzajemnej pomocy dyaków w Przemyślu. l. s. 380, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbudania i ewentualnego sprawozdania.

Nad petycyjami:

- l. s. 1242 gminy Uściska o zapomogę na budowę cerkwi,
- l. s. 1260 komitetu w Mszanie o zapomogę na budowę łańciskiej kaplicy.
- l. s. 995 Klasztoru OO. Bernardyniów w Brzeżanach o zapomogę na restauracyę kościoła.
- l. s. 863 Komitetu w Turce o zapomogę na odbudowanie kościoła.
- l. s. 176 gminy Czarna Wieś o zapomogę na wewnętrzne urządzenie kościółka.
- l. s. 374 gminy Zielińce o zapomogę na wybudowanie kaplicy.
- l. s. 225 gminy Rakowca o zapomogę na budowę cerkiewki.
- l. s. 1.415 Komitetu budowy monumentu na ruinach zamku św. Kingi w Pieninach o zapomogę.
- l. s. 1.016 Komitetu Kuchni dla młodzieży szkolnej w Zaleszczykach o zapomogę.
- l. s. 934 Stowarzyszenia sług katolickich św. Zyty we Lwowie o zapomogę.
- l. s. 777 Stowarzyszenia katolickich robotników „Praca“ w Tarnowie o zapomogę.
- l. s. 770 Stowarzyszenia Św. Stanisława Kostki (opieki nad terminatorami we Lwowie) o zapomogę.
- l. s. 998 Stowarzyszenia dwucentowych składek w Przemyślu o zapomogę.
- l. s. 277 SS Bazylianek we Lwowie na założenie filii w Gródku, o zapomogę.
- l. s. 958 Ks. Maksyma Kalinicza gr. kat. parocha w Żukotynie o zapomogę.

- 1. s. 1418 Leontyny Kiełbusiewicz o zapomogę.
- 1. s. 318 Anny Osieńskiej o zapomogę
- 1. s. 320 Teofili Uścikowej o zapomogę.
- 1. s. 326 Minodory Ropickiej o zapomogę.
- 1. s. 327 Maryi Grefner o zapomogę.
- 1. s. 352 ks. Mieczysława Sliwaka o zapomogę na Zakład sierót w Stryju.
- 1. s. 43. Romualda Ornsteina o zapomogę.
- 1. s. 470 Jana Cichowy w Korolówce o zapomogę.
- 1. s. 592 Heleny Stadnickiej w Stanisławowie o zapomogę
- 1. s. 867 i 1384 Zofii Lewickiej o zapomogę.
- 1. s. 909 Jana Nowosada o zapomogę
- 1. s. 964 Karoliny Andahazy o zapomogę.
- 1. s. ~~1434~~ Albina Lichnowskiego o zapomogę.
Przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Górski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka IV. poz. 92a) do 92c) wydatków.

„Dobroczynność”

Sprawozdawca poseł Dr. Loewenstein

Komisja budżetowa wnosi następujące pozycje nieobjęte preliminarzem Wydziału krajowego:

<i>Poz. 92a)</i>	Gminie m. Brzeska, jednorazowa zapomoga dla pogorzalców, celem ułatwienia odbudowania miasta (do dyspozycji Wydziału krajowego)	10.000 K.
<i>Poz. 92b)</i>	Gminie m. Sokołowa, jednorazowa zapomoga dla pogorzalców, celem ułatwienia odbudowania miasta (do dyspozycji Wydziału krajowego)	10.000 „

Powyższemi pozycjami załatwia Wysoki Sejm petycję L. S. 344 i 175 Reprezentacji gminy miasta Brzeska i wniosek nagły p. Tyszkiewicza i towarzyszy, ludzież petycję L. S. 834 mieszkańców miasta Sokołowa. W petycyach powyższych domagają się interesowani udzielenia ze Skarbu krajowego bezprocentowych pożyczek dla miasta Brzeska w kwocie 200.000 K., dla m. Sokołowa w kwocie 500.000 K., we wniosku zaś p. Tyszkiewicza postawiono żądanie udzielenia gm. Sokołów pożyczki bezprocentowej w kwocie 100.000 K. dla umożliwienia odbudowania miasta.

Jakkolwiek Wysoki Sejm wobec kilku katastrof pożarnych przyznał z funduszu krajowego oprocentowanie pożyczek zaciąganych przez Reprezentacje miast pogorzałych, to jednak Komisja budżetowa sądzi, że taka forma pomocy jest na miejscu jedynie w wypadkach wyjątkowych klęsk, że nie należy przez stosowanie jej zbyt pohojne wytwarzać niejako prawa zwyczajowego, jakoby kraj był obowiązany do niesienia takiej pomocy, a to tem bardziej, że nie podobna obciążać kraju tak znacznie i na długie okresy czasu, z powodu klęsk, które acz niestety bardzo dotkliwe, mają przeciw znaczenie li tylko lokalne, którym nadto poniekąd winna nieogłędność samych interesowanych, którzy dobytku swego nie ubezpieczyli, a które wreszcie i tak zaciężą na budżecie krajowym ubytkiem dochodu w dodatkach, powstałym z odpisania podatków.

Uznając potrzebę słuszną doraznej pomocy dla najbiedniejszych ofiar katastrof a wychodząc z wyżej określonego zapatrywania, redukuje Komisya budżetowa wyrażone w powyższych petycyach, a względnie we wniosku p. Tyszkiewicza żądania, do kwot pod uchwałę Wysokiemu Sejmowi przedłożonych. Zorazem przedstawia Komisya budżetowa wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zbadał sprawę potrzeby przyjscia gminie miasta Brzeska z dalszą pomocą i w razie uznania potrzeby takiej pomocy upoważnia się Wydział krajowy do ustawienia zapomogi w kwocie 10.000 K. dla pogorzalców tej gminy, w preliminarz budżetu krajowego na rok 1906.

Wniosek ten znajduje uzasadnienie w nader dotkliwych rozmiarach i warunkach katastrofy, która dotknęła mieszkańców Brzeska.

Pos. 92c) Dla pogorzalców, ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego 10.000 K.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu do jak najrychlejszego uwzględnienia z powyższego ryczałtu:

Petycyę L. S. 359 Zwierzchności gminy Ciechania, 380 Magistratu miasta Buczacza, 960 gminy Żukotyn, 1205 Zwierzchności gminnej w Zbydniowie, 1246 Zwierzchności gminnej w Dynowie o pomoc z powodu pożarów, tudzież wnioski nagłe: L. S. 182 posała W. Gnoińskiego i tow. o zapomogę dla pogorzalców gmin Artyszczowa i Czerlan, L. S. 183 posała Starucha i tow. o zapomogę dla pogorzalców gminy Olszanica, L. S. 481 posała Krempy i tow. o zapomogę dla pogorzalców gminy Babuła, L. S. 482 posała Bojki i towarzyszy o zapomogę dla pogorzalców gminy Nieczajua, L. S. 642 posała Sali i tow. dla pogorzalców miasta Toporowa i L. S. 645 posała ks. Effinowicza w tejże sprawie, L. S. 644 posała ks. Mazikiewicza o zapomogę dla pogorzalców pięciu gmin w powiecie Rawskim, L. S. 646 posała ks. Bohaczewskiego i tow. dla pogorzalców gminy Jaktorów, L. S. 812 posała Mogilnickiego i tow. dla pogorzalców gminy Zalipie, L. S. 967 posała Szajera i tow. dla pogorzalców gminy Łąka, L. S. 968 posała Rozwadowskiego i tow. o zapomogę dla pogorzalców gminy Wojniłowa, L. S. 1048 posała Merunowicza i tow. o zapomogę dla pogorzalców gm. Werbiż, L. S. 1163 posała Oleśnickiego i tow. o zapomogę dla pogorzalców gm. Nastasowa, L. S. 1262 posała Korola i tow. o zapomogę dla pogorzalców gm. Dłużniów, L. S. 1263 posała Starucha i tow. o zapomogę dla pogorzalców gm. Stefkowej, L. S. 1477 posała Żardeckiego i tow. o zapomogę dla pogorzalców gmin Chałupki, Siedleczka, Urzejowice i Grodzisko dolne.

Tem samem załatwione zostają petycyę: L. S. 970 pogorzalców gm. Werbiż, L. S. 1190 komitetu w Nastasowie, L. S. 1229 komitetu w Dołszczowie.

Komisya budżetowa odstąpiła od indywidualnego rozdziału zapomóg i wybrała w formie przekazania ryczałtu do rozporządzenia Wydziału krajowego, bo nie miała możności sprawdzenia rozmiarów klęski w każdym z innych wypadków, ani stopnia potrzeby klęską dotkniętej ludności.

Komisya budżetowa przedkładając Wysokiemu Sejmowi powyższy wniosek przyznania ryczałtu na zapomogi dla pogorzalców, nie może nie zwrócić uwagi na smutny fakt, iż klęski pożarowe powodujące milionowe straty w majątkach ludności. a w następstwie podwójnie obciążające budżet kraju, bo i zapomogą i ubytkiem

w dochodzie z dodatku krajowego, powtarzają się coraz częściej, a w każdym razie liczba tych smutnych wypadków nie maleje, jak się tego spodziewano, sądząc, że ludność w miarę podnoszenia się oświaty zdoła we własnym dobrze zrozumianym interesie ustrzedz się skutecznie przed srogim elementem. Komisya budżetowa mniema, że winą tego jest zarówno nie dość ściśle przestrzeganie przepisów policyi budowlanej i ogniowej i zwraca uwagę Wydziału krajowego, iż konieczną jest rzeczą obmyślenie środków, któreby zapewnić mogły wykonanie dotyczących ustaw obecnie — niestety — na papierze tylko obowiązujących w przeważnej liczbie gmin wiejskich i małomiejskich.

W szczególności poleca Komisya budżetowa rozwadze Wydziału krajowego myśl, czy i w jakiej formie można wprowadzić w życie inspektorat dla należytej kontroli przestrzegania przepisów policyi budowlanej i ogniowej gmin wiejskich i małomiejskich.

Co do petycyi jednostek dotkniętych klęską pożaru zajmuje Komisya to stanowisko, iż prośby te nie mogą być uwzględnione przez Wysoki Sejm i pomoc dla jednostek winna się znaleźć w najbliższym ich otoczeniu i znajduje się też zwykle o ile na to zasługują. W myśl tego zapatrywania wnosi Komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przechodzi do porządku dziennego nad petycyami: L. S. 201 Jana Łaskiewiczza w Lubaczowie, L. S. 589 Piotra Haściuka w Jaśniskach, L. S. 654 Józefa Bardela w Grzehynie, L. S. 663 ks. Jana Melnyka w Brzegach, L. S. 858 Bernarda Kosaka aptekarza w Toporowie, o zapomogi z powodu pogorzenia.

Wreszcie wnosi Komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą L. S. 915 gminy m. Baranowa o subwencyę, względnie pożyczkę bezprocentową na uregulowanie rynku i ulic, *przechodzi Sejm do porządku dziennego.*

Petycyja ta jest wynikiem pożaru, który w roku 1898 gm. Baranów nawiedził, a zatem jeszcze przed 6 laty. O potrzebie pomocy doraźnej nie może być w tym wypadku mowy Komisya już wyżej zaznaczyła, że tylko wyjątkowo dla innej, dalej sięgającej pomocy kraju zachodzić mogą warunki. Warunków takich nie wykazano w petycyi gm. Baranowa, wniosek powyższy jest zatem uzasadniony.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Loewenstein.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubr. V. poz. 94—101.

O ś w i a t a.

Sprawozdawca poseł Włodzimierz Kozłowski.

I. Akademia umiejętności i Rada szkolna krajowa.

	zwyczaj.	nadzwyczaj.
<i>Poz. 94.</i> Akademia umiejętności w Krakowie :		
a) zasiłek stały	70 000 K.	
b) zasiłek na utrzymanie wyprawy naukowej pod kierownictwem Dra Smolki w Archiwum Watykańskim (na trzechlecie 1904 5—1907 8)	4 000 „	
c) na wydanie atlasu geologicznego, wraz z tekstem (do rozporządzałości Wydziału krajowego)	5.000 „	79.000 K.

czyli tyle, ile preliminowano na r. 1904 i w tymże roku rzeczywiście wydano, a o 4.000 K. więcej od wniosku Wydziału krajowego.

W preliminarzu wydatków przedłożonym przez Wydział krajowy zasła, jak widać z sumy wstawionej na str. 38 pomyłka, zamiast 52.000 ma być 70.000 K.

Komisya wstawiła 4.000 K. na zasiłek na utrzymanie wyprawy naukowej pod kierownictwem profesora Dra Smolki w Archiwum Watykańskim (na trzechlecie 1904|5—1907|8, tak, jak roku zeszłego. Stąd wydatki proponowane przez Komisję będą o 4.000 K. wyższe, od wydatków preliminowanych przez Wydział krajowy.

	zwyczaj.	nadzwyczaj.
<i>Poz. 95.</i> Szóstciu członków Rady szkolnej krajowej po 2.400 K.	14.400 K	
<i>Poz. 96.</i> Sawczyńska Jadwiga, wdowa po śp. Zygmuncie Sawczyńskim, stały roczny dodatek do pensji emerytalnej		1.000 K.
<i>Poz. 97.</i> Ilnicka Marya, wdowa po członku Rady szkolnej krajowej ś. p. Bazylim Ilnickim, stały dożywotni dadek roczny		720 „

II. Wydatki na publiczne szkoły ludowe.

<i>Poz. 98.</i> Rada szkolna krajowa, na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego krajowego, <i>wedle specjalnego sprawozdania</i>	9,077.606 „	
<i>Poz. 99.</i> Rada szkolna krajowa, na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego emerytalnego, <i>wedle osobnego sprawozdania</i>	868.884 „	
<i>Poz. 100.</i> Na subwencje dla istniejących już internatów, do rozporządzalności Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową	12.000 „	
<i>Poz. 101.</i> Na budowę domów dla internatów, <i>nadzwyczajny wydatek</i>		40.000 „

Komisya wnosi:

Sejm odsyła petycje o zasiłki na utrzymanie i kosztu budowy internatów:

Towarzystwa opieki nad internatem w Sokalu	$\frac{1567}{1194}$	i	$\frac{1566}{1193}$
Ks. Wawrzyńca Pilszaka kierownika internatu w Rzeszowie	$\frac{421}{290}$		
Przełożonej Zgromadzenia Sióstr Nazaretanek w Krakowie	$\frac{784}{613}$	i	$\frac{119}{32}$
Komitetu dla internatu w Stanisławowie	$\frac{1298}{1008}$		
Zakonnice Bazylianek w Przemyśle, o zapomogę na utrzymanie instytutu dla uczenia c. k. żeński-go seminaryum	$\frac{553}{396}$		
Ruskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie	543		
Towarzystwa Opieki obywatelskiej nad internatem we Lwowie	$\frac{1062}{830}$	i	$\frac{1063}{831}$
Komitetu internatu św. Jozafata	$\frac{1014}{789}$		
Komitetu internatu w Zaleszczykach	$\frac{1019}{792}$		
Towarzystwu Opieki nad internatem Piramowicza	$\frac{1076}{843}$		
Internatu dla uczniów Seminaryum nauczycielskiego w Krakowie	$\frac{214}{107}$	i	$\frac{217}{110}$
Towarzystwa Opiek nad internatem dla uczniów c. k. Seminaryum nauczycielskiego w Tarnopolu	$\frac{249}{142}$		

Kuratoryi internatu ś . Józefa w Tarnowie $\frac{388}{260}$

Adeli Budowskiej, utrzymywającej internat dla uczniów c. k. Seminarjum nauczycielskiego w Tarnowie $\frac{389}{261}$

do Wydziału krajowego, do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w granicach ryczałtu.

Lwów, 27. października 1904.

Za przewodniczącego:

K. Badeni

Sprawozdawca:

Kozłowski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Do rubr. V. poz. 98 wydatków funduszu krajowego.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej z preliminarza krajowego funduszu szkolnego
na rok 1905.

Wydatki funduszu szkolnego wynosiły	w r. 1896	. . .	6,704.358	K.
	w r. 1897	. . .	7,128.746	"
	w r. 1898	. . .	7,592.728	"
	w r. 1899	. . .	8,016.033	"
	w r. 1900	. . .	8,923.719	"
	w r. 1901	. . .	9,423.939	"
	w r. 1902	. . .	10,140.160	"
	w r. 1903	. . .	11,346.478	"
	według preliminarza na r. 1904	. . .	11,722.216	"
	Wydział krajowy oblicza wydatki na r. 1905	. . .	12,593.972	"
Komisya budżetowa zaleca Wysokiemu Sejmowi uchwalenie wydatków na r. 1905 w kwocie				12,602.672 K.
Wydatki preliminowane przez Wydział krajowy są o niższe od obliczonych przez Radę szkolną krajową wydatków w kwocie		478.613	K.	
Wydatki preliminowane przez Komisję o niższe od wydatków preliminowanych przez Radę szkolną krajową.		13,072.585	"	
		469.913	"	
Według wniosków Komisji wynosić będą wydatki na r. 1905				12,602.672 K.
czyli o		8.700	"	
więcej od preliminarza Wydziału krajowego, o		880.456	"	
więcej od wydatków preliminowanych na r. 1904 a o		1,256.194	"	
więcej od wydatków wykazanych w zamknięciu rachunków z r. 1903.				

Wydatki zwyczajne na r. 1905 wynosić będą wedle wniosków Komisji 12,346.496 „
czyli o 8.700 „
więcej od wniosków Wydziału krajowego.

Wydatki nadzwyczajne na r. 1905 wynosić będą według wniosków Komisji 256.176 „

Dochody wynosiły w r. 1896	2,847.000	K.
w r. 1897	3,184.036	„
w r. 1898	2,989.216	„
w r. 1899	3,052.042	„
w r. 1900	3,252.084	„
w r. 1901	3,236.679	„
w r. 1902	3,142.891	„
w r. 1903	3,515.237	„
według preliminarza na r. 1904	3,441.278	„

według wniosków Wydziału krajowego i Komisji budżetowej na r. 1905 wynosić mają 3,525.066 „
czyli o 83.788 K.
więcej od dochodów obliczonych na r. 1904, a o 9.829 „
więcej od rzeczywistych dochodów z r. 1903.

Niedobór wynosił w r. 1896	3,857.358	„
w r. 1897	3,944.710	„
w r. 1898	4,603.512	„
w r. 1899	4,964.091	„
w r. 1900	5,671.635	„
w r. 1901	6,187.260	„
w r. 1902	6,727.269	„
w r. 1903	7,831.241	„

Niedobór przyjęty na r. 1904 8,280.938 „
Niedobór na r. 1905 według wniosków Wydziału krajowego 9,068.906 „
według wniosków Komisji budżetowej 9,077.606 „
czyli o 8.700 K.
więcej od niedoboru przyjętego przez Wydział krajowy, o 796.668 „
więcej od niedoboru przyjętego na r. 1904, a o 1,246.365 „
więcej od rzeczywistego niedoboru z r. 1903.

Niedobór obliczony przez Radę szkolną krajową wynosił 9,547.519 „
czyli o 478.613 „
więcej od niedoboru preliminowanego przez Wydział krajowy, a o 469.913 „
więcej od niedoboru przyjętego we wnioskach Komisji budżetowej.

Suma wszystkich wydatków (t. j. wydatków funduszu szkolnego krajowego, funduszu okręgu miasta Lwowa, funduszu szkolnego emerytalnego i funduszy szkolnych miejscowych na szkoły ludowe wynosiła:

w roku 1896	9.829.050	K.
w roku 1897	10,170.714	„
w roku 1898	11,873.306	„
w roku 1899	11,524.169	„
w roku 1900	11.953.964	„

w roku 1901 nie była dokładnie przytoczoną oznaczona kwota tychże wydatków, ponieważ Rady szkolne okręgowe w Brzozowie, Chrzanowie,

Krakowie Krośnie i Limanowej nie przedłożyły przed podaniem do druku sprawozdania Rady szkolnej krajowej rachunków.

w roku 1902 14,069.888 K.

Fakt, że komisya budżetowa nad sposobem użycia kwot na utrzymanie szkół ludowych przez Sejm przyzwolonych, prz-prowadziła długą i szczegółową dyskusję, pomimo, że jej było wiadomem, iż tym samym przedm otem zajmuje się Komisya szkolna, jest objawem tego wielkiego znaczenia, jakie u nas do postępu szkolnictwa ludowego powszechnie przywiązują.

Ocenienie postępu szkolnictwa w Komisji budżetowej polegało przeważnie na cyfrach w sprawozdaniu Rady szkolnej zawartych; zaznaczono jednak wyraźnie, że st tysytką nie może być jedyną podstawą do oceny szkolnictwa, nietylko bowiem od liczby szkół i od zwiększenia frekwencji, ale przedewszystkiem od rezultatów, jakie osiągnięto w dziedzinie wychowania, od praktyczności w s osobie udzielania nauki, od ścisłego wykonania rozporządzeń Rady szkolnej, od dowodów życia, jakie dają Rady szkolne o gowe i miej-cowe, a wreszcie od należytej organizacyi i czynnego działania nadzoru ze strony inspektorów krajowych i okręgowych zależy postęp szkolnictwa.

Ktokolwiek oceniać będzie działalność Rady szkolnej krajowej w ostatnim roku w świetle cyfr i faktów zawartych w sprawozdaniu Rady szkolnej krajowej, stwierdzić będzie musiał, że oprócz nauki religii, w którym to kierunku nietylko nie ma postępu, ale jest znaczne pogorszenie, oprócz pewnego zwolnienia przybytku uczniów, którzy kończą seminarya nauczycielskie, oprócz nauki dopełniającej, która pozostawia wiele do życzenia i kursów dopełniających rolniczych prowadzonych niezbyt praktycznie, jest we wszystkich prawie cyfrach i w niektórych faktach postęp i to w niejednym kierunku większy, aniżeli lat poprzedn ich.

Przedewszystkiem jednak z radością jako pomyślny wynik prac na polu szkolnictwa podnosi Komisya od r. 1897 nieprzerwane i w ostatnich czterech latach znaczniesze, aniżeli w latach poprzednich zwiększanie się frekwencji w publicznych szkołach ludowych. Frekwencya dzieci pobierających naukę codzienną w publicznych szkołach ludowych wynosiła w rzeczonych szkołach w r. 1902|3 800.113
czyli wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o 51.796
w r. 1901|2 wzrosła o 28.048
" 1900|1 wzrosła o 24.593
" 1899|900 wzrosła o 30.033
" 1898|9 wzrosła o 32.533
" 1897|8 wzrosła o 21.915
" 1896|7 zmniejszyła się o 3.623
" 1895|6 wzrosła o 7.031
" 1894|5 wzrosła o 17.734
" 1893|4 wzrosła o 12.474
" 1892|3 wzrosła o 20.213
" 1891|2 wzrosła o 25.347

A zatem wzrost frekwencji jest w r. 1902|3 o dwa razy większy od wzrostu w latach 1897|91, a o 7 razy większy od wzrostu frekwencji z r. 1895|6, a przeszło dwa razy większy od wzrostu frekwencji z lat 1891—5.

Dalszą podstawą do oceny postępu szkolnictwa jest ciągle i znacznie wzrastająca liczba klas czynnych.

Liczba ta w r. 1902 3	9.287 klas
a więc wzrosła w porównaniu do r. 1901 2 o	555
w r. 1901 2 wzrosła w porównaniu do r. poprzedniego o	550
w r. 1900 1 wzrosła o	140
w r. 1899 900 o	298

A więc i tutaj wzrost jest o 2 razy większym, aniżeli w latach 1899/901.

Liczba klas nadetatowych wynosiła w szkołach pospolitych i wydziałowych	2.146
a więc w r. 1902/3 wzrosła w porównaniu z r. poprzednim o	335
w r. 1901/2 w porównaniu z r. poprzednim o	239
„ 1900/1 wzrosła o	146
„ 1899/900 wzrosła w porównaniu z r. poprzednim o	75
„ 1898/9 wzrosła o	80
„ 1897/8 wzrosła o	154
„ 1896/7 wzrosła o	116
„ 1895/6 wzrosła o	158

O ile jednak frekwencja rośnie, o tyle regularność nauki we wielu szkołach ciągle jeszcze źle się przedstawia; nieregularne odwiedzanie szkoły wpływa ujemnie nie tylko na udzielanie nauki dzieciom, które szkołę rzadko odwiedzają, ale także i tym, które regularnie chodzą do szkoły; nauczyciel bowiem, spostrzegając w nauce każdej grupy dzieci coraz inne luki, i zmuszony każde niemal dziecko nauczać czego innego, nie może zadaniu swemu podołać.

Podniesiono w komisji, że w niektórych szkołach, obok podanych przez Radę szkolną powodów chronicznej nieregularności frekwencji przyczyniają się do niej pewne nieregularności przy zapisach. W niektórych wypadkach bądźto nauczyciel, chcąc wykazać większą liczbę dzieci uczęszczających do szkoły, bądźto rady szkolnej miejscowej i rodzice zapisują do szkoły takie dzieci, które uczęszczać do szkoły bądźto z powodu ubóstwa, bądźto z powodu oddalenia od szkoły i przeszkód komunikacyjnych nie mogą.

Dzieci te należą do tej kategorii, o której mówi §. 21. z d. 12. kwietnia 1899, l. 32.611. „Ani choroba czasowa dziecka, lub jego rodziców, ani ubóstwo dziecka a względnie jego rodziców nie mogą być powodem uwolnienia go od uczęszczania do szkoły i wykreślenia z metryki szkolnej. Okoliczności te mogą jednak tłumaczyć, że dziecko zapisane do szkoły do niej czasowo nie uczęszcza, a rzeczą jest rady szkolnej miejscowej okoliczności te w myśl art. 35. ust. kr. z 23. maja 1893. (dz. u. kr. nr. 57.) przedłożyć Radzie szkolnej okręgowej, ażeby rodziców dziecka uwolnić od nałożenia na nich kary“.

Rzeczony rozporządzenie stwarza fikcyą dzieci, które do szkoły uczęszczać powinny, a które de facto do szkoły n. p. z braku obuwia w czasie zasp śnieżnych, uczęszczać nie mogą. Zalecone w al. 2 i 3. powyżej przytoczonego rozporządzenia środki w celu zaradzenia niedostatkowi ze strony tych, do których to z obowiązku lub z urzędu należy, a mianowicie zaopatrzenie w odzież uczniów pozostają w wielu radach szkolnych miejscowych na papierze.

Komisya stwierdziła wprawdzie, z zadowoleniem, że Rada szkolna krajowa gorliwie się stara o bezpłatne zaopatrzenie ubogiej młodzieży w książki szkolne, przybory naukowe i odzież, łożąc na ten cel 84.474 K i wyraziła pełne uznanie działalności tych miast i stowarzyszeń, które podejmują w tym kierunku starania. Niemniej jednak podniesiono w komisji, że ofiarność całego społeczeństwa w celu umożliwienia ubogiej młodzieży uczęszczenia do szkoły, powinna być w danych warunkach jeszcze większą i że zaś rozbudzenie jej należy do najwładniejszych zadań tak Rady szkolnej krajowej, jak Rad szkolnych okręgowych i miejscowych.

Zaznaczono także w komisji potrzebę ostatecznego uregulowania sprawy podwódek dla dzieci uczęszczających do szkoły; w zimie w czasie zasp śnieżnych i na wiosnę i w jesieni, tam gdzie miejsce dróg zastępują bezdenne błota, przewiezienie dzieci do szkoły w sąsiedniej albo oddalonej wsi jest koniecznością. A przytaczano w komisji wypadki, w których dzieci do pobliskiej szkoły jedynie tylko dlatego nie uczęszczą, że albo przez rzekę oddzielającą od szkoły nie ma przewozu, albo też przewoźnik w godzinach przedszkolnych czem innym zajęty.

Dzieci we wieku od 6—12 lat.

W r. 1902/3 uczęszczało na naukę codzienną 749.949

W ostatniem pięcioleciu wzrastała liczba dzieci uczęszczających na naukę codzienną do szkół ludowych publicznych w następujący sposób:

w roku szkolnym	1898/9	o	5·5 ⁰ / ₀
"	"	"	4·8 ⁰ / ₀
"	"	"	3·8 ⁰ / ₀
"	"	"	4·18 ⁰ / ₀
"	"	"	7·42 ⁰ / ₀

Z porównania liczby dzieci zapisanych a liczby dzieci uczęszczających na naukę codzienną okazuje się, że z pomiędzy zapisanych nie uczęszczało do szkoły:

chłopców . . .	7.272	czyli	1·82 ⁰ / ₀
dziewcząt . . .	13.384	"	3·6 ⁰ / ₀
razem . . .	20.656	czyli	2·6 ⁰ / ₀

Ogółem pobierało naukę codzienną szkolną i domową 800.113 dzieci, czyli o 52.059 więcej, aniżeli zeszłego roku.

Ogólna liczba dzieci w wieku od 6—12 lat, które w ubiegłym roku szkolnym żadnej nauki nie pobierały, wynosi w przybliżeniu około 243.063 dzieci, czyli 22·8% wszystkich dzieci obowiązanych do uczęszczania na naukę codzienną.

W porównaniu z rokiem poprzedzającym okazuje się stosunek lepszy o 4·4%.

Liczba 243.063 czyli 22·8% obowiązanych a nie pobierających żadnej nauki dzieci stanowi wynik długoletniego zaniedbania kraju przed oddaniem mu w p-wnych zbył ciasno określonych granicach autonomii szkolnej.

Pomimo że kraj w miarę sił finansowych i ilości nauczycieli, którymi rozporządza stara się usilnie dla coraz większej liczby dzieci zapewnić naukę szkolną, jest niemniej jednak rzeczą smutną, że blisko 23% młodzieży szkolnej żadnej nauki nie pobiera. Wprawdzie w Angli liczba dzieci, które nauki szkolnej nie pobierają wynosi 23%, trzeba jednak przypuścić, że tam dzieci nieuczęszczające do szkoły pobierają przynajmniej w pewnej mierze naukę domową. Zwrócić szczególną uwagę na przyczyny zaniedbania 23% dzieci całego kraju jest zarówno obowiązkiem reprezentacji kraju jak i Rady szkolnej krajowej. Komisya pragnęłaby też rozporządzać konkretnemi i szczegółowemi danymi pod tym względem a mianowicie wiedzieć: 1) jak wielką jest odległość gmin, które nie posiadają szkoły, a które wcielono do zakresów szkolnych innej gminy? 2) ile dzieci obowiązanych do nauki, mieszka w tychże gminach? 3) czyli gminy czynią zadość obowiązkowi dawania podwód dla dzieci, tam gdzie tego zachodzi potrzeba i czyli jest dokładna pod tym względem kontrola? 4) ile dzieci obowiązanych do nauki szkolnej mieszka dalej, aniżeli 4 km. od budynku szkolnego? 5) ile kilometrów od szkoły są oddalone gminy dotychczas do zakresów szkolnych nie wcielone? 6) z jakich powodów tychże gmin do zakresów szkolnych nie wcielono? czy z powodu oddalenia, czy z powodu braku podwód, czy z powodu braku miejsca w budynku szkolnym, czyli też z powodu braku nauczycieli?

Dat tych domaga się komisya budżetowa już po raz drugi, a w zeszłorocznem sprawozdaniu przytoczyła wzór bardzo pod tym względem pouczającej statystyki szkolnej w Prusiech. Równie bezskuteczne było analogiczne także i w komisji budżetowej parte żądanie komisji szkolnej, które domaga się przedłożenia Sejmowi konkretnego i szczegółowego programu nowo założyć się mających szkół.

W tej mierze powtarza komisya szkolna wielokrotnie zalecone przez nią życzenie uwzględnienia w pierwszym rzędzie tych okolic, w których szkół jest mało a w których, jak n. p. w powiecie liskim, turczańskim i staromiejskim większa część

dzieci rośnie w dzikim stanie. Przedewszystkiem zaś należałoby obsadzić nauczycielami te szkoły, w których jest budynek szkolny, a w których szkoła z powodu braku nauczyciela stoi pustką. Pragnąc ułatwić Radzie szkolnej krajowej w granicach, które komisya budżetowa w obecnym położeniu finansowem kraju zachować musi, pozyskanie nauczycieli dla dwóch kategorii szkół powyżej wymienionych zgodziła się komisya budżetowa na wstawienie wydatku 6.000 K. na remontery w celu pozyskania nauczycieli dla tych szkół nieczynnych, w których jest budynek, a bezczynność szkoły jest jedynie tylko wynikiem braku nauczycieli i zaleciła Radzie szkolnej krajowej w miarę możliwości uwzględnić te powiaty i te gminy, dla których ciągle i trwałe udzielanie nauki szkolnej zapewnić jest trudnem.

Ogólna liczba szkół czynnych wynosiła w r.	1900 1	3965
	1901 2	4069
	1902 3	4179
a zatem wzrosła w r.	1901 2 o	104
	1902 3 o	110

Liczba szkół nieczynnych wynosiła w r.	1891 2	278
	1892 3	321
	1893 4	421
	1894 5	453
	1895 6	479
	1896 7	505
	1897 8	480
	1898 9	372
	1899 900	341
	1900 1	319
	1901 2	292
	1902 3	258

A więc do r. 1896|7 liczba szkół nieczynnych ciągle się zwiększa :

w r.	1892 3 o	43 szkół
	1893 4 o	91
	1894 5 o	41
	1896 7 o	26

w r.	1897 8 zmniejszyła się o	25
	1898 9 zmniejszyła się o	108

wskutek zwiększenia liczby seminaryów, powiększenia frekwencji seminaryów i polepszenia stanu materyjalnego nauczycieli

w r.	1899 900 zmniejszyła się o	31
	1900 1 zmniejszyło się o	22
	1901 2 " " "	27
	1902 3 " " "	34

Postęp zatem ciągły i stosunkowo większy, aniżeli w latach 1900|1 i 1901|2, ale nie tak znaczny jak w wyjątkowym roku 1898|9.

Liczba szkół nieczynnych dla braku budynku i nauczyciela wynosiła

w r.	1894 5	237
	1895 6	272
	1896 7	248
	1897 8	279
	1898 9	242
	1899 900	235
	1900 1	238
	1901 2	236
	1902 3	229

Najważniejszą jest jednak liczba tych szkół, w których znajduje się odpowiedni budynek, a nauka nie odbywa się jedynie tylko z powodu braku nauczyciela.

W r. 1894/5	wynosiła ich liczba	216
" 1895/6	" " "	207
" 1896/7	" " "	257
" 1897/8	" " "	201
" 1898/9	" " "	130
" 1899/900	" " "	106
" 1900/1	" " "	81
" 1901/2	" " "	56
" 1902/3	" " "	29

Liczba szkół tego rodzaju zmniejszyła się w r. 1895/6 o	11 szkół
" 1886/7 zwiększyła się o	51 "
" 1897/8 zwiększyła się o	56 "
" 1898/9 zmniejszyła się o	71 "
" 1899/900 " " "	24 "
" 1900/1 " " "	25 "
" 1901/2 " " "	25 "
" 1902/3 " " "	27 "

Cyfry te dowodzą, że liczba szkół nieczynnych z powodu braku nauczycieli stale się zmniejsza.

Przedmiotem rozpraw Komisji było również utrzymywanie 50 szkół zimowych w powiecie żywieckim kosztem gmin.

Postawiono pytanie, czyliby prowizorycznie w okresie przejściowym dla małych osad, które z powodu oddalenia od szkoły korzystać z nauki szkolnej nie mogą, nie było praktycznym w okresie przejściowym ustanowić przenośne szkoły zimowe, których w Szwecji jest 2224, a które w tym pod względem organizacji szkolnictwa ludowego wzorowym kraju do szybkiego zmniejszenia analfabetyzmu i stopniowego cywilizacyjnego po wywyższenia poziomu ludności w osadach górskich znacznie się przyeżyły.

Preliminarz na r. 1903	zapowiada zorganizowanie	73	nowych szkół.
" " " 1904	" " "	82	" "
" " " 1905	" " "	77	" "

W Komisji położono szczególny nacisk na sprawiedliwy rozkład nowo założyc się mających szkół w poszczególnych okręgach.

Wykaz zamieszczony w sprawozdaniu Rady szkolnej dowodzi też nieco surowszego wykonania przymusu szkolnego. Orzeczeń skazujących na kary aresztu rodziców i opiekunów za nieposyłanie dzieci do szkoły.

	wydano:	wykonano:
W r. 1902/3	11.317	10.818
czyli o	2.164 więcej	1.782 więcej
w r. 1901/2	9.253	9.036
czyli o	2.745 mniej	o 2.531 mniej
w porównaniu z r. 1900/1:		
w r. 1900/1	11.998	11.567
czyli o	2.377 więcej	o 2.866 więcej
aniżeli w r. 1899/900	9.621	8.761
czyli w porównaniu z rokiem poprzednim o	1.381 mniej	734 mniej

w r. 1898/9 wydano ich w porównaniu

z r. poprzednim o	4.238 więcej	3.694 więcej
w r. 1897/8 o	1.893 więcej	974 więcej
" 1896/7 o	1.918 mniej	1.089 mniej
" 1894/5 o	2.037 więcej	2.684 więcej

Orzeczeń skazujących na kary pieniężne za nieposyłanie dzieci do szkoły:

	wydano:	wykonano:
w r. 1902/3	55.163	32.813
czyli o	4.777 mniej	1.439 mniej
w r. 1901/2	59.940	34.252
czyli o	5.323 mniej	o 5.983 mniej
w porównaniu z r. 1900/1:		
w r. 1900/1	65.263	40.235
czyli o	4.571 więcej	737 więcej
aniżeli w r. 1899/900		
w r. 1899/900	60.632	39.498
czyli o	4.089 o	3.379 więcej od

roku poprzedniego.

W r. 1898/9 wydano rzeczonych orzeczeń o

w r. 1897/8 o	9.624 więcej o	8.682 więcej
" 1806/7 o	974 więcej	1.394 więcej
" 1895/6 o	459 więcej	4.420 więcej
" 1895/6 o	8.229 więcej	9.143 więcej

aniżeli w roku poprzednim.

Kwota ogólna kar pieniężnych za nieposyłanie dzieci do szkoły:

	ściągniętych:	pozostaje do ściągnięcia:
wynosiła w r. 1902/3	49.230 K.	38.352 K.
czyli o	2.933 " mniej	11.116 " mniej
aniżeli w r. ubiegłym.		
Kwota ta wynosiła w r. 1901/2	46.307 " "	49.468 " "
czyli o	5.934 " mniej	9.283 " więcej
aniżeli w r. 1900/901.		
wynosiła w r. 1899/900	52.241 " "	40.185 " "
czyli o	1.296 " więcej	9.503 " więcej
aniżeli w roku 1899/900.		
Ogólna kwota kar w r. 1899/900 wynosiła	50.945 " "	30.682 " "
czyli od roku poprzedniego	3.695 " mniej	26.958 " mniej
W roku 1898/9 zwiększyła się rzeczona		
kwota o	12.570 " zwiększyła się o	17.632 " "
W r. 1897/8 zwiększyła się o	1.633 " " " "	4.322 " "
" 1896/7 zwiększyła się o	4.624 " " " "	4.354 " "
" 1895/6 zwiększyła się o	15.538 " " " "	15.792 " "

Okoliczność, że liczba orzeczeń skazujących na kary pieniężne za nieposyłanie do szkoły się zmniejsza, a liczba kar aresztu się powiększa, jest dowodem, że kary te dotyczą najuboższą ludność.

Komisya stwierdziła ponownie, że nie wysokość kary, ale szybkie jej wykonanie stanowi dla rodziców w niecompelle do posyłania dzieci do szkoły. W Prusach wschodnich kara pieniężna wynosi wedle rozporządzenia rządu w Królestwie z d. 12. sierpnia 1895 od 25 fenigów do 2 marek, a mimo niskiego wymiaru, wskutek natychmiastowego ściągania jej udało się administracyi szkolnej wpłynąć na większą regularność frekwencyi.

Kara nałożona i wykonana późno nie zapewnia dzieciom nauki, ale przemienia się w opłatę za nieuczęszczanie dzieci do szkoły. Często też w razie późnego ściągania kary wraz z innymi nędzy włością nie wiedzą, za co płacą. Stąd pochwalając rozporządzenie Rady szkolnej krajowej z 20. czerwca 1898 L. 7.555 zalecić należy jego energiczne wykonanie.

Liczba dzieci uczęszczających na naukę dopełniającą do szkół ludowych publicznych wynosiła	145.315
Wzrosła przeto w r. 1902/3 o	13.061
w r. 1901/2 o	6.682
„ 1900/1 o	7.071
„ 1899/900 o	8.396
„ 1898/9 o	8.648

Zwiększenie frekwencyi jest przeto w r. 1902/3 blisko o dwa razy większe aniżeli lat poprzednich.

Z liczby dzieci zapisanych	155 947	dz eci
nie uczęszcza na naukę dopełniającą	10.632	

Liczba dzie i w wieku od 13 - 15 lat nie pobierających żadnej nauki ani szkolnej ani domowej wynosiła w r. 1902/3	60.141	czyli 26 ⁰ / ₁₀₀	obowiązanych
w r. 1901/2	74.051	„ 33 ¹ / ₁₀₀	
A więc zmniejszyła się w r. 1902/3 o	13.916	„ 6 ⁰ / ₁₀₀	
w r. 1900/1 zmniejszyła się o	6.526	„ 2 ⁸ / ₁₀₀	

A zatem zmniejszenie jest o 2 razy większe.

Komisyja zwróciła szczególną uwagę na nieregularne odbywanie i na potrzebę właściwej organizacyi nauki dopełniającej, tembardziej, że posłowie słyszą w tej mierze liczne skargi, a u nas więcej niż gdziekolwiek na wpływie nauki dopełniającej zależy. To samo bowiem pensum, któr w innych krajach, przetrwać może uczeń przez 8 lat, u nas musi pochłonać w 6 latach. Wobec rozległego planu, długich książek szkolnych a często także wobec zaniedbania poprzedzającego naukę szkolną wychowania domowego, stosunkowo wielka liczba w adomości, które przechodzi przez głowę chłopca 6—12-letniego później przy innych zajęciach łatwo wietrzeje. Powtórzenie tych nabytków szkolnej nauki, usadowienie ich w głowie, up rządkowanie i powiązanie jest zadaniem nauki dopełniającej. Zaczynać się ona powinna od powtórzenia i utwierdzenia tego, czego s ę uczeń w 6 latach nauczył, a potem dopiero ma mu ona dać nowy zasób wiadomości ze szczególnem indywidualizowaniem kierunku nauki, wedle przyszłego zawodu n. p. rolniczego, kupieckiego, robotniczego, przemysłowego, rzemieślniczego i t. d.

Ze sprawozdania Rady szkolnej krajowej dowiedziela się komisyja, że Rada szkolna krajowa pracuje nad wydaniem nowych książek szkolnych. Zmiana książek szkolnych jest wielkim ciężarem dla ludności, a przeto nie powinna się odbywać zbyt często; poprzedzić ją powinien gruntowny namysł, ustalenie bowiem książek na pewien dłuższy przeciąg czasu jest zalecenia godnem. Przedłożono komisyji zbiór książek z Irlandyi dla wiejskich ludowych szkół i z Niższej Austrii dla szkół wydziałowych. Porównanie ich tak co do treści, jak i co do długości i formatu nie przemawia niestety na korzyść niektórych książek szkolnych w Galicyi, które są znacznie dłuższe i bardziej obciążone balastem, aniżeli w innych krajach. N. p. szkółka V. zawiera następujące wiadomości, jak Galicya długa i szeroka? Ile hektarów zajmują tereny naftowe? Jak długie rzeki w Galicyi? n. p. Skawa, lub Sukiel? Ile razy do roku na rzekach są wielkie wody? Ile w Galicyi jest dyrekeji kolei? Ile ludności w Czechach przypada na 1 km.? Ile uczniów w Akademii Rolniczej w Dublanach i w szkołach w Czernichowie i w Jagielnicy. Znacznie lepsza książka dla nauki dopełniającej zawiera długość rzek w kilometrach i stwierdza, jak wysoko leży Złoczów nad powierzchnią morza?

W szkołach ludowych cztero i więcej klasowych pospolicitych i wydziałowych było w r. 1902/3 nauczycieli religii rzym. i g. kat. obrządku zajmujących stałe posady systemizowane	133
czyli o	11
mniej aniżeli w roku ubiegłym.	
W r. 1901/2 było ich	144
czyli tylu, co roku poprzedniego.	
W r. 1900/1 zwiększyła się ich liczba o	7
w r. 1899/900 zwiększyła się liczba tychże nauczycieli o	3
w r. 1898/9 zwiększyła się ich liczba o	10
w r. 1897/8 zmniejszyła się o	1

w r. 1896 7 wzrosła o	13	
w r. 1895 6 wzrosła o	7	
w r. 1894 5 wzrosła o	10	
Zastępców na takich posadach było w r. 1902 3		133
czyli o		26
więcej, aniżeli w r. ubiegłym.		
Liczba ich zwiększyła się w roku 1901 2 w porównaniu z r. poprzednim o	8	
W r. 1900 1 zwiększyła się o	19	
w r. 1899 900 zmniejszyła się o	4	
w r. 1898 natomiast wzrosła o	18	
Nauczycieli religii rzym. i gr. kat. o rządku za remuneracją było w ro 1902 3		270
czyli o		24
więcej niż w roku poprzednim.		
Liczba nauczycieli rzym. i gr. kat. obrzadku za re u- neracją wzrosła w r. 1901 2 w porównaniu do r. poprzedniego o	36	
W r. 1900 1 wzrosła o	10	
w r. 1899 900 zmniejszyła się o	3	
w r. 1898 9 wzrosła o	12	
w r. 1897 8 o	29	
w r. 1896 7 o	45	
w r. 1895 6 o	14	
w r. 1894 5 o	4	
W szkołach jednc, dwu i trzechklasowych udzielało nauki religii z tytułu duszpasterskiego w r. 1902 3 księży, czyli o		2839
księży <i>mniej</i> , aniżeli w r. ubiegłym.		506
W r. 1901 2 <i>zwiększyła</i> się liczba księży udzielających nauki religii w tychże szkołach o	55	
w r. 1900 1 zmniejszyła się o	44	
w r. 1897 8 <i>zwiększyła</i> się o	124	
w r. 1896 7 zmniejszyła się o	119	
w r. 1895 6 zmniejszyła się o	147	
w r. 1894 5 zmniejszyła się o	164	

Komisya uważając naukę religii za fundament wychowania nie mogła tych cyfr przyjąć do wiadomości bez głębokiego ubolewania. Poruszano w komisji myśl powiększenia liczby nauczycieli, a względnie kwoty remuneracji oraz poczynienia wszystkich możliwych ułatwień. przyjęcie kosztów podwód dla księży, które narażają często księdza na trudności za gminą i Radą szkolną miejscową, na fundusz krajowy, a wreszcie ustanowienie katechetów okręgowych w myśl wniosków postawionych przez zjazdy katechetów w r. 1895 i 1897. Środki te mogą jednak prowadzić do celu dopiero wówczas, gdy będzie większa liczba księży.

Liczba szkół publicznych, w których nauczyciele e- k- wicie udzielali nauki religii wynosił w roku 1902 3	260
czyli zwiększyła się r. 1902 3 o	12
w r. 1901 2 <i>zmniejszyła się</i> o	28
w r. 1900 1 zwiększyła się o	3
w r. 1899 900 <i>zmniejszyła się</i> o	30
w r. 1898 9 zwiększyła się o	53
w r. 1897 8 <i>zmniejszyła się</i> o	7
w r. 1896 7 zwiększyła się o	19
w r. 1895 6 zwiększyła się o	14
w r. 1894 5 <i>zmniejszyła się</i> o	49

Pominać także trudno bez wyrazu zadowolenia ciągłego stopniowego wzrostu liczby nauczycieli kwalifikowanych z patentem nauczycielskim, albo z egzaminem doj-

rzałości, który w ostatnim roku jest o wiele większym aniżeli w sześciu latach poprzednich, a od r. 1898 szybszym postępuje krokiem.

Liczba nauczycieli z formalną kwalifikacją wynosiła
w r. 1902|3 8401
a więc wzrosła w porównaniu z poprzednim o 642

Liczba sił nauczycielskich bez formalnej kwalifikacji wynosiła w r. 1902|3 1013
a za em 15
mniej, aniżeli w r. poprzednim.

W r. 1901|2 zmniejszył się o 85
w r. 1900|1 zmniejszyła się o 66
w r. 1899|900 zmniejszyła się o 80
" " 1898|9 wzrosła o 96

W r. 1901|2 wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o 549
w r. 1900|1 wzrosła o 443
" 1899|900 wzrosła o 332
" 1898|9 wzrosła o 375
" 1897|8 wzrosła o 122
" 1896|7 wzrosła o 267
" 1895|6 wzrosła o 220
" 1897|8 wzrosła o 65
" 1896|7 zmniejszyła się o 43
" 1895|6 wzrosła o 117
" 1894|5 wzrosła o 83
" 1893|4 wzrosła o 78
" 1892|3 wzrosła o 38
" 1891|2 wzrosła o 172

Zmniejszenie się jest znacznie powolniejsze, aniżeli w latach 1899—901, jeżeli przeciwstawimy mu jednak konsekwentny wzrost w latach 1891—6 i 1897—9, osiągnięty rezultat uważać należy za pomyślny.

Wolniejszy postęp w zmniejszeniu liczby nauczycieli bez formalnej kwalifikacji oceniony w związku z przybytkiem nauczycieli z formalną kwalifikacją przedstawia się jedynie tylko jako wynik powiększenia liczby szkół.

Zwrócić również należy uwagę na okoliczność, że wskutek dwukrotnego odbywania kursów wakacyjnych przez jednych i tych samych nauczycieli znacznie polepsza się ciągle jakość nauczycieli bez formalnej kwalifikacji.

W uznaniu pożytecznego wpływu tychże kursów postanowiła komisja ich liczbę powiększyć i podwyższyła na ten cel wydatek o 2.700 K.

Liczba uczniów i uczennic zapisanych do seminariów wraz z klasą przygotowawczą wynosiła w r. 1902|3 3.405
w r. 1901|2 3.332
a więc wzrosła w r. 1902|3 o 73
w r. 1901|2 wzrosła w porównaniu do r. 1900|1 o 628
" 1900|1 2.720
" 1899|900 wynosiła 2.645
a więc wzrosła w r. 1900|1 75
w r. 1899|900 wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego o 76
" 1898|9 o 170
" 1897|8 o 54
" 1896|7 o 183
" 1895|6 o 256
" 1894|5 o 254
" 1893|4 o 384

Pod tym względem uczyniono też w latach 1900|2 wielki krok naprzód.

Liczba uczniów i uczennic, którzy złożyli w seminariach egzaminu dojrzałości wynosiła w r. 1903|4 595

Liczba uczniów i uczenie, którzy w seminariach złożyli egzamin dojrzałości w r. 1903 zmniejszyła się o	6
w r. 1902 3 wzrosła o	8
„ 1901 2 wzrosła o	45
„ 1900 1 zmniejszyła się o	13
„ 1899 900 zmniejszyła się o	69
„ 1898 9 wzrosła o	71
„ 1897 8 wzrosła o	31
„ 1896 7 wzrosła o	70
„ 1895 6 wzrosła o	103
„ 1894 5 wzrosła o	32
„ 1893 4 wzrosła o	71
W r. 1902 3 udzielono nauki robót ręcznych w	3.276 szkołach
Liczba szkół, w których udzielono robót ręcznych zwiększyła się przeto o	106
w r. 1901 2 o	98
w r. 1900 1 o	133
w r. 1899 900 o	66
w r. 1898 9 o	140

W łonie komisji zwrócono uwagę na potrzebę reorganizacji dopełniających kursów rolniczych równie jak i wzmocnienia praktycznego kierunku tak w seminariach nauczycielskich, jak i przez dalsze rozszerzanie kursów nauki, zręczności, koszykarstwa, robót kartonowych, ogrodnictwa i sadownictwa, pożarnictwa i t. d.

W utrzymywaniu ogrodów szkolnych przestrzegano przed szablonem i zakładaniem takich ogrodów, które służą jedynie tylko za wystawę i zalecono staranny nadzór nad praktycznym udzielaniem młodzieży nauki w rzeczonych ogrodach.

W sprawozdaniu Rady szkolnej krajowej ocenia Rada szkolna w następujący sposób szkoły.

„Niestety, starania te nie wszędzie jeszcze odnoszą pożądaną skuteczną. Cyfrowo przedstawia się stan nauki i uobyczajenia w roku szkolnym 1902/3 jak następuje: na 4194 szkół publicznych czynnych (bez szkół ćwiczeń) był stan nauki bardzo dobry lub dobry w 2664 szkołach (o 26 więcej), stan nauki dostateczny w 1435 szkołach (o 76 więcej), niedostateczny w 95 szkołach (o 2 więcej)“.

„Przy ocenianiu rezultatów nauki trzymają się władze szkolne pewnej stałej normy, tak, że w ogóle ocenę powyższą uważać można za trafną tem bardziej, że Rada szkolna krajowa, a względnie krajowi inspektorowie szkół, znają swoje rejonu szkolne tudzież okręgowych inspektorów szkolnych i mogą ocenić, czy w kwalifikowaniu nauczycieli i charakterystyce szkół nie są skłonni do optyizmu i nie przedstawiają stanu szkół w świetle korzystniejszym niż jest w rzeczywistości. Nie da się jednak zaprzeczyć, że indywidualne zapatrywanie wiele tam znaczy i że skala wymagań może być rozmaita, a tem samem ocena skutków nauki wypaść może częstokroć bardzo odmiennie, zwłaszcza, że tak nauczyciele, oceniając postępy uczniów, jakoteż władze szkolne, badając stan szkół i kwalifikując nauczycieli, uważają za swój obowiązek przekonywać się także, wśród jakich okoliczności i w jakich warunkach odbywa się nauka, oraz czy w niej zaznaczył się postęp, chociażby skromny. Ten взгляд może istotnie spowodować pobłażliwą ocenę, nie jest jednak pozbawiony słuszności. W dalszych uwagach skreślony jest stan nauki poszczególnych przedmiotów, oparty na relacjach Rad szkolnych okręgowych i na spostrzeżeniach krajowych inspektorów szkół“.

Już w roku zeszłym przyjęto w komisji zbyt optymistyczne ocenienie zawarte w sprawozdaniu Rady szkolnej szkół z pewnym sceptycyzmem. W roku bieżącym o tyle skonstatować można zmianę, że Rada szkolna podaje rzeczony daty z pewnemi zastrzeżeniami. Mimo to jednak wywołały one w komisji i w tym roku pewne wątpliwości, czyli ci, którzy prowadzą nadzór szkolny nie ulegają pewnym złudzeniom ile że na podstawie informacji zasiągniętych u poszczególnych postów w kilku załedwie okręgach jest więcej szkół, w których wynik jest niedostateczny, jak 95 a dzieje się to często bez winy nauczycieli z powodu ubóstwa, oddalenia dzieci od szkoły i nieregularnej frekwencji.

Jak w zeszłym, tak i w bieżącym roku odezwały się pytania, czyli Rada szkolna krajowa jest w stanie podążyć za nagłym i wszechstronnym wzrostem szkol-

nictwa? Czyli jest w stanie zapanować nad ciągle rosnącym aparatem? Czyli w niektórych powiatach inspekcye nie odbywają się szablonowo i biurokratycznie, podczas gdy szkoła jest organizmem żywym i wymaga ciągłej opieki i starannej bacności? Czyli Rada szkolna posiada dokładne informacje o ujemnych stronach szkolnictwa w tych powiatach, w których inspekcję inspektor krajowy odbywa nieregularnie? Czyli raporta inspektorów nie są zbyt optymistyczne? Czyli we wszystkich powiatach rozporządzenia Rady szkolnej są wykonywane?

Odpowiedzi na rzezone pytania spodziewa się komisya w przyszłym sprawozdaniu Rady szkolnej krajowej.

W szczególności przestrzegano w komisji przed kontrolą li tylko szablonową i biurokratyczną. Zwrócono również uwagę Rady szkolnej na fakt, że we wielu szkołach wiejskich przeciążony wizytacją seminaryjów i referatami urzędowymi krajowy inspektor rzadko bywa, a ciągły kontakt inspektorów z żywą szkołą jest nie tylko potrzebnym dla szkół, ale i dla inspektorów krajowych. W administracji bowiem tak wielkiej i w sposób tak nagły rosnącej pokusa biurokracji i doktrynerstwa jest bliska.

Komisya ponownie stwierdziła, że powiększenie liczby inspektorów krajowych jest koniecznością. Gdy jeden inspektor ma przeciętnie odwiedzać 2-3 seminaryja, 160 okręgów szkolnych, 900 szkół i 200 klas o częstej i gruntownej wizytacji mowy być nie może. Również i inspektor okręgowy, przy znacznych odległościach szkół nie zawsze jest w stanie podołać swemu zadaniu. W niektórych szkołach wizytacja odbywa się z tego powodu pospiesznie, a inspektor niejednokrotnie niema czasu ani w myśl §. 2. instrukcyi z 21. stycznia 1872. wysłuchać wszystkich uwag i życzeń nadzoru i gminy i wszystkich możliwych zażaleń, ani też pouczać praktycznie w szkole przez objęcie nauki w myśl okólnika z d. 27. października 1874. l. 10.984, jak należy udzielać nauki? Często poprzestaje też inspektor na zapisaniu swych spostrzeżeń w księdze wizytacyjnej.

Zapobiedz powyższym stronom ujemnym może powiększenie liczby inspektorów okręgowych a mianowicie po dwóch na większe okręgi w myśl §. 13. alinei 2. ustawy z d. 26. czerwca 1899.

Komisya zastanawiała się również nad bezczynnością wielu rad szkolnych miejscowych i zanikiem pierwiastku autonomicznego we wielu Radach szkolnych okręgowych, w których głos inspektora bywa zawsze rozstrzygającym.

Ponieważ Sejm Czeski stara się uzyskać dla inspektorów krajowych i okręgowych sily pomocnicze, koncepcyjne i kancelaryjne, komisya wyraża nadzieję, że Rada szkolna krajowa idąc za przykładem Czeskiego Sejmu również o wzmocnienie administracyi szkolnej tego rodzaju silami starać się będzie

Na podstawie powyższych uwag, Komisya wnosi:

Sejm wzywa c. k. Rząd:

1) Ażeby powiększył liczbę inspektorów krajowych i okręgowych, oraz utworzył posadę krajowego inspektora kursów i szkół rolniczych i sumę potrzebną na ten cel wstawił do preliminarza budżetu na rok 1906.

2) Ażeby zwrócił szczególną uwagę na niedostateczną liczbę inspektorów szkolnych dla miasta Lwowa.

W dyskusyi jaka się w Komisji budżetowej wywiązała wziął udział poseł Jabłoński:

„W sprawozdaniu Pana Referenta wielki położono nacisk, że szerokie płaty kraju są jeszcze szkół pozbawione, a z istniejących sto kilkadziesiąt stoi pustką“.

„Od kolegów mego stronnictwa wiem, że w kom. szkół. jest wniosek odebrania samoistnego kierownictwa nauczycielkom a to nawet w jednoklasowych szkołach. Sprawa ta wprost przerażająca dla przekonania mego stronnictwa, opróżniłaby nie 260 ale na tysiące szkółki nasze. My zwolennicy Zyblikiewicza we wszystkich prócz sanitarnych sprawach. Wolimy za przykładem Szwecyi wiele takich jakie być mogą, jak mało choćby lepiej urządzonych szkół. Ze względów budżetowych zapytuję Pana Referenta, czy w budżecie ten zamiar jest uwzględnionym. A odbił by się oszczędnością na

krocie się liczącą. Czy to właściwa oszczędność, czy da się przeprowadzić mowa będzie gdzieindziej a my całą siłą temu będziemy przeciwni“.

Następnie przemówił poseł Stanisław Jędrzejowicz.

„Frekwencya i udział duszpasterzy zmniejsza się w zastraszający sposób w szkołach ludowych, a po temu są różne powody:“

„1) czem więcej szkół powstaje tem więcej obowiązków spada na plebana, który w swojej parafii ma nieraz trzy, cztery i więcej szkół;“

„2) często powodem zniechęcenia u duszpa terza jest naprężony stosunek z nauczycielem i to czasem, że on w szkole jest na drugim planie postawiony;“

„3) Rada szkolna okręgowa nie dość pojmuje to stanowisko, że należy duszpasterzy zachęcać a nie zniechęcać (jak to się często zdarza) do miejscowej szkoły.“

„Tu więc należy zwrócić uwagę Panów inspektorów, aby zawsze starali się powagę duszpasterza w szkole na pierwszym miejscu postawić i wpływać na to, aby stosunek nauczyciela względem plebana był zawsze zgodny i w pożyciu na zewnątrz przyzwoity“

„Statystyka co do frekwencji dzieci i nałożonych kar „mówił poseł Stanisław Jędrzejowicz“ może nie jest tak wydatną, jak to gdy się tej sprawie z bliska przypatrzemy.“

„Nauczyciel sam stara się przy rozpoczynającym roku zachęcić i uzyskać do zapisu jak największą liczbę dzieci — ho to jest w oku rady szkolnej dla niego reklamą, a wreszcie gdy wykaże tak wysoką liczbę ma nadzieję uzyskać drugą pomocniczą siłę.“

„To jednak zawiodło — dzieci za dużo zapisanych, aby wygodnie na jednej godzinie pomieścić się w sali szkolnej — więc sam już nie bardzo pilnuje frekwencji, ale brak tejże wykazuje.“

„Zresztą dziś już chęć nauki u naszego ludu zupełnie się obudziła, tak, że frekwencje raczej normować ani napędzać i zachęcać należy.“

„Rada szkolna okręgowa winna czuwać nad tem, aby egzamina roczne o ile możności były zaszczycone obecnością delegatów i dla tego nie należy nigdy termina egzaminów na jeden dzień komulować.“

„Co zaś się tyczy sprawy budżetowej mówił poseł Stanisław Jędrzejowicz dotąd naszym zadaniem było zachęcać a nie utrudniać frekwencji dziatwie, obecnie gdy wydatki znacznie przerosły możność funduszu krajowego, gdy jeszcze dalsze ogromne wydatki nas czekają, czy nie byłoby na czasie pomyśleć o pewnych opłatach szkolnych? czy nie należałoby, aby Rada szkolna wspólnie z Wydziałem krajowym wzięła tę sprawę pod rozwagę? “

Jego Ekselencya poseł Dawid Abrahamowicz poczynił następujące uwagi:

„Postęp pod względem szkolnictwa ludowego a w szczególności uczęszczających dzieci do szkół ludowych jest w kraju naszym nader znaczny“.

„Świadczy o tem niepospolity wzrost wydatków na szkolnictwo ludowe w ostatnim dziesięcioleciu i skonstatowany wzrost frekwencji gmin. A jeżeli dotąd podnoszą się skargi, że poważna liczba bądź niema szkół własnych, lub też dotąd przyłączoną nie została do gmin sąsiednich posiadających szkoły, to wedle mego przekonania — skargi te nie umilkną — gdyż mamy bardzo wiele a zwłaszcza małych gmin, które nie są w stanie wznieść i utrzymać własnej szkoły lub też są tak oddalone od sąsiednich gmin, że o chodzeniu dzieci z gminy do gminy mowy być nie może.“

„Wożenie zaś dzieci do szkoły sąsiedniej, łatwo powiedzieć się da — dokonać jednak trudniej. Nakład bowiem na podwoje musiałby być bardzo znaczny, którego pokrycia od ubogiej małej gminy domagać się niepodobna; w obec tempa w jakim szkolnictwo ludowe w ostatnich latach się u nas rozwijało, żądania o żywszą akcyę w tym kierunku, było by wprost nie liczeniem się ze środkami materialnymi kraju i ludności. Jednem słowem była by ta robota wiodąca kraj do ruiny finansowej. Bogaty kraj czeski wyczerpał już niemal swe środki finansowe przez nadmierną intensywność i uposażenia szkolnictwa ludowego. Cóż dopiero stać by się musiało u nas, gdybyśmy z większym jeszcze pośpiechem chcieli mieć szkolnictwo ludowe zorganizowane“.

Poseł Oleśnicki podniósł, że przy egzaminach wstępnych do seminariów nauczycielskich reprobują komisye nader znaczny procent kandydatów ruskiej narodowości. W Tarnopolu dzieje się to systematycznie od lat kilku, we Lwowie i Stanisławowie stało się to w roku obecnym. W Stanisławowie na zgłaszających się uczniów

russkiej narodowości 70 przeszło tylko 7, w tem reprobowano 90%. Mowca nie chce czynić z tego powodu nikomu inwektywy, jednak objaw ten musiał zaniepokoić ogół Rusinów i dla tego pyta Prezydenta Rady szk. krajowej o wyjaśnienie w tym kierunku.

Dalej porusza sprawę kursów analfabetów wypowiadając przekonanie, że kursa te najskuteczniej urządzać i prowadzić mogą nauczyciele ludowi, byleby mieli pewność, że władze szkolne nie będą nieprzychylnie patrzeć na akcyę ich w tym kierunku. Oświadcza się za umieszczeniem w budżecie pewnego ryczałtu na premia dla nauczycieli ludowych, którzy co do kursów analfabetów wykażą się pomyślnymi rezultatami.

J.W. Wiceprezydent c. k. Rady szkolnej krajowej Dr. Edwin Płażek dał na posiedzeniu komisji budżetowej Sejmu krajowżgo dnia 4. października 1904. następujące wyjaśnienia:

1) Co do sprawy przedłożenia sprawozdania o stanie szkół ludowych za r. 1903/4 w ogóle. P. Wiceprezydent c. k. Rady szkolnej krajowej ubolewa, że sprawozdanie o stanie szkół ludowych za rok szkolny 1903/4 jeszcze nie wygotowane: rozmiary tego sprawozdania wymagają intensywnej pracy kilku-miesięcznej, a Rada szkolna krajowa była w ostatnim roku dotknięta śmiercią jednego a długą chorobą drugiego inspektora krajowego, którzy w ostatnich latach nad temi sprawozdaniami pracowali.

Obecnie praca nad ułożeniem sprawozdania postępuje i P. Wiceprezydent ma nadzieję, że może jeszcze w ciągu bieżącej sesji będzie je mógł przedłożyć. Daty statystyczne są już zebrane i zestawione a na tej podstawie można już podać przybliżone cyfry co do ilości szkół i personelu nauczycielskiego; i tak w bieżącym roku ilość szkół publicznych wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o 80, ilość klas czynnych o 620, a ilość nauczycieli, zatrudnionych w szkołach o 639. Ogólna ilość nauczycieli i nauczycielek, zajętych w szkołach publicznych, przekroczyła już cyfrę 10.000, gdyż wynosi 10.040 osób.

2) Co do udzielania nauki religii w szkołach ludowych.

Udzielanie nauki religii w szkołach wiejskich jedno i dwuklasowych jest istotnie w wielu okolicach dość nieregularne, a przyczyny tej nieregularności bywają trojakie:

a) w wielu razach duchowieństwo parafialne zapomina o przestrzeganiu wymaganego w planach naukowych wymiaru godzin na naukę religii;

b) niekiedy w nader rzadkich wypadkach powodem nieuczęszczania duchownych do szkoły bywają zatargi między duszpasterzem a kierownikiem szkoły;

c) często udzielanie regularne religii utrudnione jest przez brak kwoty na opłacenie podwód.

W wypadkach ad a) Rada szkolna krajowa odnosi się do właściwych ordynaryatów, ilekroć ze sprawozdań wizytacyjnych inspektorów okręgowych lub krajowych dowie się o niedość regularnem udzielaniu nauki religii.

W wypadkach ad b) Rada szkolna krajowa stara się zbadać przyczyny zatargu. Jeżeli winnym nieporozumienia jest nauczyciel, przynosi go Rada szkolna krajowa na inne stanowisko; jeżeli przyczyna zatargu leży po drugiej stronie, stara się Rada szkolna krajowa o usunięcie przyczyn w porozumieniu z właściwym ordynaryatem, najczęściej jednakże i w tym razie ustępuje nauczyciel, ażeby nie utrudniać sprawy.

W wypadkach ad c) zarządza się z urzędu, ażeby władze okręgowe postarały się o umieszczenie kwoty na opłacenie podwód w preliminarzu funduszu szkolnego miejscowgo.

3) Co do skutecznego wykonania przymusu szkolnego i podniesienia frekwencji.

Opóźnione wykonywanie orzeczeń i egzekwowanie mandatów karnych za nieposyłanie dzieci chyba zupełnie celu. Rada szkolna krajowa z całym naciskiem wpływa na to, ażeby mandaty karne zaraz egzekwowano a dawno zaległe grzywny raczej odpisywano. Jego Ekscelencya hr. Namieśnik wydał w tej sprawie osobne polecenie w okólniku do Starostów jako przewodniczących Rad szkolnych okręgowych, zalecając doraźne wykonywanie orzeczeń karnych. Skutki tego są już widoczne w wynikach osiągniętych. Gdzie powodem nieregularnej i niskiej frekwencji jest zbyt wielkie oddalenie pomieszczeń dzieci od szkoły, tam zaradza się w potrzebie w pierwszym rzędzie przez tak zwane ekspozytury, t. j. przez to, że ustanawia się klasy nadetatowe, umieszczone w lokalach wynajętych w od-

ległych przysiółkach, lub w oddalonych miejscowościach, należących do zakresu szkolnego; gdzie zaś istotna konieczność tego wymaga, tam wydziela się takie miejscowości z zakresu szkolnego i ustanawia się szkoły samoistne“.

4) *Co do budynków szkolnych nowo powstałych.*

„Rada szkolna krajowa przestrzega Rady szkolne okręgowe i specjalnie inspektorów okręgowych przed rozpoczynaniem kroków w sprawie wznoszenia nowych budynków przed zapewnieniem stosownego zasiłku lub odpowiedniej pożyczki z funduszu szkolnego krajowego; z drugiej strony nie można stawiać zapory w tych razach, gdzie strony konkurujące za obopólnem porozumieniem, nie czekając na zasiłek, same w zupełności postarają się o zebranie funduszy na budowę, odpowiadającą potrzebie i wymaganiom higienicznym“.

„Jeżeli budowa szkół nie postępuje z pożądanym pospiechem, to przyczynę trzeba szukać w tem, że Rada szkolna krajowa, w udzielaniu zapewnianych ustawą krajową zasiłków kępowaną jest brakiem funduszu. Fundusz bowiem 400.000 K. corocznie w budżecie na ten cel preliminowany nie wystarcza i dlatego też gminy pragnące mieć prędzej budynek szkolny u siebie przyjmują nieraz wydatek na ten cel ponad ustawową prestację 120% dodatku do podatków i zadawalniają się zasiłkiem mniejszym niżby to z funduszu szkolnego krajowego w myśl ustawy wypadło“.

„Dokładne zestawienie kwot, wydanych z funduszu krajowego z ewidencją wydatków poczynionych odrębnie na budynki w miastach a odrębnie w gminach wiejskich będzie w najbliższym sprawozdaniu Rady szkolnej krajowej uwidocznione“.

5) *W sprawie kursów wakacyjnych dla nauczycielek pomocniczych bez kwalifikacji.*

Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej przyjął z podziękowaniem gotowość P. referenta budżetu do podniesienia kwoty na kursa wakacyjne przygotowujące nauczycielki bez kwalifikacji do egzaminu.

„Rada szkolna krajowa zamierzała wstawić jak to wynika w jej sprawozdaniu o stanie szkół za rok 1902/3 w żądania swe znacznie wyższą kwotę; nie nastąpiło to tylko wskutek przeoczenia przy ostatecznem rachunkowem zestawianiu potrzeb“.

„Kursa dotychczasowe bardzo dobre wydają rezultata; poczyniono jednakże spostrzeżenie, że jednokrotne tylko uczęszczanie na kurs wakacyjny nie wystarcza do dobrego przygotowania kandydatek i dlatego Rada szkolna krajowa postawiła jako zasadę, że nauczycielki powołane na takie kursa mają brać udział w nich dwukrotnie, tak że w ten sposób każdoroczny kurs będzie dwustopniowy. W bieżącym roku był już jeden taki dwustopniowy kurs w Wieliczce a drugi w Kołomyi; w przyszłości będą wszystkie miały taką organizację .

„Wydatek na utrzymanie takich kursów jest bardzo niski; ponieważ Rada szkolna krajowa uważa te kursa jako środki do kształcenia sił nauczycielskich, zadanie to cięży na funduszu państwowym, przeto odniosła się Rada szkolna krajowa do Ministerstwa oświaty z wnioskiem, ażeby fundusz państwowy przyczyniał się do utrzymania tych kursów i otrzymała stosowne przyrzeczenie“.

„Ponieważ w niektórych szkołach pracują siły zakonne, nie posiadające jeszcze kwalifikacji, przeto będzie staraniem c. k. Rady szkolnej krajowej ułatwić takim zakonnicom przygotowanie do egzaminu kwalifikacyjnego przez udział w kursie wakacyjnym“.

6) *W sprawie funduszu na remanerację i zapomogi dla nauczycieli.*

„Wiceprezydent c. k. Rady szkolnej krajowej z podziękowaniem przyjmuje podniesienie kwoty na ten cel przeznaczonej, jakkolwiek kwota ta mimo tego podwyższenia nie odpowiada jeszcze nawet w przybliżeniu gwałtownej potrzebie“.

„Z preliminowanego na ten cel funduszu 44.000 K. i tak kwota bez mała 8.000 K. musi być odliczona, jako posiadająca przeznaczenie specjalne na premie za wzorowe prowadzenie ogrodów szkolnych. Dalej należy pamiętać, że z kwoty ogólnej bywają przyznawane zasiłki nauczycielom powołanym na rozmaite kursa (wydziałowe, rolnicze i t. d.). Kwota ogólna od szeregu lat pozostała w tej samej wysokości jakkolwiek od czasu pierwo-

tnego oznaczenia tej kwoty na remuneracye i zapomogi przeznaczonej ilość personalu w ostatnich czasach prawie w dwójnasób wzrosła.

„Podczas ostatniej sesji sejmowej Sejm wyraźnie zalecił, ażeby Rada szkolna krajowa przyznawała wydatniejszą pomoc nauczycielom miejscowości dotkniętych klęskami elementarnymi i katastrofami pożaru. Aby pomóc nauczycielom takich miejsc (Złoczowa, Monasterzysk) musiała Rada szkolna krajowa dla jednej tylko miejscowości przeznaczyć 3000 K. Wobec tego nie można się dziwić, że obecnie Rada szkolna krajowa ma w tej pozycji zaledwie 2000 K. do dyspozycyi, jakkolwiek koniec roku jeszcze daleki.“

„W tych warunkach bardzo mało pozostawało na wspieranie nauczycieli w takich okęgach górskich, gdzie nauczyciel nie znajduje w miejscowości możliwych warunków egzystencyi i gdzie wskutek tego szkoły stoją nieczynne. Jeżeli Komisya na len cel specjalnie przeznacza 6000 K. będzie Rada szkolna krajowa starała się zużytkować ją odpowiednio.“

7) *W sprawie stypendyów dla uczniów Seminarjów nauczycielskich.*

„Rada szkolna krajowa czuwa bardzo ściśle nad tem, ażeby kwota wydana na stypendya pedagogiczne opłacała się krajowi i ażeby stypendyści po ukończeniu seminarjów odslużiwali w krajowych szkołach lata, do których się obowiązali.“

„Rada szkolna krajowa musi stwierdzić, że inne władze, do których tacy stypendyści często się zwracają o posady (Dyrekcya poczt, Dyrekcya skarbowa, Koleje państwowe) lojalnie wspierają Radę szkolną krajową w jej usiłowaniach i zniewalają petentów do zwracania pobranych kwot stypendyjnych (jednorazowo lub ratami).“

„Ażeby jednoroczna służba wojskowa nie odciągała stypendystów od dopełnienia zobowiązania, stara się Rada szkolna krajowa wpływać przez stosowne pouczenie kandydatów, że korzystniejszą dla nich i dla szkoły jest rzeczą, jeżeli zamiast jednorocznej służby ochotniczej korzystają z ułatwienia ustawy, pozwalającego im zaciągać się do rezerwy zapasowej, obowiązanej corocznie tylko do kilkutygodniowych ćwiczeń. W tym duchu zmieniono nawet formularze rewersów, którymi stypendyści obowiązują się do służby nauczycielskiej.“

„Rada szkolna krajowa czyniła też zabiegi o podwyższenie dotacyi z funduszy państwowych na stypendya pedagogiczne; jednakże usiłowania te były wobec znanych stosunków budżetowych państwa bezskuteczne.“

8) *W sprawie wpływu na młodzież seminarjów nauczycielskich*

„Rada szkolna krajowa przejęta jest w całej pełni poczuciem że seminarja nauczycielskie powinny nadawać wychowankom swoim idealny kierunek życia i pojmowania swoich zadań i obowiązków. W działaniu takim nie może rozchodzić się o pewne poszczególne zarządzenia, lecz o dostateczne wpływanie całego personalu nauczycielskiego i całego otoczenia. Przez inspektorów krajowych działa Rada szkolna krajowa skutecznie w tym kierunku. Również wpływa Rada szkolna krajowa na to, ażeby umieszczenie w internatach zabezpieczało od szkodliwych wpływów postronnych młodzież, oddaloną od ognisk rodzinnych a nie mogącą znaleźć zupełnie odpowiedniego umieszczenia prywatnego. Wszelkie obywatelskie działania w tym kierunku znajdują u Rady szkolnej krajowej poparcie: można też powiedzieć, że mimo rozlicznych trudności natury finansowej i mimo innych niekorzystnych warunków internaty seminarzyckie spełniają należycie swoje zadanie.“

91. *W sprawie nauki dopełniającej i podręczników do nauki dopełniającej i codzienniej.*

Rada szkolna krajowa stara się usilnie o usuwanie przeszkód, tamujących rozwój nauki dopełniającej i o nadanie tej nauce praktycznego kierunku. Jeżeli podnoszono wątpliwości co do poszczególnych artykułów przeznaczonego dla nauki tej podręcznika (V. części „Szkołki dla młodzieży“), to należy zaznaczyć, że z innych stron przyznawano tej książce wielkie zalety. Należy też pamiętać, że książka ta musi czynić zadość najróżnorodniejszym potrzebom na całym ogromnym obszarze kraju, zastosowując się do wielorakich warunków, a doświadczenie poucza, że temu zadaniu ona odpowiada, gdyż nie ma takiej strony kraju, w którejby nauczyciel nie mógł w niej wybrać materiału przydatnego jego uczniom. Rada

szkolna krajowa nie waha się przyznać, że ten lub ów szczegół w tej książce jest mniej dobry lub nawet wprost nieprzydatny, pierwsze wydanie każdej książki szkolnej musi przejść dopiero ogniową próbę praktyki, ażeby ta praktyka wskazała, co i w jakim kierunku wymaga zmiany. Rada szkolna krajowa nie będzie wahała się przystąpić do tej zmiany; ale akcyja w tym kierunku musi postępować bardzo z wolna; potrzeba długich porad i informacji.

„Ze Rada krajowa w tym kierunku działa, tego dowodem rozpoczęła od dwóch lat akcyja nad rewizją bardzo przestarzałych książek do czytania, używanych w niższych klasach szkół miejskich. Rada szkolna krajowa zasięgała w tej sprawie opinii gromad nauczycielskich, zbierała i zestawiała potrzebne materyały i postanowiła zwołać w najbliższym czasie komisję redakcyjną, która zajmie się ułożeniem nowych książek. Tą samą drogą pójdzie Rada szkolna krajowa także, ażeby i dla nauki dopełniającej udoskonalić podręczniki i może za rok lub dwa starania do konkretnych doprowadzą wyników“.

10) W sprawie umieszczenia nauczycielek kobiet w szkołach wiejskich.

P. Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej rozprószył obawy wypowiedziane przez jednego z posłów, jakoby Rada szkolna krajowa zamierzała usuwać kobiety od zajmowania posad w szkołach wiejskich, na których one z dobrym skutkiem działają. Rada szkolna krajowa przeciwnie stara się zapewnić kobietom możliwość dalszego zajmowania nawet samo stnych posad w jednoklasowych szkołach na wsi, chociaż interpretacja §. 16. u. p. z dnia 14. maja 1869. i kr. ust. z roku 1895. pod tym względem nastęrcza pewne trudności i wątpliwości“.

„Według jasnego brzmienia tych postanowień kobiety mogą w mieszanych szkołach — a takimi są niewątpliwie wszystkie szkoły jednoklasowe na wsi uczyć tylko chłopców niższych klas wieku, gdyż chłopcy najwyższych lat nauki codziennie i chłopcy nauki dopełniającej powinni ze względu na te postanowienia ustaw mieć nauczycieli mężczyzn. Nie ulega przeto ze stanowiska ustawy żadnej wątpliwości, że nauczycielka kobieta nie może otrzymać stałej posady w szkole jednoklasowej, jeżeli o tę samą posadę ubiega się nauczyciel mężczyzna, posiadający wymaganą kwalifikację, przeciw któremu nie przemawiają żadne zarzuty ze względu na zachowanie się moralne i skuteczną aplikację służbową. Jeżeli zaś Rada szkolna krajowa z braku odpowiednich kompetentów męskich na takie posady mianuje stałemi nauczycielkami kobiety — jak to się bardzo często dzieje — to dochodzi Rada szkolna krajowa do najdalszego kresu w przychylnem dla umieszczenia kobiet intrerpretowaniu ustawy“.

11) W sprawie udziału delegatów Rad szkolnych okręgowych w całorocznych popisach w szkołach ludowych.

„Rada szkolna krajowa przywiązuje wielką wagę do udziału delegatów ze sfer obywatelskich w życiu szkolnem, jako powołanych z natury rzeczy do opiekowania się szkołami. To też życzyeniem Rady szkolnej krajowej jest, ażeby delegaci powoływani przez Rady szkolne okręgowe przewodniczyli przy tak zwanych całorocznych egzaminach szkolnych. Nazwa tych egzaminów nasuwa pewne nieporozumienia, gdyż właściwie nie są to egzamina, połączone z klasyfikowaniem uczniów, tylko popisy, których zadaniem jest zainteresować szersze koła a mianowicie rodziców dzieci szkolnych. Rozumie się, że wobec tego charakteru popisów z jednej strony jest rzeczą pożądaną, ażeby delegaci przewodniczący brali do pewnego stopnia czynny udział w egzaminowaniu dzieci“.

„Rada szkolna krajowa starała się okólnikami zapobiegać możliwym pod tym względem nieporozumieniom. Krajowi inspektorowie szkolni nie szczędzą pouczeń, a krajowa konferencyja nauczycielska, która się odbędzie w r. 1905, będzie miała sposobność wyświecić sprawę wszechstronnie“.

12) W sprawie pomnożenia personelu inspektorów szkolnych okręgowych i krajowych.

„Rada szkolna krajowa ostatecznie zmierza do tego, ażeby przez stosowne pomnożenie personelu zapewnić skuteczność wizytacji. Obecnie już stoi się na tym punkcie, że w r. 1905 z wyjątkiem nowo utworzonego okręgu zborowskiego każdy okręg szkolny będzie miał osobnego inspektora szkolnego okręgowego. Mimo tego nadzór nie może jeszcze być dość skuteczny wobec tego, że w niektórych okręgach przypada na jednego inspe-

ktora szkolnego okręgowego 80 i 100 szkół a nawet ponadto. Tak trudne zadanie przekracza siły jednego człowieka, a inspekcye w takich warunkach nie mogą być ani dość częste i regularne ani dość gruntowne i skuteczne. Dlatego Rada szkolna krajowa rokrocznie ponawia wnioski o pomnożenie personalu inspektorskiego, a mianowicie w najbliższym czasie o mianowanie drugiego inspektora okręgowego dla zamiejskiego okręgu lwowskiego, w którym już obecnie pracuje pomocnik inspektora okręgowego ze sfer nauczycielskich, i trzeciego inspektora okręgowego w okręgu lwowskim miejskim.⁴

„Również uznaje Rada szkolna krajowa niezbędną potrzebę pomnożenia ilości krajowych inspektorów szkolnych, którzy mają zbyt obszerne terytoria i zbyt różnorodne agendy i ma nadzieję, że w najbliższym czasie uzyska jeżeli już nie osobnego inspektora krajowego, to przynajmniej pomocniczego referenta zawodowego, któryby mógł inspektorów krajowych w niektórych czynnościach w razie potrzeby wyřęczać i zastępować.“

13) W sprawie przyjmowania uczniów do seminarjów nauczycielskich

„Ze strony p. posła Oleśnickiego podniesiono uwagę, że dzienniki ruskie żaliły się na niekorzystny dla uczniów narodowości ruskiej stosunek przyjmowania kandydatów do seminarjów nauczycielskich we Lwowie, Stanisławowie i Tarnopolu i że temu zjawisku przypisywano rozmaite powody, a mianowicie zamiar ograniczania ilości uczniów tej narodowości. P. Wiceprezydent c. k. Rady szkolnej krajowej zaznaczył przedewszystkiem z całym naciskiem, że musi odeprzeć stanowczo przypuszczenie, jakoby mniejszy lub większy procent przyjętych do Seminarjum uczniów jednej lub drugiej narodowości był objawem uplanowanego dążenia do fortywania jednej lub drugiej narodowości. P. Wiceprezydent może ze spokojem polegać na tem, że dyrektorowie i nauczyciele tych zakładów związani sumieniem i przysięgą służbową przy ocenianiu wyniku egzaminu wstępnego i przy przyjmowaniu kandydatów mają na oku tylko motywą rzeczowe i powodują się tylko tem, ażeby zakładom tym zapewnić dobrych uczniów, dających dobre nadzieje na przyszłość. Ilość przyjętych uczniów jednej lub drugiej narodowości zmienia się z roku na rok bez jakiegolwiek zamiaru uplanowanego z góry. Jeżeli obecnie mniej uczniów narodowości ruskiej znalazło pomieszczenie w seminarjach, to tłumaczy się to może w części napływem uczniów tej narodowości do gimnazjów, które zabierają wszystkie lepsze żywioty, tak że do seminarjów zgłaszają się często uczniowie bardzo słabo przygotowani, którzy potem stają się balastem zawodu nauczycielskiego.“

„Zresztą zapewnił p. Wiceprezydent, że Rada szkolna krajowa zażąda dokładnych wyjaśnień od dyrekcji wymienionych wyżej zakładów co do wyniku egzaminów wstępnych.“

14) W sprawie kursów dla analfabetów.

„Co do poruszonej potrzeby urządzenia kursów dla starszych analfabetów i wzięcia inicjatywy Rady szkolnej krajowej w tej sprawie powołał się P. Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej na odnośny rozdział sprawozdania Rady szkolnej krajowej za rok 1902.3 w którym podany jest pogląd na rozwój kursów dla analfabetów. Mianowicie podniósł P. Wiceprezydent że urządzenie takich kursów uważa za instytucję nader zbawienną i że w pierwszym rzędzie należałoby je urządzać w miastach i miejscowościach, gdzie jest napływ żywiotów robotniczych nie mających elementarnej wykształcenia i gdzie są szkoły więcejklasowe, gdyż tylko w tych miejscowościach możnaby uzyskać z łatwością nauczyciela do prowadzenia tych kursów, podczas gdy w szkołach jednoklasowych nie można nauczyciela obarczonego i tak nadmierną pracą w szkole obciążać jeszcze godzinami nadobowiązkowymi na kursach dla analfabetów. Mając te uwagi na względzie wypracowała Rada szkolna krajowa szczegółowy statut wzorowy dla urządzenia takich kursów przy szkołach dysponujących większą ilością sił nauczycielskich w godzinach nadobowiązkowych za które by nauczycielom tym wypadało przyznawać pewne remuneracje.“

„P. Wiceprezydent podniósł, że Rada szkolna kraj. w tym celu odniosła się do Wydziału kraj., prosząc na razie o w-tawienie skromnej kwoty 25.000 K. rocznie; że jednakże Wydział krajowy zajął odmienne stanowisko, ponieważ

uznał, że działanie w tym kierunku przez urządzenie kursów dla analfabetów starszych, należy pozostawić nadal inicjatywie prywatnej, która, jakto podnosi w sprawozdaniu, barzo zbawenną w tej mierze rozwija działalność i w końcu wskazał na rozwój takich szkół dla analfabetów w Krakowie i Lwowie, zawdzięczających powstanie swoje inicjatywie prywatnej.

We Lwowie, dnia 5. października 1904

Rubr. I. poz. 1.

Na płace i dodatki na mieszkanie nauczycieli etatowych		7,410.800 K.
czyli o	390.900 K.	
więcej od kwoty na r. 1904 uchwalonej, a o	414.719 „	
więcej od kwoty rzeczywiście wydanej w r. 1903.		
Rada szkolna krajowa preliminuje kwotę	7,652.400 „	
o	241.600 „	
wyższą od preliminowanej przez Wydział krajowy.		

Powodem różnicy w obliczeniu tejże kwoty jest potrącenie przez Radę szkolną tytułem interkalaryów 5%, podczas gdy Wydział krajowy przyjmuje interkalarya w wysokości 8%, a zatem o 2% mniej, niż przyjęto na r. 1904.

Komisya przychyła się do sposobu obliczenia przez Wydział krajowy ze względu na ścisłą jego podstawę, którą jest przecięcie wydatków z uwzględnieniem przecięcia normalnego wzrostu. Wydział krajowy nie uwzględnił w przecięciu wzrostu z r. 1903, który wynikał z powodu podwyższenia płac nauczycielskich.

Rubr. I. poz. 2.

Na wynagrodzenie nauczycieli nadetatowych		2,019.200 „
czyli o	287.400 K.	
więcej aniżeli uchwalono na r. 1904, a o	541.115 „	
więcej od wydatku w r. 1903.		
Rada szkolna krajowa żądała na rzeczony cel	2,131.400 „	
czyli	112.200 „	
więcej od kwoty przez Wydział krajowy i komisję budżetową przyjętej, przyjmując intercalare 5%.		

Wydział krajowy opierając się na wynikach z lat 1900—3 z uwzględnieniem normalnego przyrostu potrącił na interkalarya 10%.

Rubr. I. poz. 3.

Na płace i dodatki na mieszkanie etatowych nauczycieli religii		494.400 „
czyli o	77.500 K.	
więcej, niż uchwalono na r. 1904 a to z powodu systemizowania nowych posad nauczycieli religii,		
a o	79.770 „	
więcej od rzeczywiście wydanej kwoty w r. 1903.		
Rada szkolna krajowa potrąciła we wnioskach swoich tytułem interkalaryów 10% i żądała na cel powyższy	505.700 „	

Wydział kr. potęcił 12%, z tego też powodu kwota przyjęta przez komisję i Wydział krajowy jest, o 11.300 K.
niższą od kwoty preliminowanej przez Radę szkolną krajową.

Wydział krajowy w obliczeniu swoim uwzględnił wydatek wedle przecięcia lat 1900—3 i normalny jego wzrost.

Rubr. I. poz. 4.

Na remuneracye za udzielanie nauki religii		140.000 K.
czyli o	10.000 „	
więcej, aniżeli przyjęto na r. 1904.		
a o	16.247 „	
więcej od wydatku na ten cel w r. 1903.		
Rada szkolna krajowa preliminowała w tej pozycyi	150.000 „	
a więc o	10.000 „	
więcej od kwoty przyjętej przez Wydział krajowy i komisya budżetowa.		

Wydział krajowy opiera swoje obliczenie na trzechletnim przecięciu 1900—3 z uwzględnieniem normalnego przyrostu.

Rubr. I. poz. 5.

Na dodatki pięcioletnie dla nauczycieli		830.000 „
czyli o	80.000 „	
więcej od wydatku przyjętego na ten cel na r. 1904. a		
o	90.177 „	
więcej od wydatku na ten cel w r. 1903.		

Rubr. I. poz. 6.

Na wynagrodzeni- nauczycieli za godziny nadobowiązkowe		235.000 „
czyli o	5.000 „	
więcej od kwoty przyjętej na ten cel na r. 1904.,		
a o	19.871 „	
więcej od wydatku z r. 1903.		

Rubr. I. poz. 7.

Na zastępstwo nauczycieli urlopowanych		80.000 „
czyli o	10.000 „	
więcej od kwoty przyjętej na r. 1904.		
a o	10.185 „	
więcej od kwoty rzeczywiście wydanej w r. 1903.		
Suma Wydatków rubryki I. wynosić będzie		11,209.400 „
czyli	860.800 „	
więcej od wydatków przyjętych na ten cel na r. 1904,		
a o	1,172.485 „	
więcej od rzeczywistych wydatków w tej rubryce w r. 1903.		

Rubryka II. Remuneracye i zasiłki.

Rubryka II. poz 8.

a) Remuneracye i zapomogi dla nauczycieli 44.000 K.
czyli tyle ile przyjęto na rok 1904 i w r. 1903 rzeczywiście
wydano.

Rada szk lna krajowa przyjęła rzeczony wydatek
w kwocie 57.200 K.
Wydział krajowy w kwocie 44.000 „
W kwocie rzeczony mieszczą się remuneracye za
prowadzenie ogrodów szkolnych obliczone na 7.200 „

b) Na nadzwyczajne remuneracye w celu pozyska-
nia nauczycie i dla szkół nieczynnych, w których jest budy-
nek, a nauka nie odbywa się z powodu braku nauczyciela
w tych powiatach, w których są szczególne trudności obsadze-
nia szkół nauczycielami. (Do dyspozycji Rady szkolnej kra-
jowej) 6.000 K.

Uchwałą powyższą załatwi Wysoki Sejm wnioski:

1. Posła Łazarskiego i Towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na budowę i urządzenie szkół ludowych polskich w powiecie Białskim, oraz
na subwencyę dla nauczycieli przy szkołach w tym powiecie, przyznaje się kwotę
150.000 K. do dyspozycji c. k. Rady szkolnej krajowej

2. Posła Szweda i Towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na budowę i urządzenie szkół ludowych polskich w powiecie Żywieckim i na
subwencyę dla nauczycieli przy tychże szkołach — przyznaje się kwotę 80.000 koron
do dyspozycji c. k. Rady szkolnej krajowej.

Rubryka II. poz. 9.

Na zasiłki dla nauczycieli przeznaczonych na kursa:

1. Na 5 kursów wakacyjnych dla niekwalifikowauych
sił nauczycielskich po 2.700 K.
Razem 13.500 „

2. Na kursa rolnicze i sadownicze dla nauczycieli
szkół wiejskich:

a) całoroczny kurs rolniczy 6.000 „
b) 4 kur-a sadownicze i 2 pszczelnicze 7.000 „
c) kurs uprawy tytoniu 1.000 „

Razem 14.000 K. 27.500 K.

czyli o 2.700 K.
więcej od kwoty preliminarowanej przez Wydział krajowy,
a o 2.897 K.

więcej od wydatku na ten cel w r. 1903.

Uwzględniając wyrażone przez Komisję budżetową
a przez Wysoki Sejm przyjęte do wiadomości życzenie; czyni
Rada szkolna krajowa w sprawozdaniu swoim z roku 1903
następującą uwagę:

„Przy kreowaniu nowych kursów Rada szkolna krajowa zamierza zgodnie z ży-
czeniem wyrażonem dwukrotnie w sejmowej Komisji budżetowej, urządzić osobny kurs

dla kandydatek nauczycielskich ze stanu zakonnego, które nie mają egzaminu dojrzałości a pełnią obowiązki nauczycielskie przy prywatnych szkołach klasztornych. Kurs taki mógłby się odbyć przy jednej ze szkół klasztornych“.

Uważając powiększenie liczby kursów wakacyjnych dla nauczycieli wogóle za uzasadnione; a w szczególności kreowanie kursu dla kandydatek nauczycielskich ze stanu zakonnego za wskazane, zgodziła się Komisja budżetowa na powiększenie liczby kursów z 4 na 5 i w ten sposób na pokrycie kosztów piątego kursu 2.700 K. więcej, aniżeli Wydział krajowy pr. eliminował.

Rubryka II. poz. 10.

Na kursa wakacyjne nauki zręczności dla nauczycieli, a to:

a) 2 kursa ślōjdu drzewnego	3.200 K.	
b) 1 kurs koszykarstwa	1.600 „	
c) 1 kurs kartoniarstwa	1.600 „	6.400 K

czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904 i w r. 1903 rzeczywiście wydano.

Rubryka II. poz. 11.

Remuneratione na naukę robót ręcznych 41.000 „
czyli tyle, ile przyjęto w r. 1904 i w r. 1903 rzeczywiście wydano.

Wydatki rubryki II. na remuneracye i zasiłki wynosic będą wedle wniosków Komisji 124.900 „
czyli o 8.700 K.
więcej, aniżeli preliminował Wydział krajowy, a o 8.897 „
więcej, aniżeli rzeczywiście wydano w r. 1903.

Rubryka III. poz. 12.

Na koszta podrōzy i dytynauczycieli przemieszczonych ze względów służbowych 18.000 „
czyli o 3.000 K.
więcej, aniżeli uchwalono na rok 1904 o 2.251 „
więcej, aniżeli w r. 1903 rzeczywiście wydano.

Powodem zwiększenia wydatku jest wzrost nauczycieli.

Rubryka IV. Dodatki i dary z łaski.

Rubryka IV. poz. 13.

Dodatek słały do funduszu szkolnego emerytalnego 25.600 „
czyli tyle, ile uchwalono na r. 1904 i w r. 1903 rzeczywiście wydano.

Rubryka IV. poz. 14.

Interkalarya, przypadające z funduszu szkolnego krajowego na rzecz krajowego funduszu szkolnego emerytalnego za pierwszy kwartał w razie opróżnienia posad nauczycielskich

31.936 K.

czyli o 2.016 K.
 mniej od kwoty uchwalonej na r. 1904, a o 2.015 „
 mniej od kwoty rzeczywiście w r. 1903 wydanej

Podstawą obliczenia jest faktyczna kwota przypadająca z powodu opróżnienia posad nauczycielskich.

Rubryka IV. poz. 15.

Na emerytury nauczycieli, którzy tracą posady wskutek reorganizacji szkół wydatek nadzwyczajny . . .
 czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904, a o
 więcej, aniżeli wykazuje zamknięcie rachunków za r. 1903.

5.000 K.

3.427 K.

Rubr. IV. poz. 16.

Dary z łaski dla wdów po nauczycielach:

a) stałe— 11.500 K. 18 h.
 b) jednorazowe 6.000 „ — „

Razem

17.500 K.

czyli tyle, ile przyjęto w budżecie na r. 1904, a o 3 430 K.
 więcej, aniżeli wydano w r. 1903.

Sejm odsyła petycyę $\frac{1254}{967}$ Grona Nauczycieli w Buczaczu

$\frac{1459}{1181}$	Nauczycieli i Nauczycielstwa z Rożniatowa:
$\frac{1494}{1136}$	Henryka Baczyńskiego
$\frac{437}{308}$	Klemensa Gabryela
$\frac{1294}{1005}$	Jana Kurmana
$\frac{437}{306}$	Jana Kazanowskiego
$\frac{522}{385}$	Leona Kozakiewicza
$\frac{1147}{892}$	Jakuba Dochniaka
$\frac{1139}{873}$	Józefa Trznadła
$\frac{1165}{909}$	Antoniego Lisowskiego

Wdów po nauczycielach :

1599	
<u>1210</u>	Karoliny Sterankowej
1622	
<u>1232</u>	Leopoldyny P. llo
1644	
<u>1254</u>	Bronisławy Szer meth
1564	
<u>1191</u>	Anny Kuziów
1677	
<u>894</u>	Honoraty Ziembowej
362	
<u>264</u>	Stanisławy Jaworskiej
215	
<u>108</u>	Julii Szemlejowej
319	
<u>191</u>	Klementyny Przykowej
331	
<u>203</u>	Leonii Spaczyńskiej
597	
<u>418</u>	Agaty Szaraniewiczowej

do Rady szkolnej krajowej do załatwienia w granicach ryczałtu.

Wzdług powyżej wymienionych ucwał Komisji wynosić będą wydatki rubryki IV. na dodatki i dary z łaski zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego i Rady szkolnej krajowej

a mianowicie zwyczajne	75.036 K.	80 036 K.
nadzwyczajne	5.000 "	
czyli o	2.016 "	
mniej od kwoty przyjętej na r. 1904, a o	4.842 "	
więcej od zamknięcia rachunków z r. 1903.		

Rubr. V. poz. 17.

Na zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych

na budowę szkół wydatek zwyczajny	200 000 K.	
wydatek nadzwyczajny	200.000 "	
Razem		400.000 K.
czyli tyle, ile uchwalono na r. 1904, a o	403 K.	
więcej, aniżeli w roku 1903 rzeczywiście wydano.		

Komisya wnosi :

Sejm odsyła petycy w sprawie subwencji lub pożyczek na budowy szkół :

<u>896</u>	Gminy miasta Krakowa,
693	
<u>1325</u>	Zarządu Samborskiego Koła Szkoły I dowej,
1017	
<u>450</u>	Zarządu szkoły żeńskiej w Uhnowie,
319	
<u>1356</u>	Rady szkolnej krajowej w Fatowcach,
1016	

1326
1018 Gminy Jaworsko

1643
1253 Gminy Zręcin

do Rady szkolnej krajowej do załatwienia w granicach ryczałtu.

Rubr. VI. poz. 18.

Na zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół		150.000 K.
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904 a o	24.533 K.	
więcej, aniżeli rzeczywiście wydano w r. 1903.		
Rada szkolna krajowa preliminuje ten wydatek	160.000 „	
Wydział krajowy	150.000 „	

Rubr. VI. poz. 19.

Na utrzymanie budynku szkolnego w Tarnowie:		
a) wydatek zwyczajny		560 K.
b) nadzwyczajny		640 „
Razem		<u>1.200 K.</u>
czyli tyle, ile uchwalono na rok 1904, a o	45 „	
więcej od kwoty rzeczywiście wydanej na ten cel w r. 1903.		

Rubr. VI. poz. 20.

Na mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe		148.000 K.
czyli o	828 K.	
mniej o kwoty uchwalonej na rok 1904, a o	7.917 „	
więcej od kwoty wykazanej w zamknięciu rachunków za rok 1903.		
Rada szkolna krajowa preliminowała w tej pozycji	157.158 „	
czyli o	9.158 „	
więcej od preliminarza Wydziału krajowego.		
Podstawą obliczenia Wydziału kraj. jest wynikłość z lat 1900—1903 z uwzględnieniem przeciętnego przyrostu.		

Rubr. VI. poz. 21

Na koszty nadzoru funduszków szkolnych miejscowych czyli tyle, ile przyjęto na rok 1904, a o	8.432 K.	30.000 K.
więcej od kwoty w zamknięciu rachunków z roku 1903 wykazanej.		
Rada szkolna krajowa preliminowała na ten cel	40.000 „	
czyli o	10.000 „	
więcej od preliminarza Wydziału kraj.		
Podstawą obliczenia Wydziału krajowego jest wy- nikłość z lat 1900—1903 z uwzględnieniem przeciętnego przyrostu.		

W myśl powyższych wniosków wynosić będą wydatki rubryki VI. na zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół zwyczajne

328.560 K.

640 „

329.200 K.

Razem
czyli o
mniej od kwoty uchwalonej na r. 1904, a o
więcej od kwoty wykazanej w zamknięciu rachunków z r. 1903.

828 K.
40.927 „

Rubr. VII. poz. 22.

Na przybory naukowe :

a) ogólnej natury		36 000 K.	
b) dla nauk praktycznych :			
1) na zakupno przyborów i narzędzi dla kursów rolniczych	3.500 K.		
2) na narzędzia dla ogrodów szkolnych	1 000 „		
3) na warsztaty i narzędzia do slójdu	7.300 „		
4) na urządzenie pracowni koszykarskich	1.000 „		
5) na przybory do robót kartoniarskich	600 „		
6) na urządzenie gospodarstwa kobiecego	600 „	14.000 „	
Razem			50.000 K.
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904, a o		5.651 K.	
więcej od wydatków na ten cel w r. 1903.			

Oprócz przyborów do nauki fizyki zakupywanych od firmy Rohrbecka we Wiedniu zakupuje Rada szkolna przybory naukowe w myśl życzeń komisji budżetowej w kraju, n. p. przybory do nauki chemii, rysunków i historii natura'nej u Złotnickiego we Lwowie.

Rubr. VIII. poz. 23.

Na biblioteki okręgowe		10.000 K.
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904,		
a o		780 K.
więcej, aniżeli rzeczywiście wydano w r. 1903.		

Rubr. IX. poz. 24.

Na konferencye okręgowe

a) na konferencye okręgowe	93.573 K.	
b) konferencya krajowa	12.000 „	
Razem	105.573 „	
okrągło		106.000 K.
czyli o	16.000 K.	
więcej od kwoty przyjętej w budżecie na r. 1904,		
a o	17.099 „	
więcej od kwoty wydanej na ten cel w r. 1903.		
Wydział krajowy przyjmuje na 1 nauczyciela kwotę	9 „	
a więc dla 10.397 nauczycieli	94.000 „	
według dotychczasowej normy obliczenia, a oprócz tego na mającą się odbyć w r. 1905 co lat sześć odbywającą się konferencyę nauczycielską wedle zamknięcia z 1899	12.000 „	
Rada szkolna krajowa oblicza wydatek na nauczyciela po 15 K a zatem na same konferencye okręgowe	155.955 „	
ogółem, a od Wydziału krajowego więcej o	61.955 „	

Rubr. x. poz. 25.

Na stypendya dla uczniów i uczennic Seminarjów nauczycielskich

200.000 K.

czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904.

a o 1.800 K.
więcej od wydatków na ten cel w r. 1903.

Uchwałą 30 października 1903 w zwał Wosok Sejm c. k. Rząd do podwyższenia subwencyi na stypendya dla kandydatów na nauczycieli szkół ludowych.

Uchwałą tę, zakomunikowaną c. k. Rządowi za pośrednictwem JExc. p. c. k. Namiestnika, p. Minister wyznań i oświaty reskrytem z dnia 7. kwietnia 1904 l. 4.962 przyjął do wiadomości, a zarazem nadmienił, że trudno się spodziewać, aby w najbliższym czasie mogło nastąpić podwyższenie subwencyi na cel powyższy dla Galicyi przeznaczonej, ponieważ ogólny kredyt na ten cel dopiero w r. 1902 został podwyższony do 215.000 K., a dotychczas z tej kwoty ogólnej niemal pełną trzecią część c. k. Radzie szkolnej krajowej galicyjskiej stale przyznaje się.

Rada szkolna krajowa komunikując ten reskrypt Wydziałowi krajowemu, nadmieniła z swej strony, że sprawy tej z oka nie opuści i nie z niedba żadnej w przyszłości narzążyć się mogącej sposobności, aby dążyć do pomyslnego jej załatwienia.

Komisyja budżetowa musi ponownie zwrócić uwagę na rażący brak proporcji pomiędzy wydatkiem kraju 200.000 K., a zasiłkiem rządowym na ten ważny cel, który wedle powyższego reskryptu wynosi jedynie tylko około 70.000 K.

Komisyja wnosi:

1) Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd do podwyższenia subwencyi na stypendya dla kandydatów szkół ludowych.

2) Sejm wzywa ponownie rząd do wstawienia w budżet na r. 1905 kwotę potrzebnej na założenie kilku nowych seminarjów w Galicyi.

Rubryka XI. poz. 26.

Na rozmaite wydatki:

a) na potrzeby szkół ogólnej natury	3.000 K.
b) na drobne wydatki Rad szkolnych okręgowych	3.600 „
c) na wydawnictwo Dziennika urzędowego Rady szkolnej krajowej	6.000 „
d) na koszt zarządu z powodu przelania funduszków szkolnych okręgowych do funduszu szkolnego krajowego	12.000 „
	<hr/>
	Razem 24.600 K
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904, a o	59 K.
więcej, aniżeli w r. 1903 wydano.	

Rozp. z d. 6. lutego 1901 l. 2599 rozszerzyła Rada szkolna zakres Dziennika urzędowego ograniczony dotychczas do szkół ludowych i seminarjów nauczycielskich na wszystkie szkoły podlegające jej zarządowi lub nadzorowi, a więc także na gimnazya, szkoły realne, handlowe i przemysłowe, publiczne i prywatne.

Rubryka XII. poz. 27,

Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacje.

Wydatki nadzwyczajne:

a)	dla szkoły klasztornej PP. Benedyktynek obrz. orm. we Lwowie	6.000 K.
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1904 i wydano w r. 1903	
b)	dla szkoły klasztornej PP. Klarysek w Starym Sączu	3.000 „
c)	dla szkoły klasztornej PP. Benedyktynek obrz. łac. w Przemyślu	6.336 „
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1904 i wydano w r. 1903.	
d)	dla szkoły żeńskiej PP. Bazylianek w Jaworowie	1.600 „
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1904, a o 400 K.	
	mniej, aniżeli na ten cel w r. 1903 rzeczywiście wydano.	
e)	dla szkoły wydziałowej żeńskiej św. Scholastyki w Krakowie	5.000 „
	czyli tyle, ile uchwalono dla tej szkoły na rok 1904 i w roku 1903 rzeczywiście wydano,	
f)	dla szkoły żeńskiej św. Tomasza w Krakowie	1 500 „
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1904 i rzeczywiście wydano w r. 1903,	
g)	dla szkoły żeńskiej Augustyank w Krakowie	2.000 „
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1904 i rzeczywiście wydano w r. 1903,	
h)	dla szkoły żeńskiej w Stryju utrzymywanej przez Towarzystwo pedagogiczne	1.000 „
	czyli tyle, ile udzielono na r. 1904 i wydano w r. 1903,	
i)	dla szkoły izraelskiej w Brodach	12.000 „
	czyli tyle, ile uchwalono na rok 1904 i wydano w roku 1903,	
k)	dla internatu Panien Bazylianek we Lwowie	1.000 „
	czyli tyle, ile uchwalono w r. 1904 i wydano w r. 1903,	
l)	dla szkoły zręczności Oddziału Towarzystwa pedagogicznego w Krakowie	600 „
	czyli tyle, ile uchwalono na ten cel w r. 1904 i wydano w r. 1903,	
m)	dla szkoły Sióstr Miłosierdzia w Rozdole	1.800 „
	czyli o 600 K.	
	więcej od wydatku na ten cel w r. 1903, a w kwocie równej preliminowanej na r. 1904,	
n)	dla szkoły sióstr Felicjanek w Besku	400 „
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1904 i wydano w r. 1903,	
o)	dla szkoły izraelskiej w Tarnopolu	3.000 „
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1904 i wydano w r. 1903,	
p)	dla szkoły sióstr Felicjanek w Uanowie	600 „
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1904 i wydano w r. 1903,	
r)	dla Zakładu im. św. Heleny we Lwowie na utrzymanie 4-klasowej szkoły utrzymywanej przez SS. Felicjanki	500 „
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1904 i w r. 1903 rzeczywiście wydano,	
s)	dla szkoły w Bełzie utrzymywanej przez SS. Felicjanki	600 „
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1904 i w r. 1903 wydano,	
t)	dla utrzymywanego przez Zbór izraelski we Lwowie zakładu dla kształcenia kandydatów na nauczycieli religii młodszej w szkołach ludowych	2.000 „
	czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904 i w r. 1903 wydano,	

- u) dla zakładu wychowawczego św. Rodziny z Nazaretu we Lwowie 800 K.
czyli tyle, ile preliminowano w budżecie na r. 1904 i w r. 1903 wydano,
- y) na rozszerzenie budynku szkoły żeńskiej w Rawie, utrzymywanej przez Zgromadzenie SS. Dominikanek (jako 1 ratę z rozłożonej na 10 lat subwencji 8.000 K. 800 „
(nowo wstawiony wydatek w budżecie na r. 1905).

W myśl powyższych uchwał wynosić będą wydatki Rubryki XII. na zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacje 50.536 „
czyli o 5.200 K.
mniej od kwoty na ten cel na r. 1904 uchwalonej, a o 1.000 „
więcej od kwoty w r. 1903 rzeczywiście wydanej, z powodu ubytku kwoty 6.000 „
na restaurację budynku, mieszczącego szkołę wydziałową żeńską Panien Sakramentek, od którego ująć trzeba przybycie wydatku 800 „
na restaurację budynku szkoły żeńskiej w Rawie, utrzymywanej przez Zgromadzenie Sióstr Dominikanek w Rawie.

Uchwałami powyższymi załatwi Wysoki Sejm Petycye:

$\frac{276}{149}$ i $\frac{446}{315}$ Dominikanek z Rawy ruskiej,
 $\frac{985}{766}$ Sióstr Felicjanek w Bełzie.

Komisya wnosi:

Sejm odsyła Petycye

$\frac{1582}{1706}$ Sióstr miłosierdzia w Nowosiólkach,
 $\frac{78}{613}$ Przełożonej Zgromadzenia Sióstr Felicjanek w Uhnowie,
 $\frac{760}{589}$ Stowarzyszenia Dom Rodzinny

o stałą subwencję na utrzymanie 7-klasowej szkoły wydziałowej żeńskiej i Seminarjum nauczycielskiego żeńskiego, oraz internatu, do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i ewentualnego uwzględnienia przy układaniu preliminarza na rok 1906.

D o c h o d y.

Rubr. I. poz. 1.

Odsetki od kapitału wypożyczonego na uposażenie funduszu pożyczkowego na budowę szkół 25.776 K.
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904 i w r. 1903 rzeczywiście pobrano. Kapitał rzeczony wynosi 584,659 K, a to: 136.200 K. w 4% listach zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego, 186.600 K. w $4\frac{1}{2}\%$ listach zastawnych Tow. kred. ziemskiego, 26.400 K. w $4\frac{1}{2}\%$ listach zastawnych Banku kraj., 224.800 K. w obligacjach galic. pożyczek krajowych, 10.000 K. w 6% listach Zakładu kredytowego w Krakowie, a 659 K. 70 g. w książeczkach Banku krajowego.

Rubr. I. poz. 2.

Od 4% listów zast. galic. Banku krajowego nomin. wartości 16.900 K, będący li własnością majątku zarodowego i od 4% wych obligów kolejowych galic. Banku krajowego nom. wart. 24.300 K, będących własnością majątku zarodowego		1.648 K.
czyli o	976 K.	
więcej aniżeli przyjęto na r. 1904, a o	974 "	
więcej aniżeli pobrano w r. 1903.		

Rubr. I. poz. 3.

Odsetki od kapitałów, przeznaczonych na płacę nauczycieli, wynoszących ogółem 1,053.352 K. Z tychż ^a umieszczono w papierach wartościowych: 72.300 K. w obligacjach galic. pożyczki z r. 1893, 883.100 K. w listach zastawnych galic. Banku krajowego, 57.800 K. w 4% listach zast. gal. Tow. kredytowego ziemskiego, 4.000 K. w 4% obligacjach funduszu propinacyjnego, 200 K. w losie państwowym z roku 1860, 19.600 K. w obligacjach kolejowych Banku kraj., 16.352 K 09 g. w książeczkach Banku krajowego i Kasy oszczędności. Dochód na rok 1905 będzie wynosił		42.069 "
czyli o	188 "	
mniej od dochodu przyjętego na rok 1904, a o	970 "	
mniej od dochodu pobranego w roku 1903.		

Rubr. I. poz. 4.

5% od kapitałów hipotekowanych na poszczególnych realnościach w walucie wiedeńskiej w kwocie		41 "
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1904 a o	8 "	
więcej aniżeli pobrano w r. 1903, kapitały wynosiły . . . 975 zł.		
czyli tyle, ile w roku 1904.		

Rubr. I. poz. 5.

5% od kapitałów hipotekowanych w walucie polskiej na dobrach Branice 5.000 zł. p.		125 "
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1904, a o 125 K mniej aniżeli pobrano w r. 1903.		

Rubr. I. poz. 6.

5% od kapitałów hipoteczn ^y ch na realnościach w Krakowie w walucie polskiej w kwocie 1371 zł. p. 09 g. czyli tyl , ile przyjęto na rok 1904, a o		24 "
mniej, aniżeli pobrano w roku 1903.	24 "	

Rubr. I. poz. 7.

5% od kapitałów, hipotekowanych na rzecz poszczególnych szkół w kwocie 9.240 K i 100 talarów 483 K.
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1904, a o 462 K.
więcej, aniżeli pobrano w roku 1903.

W moc powyższych uchwał Komisji, zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego powziętych, wynosić będą dochody Rubr. I. „Odsetki od kapitałów“ 70.166 K.
czyli o 788 „
więcej od dochodu przyjętego na rok 1904, a o 623 „
więcej od dochodu pobranego w roku 1903,

Rubr. II. Dochody z dóbr, realności i innych praw.

Poz. 8. Czynnysz z ogrodu w Dunajowie 2 K
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1904

Poz. 9. Czynnysz z ogrodu w Krukienicach 4 „
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1904.

Poz. 10. Czynnysz z dzierżawy gruntów w Zagórzcu 10 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904 i pobrano w r. 1903.

Poz. 11. Czynnysz z dzierżawy gruntów w Pilźnie 704 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904 i pobrano w r. 1903.

Poz. 12. Czynnysz z wydzielonych gruntów w Skawinie 446 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904 a o 79 K.
więcej od dochodu pobranego w roku 1903.

Poz. 13. Od gminy miasta Tarnowa za wynajęcie budynku, będącego w części własnością funduszu szkolnego krajowego 324 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904 a o 162 K. więcej, aniżeli pobrano w r. 1903.

Poz. 14. Czysty dochód z gruntów i realności poszczególnych szkół 10.000 „
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1904 i pobrano z tego źródła w roku 1903.

Poz. 15. Wartość naturaliów od gmin, obszarów, dworskich i innych stron 32.000 „
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1904 i pobrano z tego źródła w roku 1903.

W moc powyższych uchwał Komisji, powziętych zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego, wynosić będą dochody z dóbr, realności i innych praw 43.490 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904, a o 237 „
więcej od kwoty w r. 1903 z tego źródła pobranej.

Rubr. III. Dodatki.

Poz. 16. Od gminy Zaleszczyki dodatek na wydatki kancelaryjne szkoły głównej 28 K.
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1904, a o 3 „
mniej, aniżeli z tego źródła pobrano w r. 1903.

Poz. 17. Od tarnowskiej gminy żydowskiej dodatek na utrzymanie IV, klasy przy szkole głównej 52 K.
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1904, a o 13 K.
mniej aniżeli pobrano z tego źródła w roku 1903.

Poz. 18. Od gminy Cewków część odsetek majątku gminnego 210 K.
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1904, a o 210 „
więcej, aniżeli pobrano z tego źródła w r. 1903.

Poz. 19. Od każdorocznego proboszcza obrz. łac. w Limanowej za hipotekowaną rentą na części dóbr Lipowa 84 „
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1904 i pobrano w r. 1903.

Poz. 20. Od legatu Ferdynaeda Sroczyńskiego w kwocie 500 złr. m. k. od właściciela obszaru dworskiego w Boległawiu 52 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904, a mniej o 52 „
aniżeli pobrano w r. 1903.

Poz. 21. Od gminy Laskowce odsetki od renty państwowej Nr. 26.618 na 2.350 złr., czyli 4.700 K. 198 „
czyli tyle, ile uchwalono na rok 1904 i pobrano na rok 1903.

Poz. 22. Od gminy Bortiatyn odsetki od renty państwowej Nr. 38.006 na 950 złr., 80 „
czyli tyle, ile przyjęte w r. 1904. i pobrano w r. 1903.

Poz. 23. Dobrowolne zobowiązania gmin, obszarów dworskich i innych stron, tudzież z przewyżki dochodów z majątków zarodowych miast i miasteczek, nareszcie od gminy m. Białej na płace nauczycieli 750.000 „
czyli o 22 347 „
więcej, aniżeli pobrano z tego źródła w r. 1903, a o 3.000 „
więcej, aniżeli przyjęto na rok 1904.

Wedle wykazu A) dołączonego do zamknięcia rachunków za rok 1903 sprostowana należytość prestaty szkolnej na płace nauczycieli i potrzeby szkolne w kwotach ryczałtowych wynosi ogółem 763.152 K 42 h.
po uwzględnieniu możliwych interkalaryów preliminuje się okrągło jak wyżej

Poz. 24. Zaległe z końcem roku 1894 prestaty szkolne odebrane od byłych funduszów szkolnych okręgowych 5 000 „
czyli tyle, ile uchwalono na r. 1904, a o 1.184 „
mniej od kwoty pobranej z tego źródła w r. 1903.

Zaległe z końcem roku 1894 prestaty szkolne przyjęte od byłych funduszów szkolnych okręgowych wynoszą z końcem roku 1903 jeszcze sumę 80.302 „ 92 h.

W roku 1903 uiszczono z tego tytułu 3.815 K. 57 h. — Dla braku innej podstawy opierając się na tych wynikłościach preliminuje się na rok 1905 przypuszczalny dochód z tego tytułu w kwocie 5.000 K.

Uchwałą z 30. października 1903 wezwał W. Sejm c. k. Rząd, aby prestaty szkolne prędzej i energiczniej ściągano.

Uchwałą tę zakomunikowano c. k. Radzie szkolnej krajowej, która oznajmiła Wydziałowi krajowemu pismem z 1. lipca 1904 l. 20.149, że już reskrypt m z 15. lipca 1903 l. 20.615 wydała polecenie do c. k. Starostw, aby zajęły się z całą sprężystością przymusowem ściąganiem należyto-

ści na rzecz krajowego funduszu szkolnego, na podstawie wykazów zaległości otrzymanych od Wydziału krajowego i o wyniku swych zarządzeń doniosły jak najrychlej Radzie szkolnej krajowej. C. k. Starostwa wykonały to polecenie w właściwym terminie, obecnie zaś skutkiem powyższej uchwały sejmowej zawezwała c. k. Rada szkolna krajowa ponownie wszystkie c. k. Starostwa, aby gorliwie zajęły się ściąganiem wszystkich zaległości i zapadłych już bieżących należności na rzecz funduszu szkolnego krajowego i o wyniku swych zarządzeń doniosły jak najrychlej c. k. Radzie szkolnej krajowej.

Poz. 25. Dodatek do podatków od gmin i obszarów dworskich		1,700.000 K.
czyli o	40.000 K.	
więcej od kwoty przyjętej na r. 1904, a o	142.280 „	
więcej od kwoty w r. 1903 rzeczywiście pobranej.		
Wynikłość z roku 1903 wynosi	1,557.720 „	

W uwzględnieniu wzrastającej wynikłości preliminuje się okrągło jak wyżej.

Poz. 26. 3 pre. dodatek okręgowy		700.000 K.
czyli o	40.000 „	
więcej aniżeli przyjęto na r. 1904, a o	70.492 „	
więcej aniżeli pobrano z tego źródła w r. 1903.		

Wynikłość roku 1903 3 pre. dodatków okręgowych wynosi ogółem sumę 655.607 „

Według powyższych uchwał Komisji wyno ić będzie suma Rubr. III. Dodatki		3,155.704 K.
czyli o	83.000 „	
więcej od kwoty przyjętej w r. 1904, a o	236.555 „	
więcej od kwoty w r. 1903 rzeczywiście pobranej.		

Rubr. IV.

Zysk ze sprzedaży książek szkolnych		5.670 K.
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904 i pobrano w r. 1903.		

Rubr. V.

Zapisy i darowizny — Wydział krajowy nie preliminuje.

Rubr. VI.

Taksy od spadków		140.000 K.
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1904, a o	13.224 K.	
więcej od rzeczywistego poboru w r. 1903.		

Dochód powyższy preliminuje Wydział krajowy na podstawie ustawy krajowej z dnia 6. grudnia 1894 z uwzględnieniem wzrastającej co roku wynikłości.

Rubr. VII.

Różne wpływy. Przy tej rubryce Wydział krajowy wskutek życzenia Komisji budżetowej nie prelininuje żadnego dochodu.

Rubr. VIII.

Stały dodatek z c. k. Skarbu Państwa 109,886 K

Rubr. IX.

Zrwyty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych 150 K.
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1904, a o 2.958 K.
mniej aniżeli pobrano z tego źródła w roku 1903.

Preliminuje się przypadającą ratę na rok 1905 od gminy Gwoździec ad Cisowlas, której przyznano w roku 1894 pożyczkę spłacalną w 20 ratach rocznych od 1 listopada 1894.

Sejm odsyła petycyę o zwolnienie od prestacyi szkolnych:

850	Przysiółka Tyczyn nowy ad Zazdrość w powiecie Trembowelskim.
<u>649</u>	
426	Gminy miasta Buczacza
<u>295</u>	
414	Zwierzchności gminnej w Wesołowie.
<u>286</u>	
413	Gminy Dębno
<u>286</u>	
406	Gminy Leszczowate
<u>278</u>	
364	Zwierzchności Gminy Mełna w powiecie Rohatyńskim
<u>236</u>	
473	Gminy Huta Różan ecka
<u>342</u>	
128	Zwierzchność Gminy Liszna
<u>41</u>	
637	Urzędu Miejskiego w Zatorze
<u>438</u>	
918	Gmin Gorzyce Motycze i Zalesie Gorzyckie.
<u>711</u>	
938	Gminy Bratkowice
<u>730</u>	
1072	Gminy miasta Ropczy e
<u>839</u>	
414	Zwierzchność i Gminnej w Wesołowie.
<u>286</u>	

do Wydziału krajowego do zbadania i zdania sprawy na przyszłej sesji sejmowej.

Sejm odsyła petycyę miasta Wadowie $\frac{1145}{889}$ do Wydziału krajowego do załatwienia.

Na tych podstawach Komisya wnosi:

1) Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cya		K o r o n y	
Wydatki.				
I.	1-7	Płace, remuneracye za udzielanie nauki religii, dodatki pięcioletnie, wynagrodzenia za godziny nadobowiązkowe i na zastępstwo nauczycieli urlopowanych	11,209.400	—
II.	8-11	Remuneracye i zapomogi, zasiłki na urządzenie kursów wakacyjnych rolniczych i specjalnych, oraz remuneracye za roboty ręczne	124.900	—
III.	12	Koszta podróży i diety nauczycieli przeniesionych ze względów służbowych	18.000	—
IV.	13-16	Dodatek do funduszu emerytalnego, interkalarya, emerytury dla tracących posady i dary z łaski	75.036	5.000
V.	17	Zasiłki dla funduszków sokolnych miejscowych na budowę szkół	200.000	200.000
VI.	18-21	Na zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół, utrzymanie budynku szkolnego w Tarnowie, mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe oraz koszta nadzoru funduszków szkolnych miejscowych	328.560	640
VII.	22	Na przybory naukowe ogólnej natury dla nauk praktycznych	50.000	—
VIII.	23	Na biblioteki okręgowe	10.000	—
IX.	24	Na konferencye okręgowe	106.000	—
X.	25	Na stypendya dla uczniów i uczenic Seminarjów nauczycielskich	200.000	—
Do przeniesienia			12,321.896	205.640

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cyi		K o r o n y	
		Z przeniesienia	12,321.896	205.640
XI.	26	Na rozmaite wydatki	24.600	—
XII.	27	Na zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacje	—	50.536
		<u>Suma wydatków</u>	<u>12,346.496</u>	<u>256.176</u>
		<u>Ogółem</u>	<u>12,602.672</u>	
		W porównaniu z kwotą prelinin. na r. 1904	11.722.216	
		okazuje się wydatek większy o	880.456	
		a mianowicie :		
		w rubr. I. więcej o 860.800 K. mniej —		
		" II. " 0 8.700 " " —		
		" III. " 0 3.000 " " —		
		" IV. " 0 — " " 2.016 K.		
		" VI. " 0 — " " 828 "		
		" IX. " 0 16.000 " " —		
		" XII. " 0 — " " 5.200 "		
		<u>Razem więcej o 888.500 K. mniej 8 044 K.</u>		
		Ogółem więcej jak wyżej o 880.456 K., co przy pojedynczych rubrykach i pozycjach szczegółowo wyjaśniono.		

Liczba		Poszczególne	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cyi		K o r o n y	
Dochody.				
I.	1-7	Odstęki od kapitałów	70.166	—
II.	8-15	Dochody z dóbr, realności i innych praw .	43.490	—
III.	16-26	Dodatki	3,155.704	—
IV.	27	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych .	5.670	—
V.	28	Zapisy i darowizny	—	—
VI.	29	Taksy od spadków	140.000	—
VII.	30	Różne wpływy	—	—
VIII.	31	Dodatek z c. k. Skarbu państwa	109.886	—
IX.	32	Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych .	150	—
<u>Suma dochodów własnych .</u>			3,525.066	—
Z porównania z sumą wydatków			12,346.496	256.176
okazuje się niedobór do pokrycia z fun- duszu krajowego			8,821.430	256.176
<u>Razem .</u>			9,077.606	
W porównaniu preliniowanych dochodów na rok 1904			3,441.278	
z preliniowanymi dochodami na rok 1905			3,525.066	
okazuje się prawdopodobny wzrost do- chodów o			83.788	

a mianowicie:

W rubr. I. więcej o	788 K.
„ III. „ o	<u>83.000 „</u>
Razem więcej o	<u>83.788 K.</u>
Porównując zwiększone dochody	83.788 K.
ze zwiększonym wydatkiem o	<u>880.456 „</u>
okazuje się zwiększony niedobór o	796.668 K.

spowodowany zorganizowaniem 77 nowych szkół, reorganizacją 96 szkół na więcej klasowe, stałem obsadzeniem większej liczby posad z powodu przybytku nauczycieli kwalifikowanych, wreszcie naturalnym rozwojem szkół wogóle.

2) Wysoki Sejm raczy wstawić do rubryki V. poz. 98 funduszu krajowego niedobór funduszu szkolnego w kwocie 9,077.606 K.

Lwów, 21. października 1904.

Sprawozdawca
Kozłowski.

Za przewodniczącego
Badeni.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka V. poz. 99.

Sprawozdawca poseł Włodzimierz Kozłowski.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o krajowym szkolnym funduszu emerytalnym na r. 1905.

Art. 54. ustawy z dnia 1. stycznia 1898 Dz. u. kr. T. III. Nr. 16. nakłada na Wysoki Sejm obowiązek badania zamknięcia rachunków zarządzanego w moc art. 52. ust. kraj. z dnia 2. maja 1873 L. 251 Dz. u. kr. funduszu emerytalnego i udzielania odnośnych absolutoryów a z tytułu przepisanego art. 54 lit. g) pokrycia niedoboru rzeczzonego funduszu w miarę, o ile inne źródła w ustawie wskazane, a poniżej wyszczególnione na to nie wystarczają, który to fakt od r. 1891 corocznie się powtarza, posiada Sejm prawa wglądania w preliminarze funduszu emerytalnego.

Naturę prawną i powstanie funduszu emerytalnego przedstawiają szczegółowo sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 17. października 1887 L. W. 27.574/87 i z 22. października 1888 L. 41.513/88 i sprawozdania Komisji budżetowej o budżecie krajowym na rok 1891 i 1892.

Wedle wniosków Wydziału krajowego przyjętych przez Komisję budżetową wydatki krajowego szkolnego funduszu emerytalnego

wynoszą		1,120.100 K.
czyli o	103.000 K.	
więcej od kwoty uchwalonej na r. 1904 a o	156.628 „	
więcej od wynikłości z r. 1903.		
Dochody szkolnego funduszu emerytalnego		251.216 „
czyli o	58.644 K.	
mniej od wynikłości z roku 1903, a o	1.016 „	
mniej od kwoty na rok 1904 uchwalonej.		

Niedobór będzie wynosił	868.884 K.
czyli o	215.272 K.
więcej od wynikłości z roku 1903, a o	104.016 "
więcej od kwoty na rok 1904 uchwalonej.	

Obliczenia wydatków Rubryka I, II, III. i IV. na mocy art 39, 40, 41, 43, 44, 45, 46 i 47 ustawy z dnia 1. stycznia 1889 przez krajowy fundusz emerytalny pokrywane, opierają się na szczegółowych wykazach czasowych emerytur z uwzględnieniem trzechletniego przecięcia wydatków i naturalnego przyrostu. Wydatki rubryki V. i VI. proponowane na mocy art. 40, 44, 49 i 53 ustawy z dnia 1. stycznia 1889 polegają na trzechletniem przecięciu wydatków z lat 1901—1903. Wydatki rubryki VII. na koszt zarządu stanowią zwrot kosztów Ełatowi skarbowemu za druki przez c. k. główną Kasę krajową we Lwowie i c. k. Urzędy podatkowe na cele krajowego funduszu szkolnego emerytalnego corocznie spotrzebowane.

R o z c h o d y .

Komisya wnosi zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego :

Rubryka I. Emerytury czasowe nauczycieli i nauczycielek	90.000 K.
czyli o	10.000 K.
więcej od kwoty na rok 1904 uchwalonej, a o	16.483 "
więcej od wynikłości z roku 1903.	
" II. Emerytury dożywotnie nauczycieli i nauczycielek	670.000 "
czyli o	70.000 K.
więcej aniżeli na rok 1904 uchwalono, a o	104.972 "
więcej od wynikłości roku 1903.	
" III. Pensye dla wdów po nauczycielach	265.000 "
czyli o	25.000 K.
więcej od kwoty na rok 1904 uchwalonej, a o	32.660 "
więcej od wynikłości z roku 1903.	
" IV. Dodatki na wychowanie sierót po nauczycielach	62.000 "
czyli o	2.000 K.
więcej od kwoty na rok 1904 uchwalonej, a o	9.018 "
więcej od wynikłości z roku 1903.	
" V. Odprawy i kwartały pozgonne	30.000 "
czyli o	5.000 K.
mniej aniżeli uchwalono na rok 1904, a o	2.869 K.
więcej od wynikłości z roku 1903.	
" VI. Zwroty z wkładek emerytalnych nauczycieli i nauczycielek	3.000 "
czyli o	171 K.
więcej od wynikłości z roku 1903, a o	1.000 "
więcej aniżeli uchwalono na rok 1904.	
" VII. Koszta zarządu	100 "
czyli tyle ile na rok 1904 uchwalono, a o	49 K.
więcej od wynikłości z roku 1903.	
" VIII. Rozmaitych wydatków Komisya nie prelininuje, wydatki rzeczzone bowiem są tylko przebieżne i znajdują pokrycie w przebieżnych dochodach.	

D o c h o d y.

Rubr.	<p>I. Komisya wnosi zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego. Odsetki od kapitałów 2.680 K. czyli tyle, ile preliminowano na rok 1904, a o 1.351 K. więcej od wynikłości z 1903.</p>	
„	<p>Efektu wartościowe majątku zakładowego krajowego funduszu szkolnego emerytalnego wynoszą 67.106 K. 94 gr. w listach zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego i książeczka wkładowa Kasy oszczędności. Stan majątku od r. 1899 się nie zmienił. Szczegółowe obliczenie odsetek zawiera wykaz A) do sprawozdania Wydziału krajowego.</p>	
„	<p>II. Datki stałe z krajow. funduszu szkolnego 25.600 „ czyli tyle ile pobrano z tego źródła w r. 1903 i przyjęto na r. 1904. Datki rzeczone pobiera fundusz emerytalny od funduszu szkolnego krajowego na podstawie §. 52. ustępu c) ustawy z 1. stycznia 1889.</p>	
„	<p>III. Zapisy i darowizny — Komisya nic nie preliminuje.</p>	
„	<p>IV. Interkalarya od opróżnionych posad nauczycielskich 31.936 „ czyli o 2.356 K. mniej od wynikłości z r. 1903 a o 2.016 „ mniej od kwoty na r. 1904 uchwalonej. Kwotę tę wyszczególnioną w dziale wydatków funduszu szkolnego krajowego na rok 1905 opłaca tenże fundusz na podstawie art. 52. ustępu d) ust. z 1. stycznia 1899 na rzecz funduszu szkolnego emerytalnego. Obejmuje ona interkalarya od opróżnionych posad, o ile nie przypadną spadkobiercom zmarłego dyrektora starszego nauczyciela lub nauczyciela w ogóle albo też nie zostaną użyte na wynagrodzenie dla zastępcy nauczyciela jednak nie dłużej jak przez 3 miesiące od dnia opróżnienia posady nauczyciela.</p>	
„	<p>V. Stałe wkładki nauczycieli i nauczycielek 166.000 „ czyli o 48.017 K. mniej od wynikłości z r. 1903, a tyle, ile przyjęto na r. 1904.</p>	
„	<p>Kwotę powyższą pobieraną na podstawie art. 52. ust. f) ust. z d. 1. stycznia 1899 obliczył Wydział krajowy wedle trzechletniego przecięcia z lat 1901 - 1903. Kwota ta obejmuje wkładki nauczycieli, które w pierwszym roku po zamianowaniu wynoszą 10% pobieranej przez nich płacy, a przy każdym podwyższeniu teje 10% od nadwyżki, oprócz tego 2% od rocznej płacy.</p>	
„	<p>VI. Wkładki 2-procentowe za czas służby przedetatowej 25.000 „ czyli o 1.000 K. więcej, aniżeli przyjęto na r. 1904. a o 6.091 K. mniej od wynikłości z r. 1903.</p>	

Wkładki powyżej wymienione pobierane na podstawie art. 50. ust. z dnia 1. stycznia 1889 obliczył Wydział krajowy na podstawie trzechletniego przecięcia. Płacą je nauczyciele, którzy po przestoczeniu szkół dawniejszych na etatowe przeszli lub przechodzą na nowy etat, a którzy uważani są pod względem prawa emerytury i zaopatrzenia ich wdów i sierót z funduszu emerytalnego tak zupełnie jak gdyby byli od razu na tym etacie służbę swoją rozpoczęli. W moc ustępu 2. powyżej wymienionego §. ustawy z 1. stycznia 1889 płacić mają nauczyciele tej kategorii funduszowi emerytalnemu kwotę równającą się dwóm procentom od każdorazowej płacy przez wszystkie te lata poprzedniej służby nauczycielskiej, które do emerytury policzone zostały.

Na powyższych podstawach komisya wnosi

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Wydatki funduszu emerytalnego.

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			Korony	
I.		Emerytury czasowe nauczycieli i nauczycielek	90.000	—
II.		Emerytury dożywotnie nauczycieli i nauczycielek	670 000	—
III.		Pensye dla wdów po nauczycielach	265.000	—
IV.		Dodatek na wychowanie sierót po nauczycielach	62.000	—
V.		Odprawy i kwartały pozgone	30.000	—
VI.		Zwroty z wkładek emerytalnych nauczycieli i nauczycielek	3.000	—
VII.		Koszta zarządu	100	—
VIII.		Rozmaite wydatki	—	—
	1	Wydano na rzecz majątku zarodowego		—
		<u>Suma wydatków</u>	1,120.100	—

II. Dochody funduszu emerytalnego.

Liczba		Poszczególności	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy-	nadzwyczajne
			czajne	czajne
			K r o n y	
I.		Odsetki od kapitałów	2.680	—
II.		Datki stałe z krajowego funduszu szkolnego	25 600	—
III.		Zapisy i darowizny	—	—
IV.		Interkalarya od opróżnionych posad nauczycielskich	31.936	—
V.		Stale wkładki nauczycieli i nauczycielek	166.000	—
VI.		Wkładki dwuprocentowe za czas służby przedlelatowej	25.000	—
VII.		Różne dochody	—	—
VIII.		Zwroty z emerytur czasowych	—	—
IX.		„ „ dożywotnich	—	—
X.		„ z pensyi wdów	—	—
XI.		„ z dodatków na wychowanie dzieci	—	—
XII.		„ z odpraw i kwartałów pozgonnych	—	—
	1	Przyjęto z majątku zarodowego		—
Suma dochodów			251.216	—
W porównaniu ze sumą wydatków			1,120.100	—
okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego			868.884	—

III. Wysoki Sejm raczy wstawić do Rubryki V. poz. 99. preliminarza na rok 1905 niedobór funduszu emerytalnego do pokrycia z funduszu krajowego 868.884 K.

Lwow, dnia 26. października 1904.

Przewodniczący :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Kozłowski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka V.

Oświata

Dział III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

Pozycye 102 -- 124.

Dział IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. Wydawnictwa.

Pozycye 125 -- 157.

Dział VI. Rozmaite.

Pozycye 179 -- 185.

Sprawozdawca poseł Dr. Stanisław Głabiński.

III Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

Poz. 102 Na utrzymanie szkoły polskiej w Białej (stała subwencya) do rozporządzenia Wydziału krajowego 30.000 K.

Tem zostaje załatwioną petycya Towarzystwa szkoły ludowej do l. 972 o ukrajowienie szkoły w Białej, lub o wydanie subwencyę.

„ *102 a.* Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Zofii Strzałkowskiej we Lwowie, wskutek petycyi do l. 912 (*jednorazowo*) 2.000 „

„ *102 b)* Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Franciszka Preisendanza w Krakowie (*jednorazowo*) 2.000 „

wskutek petycyi do l. 762.

poz. 102 c.	Zakład naukowy żeński, im. król. Jadwigi, gminy miasta Lwowa	2.000 K.
	wskutek petycyi do l. 1586.	
„ 102 d.	Dla kursów wyższych dla kobiet im. Adryana Baranieckiego w Krakowie, (<i>jednorazowo</i>) do rozporz. Wydziału krajowego, pod warunkiem, jeżeli c. k. Rząd przyzna subwencyę z funduszów państwowych	2.000 „
	wskutek petycyi do l. 752.	
„ 102 e.	S-minaryum prywatne żeńskie ruskie, utrzymywane przez ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, (<i>jednorazowo</i>) do rozp. Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową.	1.000 „
	wskutek petycyi do l. 540.	
„ 103.	Prywatna średnia szkoła żeńska we Lwowie, utrzymywana przez Towarzystwo „Gimnazjum żeńskie“.	1.000 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
„ 104.	Prywatna szkoła żeńska w Krakowie, zasiłek stały	1.000 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
„ 105.	Kurs naukowy żeński w Tarnowie w myśl uchwały Sejmu z 11. lipca 1902.	800 „
„ 106.	Instytut naukowo-wychowawczy żeński im. Lenartowicza w Stanisławowie.	600 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
„ 107.	Ruskie towarzystwo pedagogiczne, na utrzymanie szkoły wydziałowej żeńskiej we Lwowie	8.000 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego i wskutek petycyi do l. 549.	
„ 108.	Zakład sierót im. św. Heleny we Lwowie	200 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
„ 109.	Ruski Instytut dla dziewcząt w Przemyśle :	
	a) stała subwencya	400 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
	b) <i>jednorazowy</i> zasiłek na pokrycie szkód pożarem spowodowanych.	2.000 „
	wskutek petycyi do l. 534.	

poz. 110. Zakład wychowawczy dla ubogich dziewcząt pod nazwą „Rodzina Maryi“ w Łomnej.

600 K.

zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego i wskutek petycyi do l. 438.

„ 111. Ryczałt na zasiłki dla burs mieszczących młodzież polską i ruską do rozporządzenia Wydziału krajowego, w porozumieniu z Radą szkolną krajową o 500 koron *więcej* niż w zeszłym roku, z powodu powstania nowych burs.

10.500 „

Odnośnie do tej pozycyi przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycyę :

Bursy im. św. Jana Kantego w Krakowie do l. 120.

„ im. Kopernika w Jarosławiu do l. 130.

Ruskiej bursy w Śniatynie do l. 143.

„ „ filii Tow. Proświty w Nowym Sączu do l. 199.

„ „ „ „ „ w Złoczowie do l. 204.

Polskiej bursy w Kołomyi do l. 212.

„ „ im. św. Mikołaja w Złoczowie do l. 224.

Bursy nauczycielskiej w Tarnopolu do l. 248.

Bursy jubileuszowej w Sanoku do l. 329.

Pol-kiej bursy im. św. Mikołaja w Przemyśle do l. 532.

„ „ Tow. pedagogicznego w Lwowie do l. 546.

Bursy domu im. Tadeusza Kościuszki we Lwowie do l. 551.

Bursy im. św. Kazimierza w Podgórzu do l. 605.

Polskiej bursy w Brodach do l. 622.

„ „ włościańskiej we Lwowie do l. 773.

„ „ im. Mickiewicza w Stryju do l. 843.

Bursy chrześcijańskiej w Brodach do l. 849.

Ruskiej bursy w Tarnopolu do l. 855.

Bursy przemyskiej do l. 999.

Ruskiej bursy im. św. Mikołaja w Tarnopolu do l. 856

Polskiej bursy ludowej w Zaleszczykach do l. 1018.

„ „ w Tarnopolu do l. 905.

Polskiej bursy w Jarosławiu do l. 1007.

„ „ dla dziewcząt w Kołomyi do l. 1116.

Ruskiej bursy w Nowym Sączu do l. 1134.

„ „ w Stanisławowie do l. 1142.

„ „ we Lwowie do l. 1149.

„ „ w Sokalu do l. 1157.

„ „ w Brodach do l. 1150.

„ „ w Drohobyczu do l. 1153.

Polskiej bursy w Kałuszu do l. 1181

Bursy nauczycielskiej w Krakowie do l. 1233.

Polskiej bursy w Samborze do l. 1243.

Bursy gimnazyjalnej w Samborze do l. 1329.

Bursy im. Stefana Batorego w Wadowicach do l. 1350.

Ruskiej bursy włościańskiej w Stanisławowie do l. 1392.

Bursy gimnazyjalnej w Bochni do l. 1393.

Bursy w Jaśle do l. 1498.

Bursy im. Adama Mickiewicza w Sokalu do l. 1508.

Bursy im. św. Jadwigi w Dębicy do l. 1509.

Ruskiej bursy w Tarnopolu do l. 1518.

„ „ w Stryju do l. 1600.

Polskiej bursy w Brzeżanach do l. 1647.

Bursy im. Tadeusza Kościuszki w Złoczowie do l. 1648.

Zawartych w niektórych petycjach żądań o wyższe subwencje na budowę domów, lub spłatę długów, komisya dla b. aku funduszów uwzględnić nie mogła.

- poz. 112. Internat X. X. Zmartwychwstańców we Lwowie, do rozporządzenia Wydziału krajowego 9.000 K.
zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.
- „ 113. Zakład dla głuchoniemych we Lwowie:
a) na stypendya dla 85 wychowanków a 240 K. 20.400 „
b) na utrzymanie zakładu 5.000 „
c) na amortyzacyę pożyczki 36.000 K. na budowę II. piętra, zaciągniętej prz. z dyrekyę zakładu, VI. rata amortyzacyjna (aż do pierwszego półrocza 1934) 1.990 „
razem 27.390 K.
- zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.
- „ 114. Szkoła dla głuchoniemych Izaaka Bardacha we Lwowie 800 „
- „ 115. Zakład dla ciemnych we Lwowie:
a) na utrzymanie zakładu 7.600 K.
b) na stypendya 10 wychowanków po 240 K. 2.400 K.
razem 10.000 K.
- „ 116. Towarzystwo gimnastyczne „Sokol“ we Lwowie. 2.000 „
- „ 117. Towarzystwo gimnastyczne „Sokol“ w Krakowie. 2.000 „
- „ 118. Dla polskich i ruskich Towarzys w gimnastycznych „Sokol“ we Lwowie i na prowincyi, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego 6.500 „
więcej o 500 koron niż w zeszłym roku, z powodu powstania nowych gniazd sokolich.
- Odnosnie do tej pozycyi przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycyę :
- Związku polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich we Lwowie do l. 1339 i Towarzystw gimnastycznych do l. 107, 384, 407, 458, 590, 641, 726, 766, 1113, 1117, 1144, 1241, 1278, 1341, 1348, 1361, 1376, 1377, 1495, 1552, 1554.
- „ 119. Związek polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich we Lwowie, na cele Towarzystwa i wydawnictwa 1.000 „
wskutek petycyi do l. 1340.
- poz. 120. Zakład błog. Kunegundy w Nowym Sączu dla kształcenia wzorowych gosposyń 600 K.
zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

<i>Poz.</i> 121.	Zgromadzenie Sióstr Urszulanek w Kłomyi, zasiłek na częściową amortyzację pożyczki na rozszerzenie budynku szkolnego III. rata z 20-lecia	500 K.
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
" 122.	Na rozszerzenie budynku szkoły wydziałowej żeńskiej SS. Bazylianek w Jaworowie. I. rata z 15-lecia z przyznanych 6.000 K.	400 "
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego	
" 123.	Zakład wychowawczy PP. Bazylianek w Stanisławowie, zasiłek	400 "
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego i wskutek prośby do l. 1.301.	
" 124.	Zgromadzenie Sióstr Felicyanek na utrzymanie domu głównego w Krakowie	2.000 "
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	

IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. Wydawnictwa.

<i>poz.</i> 125.	Zarząd powszechnych wykładów uniwersyteckich we Lwowie	1.000 K.
	wskutek petycji do l. 1.123.	
" 125a.	Zarząd powszechnych wykładów uniwersyteckich w Krakowie	1.000 "
	wskutek petycji do l. 1.237.	
" 126	Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, na koszt walnego Zgromadzenia	400 "
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
" 127.	Towarzystwo „Oświaty ludowej“ we Lwowie do rozporządzenia Wydziału krajowego	3.000 "
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
" 127a.	Towarzystwo „Związek rodzicielski“ we Lwowie	500 "
	wskutek petycji do l. 1.467.	
" 128.	Towarzystwo „Oświaty ludowej“ w Krakowie, zasiłek stały	3.000 "
" 129.	Towarzystwo j. w. w Tarnowie	200 "
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego i wskutek petycji do l. 620.	
" 130.	Polskie stowarzyszenie „Strzecha“ we Wiedniu	200 "
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	

Poz. 131	Polski stowarzyszenie „Przytulisko“ we Wiedniu	200 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
„ 132.	Biblioteka polska we Wiedniu	400 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
„ 133.	Stowarzyszeniom rzemieślniczym we Lwowie i na prowincyi, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego	3.000 „
	Odnosnie do tej pozycyi, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycyje stowarzyszeń rzemieślniczych: do l. 131, 630, 831, 840, 842, 845, 1.082. 1.140, 1.252, 1.269, 1.275, 1.613.	
„ 134.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na koszt walnego Zgromadzenia	300 „
	wskutek petycyi do l. 544.	
„ 135.	Dla fundacyi „Macierz polska“, na wydawnictwo dzieł i periodycznych pism ludowych	10.000 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
„ 136.	Towarzystwo pedagogiczne, zasiłek na wydawnictwo „Szkoły“	1.000 „
„ 136a.	Wydawnictwo dwutygodnika „Rodzina i Szkoła“ z dodatkiem naukowym „Wiedza i praca“ we Lwowie	300 „
	wskutek petycyi do l. 935.	
„ 136b.	Polskie „Muzeum szkolne“ we Lwowie (<i>jednorazowo</i>)	500 „
	wskutek petycyi do l. 463.	
„ 137.	Zasiłek dla czasopisma „Muzeum“	2.000 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego i wskutek petycyi do l. 147.	
„ 138.	Zasiłek dla czasopisma „Kosmos“	1.000 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
„ 139.	Wydawnictwo dziełek ludowych, do rozporządzenia Wydziału krajowego	2.000 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
„ 140.	Towarzystwo historyczne we Lwowie	1.400 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego i wskutek petycyi do l. 1.253.	
„ 141.	Towarzystwo im. Adama Mickiewicza, na wydawnictwo dzieł tegoż do rozporządzenia Wydziału krajowego	800 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	

poz. 142.	Towarzystwo ludoznawcze na wydawnictwo czasopisma „Lud“ wskutek petycji do l. 94.	400 K.
„ 143.	Towarzystwo miłośników historii i zabytków Krakowa, na wy- dawnictwo wskutek petycji do l. 665.	800 „
„ 144.	Redakcja dwutygodnika katechetycznego i duszpasterskiego w Tarnowie zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	300 „
„ 145.	Redakcja pism dla dzieci: „Mały Swiatek“ oraz „Wiek Mło- dy“ we Lwowie. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	400 „
„ 146. a)	Na wydawnictwo polskich podręczników dla szkół średnich	3.000 „
b)	Na wydawnictwo ruskich książek szkolnych	12.000 .
	Razem	<u>15.000 K.</u>
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
„ 147.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na wydawnictwo czaso- pisma „Dzwinek“ wskutek petycji do l. 545.	400 „
„ 147a.	Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, na wydawnictwo „Praktyki szkolnej“ wskutek petycji do l. 1464.	400 „
„ 148.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na wydawnictwo rusko- ukraińskiej biblioteki wskutek petycji do l. 548.	600 „
„ 148a.	Towarzystwo pedagogiczne na wydawnictwo Biblioteki dla młodzieży wskutek petycji do l. 1465.	400 „
„ 149.	Zasiłek dla ruskiego Tow. pedagogicznego, dla ruskiej gazety „Uczytel“ do rozporządzenia Wydziału krajowego wskutek petycji do l. 547 i zgodnie z wnioskiem Wy- działu krajowego.	1.000 „
„ 150.	Towarzystwo „Proświta“ na wydawnictwo dzieł ludowych, do rozporządzenia Wydziału krajowego z zastrzeżeniami uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 13. lutego 1897 wskutek petycji do l. 383 i zgodnie z wnioskiem Wy- działu krajowego.	6.000 „

- poz. 151. Towarzystwo im. Szewczenki we Lwowie, na wydawnictwo ruskiej biblioteki historycznej, do rozporządzenia Wydziału krajowego 1.000 K.
wskutek petycyi do l. 674.
- „ 152. Towarzystwo im. Szewczenki we Lwowie, dla komisji archeograficznej na wydawnictwo histor. materiałów, do rozporządzenia Wydziału krajowego 3.500 „
wskutek petycyi do l. 676.
- „ 153. Towarzystwo im. Szewczenki we Lwowie, na wydawnictwa naukowe do rozporządzenia Wydziału krajowego 4.500 „
wskutek petycyi do l. 678.
- „ 154. Towarzystwo im. Szewczenki we Lwowie, dla komisji etnograficznej na wydawnictwa, do rozporządzenia Wydziału krajowego 2.000 „
wskutek petycyi do l. 677.
- „ 155. Ks. Dżułyński, gr.-kat. proboszcz w Łapszynie, na wydawnictwa ruskie „Posłannik“ i „Książeczki misyjne“, do rozporządzenia Wydziału krajowego 800 K.
zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.
- „ 156. OO. Bazylianie, na wydawnictwo pism religijno-moralnej treści. 400 „
zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.
- „ 156 a. Towarzystwo dla popierania nauki polskiej we Lwowie. 1.000 „
wskutek petycyi do l. 866.
- „ 156 b. Krakowskie Towarzystwo techniczne, na wydawnictwo miesięcznika „Architekt“. 400 „
wskutek petycyi do l. 1502.
- „ 156 c. Towarzystwo numizmatyczne w Krakowie, na wydawnictwo „Wiadomości numizmatyczno-archeologicznych“. 400 „
wskutek petycyi do l. 748.
- „ 157. Na wydawnictwo „Biblioteki politechnicznej“ I. rata z subwenyi 10.000 K. płatnej w 10. ratach rocznych. 1.000 „
zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego i petycją rektoratu Szkoły polit. do l. 401.

(Dział V. poz. 158 — 178. Sprawozdawca poseł Piniński).

Dział VI. Rozmaite.

<i>Poz. 179.</i>	Dla stowarzyszeń akademickich, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego.	2.800 K.
	Odnosnie do tej pozycyi przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycyje Towarzystw akademickich do l. 226, 279, 299, 300, 1500.	
„ 180.	Na zasiłki dla polskich i ruskich Towarzystw, mających na celu wspomaganie ubogich uczniów (ryczałt do rozporz. Wydziału krajowego, w porozumieniu z Radą Szkolną krajową).	1.200 „
	Odnosnie do tej pozycyi przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycyje towarzystw do l. 197, 354, 519, 531, 550, 1133, 1170, 1280.	
„ 181.	Towarzystwo im. św. Stanisława Kostki (opieki nad terminatorami) we Lwowie	200 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
„ 182.	Stowarzyszenie nauczycielek we Lwowie.	600 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
„ 183.	Korosteńska Felicja, b. nauczycielka. zaopatrzenie dożywotnie z łaski.	160 „
„ 184.	dla wdowy po prof. Ogonowskim, Faliny Ogonowskiej, dożywotni datek roczny	720 „
„ 185.	Na cele budowy schroniska dla nauczycielek we Lwowie, pierwsze dwie raty subwencji 40.000 K. płatnej w 20 ratach rocznych	4.000 „
	odnosnie do osobnego sprawozdania komisji budżetowej.	

Komisja budżetowa wnosi: odnosnie do działów III., IV. i VI. rubr. V.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

* Petycyje: Ignacego Meyera do l. 174 o subwencyę dla prywatnego żeńskiego seminarjum nauczycielskiego w Brodach, Zarządu głównego Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie do l. 971 i ruskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie do l. 542 o subwencyje na cele kursów dla analfab tów, Komitetu Zakładu wychowawczego „Rodziu Maryi“ w Łomnej do l. 990 o subwencyę na koszta restauracyi budynków zakładu, Towarzystwa im. Michała Kaczkowskiego we Lwowie do l. 1228 o subwencyę na wydawnictwa, Tow. przyjaciół ukraińskiej literatury, nauki i sztuki do l. 1354 o subwencyę, Iwana Werchrackego do l. 1238 o subwencyę na wydawanie pod-

ręcznikó* szkolnych, Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie do l. 1465, o subwencyę na wydawnictwo „Obrazów do nauki poglądu“ i do l. 1466 o subwencyę na budowę własnego domu, tudzież Zgromadzenia Sióstr Najśw. Rodziny z Nazaretu do l. 1360 o subwencyę na wychowanie panienek,
przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Nad petycyami: Stowarzyszenia chrześcijańskich młodzieńców „Gwiazda“ w Jarosławiu do l. 131, Julia Nasalskiego w Kołomyi do l. 250, Tow. „Asylverein“ wiedeńskiego uniwersytetu do l. 337, Dr. Lucyana Böttchera do l. 464, Eleuteryi do l. 469, Czynielni polskiej im. Kraszewskiego w Kołomyi do l. 1120, *przechodzi Sejm do porządku dziennego.*

Za przewodniczącego
K. Badeni.

Sprawozdawca
Dr. Głabiński.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka V. Poz. 158 - 178.

Oświata.

Grupa V. Teatry i sztuki piękne

Sprawozdawca poseł Piniński.

poz 158.	Teatr polski w Krakowie do rozporządzenia Wydziału kraj. (subwencya stała)	16.000 K.
158a)	Dyrektorowi teatru miejskiego w Krakowie, p. Józefowi Kotarbińskiemu w uznaniu jego usiłowań, celem rozwoju i utrzymania tej sceny na wysokości jej bezpośredniej przeszłości i istotnych jej cywilizacyjnych i narodowych zadań, <i>zasil. k. nadzwyczajny</i> (do rozporządzalności Wydziału kraj.)	2000 „
	Powyższej pozycji Wydział krajowy nie proponował do uwagi, że kontrakt dzierżawy teatru krakowskiego upływa z dniem 1. sierpnia 1905 r. Komisya budżetowa wszakże, uwzględniając w części petycję p. Kotarbińskiego (do l. 759/588) oraz popierającą ją petycję Rady miasta Krakowa (do l. 750/579), w uznaniu zasług p. Kotarbińskiego wnosi, by Sejm przyznał mu i na r. 1905 do rozporządzalności Wydziału kraj. nadzwyczajne wynagrodzenie: lecz, z uwagi, że dzierżawa teatru kończy się z końcem lipca, nie w wysokości 4000 K. jak w roku zeszłym, lecz tylko w sumie 2000 K.	
159.	Budowa teatru w Krakowie XXII. i XXIII. półroczna rata na opłatę procentów od pożyczki 300.000 K. zaciągniętej przez gminę miasta Krakowa (aż do I. półrocza 1945)	15.000 „
160.	Teatr polski i opera polska we Lwowie do rozporządzalności Wydziału krajowego	
	a) dramat i komedya	28.400 K.
	b) opera polska	20.000 „
		<u>48.400</u>

poz. 160a) Dyrektorowi teatru miejskiego we Lwowie p. Tadeuszowi Pawlikowskiemu, w uznaniu niepospolitych jego zasług i poniesionych ofiar ku postawieniu dramatycznej sceny polskiej we Lwowie na równi z pierwszorzędnymi scenami, *zasilek nadzwyczajny* na rok 1905 do rozporządzalności Wydziału krajowego 8.000 K.

„ 161. Budowa teatru we Lwowie, na pokrycie XIII. i XIV. raty amortyzacyjnej od pożyczki 600.000 K. zaciągniętej przez gminę miasta Lwowa (aż do I. półroczu 1934) 33.696 „

Gmina król. stoł. miasta Lwowa wniosła petycję (o l. 73675/1047) do Wysokiego Sejmu o przyznanie jej jeszcze dodatkowej subwencji z funduszków krajowych w kwocie 325.000 K., równającej się $\frac{1}{3}$ części rzeczywistych kosztów budowy teatru we Lwowie.

Komisya bu żetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Gminy król. stoł. miasta Lwowa o przyznanie dodatkowej subwencji wyrównującej $\frac{1}{3}$ rzeczywistych kosztów budowy teatru we Lwowie, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.

„ 162. Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa »Besida« do rozporządzalności Wydziału krajowego 18.500 „

„ 163. Towarzystwo teatru ludowego we Lwowie, *zasilek jednorazowy* (nadzwyczajny) do rozporządzalności Wydziału kraj. 2.000 „

Tem załatwia się petycję do l. 1531/1169.

„ 164. Dla teatru ludowego w Krakowie *zasilek jednorazowy* (nadzwyczajny) do rozporządzalności Wydziału kraj. 2.000 „

„ 165. Akademia sztuk pięknych w Krakowie XVII. rata umorzenia pożyczki 200.000 K. na budowę gmachu (aż do r. 1911 włącznie) 14.000 „

„ 166. Towarzystwo sztuk pięknych w Krakowie, subwencya na budowę własnego gmachu (na czas amortyzacji pożyczki VII. rata, z 33-lecia) 1.000 „

„ 167. Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych we Lwowie, na urządzenie nowego lokalu wystawy, I. rata z rozdzielonej na 2. lata subwencji *nadzwyczajnej* po 2.000 „

Towarzystwo sztuk pięknych we Lwowie otrzymało od gminy stoł. król. miasta Lwowa, prowizorycznie na cel-urządzanych wystaw dzieł sztuki lokal w budynku Muzeum przemysłowego. Lok. l ten wszakże musiał być na cel wymienio y znac em kosztem adaptowany, na co Towarzystwo będącemu w bardzo niepomyślnej sytuacji ni ansowej brakło funduszków. Wydział krajowy uznając wielkie znaczenie Towarzystwa dla popierania artystów i rozbudzenia zamiłowania w sztukach pięknych, proponuje jednorazowy zasilek

na cel wzwanikowany w kwocie 2.000 k ron. Komisya budzetowa uznajac doniosle znaczenie Towarzystwa i zbadawszy jego smutny stan finansowy sadzi, ze pomoc ta nie bylaby wystarczajaca i wnosi, by Wysoki Sejm raczyt na ten cel uchwalic s bw neye nadzwyczajna w ogolnej kwocie 6.000 koron, splacalna w trz eh rocznych ratach i wstawit 2.000 koron jako pierwsza rate do budzetu na r. 1905.

- poz. 168. Gmina miasta Krakowa, na Zarząd Domu imienia Jana Matejki w Krakowie. 1.000 K.
Tem samem załatwianą zostai petyeya o l. 897/694.
- „ 169. Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach, ryczałt do rozporządzości Wydziału krajowego. 6.000 „
Do tej pozycyi raczy Wysoki Sejm odesłać liczne petyeye osób prywatnych, proszące o subwencye na kształcenie się w sztukach pięknych i naukach. Są to mianowicie petyeye do l. 409, 281, 402/274, 864/663, 841/640, 795/624, 769/598, 937/729, 907/700, 906/699, 423/292, 457/326, 664/504, 639/490, 638/489, 1390/1066, 451/320, 1236/950, 1247/960, 1248/961, 1258/971, 1283/994, 1302/1012, 1497/1139, 1522/1164, 959/700, 1015/790, 1025/800, 1037/812, 1083/847, 1143/887, 1139/883, 1137/882, 91/5, 93/7, 95/9, 102/16, 103/17, 284/157, 585/436, 379/251, 240/133, 230/123, 91.426/12.282, 157/66, 283/156, 92.296/12.406, 195/88, 206/99, 208/101, 1598/1209.
- „ 170. Towarzystwo muzyczne we Lwowie w myśl uchwały Sejmu z dnia 10. lipca 1902. 10.000 „
- „ 171. Towarzystwo muzyczne w Krakowie. 1.600 „
- „ 172. Konserwatorium Towarzystwa muzycznego w Krakowie. 8.400 „
- „ 173. Towarzystwo muzyczne w Brodach, (*zasilek nadzwyczajny*) 400 „
Tem samem załatwianą jest petyeya do l. 271/144.
- „ 173 a. Towarzystwo muzyczne w Samborze (*zasilek nadzwyczajny*) 200 „
Tem samem załatwia się petyeyę do l. 1331/1021.
- „ 174. Towarzystwo muzyczne „Harmonia“ w Krakowie. 600 „
Tem samem załatwianą jest petyeya do l. 997/778.
- „ 175. Towarzystwo przyjaciół muzyki w Tarnopolu. 600 „
Tem samem załatwianą jest petyeya do l. 78.530/10.651.

Do Wysokiego Sejmu wpłynęła petyeya Dyrekcji wyższego muzycznego Instytutu (ruskiego) we Lwowie do l. 608/459, o przyznanie subwencji. Towarzystwo to ma widocznie cele poważnego kształcenia w muzyce i popierania

tej sztuki na oku. Ponieważ jednak dotychczasowa działalność Towarzystwa i osiągnięte rezultaty nie są dostatecznie zbadane, przeto komisya budżetowa wniosł:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Dyrekcji wyższego muzycznego Instytutu we Lwowie odstępuje się Wydziałowi krajowemu, do zbadania i sprawozdania wraz z ewentualnym wnioskiem przy preliiminarzu na r. 1906.

poz. 175a Towarzystwo »Kapeli narodowej« we Lwowie, jednorazowy zasiłek do rozporządzalności Wydziału krajowego 400 K.

Komisya budżetowa sądząc że Towarzystwo to zasługuje na poparcie, wniosł i w tym roku zasiłek na cele Towarzystwa.

Tem samem załatwia się petycyę do l. 1039/814.

» 176. Wydziałowi krajowemu do rozporządzalności i przyznania zasiłków po zbadaniu istotnych potrzeb, działalności i pożyteczności pod względem nauki śpiewu i muzyki, Towarzystwom muzycznym: »Lutni«, »Bojanowi« i »Echu« we Lwowie, »Lutni« w Krakowie, Towarzystwom im. »Mon uszki« w Kołomyi i Stanisławowie i »Harmonii« w Jasle, ryczałt w kwocie 3.000 „

Tem załatwia się petycyę do l. 1118/862, 1032/807, 1529/1167, 1443/1101.

» 177. Zboińska Józefa, wdowa po artyście sceny polskiej *jednorazowo* 100 „

Tem załatwia się petycyę do l. 1167/903.

» 178. Lipińska Salomea, wdowa po skrzypku Feliksie Lipińskim (*wydatek nadzwyczajny*) 300 „

Tem załatwia się petycyę do l. 210/103.

W załatwianiu poniżej wymienionych trzech petycyj

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Towarzystwa bratniej pomocy uczniów Akademii sztuk pięknych w Krakowie o subwencyę, (do l. 728/558) odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Nad petycyami Izabelli z Hohenbergów Kozłowskiej, wdowy po członku orkiestry teatru we Lwowie o zasiłek (do l. 1375/1056), oraz Edwarda Pierzchalskiego, fotografa w Krakowie (do l. 196/89) o subwencyę, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Za Przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Piniński.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka VI, poz. 186 -- 205.

„Pomniki historyczne“.

Sprawozdawca poseł Górski.

Na rok 1905 preliminuje w tej rubryce	Wydział krajowy:	Komisya budżetowa:
wydatki zwyczajne w sumie	36.820 K.	37.320 K.
wydatki nadzwyczaj. w sumie	60.820 „	66.820 „
Raz m	97.140 K.	104.140 K.
		zatem więcej o 7.000 K.

Komisya budżetowa wnosi:

	zwyczaj.	nadzwyczaj.
<i>Poz. 186.</i> Na utrzymanie kancelaryj konserwatorskich we Lwowie i Krakowie, sporządzenie i publikacje naukowych i urzędowych spisów pomników, znajdujących się w naszym kraju	8.000 K.	
<i>Poz. 187.</i> Badanie i ocalanie zabytków starożytnych piśmiennych i archeologicznych dla Zakładu narodowego im Ossolińskich we Lwowie	1.000 „	
<i>Poz. 188.</i> Dla Muzeum narodowego w Krakowie:		
a) stłła subwencya	4.000 „	
b) na reorganizację, adaptację i rozszerzenie Muzeum narodowego III. rata z przyznanych 30.000 K. na lat 5 po		6.000 K.
<i>Poz. 189.</i> Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie:		
1. Dyrektor we Lwowie	2.400 K.	
2. „ w Krakowie	2.400 „	
3. Adjunkt I. klasy we Lwowie: płaca 2,800 K., dodatek aktywalny 600 K. i trzy dodatki pięcioletnie po 200 K.	4.000 „	
Do przeniesienia	8.800 K.	13.000 K. 6.000 K.

		zwyczaj.	nadzwycz.
	Z przeniesienia .	8.800 K.	13 000 K. 6.000 K.
4.	Adjunkt II. klasy we Lwowie: płaca 2.200 K. i dodatek akty- walny 480 K.	2.680 „	
5.	Adjunkt I. klasy w Krakowie: płaca 2.800 K. dodatek akty- walny 600 K.	3.400 „	
6.	Adjunkt II. klasy w Krakowie: płaca 2.200 K. dodatek akty- walny 480 K.	2.680 „	
7.	2 aplikantów we Lwowie: ad- jutum roczne po 600 K.	1.200 „	
8.	1 aplikant w Krakowie: adju- tum roczne	600 „	
9.	Czynsz za najem lokalu we Lwowie 1.600 K. i miejski 5% po- datek wodociągowy za rok 1905 80 „	1.680 „	
10.	Stróże we Lwowie i w Kra- kowie: płaca po 840 K., do- datek aktywalny po 100 K., do- datek na mundur po 100 K.	2.080 „	
11.	Opał, potrzeby kancelaryjne i rozmaite wydatki	1.200 „	24.320 „
<i>Poz. 190</i>	Na restaurację kościoła katedra'nego na Wawelu, X. (ostatnia) rata roczna z przyznanej na lat 10 sub- wencji 200.000 K.		20.000 „
<i>Poz. 190a</i>	Komitet parafialny kościoła WW. Świętych w Krakowie, na restaurację kościoła św. Piotra i Pawła <i>jednorazowo</i>		4.000 „
<i>Poz. 191</i>	Komitetowi b dowy pomnika A. M kiewicza we Lwowie, V. (ostatnia) rata z przyznanych 20.000 K. na lat 5 po 4.000 K. rocznie		4.000 „
<i>Poz. 192</i>	Na restaurację kościoła katedralnego obrz. łac. w Przemyślu, V. (ostatnia) rata z przyznanych na lat 5 10.000 K.		2.000 „
<i>Poz. 193</i>	Na konwersację zamku w Oleku		600 „
<i>Poz. 194</i>	Na restaurację bram fortecznych w Okopach św. Trójcy, II. (ostatnia) rata z przyznanych 4.000 K.		2.000 „
<i>Poz. 195</i>	Na restaurację kościoła OO. Franciszkanów w Kro- śnie, II. rata z suawencji 12.000 K., płatnej w 6 ratach rocznych o r. 1904		2.000 „
<i>Poz. 196</i>	Na dalszą restaurację kościoła Bożego Ciała w Kra- kowie, II. rata z subwencji 12.000 K. płatnej w 4 ratach		2.000 „
<i>Poz. 197</i>	Szaraniewiczówny Anie, wdowie po c. k. profes- sorze uniwersytetu i konserwatorze dla zabytków dla Galicji wsehodniej, <i>jedncrazowo</i>		720 „
<i>Poz. 198</i>	Na restaurację starożytny bóżnicy w Żółkwi, <i>je- dnorazowo</i>		1.000 „
<i>Poz. 199</i>	Na dokończenie restauracji historycznych obra- zów w kośc. paraf. w Żółkwi		2.000 „
	Do przeniesienia .	37.320 K.	47.320 K.

	zwyczaj.	nadzwycz.
Z przeniesienia	37.320 K.	47.320 K.
<i>Poz. 200.</i> Na re-aurację kościoła św. Trójcy w Okopach, subwencya 6.000 K. płatna w 3 rocznych ratach po 2.000 K. od r. 1905		2.000 „
<i>Poz. 200a.</i> Gronu konserwatorów dla Galicyi zachodniej, na studia i wydawnictwo przygotowawcze do restauracyi zamku królewskiego na Wawelu, subwencya 14.000 K., płatna w ten sposób, że na rok 1905 wstawia się 2.000 K., a począwszy od roku 1906 trzy roczne raty po 4.000 K.		2.000 „
<i>Poz. 201.</i> Na restaurację starożytnego kościoła w Felsztynie, subwencya 6.000 K. płatna od r. 1905 w 3 rocznych ratach po 2.000 K.		2.000 „
<i>Poz. 202.</i> Na restaurację katedry ormiańskiej we Lwowie, subwencya 2.000 K. płatna od r. 1905 w 5 rocznych ratach po 4.000 K.		4.000 „
<i>Poz. 203.</i> Na restaurację wieży Maryackiej w Krakowie subwencya 70.000 K. płatna od r. 1905 w 10 ratach rocznych po 7.000 K., I. rata		7.000 „
<i>Poz. 204.</i> Na restaurację kościoła parafialn. w Rzeszowie, subwencya 4.000 K. płatna w 2 ratach rocznych, I. rata		2.000 „
<i>Poz. 205.</i> Na restaurację cerkwi w Laszkach murowanych <i>jednorazowo</i>		500 „
Suma rubryki VI.	37.320 K.	66.820 K.
Ogółem		104.140 K.

Tem samem załatwia się petycye do LL. ss. 865., 104., 730., 192., 764., 779., 895.

W załatwieniu następujących pe ycyj *Komisya budżetowa wnosi:*

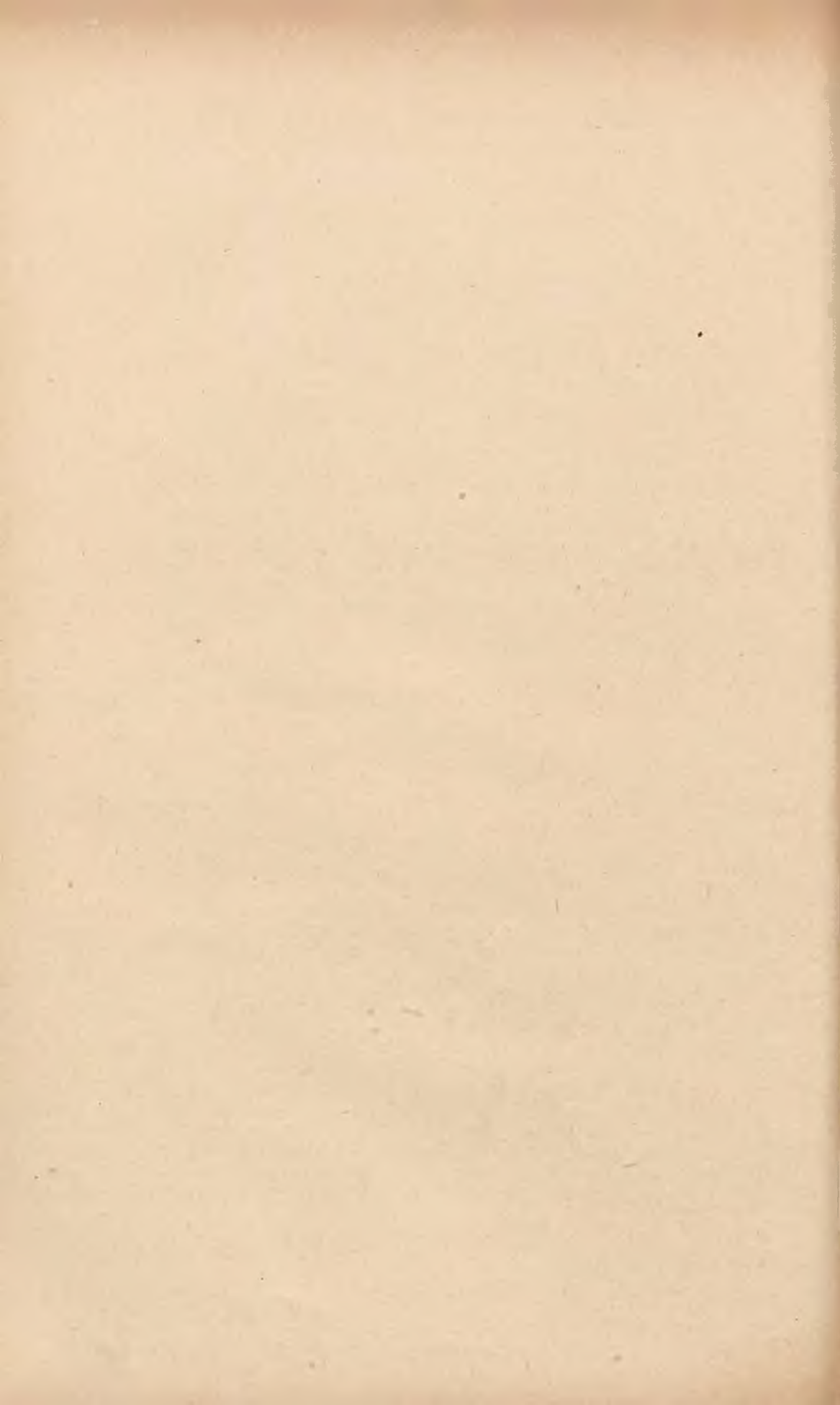
Wskutek petycyi Zgromadzenia OO. Augustyanów w Krakowie L. s. 761., przyznaje się na restaurację kościoła św. Katarzyny w Krakowie, subwencję takiej samej wysokości, jaka ze skarbu państwa na ten cel przyznaną została a mianowicie 35.000 K. i upoważnia się Wydział krajowy, aby tę subwencję rozłożył na odpowiednią liczbę rocznych rat począwszy od r. 1906.

Petycję Muzeum narodowego w Krakowie L. s. 749. o podwyższenie stałej rocznej subwencji do wysokości 10.000 K., przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego wstawienia do budżetu na r. 1906 nieco wyższej niż dotychczasowa.

Petycję Konwentu OO. Franci-zkanów w Krakowie do L. s. 96. o subwencję na restaurację krążanków, do L. s. 623 Zarządu grecko-katolickiej cerkwi w Brodach o zaponogę na restaurację cerkwi z XV. w., do L. s. 1507 Komitetu cerkiewnego w Jaworowie o subwencję na restaurację starej filialnej cerkiewki, do L. s. 1268 Komitetu parafialnego kościoła św. Floryana w Krakowie o zaponogę na restaurację kościoła przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Za przewodniczącego :
K. Badeni.

Sprawozdawca :
Górski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubr. VII. poz. 206 - 213. wydatków i rubr. IV.
poz. 14 - 19. dochodów.

Bezpieczeństwo publiczne.

Sprawozdawca poseł Potoczek.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy preliniuje na pokrycie wydatków kwaterunku żandarmeryi na rok 1905.

ogólną sumę	607.218 K.
na pokrycie wydatków szupasowych kwotę	40.000 „
Razem	<u>647.218 K.</u>

więcej niż na rok 1904. o 16.593 K.

Przyczyną tego podwyższenia jest głównie podniesienie czynszu z najmu w 70 dawnych i 14 nowo utworzonych posterunkach, oraz podróżenie opału.

Co do tego pierwszego powodu nie może jednak Komisya przemilczeć, że objaw ten ciągłego — a nieraz niczem, jak tylko chyba brakiem konkurencyi usprawiedliwić się dającego podwyższenia czynszów najmu — stałe i corocznie w budżecie się ponawia i coraz większych ze strony skarbu krajowego domaga się ofiar.

Komisya zatem sądzi, iż byłoby może wskazaniem, ażeby Wydział krajowy wziął pod rozwagę, czy w pojedynczych wypadkach takiego rażącego sądania podwyższenia czynszu, — nie należałoby raczej pomyśleć o własnym krajowym budynku na ponieszczenie żandarmeryi, zwłaszcza tam, gdzie to z niewielkim i łatwo zamortyzować się dającym kosztem przeprowadzić by się dało.

Co zaś do poszczególnych cyfr, to uzasadnienie pozycyij tak wydatków, jako też dochodów, znajduje się w zawartych kontraktach i pauszalach, ustawą przepisanych.

Komisya budżetowa przedkłada Wysokiemu Sejmowi zgodnie z Wydziałem krajowym następujące wnioski:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

do budżetu na rok 1905 :

Liczba		Poszczególienie	Wnioszek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			K o r o n y	
Wydatki.				
Bezpieczeństwo publiczne.				
I. Kwaterunkowe żandarmeryi.				
VII.		Ryczałty :		
	206	a) Czyszczenie koszar i innych pomiesz- zań, zapalanie lamp i dostarczanie miotła	23.517	—
		b) Oświetlenie koszar	8.325	—
		c) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla niższych stopni	156	—
		d) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla żołnierzy	7.270	—
		e) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów kuchennych	2.881	—
		f) Pranie bielizny pościelnej dla wach- mistrzów rachunkowych, woźnych, żołnierzy i służących	8.122	—
		g) Naprawa bielizny pościelnej	709	—
		h) Pranie koców zimowych i letnich, sienników i poduszek włosiennych i słomianych	1.890	—
		i) Świeże napełnianie i dopełnianie sien- ników i poduszek słomianych	4.430	—
		k) Uzupełnienie bielizny pościelnej, ko- ców, sienników i poduszek	17.718	—
		l) Opał i oświetlenie kancelaryj oddzia- łowych	4.163	—
		m) Opał i oświetlenie mieszkań ofice- rów, wachmistrzów rachunkowych i woźnych	7.028	—
		n) Rozmaite inne wydatki	1.724	—
		Razem ryczałty	87.933	—
	207	Najem mieszkań i koszar	461.827	—
	208	Wartość czynszowa :		
		a) dawnego gmachu lwowskiego 25.872 K		
		b) dobudowanego skrzydła do gmachu lwowskiego . . . 11.486 "		
		c) realności w Czortkowie . . . 1.400 "	38.758	—
	209	Na urządzenie nowych koszar dla utwo- rzyć się mających posterunków	2.000	—
	210	Na podwyższenie czynszów najmu i po- mnożenie ilości posterunków	4.000	—
	211	Na koszt administracyi i konserwacyi gmachu c. k. żandarmeryi we Lwowie i budynków w Czortkowie	6.000	—
	212	Na wynagrodzenie za wodę dostarczaną z wodociągów miejskich	6.700	—
		Suma działu I.	607.218	—
II. Szupaśnictwo.				
	213	Ryczałt na pokrycie wydatków szupaso- wych	40.000	—
		Suma rubryki VII.	647.218	—

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			Korony	
IV.		Dochody.		
		Bezpieczeństwo publiczne.		
	14	Nadwyżka od funduszu policji krajowej	3.388	—
	15	Kwaterunkowe żandarmeryi	58.084	—
	16	Noclegowe żandarmeryi	93.152	—
	17	Udział administracji politycznej za kwaterunek żandarmeryi	25.355	—
	18	Dochód:		
		a) z gmachu lwowskiego dla c. k. żandarmeryi (dawnego) 25.872 K.		
		b) z gmachu lwowskiego dla c. k. żandarmeryi (dobudowanego skrzydła) 11.486 „		
		c) z realności dla c. k. żandarmeryi w Czortkowie 1.400 „	38.758	—
	18a)	Dochód z czynszu za kantinę w gmachu dla c. k. żandarmeryi we Lwowie	—	—
	19	Zwroty wydatków szupasowych	13.000	—
		Suma rubryki IV	231.737	—

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

St. Potoczek.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka VIII. pozycja 214 – 232.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o rubr. VIII. wydatków preliminarza Wydziału krajowego na rok 1905.

Wydatki na komunikacje.

Powyższy preliminarz rozpada się na dwa działy, w którym pierwszy obejmuje **drogi krajowe**, drugi **koleje żelazne**. W tym samym porządku przystępuje i komisya budżetowa do odnośnego sprawozdania, przedkładając Wysokiemu Sejmowi jako dział I. komunikacji:

Wydatki na drogi.

Wydział krajowy preliniuje w wydatkach zwyczajnych 2,433.684 K.
zaś w nadzwyczajnych 400.000 K.
razem <u>2,833.684 K.</u>
a w porównaniu do uchwalonej w roku 1904 kwoty <u>2,683.027 K.</u>
okazuje się wydatek <i>wyższy</i> o kwotę 150.657 K.

Różnice te stanowią przeważnie dwie nowe pozycje, a mianowicie pozycya 223b) z kwotą 100.000 koron jako *nadzwyczajny* wydatek na koszta budowy mostu na Dniestrze pod Haliczem, i pozycya 225c) również *nadzwyczajny* wydatek w kwocie 44.000 K. Obie te pozycje osobnem sprawozdaniem Wydziału krajowego są zupełnie usprawiedliwione.

Inne drobne podwyższenia są w pozycjach 228. i 229., które jednak Komisya uznała za nie dosyć uzasadnione, a w każdym razie nie konieczne, i dlatego w tych pozycjach zatrzymuje kwoty uchwalone w budżecie na rok 1904, czyli, że w rubryce wydatków *pod literą F. „Wydatki na myta“* obniża się preliminarz Wydziału krajowego w pozycyi 228 o kwotę 1.800 K.

w pozycyi 229 o kwotę 600 „

razem o kwotę 2.400 K.

Natomiast w pozycyi 232 *litera F. „Pensye i zaopatrzenia“* skutkiem wniesionych petycji, a przez Komisję Wysokiemu Sejmowi do uwzględnienia zaleconych, podniesie się wydatek o 600 koron przez wstawienie jednorazowych darów z łaski, a mianowicie:

Van R yowej Anieli	w kwocie	200 K.
Gerindowej Julii	„	200 „
Baranowskiej Auguście	„	100 „
Niewiadowskiej Sabinie	„	100 „
razem j. w.		<hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> 600 K.

W ogóle więc obniża się preliminarz Wydziału krajowego w szczegółach o 1.800 koron, redukując sumę wszystkich wydatków w tym dziale do kwoty 2.831.834 K.

Po tych wyjaśnieniach Komisya wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy

wydatki na drogi jak następuje:

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			K o r o n y	
VIII.		K o m u n i k a c y e .		
		I. Na drogi.		
		A) Koszta zarządu		
214		Płace inżynierów, konduktorów, rysowników i służby drogowej:		
		a) dyrektor, płaca 6.400 K. dodatek aktywalny 960 „	7.360	—
		b) zastępca dyrektora, płaca 4.800 K. dodatek aktywalny 840 „ „ funkcyjny 800 „	6.440	—
		c) 5 inżynierów starszych, płaca po 4.800 K. 24.000 K. dodatki aktyw. po 840 K. 4 200 „	28.200	—
		d) 9 inżynierów I. klasy. płaca po 3.600 K. 32.400 K. dodatki aktywne: α) dla 4 po 720 K. 2.880 „ β) „ 4 „ 600 „ 2.400 „ γ) „ 1 „ 480 „ 480 „	38.160	—
		e) 9 inżynierów II. klasy, płaca po 2.800 K. 25.200 K. dodatki aktywne: α) dla 5 po 600 K. 3.000 „ β) „ 3 „ 500 „ 1.500 „ γ) „ 1 „ 400 „ 400 „	30.100	—
		f) 12 inżynierów - adjunktów, płaca po 2.200 K. 26.400 K. dodatki aktywne po . 480 K. 5.760 „	32.160	—
		g) 4 praktykantów techniczn.: dla 2 adjutum po 1.400 K. 2.800 K. „ 2 „ „ 1.200 „ 2.400 „	5.200	—
		h) asystent manipul. — płaca 1.600 K. dodatek aktywalny 360 „	1.960	—
		i) 10 konduktorów starszych płaca po 1.800 K. 18.000 K. dodatek aktyw. po 300 K. 3.000 „	21.000	—
		l) 10 konduktorów I. klasy płaca po 1.600 K. 16.000 K. dodatek aktyw. po 200 K. 2.000 „	18.000	—
		l) 10 konduktorów II. klasy, płaca po 1.400 K. 14.000 K. dodatek aktyw. po 150 K. 1.500 „	15.500	—
		m) 12 konduktorów III. kl., płaca po 1.200 K. 14.400 K. dodatek aktyw. po 150 K. 1.800 „	16 200	—
		n) rysownicy i dyktarysze	2.556	—
		Do przeniesienia	222.836	—

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			koron	
VIII.	214	Z przeniesienia . . .	222.836	—
		o) 342 drożników:		
		α.) Zaslugi	103 000	—
		β.) ryczałt na wynagrodzenia dla drożników więcej zasłużonych, i zamieszkałych w okolicach gdzie pa- nuje drożyzna	—	46.000
		Suma płac	325.836	46.000
	215	Zaliczki na płace.		
		Dla inżynierów i konduktorów	6.000	—
	216	Pięciolecia i dwulecia.		
		<i>Zastępcy dyrektora</i> : Jankowskiemu, (2) po 400 K. <i>Inżynierom starszym</i> po 400 K: Czaplickiemu (2) 800 K; Pintowskiemu (2) 800 K, Kinelowi (1) 400 K. <i>Inżynierom I. klasy</i> po 300 K: Baran- cewiczowi (2) 600 K; Turskiemu (1) 300 K i drugie od 1. marca 1905 r. 250 K, Stojowskiemu (1) 300 K; Kesslerowi (1) 300 K. <i>Inżynierom II. klasy</i> po 200 K.: Katyłłowi (1) 200 K., Orzelskiemu (1) 200 K, Żebrowskiemu Tadeuszowi (1) 200 K, Ziemińskiemu (1) 200 K. <i>Inżynierom adjunktom</i> po 120 K: Libańskiemu (1) 120 K; Że- browskiemu Eustachemu (1) 120 K, Borowiczew od 7. maja 1905 r. 78 K, Dydyńskiemu od 22. maja 1905 r. 73 K, Grochowi od 1. października 1905 r. 30 K. <i>Praktykantom techni- cznym</i> po 200 K, Pielechowi (2) 400 K, i trzeci od 22. lipca 1905 r. 58 K 33 g, Jakubikowi (1) 200 K i drugie od 1. września 1905 r. 66 K 74 g. <i>Starszym konduktorom</i> po 100 K: Ho- linkowskiemu, (1) 100 K, Lisiewiczowi (1) 100 K, Brzezińskiemu (1) 100 K, Brandtowi (1) 100 K, Juńskiemu (1) 100 K, Komorowskiemu (1) 100 K. Przetoekiemu (1) 100 K, Laskowskiemu (1) 100 K. <i>Konduktorom I. kl.</i> po 100 K: Bil ńskiemu (1) 100 K, Chri- stowi (1) 100 K, Gackiemu (1) 100 K, Mikusińskiemu (1) 100 K, Stronczakowi (1) 100 K, Dąbrowskiemu od 1. października 1905 r. 25 K. <i>Kon- duktorom II. klasy</i> po 100 K: Lityń- skiemu (1) 100 K, Żurbickiemu (1) 100 K, Czajkowskiemu i Baranowi od 1. października 1905 po 25 K.	7.701	—
		Do przeniesienia	339 537	46.000

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			koron	
VIII.		Z przeniesienia	339.537	46.000
217		Dodatki osobiste.		
		Dla inżynierów I. klasy Antoniego Barancewicza 600 K. — zaś dla Turskiego Władysława 400 K.	1.000	—
218		Ryczałty.		
		a) na obowiązkowe objazdy dróg krajowych:		
		1. dla 12 inżynierów okręgowych 13.600 K.		
		2. dla 42 konduktorów 22.682 „	36.282	—
		b) na pomieszczenie biura okręgowego:		
		1. dla inżyniera w Krakowie 240 K.		
		2. dla 9 inżynierów okręgowych po 120 K. 1.080 „	1.320	
		c) na przybory kancelaryjne:		
		1. dla 10 inżynierów okręgowych po 96 K. 960 K.		
		2. dla 42 konduktorów po 32 K. 1.344 „	2.304	—
			39.906	—
219		Remuneracye i zapomogi dla urzędników i sług	7.000	—
220		Instrumenty, wzory naczyń i przybory rysunkowe. Naprawa, sprawienie i uzupełnienie	9.000	—
221		Koszta komisyjne dla inżynierów, konduktorów i komisij nadzwyczajnych	16.000	—
222		Koszta kursu praktycznego dla konduktorów drogowych	13.200	—
		<i>B) Nowe budowy i rekonstrukcyje dróg.</i>		
223		a) Koszta rekonstrukcyi dróg krajowych i koszta budowy większych mostów	—	170.000
		b) Na budowę mostu na Dniestrze w Haliczu	—	100.000
			—	270.000
		<i>C) Utrzymanie dróg krajowych.</i>		
224		Koszta utrzymania dróg krajowych długości 1829 klm.	860.000	—
		Do przeniesienia	1,285,648	316.000

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozyty		zwy-	nadzw-
			yczajne	yczajne
		Korony		
VIII.		Z przeniesienia	1,285.643	316.000
		<i>D) Zasiłki.</i>		
225		a) Na bezzwrotne zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych	920.000	—
		b) Na zasiłki dla powiatów, na utrzymanie i naprawę dróg powiatowych i gminnych w myśl §. 28. ustawy drogowej, <i>stały roczny zasiłek</i>	80.000	—
		c) Ze subwencji c. k. Rządu na budowę drogi powiatowej Jaworów-Niemirów-Rawa 20.000 K i na budowę drogi gminnej I. klasy Przemysłany-Pomorzany 24.000 K (obacz Rub. V. doch. poz. 24).	—	44.000
226		Na utrzymanie i budowę dojazdów kolejowych	80.000	—
227		Dotacja dla funduszu pożyczkowego drogowego na pożyczki bezprocentowe dla Wydziałów powiatowych na budowę dróg (przez lat 15) VII. rata	—	40.000
			1,081.000	84.000
		<i>E) Wydatki na myta:</i>		
228		Koszta utrzymania i budowy domków mytniczych	7.000	—
229		Koszta komisyjne, i ogłoszenia licytacji	2.700	—
230		Podatki i ekwiwalenta od własności funduszu drogowego	1.300	—
231		Przerwy z powodu wypadków elementarnych	300	—
			11.300	—
232		<i>F) Pensye i zaopatrzenia.</i>		
		1. Raciborski Ludwik, emerytowany nadinżynier	6.490	—
		2. Świtekowski Mieczysław, emerytowany starszy inżynier	3.952	—
		3. Jodłowski Stanisław, emerytowany inżynier	3.897	—
		4. Baczyński Ferdynand, emerytowany konduktor	988	—
		5. Darowski Stanisław, emerytowany konduktor	460	—
		6. Dybowski Tadeusz, emerytowany konduktor	1.024	—
		7. Reicher Stanisław, emerytowany konduktor	1.092	—
		8. Rieger Karol, emerytowany konduktor	1.008	—
		9. Skwarczyński Jan, emerytowany konduktor	962	—
		10. Widy Feliks, emerytowany konduktor	800	—
		11. Korycki Mieczysław, emerytowany konduktor	1.824	—
			22.497	—
		Do przeniesienia	2,376.943	400.000

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			k o r o n y	
VIII.	232	Z przeniesienia	2,376.943	400.000
			22.497	—
		12. Kwiatkowski Zygmunt, b. konduktor stałe zaopatrzenie	400	—
		13. Reuttowa Marya, wdowa po dyrek- torze 2.400 K i dla syna Leona do 14. kwietnia 1907 480 „	2.880	—
		14. Niewiadomska Sabina, wdowa po inżynierze	700	—
		15. Bienkowska Stanisława, jak wyżej 1.400 K i dla syna Tadeusza do 16. lutego 1906 140 „	1.540	—
		16. Łuniewska Natalia, j. w.	700	—
		17. Baranowska Augusta, jak wyżej 1.200 K — g dla dzieci: Zofii do 10. lutego 1905, 13 „ 33 „ Maryi Antoniny do 29. maja 1907 120 „ — „ i Jana do 8. październ. 1915, 120 „ — „	1.453	—
		18. Zielińska Katarz. j. w. 1.000 K i dla syna Tadeusza do 9. marca 1910 100 „	1.100	—
		19. Brochocka Joanna, j. w. 1.400 K i dla Romana do 4. lipca 1915 280 K	1.680	—
		20. Jawornikowa Marya, j. w. 1.000 K i dla dzieci: Janiny do 28 marca 1920, 20 „ K Heleny do 8. maja 1921 200 „ Stefanii Zof i 19. sier- pnia 1923 200 „	1.600	—
		21. Łatkowska Karolina, jak wyżej 800 K — g i dla córki Alfonsyny do 14. lipca 1905 z rocznych 160 K 86 K 22 g	887	—
		22. Grzegorzewska Helena, j. w.	1.800	—
		23. Jeziorańska Natalia, wdowa po funk- cyonaryuszu technicznym, dożywotni dar z łaski	600	—
		24. Chrzanowska Ignacya, j. w.	600	—
		25. Kurniewiczówna Aldona Ewa, sie ota po emer. inżynierze do 14. paździer- nika 1906.	700	—
		26. Zielińska Marya, sierota po inżynierze, zaopatrzenie dożywotnie	100	—
		Do przeniesienia	39.237	—
			2,376.943	400.000

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozywi		zwy-	nadzwyczajne
			czajne	czajne
		Korony		
VIII.	232	Z przeniesienia	2,379.343	400.000
			39.237	—
		27. Bertold Dziakiewicz, sierota po śp. konduktorze, zaopatrzenie do 27. czerwca 1906	65	—
		28. Grzymalina Melania, wdowa po konduktorze	500	—
		29. Hrankowska Julia, j. w. 440 K — g i dla córki Stanisławy do 1. marca 1905 z rocznych 44 K 7 „ 33 „	447	—
		30. Hlawaty Józefa, j. w.	600	—
		31. Hryniewicz Emilia, jak wyżej	650	—
		32. Helferowa Anna, j. w.	520	—
		33. Rzaśnicka Helena, j. w.	650	—
		34. Van-Roy Aniela, j. w. 800 K — g dla syna Rudolfa Jana do 10 lipca 1911 160 K — g	960	—
		35. Podbielska Anna, j. w.	900	—
		36. Schönthalerowa Michalina, j. w. 800 K — g dla dzieci: Maryi do 15. czerwca 1908 160 K — g Bernardy do 20. maja 1921 160 K — g	1.120	—
		37. Borzęcka Marya, wdowa po emerytowanym konduktorze	500	—
		38. Żukowska Wiktorya, j. w. 800 K — g dla syna Romana do 18. marca 1911 124 „ — „	924	—
		39. Chameowa Anna, j. w.	800	—
		40. Hausnerowa Franciszka, wdowa po konduktorze, 800 K — g dla dzieci: Romana Marcina do 11. listopada 1907 160 K — g Eugeniusza Maryana do 25. czerwca 1911 160 „ — „	1.120	—
		41. Szeliska Laura, j. w. dożywocie	334	—
		42. Chodorowska Leokadya j. w.	200	—
		43. Rachwalski Jan, b. droźnik, zaopatrzenie	180	—
		44. Dziedzic Jan, j. w.	180	—
		45. Harasym Jan, j. w.	189	—
		46. Kamiński Jan, j. w.	150	—
		47. Malik Jan, j. w.	150	—
		48. Dobosz Jan, j. w.	132	—
		49. Kaliński Jan j. w.	140	—
		50. Nowak Jan, j. w.	161	—
		Do przeniesienia	50.809	—
			2,379.343	400.000

Liczba		Poszczególne	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
K o r o n y				
VIII.	232	Z przeniesienia	2,376.943	400.000
			50.809	—
		51. Rzeszotko Jędrzej	120	—
		52. Tyz Onufry, j. w.	90	—
		53. Gabrys Wojciech, j. w.	150	—
		54. Zajączkowski Franciszek, j. w.	180	—
		55. Michalski Tomasz, j. w.	195	—
		56. Opach Józef, j. w.	168	—
		57. Kondecki Józef, j. w.	128	—
		58. Turczyniak Jurko j. w.	142	—
		59. Sowiński Grzegorz j. w.	178	—
		60. Mazur Michał j. w.	151	—
		61. Majocha Kazimierz j. w.	67	—
		62. Duchowiez Jacko j. w.	178	—
		63. Klak Józef j. w.	151	—
		64. Kardasz Senko, j. w.	195	—
		65. Kozłara Michał j. w.	151	—
		66. Leszczyszyn zawa j. w.	106	—
		67. Pesyk Stefan j. w.	167	—
		68. Dańko Józef j. w.	151	—
		69. Kulaj Bazyli, j. w.	184	—
		70. Radowski Jan, j. w.	178	—
		71. Soroka Jan, j. w.	151	—
		72. Kozak Hawryło, j. w.	173	—
		73. Krawczyszyn Dymitr, j. w.	178	—
		74. Van-Roy, wdowa po konduktorze, je- dnorazowo	200	—
		75. Gering Julia, córka po konduktorze, j.w.	200	—
		76. Baranowska Augusta, wdowa po in- zynierze	100	—
		77. Niewiadomska Sabina, j. w.	100	—
			54.941	—
		Suma wydatków na drogi	2,431.884	400.000
			2,831.884	

Tem samem załatwione zostają petycje L. 122 Julii Gering, L. 527 Anieli Van-Roy, L. 539 Augusty Baranowskiej i L. 961 Sabiny Niewiadomskiej.

Petycje do L. 1168 Natalii Łuniewskiej, L. 1259 Tiatiany Kikty i L. 1355 Julii Hrankowskiej odstępuje się Wvdziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia z funduszu dyspozycyjnego. Nad petycją L. 417 Michaliny Schönthaler, wdowy po konduktorze przechodzi Sejm do porządku dziennego.

We Lwowie, dnia 22. października 1904.

Przewodniczący
Badeni.

Sprawozdawca
Stan. Jędrzejowicz.

<i>poz. 238</i>	Renumeracje i zapomogi	
	bez zmiany jak na rok 1904 kwotę	3.000 K.
<i>poz. 239.</i>	Pensye i zaopatrzenia	
	preliminuje komisya o 500 K. wyżej niż Wydział Krajowy z powodu przyznania p. Maryi Langnerowej daru z łaski 500 K.	
<i>poz. 240</i>	Instrumenta, przybory rysunkowe	
	zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany	2.400
<i>poz. 241.</i>	Koszta komisyjne	
	zgodnie z Wydziałem krajowym o 1.100 K. wyżej niż na rok 1904 na podstawie przecięcia z ostatniego trzechlecia	29.100
<i>poz. 242.</i>	Na badanie techniczne i komercyjne nowo zgłoszonych projektów kolejowych	
	zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany 600 K. z motywów przytoczonych w sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Dep. IV. w sprawach kolejowych do l. 63045/1904 poz. 20.	
<i>poz. 243.</i>	Koszta zakupna dzieł i czasopism	
	zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany	1.480
<i>poz. 244.</i>	Koszta kancelaryjne	
	zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany	4.000
<i>poz. 245.</i>	Koszta utrzymania personelu nieetatowego	
	zgodnie z wydziałem krajowym czyli o 1.051 K. więcej, niż na rok 1904 wedle rzeczywistego stanu personelu nieetatowego.	26.551
<i>poz. 246.</i>	Wynagrodzenie za roboty akordowe	
	zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany	6.250
<i>poz. 247.</i>	Koszta najmu lokalu na biuro	
	zgodnie z Wydziałem krajowym czyli o 1.600 K. więcej niż w r. 1904 z powodu wstawienia wydatku na opał i oświetlenie, któryto wydatek zarachowywanym był dotychczas w Rubr. II. poz. 33 wydatków.	5.800
<i>poz. 248.</i>	Dotacya dla funduszu kolejowego	
	na cele budowy kolei lokalnych VII rata, bez zmiany zgodnie z Wydziałem krajowym	750.000
<i>poz. 249.</i>	Subwencya dla c. k. Rządu	
	na budowę kolei od stacyi Pałahicze do Tłumacza XIV rata, zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany	4.000
	Suma rubryki VIII. Dział II. (koleje żelazne):	
	a) Wydatki zwyczajne	901.830 K.
	b) Wydatki nadzwyczajne	37.051 »
	Ogólna suma wydatków na koleje żelazne	938.881 K.
	czyli o 9.331 K. więcej, niż na rok 1904.	
	Na podstawie powyższego przedstawienia Wysoki Sejm raczy uchwalić:	
	I. Wydatki na koleje żelazne , Dział II. Rubr. VIII. jak następuje:	

Liczba		Poszczególności	Wniosek na rok 1905.	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			Korony	
VIII.		II. Na koleje żelazne.		
	233	<i>Koszta zarządu.</i>		
		Place i emolumenta etatowe:		
		a) dyrektor, płaca 6 400 K. dodatek aktywalny 960 ..	7.360	—
		b) zastępca dyrektora, płaca 4 800 K. dodatek aktywalny 840 .. " funkcyjny 800 ..	6.440	—
		c) 2 starszych inżynierów, płaca po 4.800 K. 9.600 K. dodatek aktyw. po 840 K 1.680 ..	11.280	—
		d) 2 inżynierów I. kl., płaca po 3.600 K. 7 200 .. dodatek aktywalny po 720 1.440 ..	8.640	—
		e) 2 inżynierów II. klasy, płaca po 2.800 K 5.600 K. dodatek aktyw. po 600 K 1.200 ..	6.800	—
		f) 2 inżynierów adjunktów, płaca po 2.200 K 4.400 K. dodatek aktyw. po 480 K 960 ..	5.360	—
		g) referent administr., płaca 4.800 K. dodatek aktywalny 840 ..	5.640	—
		h) sekretarz, płaca 4.800 K. dodatek aktywalny 840 ..	5.640	—
		i) adjunkt koncepcyjny, płaca 2.800 K. dodatek aktywalny 600 ..	3.400	—
		k) konceptista, płaca 2.200 K. dodatek aktywalny 480 ..	2.680	—
		l) konsultant dla spraw tary- fowych i komercyjnych, płaca 3.600 K. dodatek aktywalny 720 ..	4.320	—
		m) adjunkt rachunkowy, płaca 2.800 K. dodatek aktywalny 480 ..	3.280	—
		n) oficyał rachunkowy, płaca 2.200 K. dodatek aktywalny. 360 ..	2.560	—
		o) asystent rachunk., płaca . 1.600 K. dodatek aktywalny 360 ..	1.960	—
		Do prz niesienia	75.360	—

Liczba		Poszczególności	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			korony	
VIII.	233	Z przeniesienia .	75.360	—
		p) adjunkt administracyjno- manipulacyjny, płaca 2.800 K. dodatek aktywalny 480 " .	3.280	—
		r) inspicjent rysownik, płaca 1.600 K. dodatek aktywalny 360 " .	1.960	—
		s) asystent manip. płaca 1.600 K. dodatek aktywalny 360 " .	1.960	—
		l) woźny, płaca 1.000 K. dodatek aktywalny 250 " . na ubior 100 " .	1.350	—
		<u>Suma płac</u>	<u>83.910</u>	—
	234	Dodatki pięcioletnie.		
		1. Starszemu inżynierowi (1) Machalskiemu rocznie 400 K.		
		2. Inżynierowi I. kl. (1) Bo- browskiemu rocznie 300 K.		
		3. Sekretarzowi (1) Skwarezyń- skiemu rocznie 400 K.		
		4. Konsulentowi dla spraw ko- mercyjnych Chodkiewiczowi od 15. lutego 1905 z ro- cznych 400 K. 350 K.		
		5. Inspicjentowi rysownikowi (1) Grabowiczowi, rocznie 100 K.		
		6. Asystentowi manipulacyj- nemu (1) Salutryńskiemu rocznie 100 K.		
		7. Woźnemu Stroblowi (1) 60 K.	1.710	—
		Do przeniesienia	85.620	—

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			k o r o n y	
VIII.		Z przeniesienia .	85.620	—
	235	Dodatki osobiste.		
		a) Dyrektorowi Kułak wskie- mu rocznie 6.000 K.		
		b) Bronisławowi Chodkiewi- czowi, konsulentowi dla spraw taryfowych i komer- cyalnych 400 K.		
		c) Inżynierowi adjunkowi Gissmanowi 700 K.	7.120	—
	236	Zaliczki na płace.		
		Dl. urzędników	2.500	—
	237	Zasługi.		
		Dwóch stróżów po 600 K	1.200	—
	238	Remuneracye i zapomogi.		
		a) Rzecznik prawny za zastępstwo	1 000	—
		b) Dla urzędników i funkcyonaryuszów	2.000	—
			3.000	—
	239	Pensye i zaopatrzenia.		
		a) Zaleska Felicya, wdowa po dyrektorze, pensya wdowia 2 400 K. dla dzieci: Stanisława do 14. lutego 1913 i Feliksa do 21. sierpnia 1916 po 480 K 960 K.	3.360	—
		b) Langnerowa Marya, wdowa po pro- wizorycznym urzędniku administracyj- nym biura kolejowego, dar z łaski je- dnorazowo	—	500
			3.360	500
	240	Instrumenty, przybory rysunkowe, wzory i sprzęty.		
		Naprawa, uzupełnienie i sprawienie	2.400	—
	241	Koszta komisyjne.		
		a) dla urzędników i funkcyonaryuszów		
		α) w sprawach funduszu krajowego 10.000 K.		
		β) zaliczkowo w sprawach Towarzystw kolejow. 17.600 K.	27.600	—
		b) dla członków krajowej Rady kolejowej	1.500	—
			29.100	—
		Do przeniesienia	134.300	500

Liczba		Poszczególności	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozyty		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			koron	
VIII.		Z przeniesienia	134.300	500
	242	Na badanie techniczne i komercyjne nowo zgłoszonych projektów kołowych	—	6.000
	243	Koszta zakupna dzieł i czasopiśm fachowych, oraz map i planów	1.480	—
	244	Koszta kancelaryjne. Druki, portorywa, inseraty, przybory kancelaryjne itp. wydatki	4.000	—
	245	Koszta utrzymania personelu nieetatowego	—	26.551
	246	Wynagrodzenie za roboty akordowe, uskuteczniane przez obcych funkcyjnaryu zow	6.250	—
	247	Utrzymanie lokalu na biuro a) Koszta najmu lokalu b) Opak, oświetlenie	4.200 1.600 5.800	— — —
	248	Suma kosztów zarządu	151.830	33.051
	249	Dotacya dla funduszu kolejowego na cele budowy kolei lokalnych, VII rata po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 17. marca 1899 przez lat 71	750.000	—
		Subwencya dla c. k. Rządu na budowę kolei od stacyi Pałahicze do Tłumacza XIV rata, po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z d. 28. listopada 1890 przez lat 15	—	4.000
		Suma wydatków na koleje żelazne	901.830	37.051
		Ogólna suma działu II. na koleje żelazne	938.881	

Tem samym załatwionem zostaje sprawozdanie Wydziału krajowego do L. 42.743|04, o ile dotyczy woznego biura kolejowego, oraz petycyja pani Maryi Lagnerowej do L. 780.

Zastępca przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Juliusz Leo.

Dawniej były 2 brygady inżynierskie pracujące jedna w dorzeczu górnego Dniestru, a druga w dorzeczu Bugu i Styru. Idąc za poleceniem Sejmu została utworzoną trzecią brygadą dla zdjęć dla obwałowania Wisły powyżej Krakowa.

Do poz. 255 wniesioną została petycja p. Mieczysława Miksiewicza byłego konduktora melioracyjnego o przyznanie odprawy służbowej i zwrot wkładek emerytalnych.

Komisya budżetowa wnosi:

Petycję M. Miksiewicza odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Krajowe biuro melioracyjne zatrudnia:

w r. 1878	3	inżynierów			
w r. 1890	22	"			
w r. 1895	34	"	1	urzędnika adminitr.	2 inż. komasac.
w r. 1900	41	"	1	"	2 " "
w r. 1904	49	"	1	"	4 " "
w r. 1905	52	"	1	"	7 " "

Służba dozorców melioracyjnych reprezentowała personal

w r. 1904	58
w r. 1905	68

Koszt utrzymania personalu technicznego

obciąża w r. 1904 w znacznie wyższym stopniu pojedyncze przedsiębiorstwa melioracyjne. I tak strącono z tytułu zwrotu płac kierowników budowy z funduszów publicznych przedsiębiorstw melioracyjnych

w r. 1904	.	.	59.610 K.
w r. 1905	.	.	80.160 "
czyli więcej o			<u>20.550 K.</u>

Na *zdjęcia i projekty* dla publicznych robót melioracyjnych odpowiednio do wzrastających potrzeb prelininuje Komisya zgodnie z Wydziałem krajowym o 10.000 K. więcej.

Na *badanie sił wodnych* celem wyzyskania tychże dla celów motorycznych uchwałił Wysoki Sejm w r. zeszłym (2. listopada 1903) na wniosek komisji budżetowej (wnioskodawca p. Rutowski) kwotę 10.000 K. Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajow. komisya budżetowa prelininuje na r. 1905 ponownie kwotę 10.000 K.

W wykonaniu uchwały zeszłorocznej zwrócił się Wydział krajowy przedewszystkiem do c. k. Namiestnictwa celem uzyskania z biura hydrograficznego utrzymywanego przez skarb państwa i kraj, dat bliższych co do ilości średnich wód, profilów przegładowych podłużnych rzek, otrzymał jednak rekuzę motywowaną tem, że wprawdzie daty takie są zebrane jednak niemożna ich udzielić Wydziałowi krajowemu, ponieważ c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych reskrytem z d. 17. listopada 1903 L. 50.472 oraz z 26. czerwca 1904 L. 53.029 wyraźnie zabroniło udzielania komukolwiek dat zebranych przez kraj. oddział hydrograficzny i operatów hydrotechnicznych przed ich sprawdzeniem przez centralne biuro hydrograficzne.

Wydział krajowy wystąpił przeciw takiemu pojmowaniu prowadzenia biura hydrograficznego utrzymywanego znaczną dotacją krajową i domagał się zezwolenia c. k. Ministerstwa na oddanie zebranych przez to biuro dat do spożytkowania przez Wydział krajowy na nowy cel. Z początkiem sesji sejmowej nadeszła przychylna odpowiedź c. k. Rządu.

Tymczasem Wydział krajowy rozpoczął studia górnych biegów i stanu wód średnich i niskich, przedewszystkiem Tatr, Dunajca, poruczając badanie górnego Du-

najca wraz z tatrzańskimi dopływami fachowemu hydrotechnikowi p. Karolowi Pomanowskiemu przydzielając mu praktykanta kraj. biura melioracyjnego Tadeusza Baekera.

Wynik studyów zostanie spożytkowany w publikacji, w której podane będą tabelarycznie i na mapie przeglądowej wykazane siły wody.

Podjęte z inicjatywy Wysokiego Sejmu badanie sił wodnych dla celów motorycznych powitane zostało powszechnie jako krok ważny, Izba handlowa i przemysłowa lwowska zwróciła uwagę na potrzeby sił motorycznych zwłaszcza wschodniej Galicji, dalekiej od węgla.

Komisja krajowa dla spraw przemysłowych zapytana przez Wydział krajowy o wskazówki, w jakim kierunku należałoby wdrożyć akcję w sprawie zbadania i wyzyskania sił wodnych, uchwaliła co następuje:

»Celem podjęcia akcji krajowej, wdrożonej uchwałą Sejmu kraj. z 2. listopada 1903 w kierunku wyzyskania sił wodnych dla celów motorycznych, kom. krajowa dla spraw przemysłu w odpowiedzi na zapytanie Wydziału kraj. z dnia 2. grudnia 1903 ma zaszczyt doradzać co następuje:

I) Kom. kraj. dla spraw przemysłu uważa za potrzebne przede wszystkim opracowanie i ogłoszenie inwentarza czyli katastru sił wodnych całego kraju na podstawie dat dotąd zebranych przy pomiarze i niwelacji kraju, oraz na podstawie materiałów zebranych od 7 lat przez c. k. centralne biuro hydrograficzne, a to zarówno dat publikowanych jak i dotąd nieogłoszonych, wreszcie i innych dat naukowych i empirycznych.

II. Wydanie mapy sił wodnych w Galicji.

III. Rozpoczęcie szczegółowych opracowań poszczególnych spadków i sił wodnych z punktu widzenia użyteczności dla celów przemysłowych.

Na początek należałoby podjąć opracowanie monograficzne Dunajca, Soły z Koszarawą oraz Stryja z Oporem.

IV. Komisja kraj. d. s. p. uważa za konieczne, ażeby działalność c. k. centralnego Biura hydrograficznego została uzupełniona z punktu widzenia wyzyskania sił wodnych dla celów motorycznych, a to przez

a) objęcie badania górnych biegów wód krajowych zwłaszcza wód o wysokim spadku,

b) objęcie badania wód i dopływów drugo- i dalszorzędnych,

c) niwelacji spadków oraz badań co do ilości wody zwłaszcza co do minimum wody.“

Przed kraj. Biurem melioracyjnym otwiera się więc nowe poważne pole działania wielkiej użyteczności w obec rosnących potrzeb siły motorycznej, w kraju mającym węgiel jedynie na kresach zachodnich.

Potrzeba dotacji na r. 1905 jest usprawiedliwiona.

Poz. 267 lit. c. Na drenowanie gruntów włościańskich preliminuje Wydział krajowy jako V. ratę z dziesięciolecia kwotą 50.000 K.

Otóż nieulega wątpliwości, że stan funduszków na cele melioracji gruntów włościańskich, na drenowanie włościańskie jest smutny. Właśnie gdy ruch na tem polu zaczyna raźnie wzrastać, włościanie co raz bardziej zaczynają rozumieć korzyści drenowania i garną się do Wydziału krajowego, fundusz okazuje się zupełnie niedostatecznym, przyrzeczone zasiłki wyczerpują już prawie cały fundusz jaki będzie do dyspozycji po r. 1910, zmuszają do odraczania realizacji przyrzeczeń na co raz dalsze lata, niestarczą na wykonanie projektów sporządzonych w r. 1904 a Wydział krajowy zapowiada, że „będzie musiał w przyszłości zaniechać dalszych zdjęć dla projektów drenowań gruntów włościańskich, jeżeli dotyczą na drenowania nie zostanie podwyższony“.

Fundusz do dyspozycji po r. 1910 a 50.000 K. rocznie wynosi . 350.000 K.

Przyrzeczone zasiłki dla 33 drenowań ($\frac{1}{3}$) wynosić będą . 260.080 „

pozostaje więc do dyspozycji . 89.920 K.

W r. 1904 wygotowano dla 28 włościańskich drenowań projekty obejmujące powierzchnię 2.310 morgów, co wymagać będzie 429.861 K. z czego $\frac{1}{3}$ przypadająca na kraj wyniesie 143.287 K.

Okazuje się więc, że już obecnie cały fundusz z dotacyi 50 000 K. rocznie do końca r. 1910 niewystarczy na wykonanie przyrzeczeń i gotowych projektów i brakuje 53.367 K.

Wydział krajowy uznaje potrzebę podwyższenia dotacyi do wysokości podwójnej, t. j. do 100.000 K. rocznie co też znalazło uznanie w pierwotnej uchwale Wydziału krajowego, jednak wzgląd na budżet skłonił do odroczenia tego podwyższenia wydatku.

Ze względu jednak na wielką doniosłość akcji na tem polu, na nader korzystne objawy szerzącego się zrozumienia dla dobrodziejstw drenowania wśród włościanstwa zwłaszcza szeregu powiatów, Komisya budżetowa sądzi że wstrzymywanie powyższej a pomyślnie rozwijającej się akcji byłoby publiczną szkodą, i czyni wnioszek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby się zastanowił nad środkami podniesienia akcji kraju na polu drenowań włościańskich.

Sejm wzywa c. k. Rząd ażeby w myśl kilkakrotnych rezolucyi sejmowych i memoriału Wydziału krajowego z 1. lut. 1904 poparł akcyę melioracyjną w kraju a zwłaszcza drenowanie i osuszenie gruntów przez udzielanie pożyczek bezprocentowych ze skarbu państwa pod gwarancyą funduszu krajowego.

Komisya budżetowa preliminaruje w rubr. IX lit. A. „Biurowe melioracyjne i studia przygotowawcze“ zgodnie z Wydziałem krajowym . 296.102 K.

Rubr. IX. B. Wykonanie budowli wodnych.

W rubr. IX. lit. B. preliminaruje Wydział krajowy na r. 1905	
ogółem	1,565,357 K.
czyli w porównaniu z r. 1904 na który uchwalono	1,553,924 „
więcej o	11,433 K.

Komisya budżetowa czyni następujące zmiany:

Poz. 261. $12\frac{1}{2}\%$ dodatek kraj. na oprocentowanie i umorzenie obligów państwowych na budowę kanałów spławych, wymaga uzupełnienia.

Po zamknięciu preliminarza Wydziału krajowego nadeszły obliczenia wydatków na r. 1905 w rzeczywistej wysokości 5,956.400 K.
na co potrzebną będzie emisya nominalna w wysokości 6,269.890 „

Ministerstwo chce ją zrealizować w połowie r. 1905, półroczna więc rata anuitetowa wymagać będzie 129.184 K.,

z czego przypada:

na państwo 7/8	113.036 K.
na kraj 1/8	16.148 „

Pierwotnym zamiarem Komisji budżetowej było przekazać uchwaloną na ten cel na r. 1904. dotacyę 13.185 K. i uzupełnić ją kwotą 2.963 K. do wysokości potrzebnej kwoty.

Gdy jednak sejmowa Komisya wodna wyraziła przekonanie, że zwłoka w budowie kanału, która miała być podjęta w r. 1904. a nastąpiła nie z winy kraju, który potrzebną, na kraj przypadłą kwotę wstawił w budżet na r. 1904., należy się domagać, ażeby c. k. Rząd w r. 1905 starał się odrobiec zaległość z r. 1904 i wykonać prace, które w myśl programu miały być wykonane w latach 1904 i 1905. Komisya budżetowa idąc za żądaniem Komisji wodnej nie waha się do nieużytej dotacyi na r. 1904 wstawić w budżet r. 1905 przypadającą na ten rok pełną anuitetę w kwocie 16.148 K.

poz. 262. II. rata anuitetowa na umorzenie pożyczki 7,000.000 K. za- ciągniętej na pokrycie 40% udziału kraju w kosztach regulacji rzek kanałowych, w myśl ustawy wymaga w r. 1905 spłaty dwóch pierwszych rat po 36.093 K. czyli	72.186 K.
<i>w porównaniu z ustawioną na r. 1904 1/2-procentową ratą anuite- tową w kwocie</i>	18.047 „
	54.139 K.

więcej o . . .

„ 263 i 264. Na systematyczną regulację rzek karpackich ponosił fundusz krajowy od szeregu lat koszta z bieżących dochodów. Jeszcze w r. 1904 wstawiono w budżet wydatków na regulację:

Biały z obwałowaniem Dunajca
Dniestru od Rozwadowa do Żurawna.
Dniestru górnego z dopływami,
Soły,
Łomnicy.

ogółem 462.568 K.

Ze względu na stosunki finansowe kraju postanowił Wydział krajowy trakto-
wać wyda ki na systematyczną regulację rzek karpackich jako inwestycję, która może
być pokryta w drodze pożyczki, której spłata rozłożoną zostanie na kilka genera-
cyj, na lat 50. Do tych czterech rzek *postanowił Wydział krajowy* dołączyć nową po-
życję, regulacji Prutu od Śniatyna do granicy Bukowiny, która wymagać będzie w cią-
gu pięciu lat ogółem 70 250 K., czyli 4.050 K. rocznie.

Suma potrzeb regulacji tych rzek karpackich wynosiłaby po r. 1926 kwotę
5,937.868 K. z czego na r. 1905 i 1906 przypadłoby po 476.618 K. Wydział
krajowy proponuje pokrycie wydatku w drodze 4% pożyczki emisyjnej, spłacalnej
w ciągu lat 50, *wypuszczanej w wysokości potrzeby* każdorocznie. Celem uzyskania kwoty
5,937.868 K. potrzebną byłaby emisja *nominalna* 6¹/₄ miliona K. W tym celu przedkłada
Wydział krajowy projekt ustawy.

Komisya budżetowa uznaje konieczność finansową pokrycia regulacji rzek kar-
packich w drodze długoletniej pożyczki, przez co potrzeba faktycznego budżetowego
wydatku roku bieżącego zredukowałaby się z pełnej kwoty potrzebnej na regulację
6 rzek w r. 1905 476.618 K. do kwoty 11.641 K. jako półrocznej anuitety od sumy
emitowanej w r. 1905, co przedstawia ulgę budżetową 464.977 K.

W pozycji „rzek karpackich“ objął Wydział krajowy oprócz rzek, które były
już w budżecie poprzedniego roku także Prut na żądanie c. k. Rządu, subwencyonując
regulację Prutu od Śniatyna do granicy Bukowińskiej w stosunku do kosztów, w jak-
im Sejm Bukowiny uchwałą z 25. lipca 1902 postanowił przyrzynić się do regulacji,
t. j. 12¹/₂%

Zważywszy jednak, że pożyczka dla regulacji Prutu, jako nie subwencyonowa-
nej z funduszu melioracyjnego, nie mogłaby korzystać z ulg należnościowych stem-
powych i podatkowych, jakie przysługują pożyczkom dla przedsiębiorstw korzystających
i subweacyonowanych z funduszu melioracyjnego, w myśl § 11. państwowej ustawy
melioracyjnej z 31 marca 1884 dz. u. p. 116., nie można łączyć pożyczki na Prut z po-
życzką na rzeki karpackie, jako na innej podstawie opartej i narażać większej części
pożyczki na utratę wielorakich korzyści, a z drugiej strony nie jest wskazanem emitowa-
wać dla Prutu nowego typu pożyczki na gorszych warunkach. — Komisya budżetowa
musi doradzać wyjęcie regulacji Prutu z zamierzonej operacji kredytowej i wykonanie
też regulacji Prutu kosztem zwyczajnej dotacyi kraju.

Komisya budżetowa czyni wniosek ażeby regulacja Prutu została wykonana
z funduszu krajowego w ciągu pięciu lat kosztem 70.250 K., na co jest potrzebny
nowy wydatek 14.050 K.

Wobec tego potrzebna na regulację rzek karpackich kwota redukuje się
z 6,250.000 K. na 6,180.000 K. a potrzebna na ten cel anuiteta wynosi nie 11.641 K.
lecz 11.298 K.

Komisya budżetowa czyni wnioski:

poz. 263. I. rata anuitetowa na umorzenie pożyczki 6,180.000 K. mającej się zaciągnąć na pokrycie zobowiązań funduszu krajowego na systematyczną regulację rzek karpaccich	11.298 K.
„ 264. Na systematyczną regulację rzek karpaccich:	
a) na regulację Białej z dopływami i uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Dunajca XIV. rata z 15-lecia	86.634 K.
b) na regulację Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem XIII. rata z 15-lecia	85.334 „
c) na regulację górnego Dniestru z dopływami VII, rata z 28-lecia	131.428 „
d) na regulację Soły VI. rata z 18-lecia	79.556 „
e) na regulację Łomnicy VI. rata z 24-lecia	<u>79.616 „</u>

Ogółem 462.568 „

„ 264a. Na regulację Prutu od Śniatyna do granicy Bukowińskiej I. rata 12½% zasiłku krajowego z 5-lecia	14.050 „
Równocześnie wstawia Wydział krajowy w budżet dochodów pod rubr. XIIIa. jako dochód z pożyczki zaciągnąć się mającej na pokrycie rat przypadających do wypłaty na regulację rzek karpaccich w r. 1905 na systematyczną regulację rzek karpaccich w kwocie	476 618 „
Gdy regulacja Prutu ma być wykonaną jako wydatek zwyczajny, należy rubrykę tę zredukować do kwoty wydatków, t. j. do kwoty	462.568 „

Gdy rzeczywisty i faktyczny budżetowy wydatek na rzeki karpaccie na rok budżetowy 1905 wynosi roczną anuitetę w kwocie 11.298 K. od zaciągnąć się mającej pożyczki w kwocie 462,568 K. Wydział krajowy przez wstawienie zarazem pełnej kwoty pożyczki, która będzie spłaconą anuitetami przez lat 50, więc obciąży 50 budżetów, pragnie osiągnąć ewidencję wszystkich wpływów i wydatków czy one będą pokryte z dochodów zwyczajnych czy z pożyczek. Sposób ten budżetowania został zatwierdzony przez Komisję budżetową większością głosów.

poz. 265. na popieranie przedsiębiorstw melioracyjnych, 16 przedsiębiorstw, z których regulacja potoku Błotni z dopływami jest nową. Wskutek odpadnięcia ostatnich rat na regulację Bugu i Gniłej Lipy w łącznej sumie	79.142 K.
pomimo nowego przedsiębiorstwa regulacji Błotni wymagającej 26.800 K (przez lat 14) przedstawia się ogólny wydatek na poparcie publicznych przedsiębiorstw melioracyjnych w r. 1905	707.091 K.
w wysokości czyli w porównaniu z uchwalonemi na r. 1904	<u>750.033 K.</u>
<i>więcej o</i>	42.942 K.

Jako p. 265. lit. s przedkłada Komisya budżetowa do uchwały

Wysokiego Sejmu jako ratę:

na kolmatację bagien naddniestrzańskich

jako I. ratę z 19, kwotę 80.000 K.

Przedsiębiorstwo niezmiernej doniosłości dla ogromnej przestrzezi Podniestrza, postulat ludności lat szeregu a Sejmu od r. 1876, przeszedłszy wszystkie długie studia przygotowawcze otrzymuje już od r. 1903 subwencję pańswową, która w r. 1903 i 1904 w wysokości 80 000 K. rocznie wstawiana była w budżet państwowy. Tylko smutna konieczność finansowa mogła zmusić do odroczenia subwencji ze strony kraju.

Skoro znalazło się źródło na pokrycie, Komisya budżetowa wnosi na wstawienie tej pozycji na kolmatację bagien naddniestrzańskich

Źródłem z którego kwota potrzebna w r. 1905 będzie pokryta jest zwrot kosztów generalnego projektu rzek kanałowych (40% datki kraju z r. 1902 i 1903.) danych z dotacyi na lokalną regulację rzek niespławnych w kwocie 84.000 K.

Dochód ten należy wstawić w Rubr. dochodów rubr. VI. *Budowy wodne i melioracje.*

poz. 35. a jako zwrot kosztów generalnego projektu rzek kanałowych . . . 84.000 K.
przsz co suma dochodów rubr. VI. poz. 30 do 35a podniesie się z 204.251 K. na 288.251 K.

poz. 267. Na popieranie mniejszych robót melioracyjnych motywowanych osobnem sprawozdaniem Wydziału krajowego preliniuje Komisya zgodnie z przedłożeniem . . . 285.121 K.
czyli w porównaniu z rokiem ubiegłym . . . 196 111 „
więcej o . . . 89.010 „

poz. 268. Na popieranie kultury torfowisk . . . 5.700 K.
czyli w porównaniu z udzielonymi na rok 1904 . . . 6.980 „
więcej o . . . 1.280 K.

poz. 268 a. Ze względu na stan finansowy kraju Komisya zgodnie z Wydziałem krajowym nie wstawia w budżet przypadającej na rok 1905 IV. raty na fundusz pożyczkowy dla spółek wodnych w kwocie 100.000 K.

Komisya budżetowa czyni więc następujące zmiany:

Preliminarz wydatków Wydziału krajowego rubr. IX poz. 261 do 265 wynosi . . . 1.565.357 K.

Do tego z poz. 261	+ 16.143 K.
„ „ „ 264 a)	+ 14.050 „
„ „ „ 265 lit. s)	+ 80.000 „
Razem więcej o	+ 110.198 K.
Od tego w poz. 263	—343 K.
„ „ „ 264	—14.050 „
Razem mniej o	14.393 K.

Ogółem więcej 95.805 K.

Suma działu B 1.661.162 K.

Ogół wydatków, które Komisya budżetowa preliniuje na rok 1905 w Rubr. IX. B. *Wykonanie budowli wodnych* poz. 261 do 268 wynosi . . . 1.661.162 K.
czyli w porównaniu z kwotą na r. 1904 uchwaloną . . . 1 553 924 „
więcej o . . . 107.238 K.

Ogółem suma Rubryki IX
na r. 1905 1.957.264 K.
na r. 1904 1.861.459 „
czyli na r. 1905 więcej o 95.805 K.

Faktyczny wzrost wydatków krajowych na budowle wodne i melioracje jest znacznie większy, gdyż wydane zostaną oprócz anuitetów na pożyczki zaciągnięte lub zaciągnąć się mające na budowę kanałów oraz rzek kanałowych, co obciąża budżet wydatków r. 1905. także kwoty pożyczkowe, co obciąży budżety kilkadziesiąt lat następnych.

Budżetowy wzrost wydatków na *Budowy wodne i melioracje* tak się przedstawia:

w r. 1880	14 286	Koron
„ 1885	250 886	„
„ 1890	426.550	„
„ 1895	1.179.314	„
„ 1900	1.124.670	„
„ 1901	1.283.890	„
„ 1902	1.558.800	„
„ 1903	1.684.279	„
„ 1904	1.852.054	„
„ 1905	1.957.264	„

Zaś faktyczny wydatek na Budowy wodne i melioracye (bez komasacyi) wynosił.
w r. 1904 3.030.881 K.

Z tej sumy wydatków faktycznych pokryto
dochodami zwyczajnymi 1.852.054 K.
pożyczkami 1.178.827 K.

Faktyczny wydatek na Budowy wodne i melioracye (bez komasacyi) wynosi
w r. 1905 3.435.414 K.

a mianowicie :

I. Rub. IX, Budowy wodne i melior.	1.957.264 K.
w tem pożyczka na rzeki Karpackie 462.568	
II. Udział w budowie kanału	744.550 "
III. Udział w regul. rzek kanałowych	733.600 "
	<hr/>
ogółem	3.435.414 K.

Z kwoty tej wydatków będzie pokrytych
dochodami zwyczajnymi 1.494.696 K.
pożyczkami 1.940.718 "

Ogółem w r. 1905 faktyczny wydatek kraju na Budowy wodne i melioracye pokryty z dochodów zwyczajnych i pożyczek będzie w porównaniu z r. ubiegłym

wyższy o 404.533 K.

Wysoki Sejm raczy uchwalić budżet Rubr. „Budowy wodne i melioracye“ według następującego szczegółowego preliminarza.

Liczba		Poszczególności	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozytywi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			K o r o n y	
IX.		Budowy wodne i melioracje.		
	250	<i>A) Biuro melioracyjne i studia przy- gotowawcze.</i>		
		Płace urzędników, utrzymanie ekspozytur i stypendya :		
		a) Dyrektor biura :		
		płaca 6 400 K.		
		dodatek aktywalny 960 „	7.360	—
		b) zastępca dyrektora :		
		płaca 4.800 K.		
		dodatek aktywalny 840 „		
		„ osobisty 800 „	6.440	—
		c) 12 starszych inżynierów :		
		płace po 4.800 K. 57.600 K.		
		dodatki aktyw. po 840 K. 10.080 „		
		Razem 67.680 K.		
		Z tego pokryją fundusze bu- dowy, płace i dodatki akty- walne 3 starszych inżynie- rów po 5 640 K. 16.920 „	50.760	—
		d) referent administracyjno- prawny :		
		płaca 4.800 K.		
		dodatek aktywalny 840 „	5.640	—
		e) 12 inżynierów I. klasy :		
		płace po 3.600 K. 43.200 K.		
		dodatki aktywne :		
		dla 9 inżynierów we Lwo- wie po 720 K, 6 480 „		
		dla 3 inżynierów w Tar- nowie, Stanisławowie Ja- rosławiu po 600 K. 1.800 „		
		Razem 51.480 K.		
		Z tego pokryją fundusze bu- dowy pobory 4 inżynierów po 4 320 K. 17.280 „	34.200	—
		f) 12 inżynierów II. klasy :		
		płace po 2 800 K. 33.600 K.		
		dodatki aktywne dla 11 inżynierów we Lwowie po 600 K. 6.600 „		
		dla inżyniera w Jaśle 400 „		
		Razem 40.600 K.		
		Z tego pokryją fundusze budowy, pobory 8 inżynie- rów po 3.400 K. 27.200 „	13.400	—
		Do przeniesienia	117.800	—

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy-	nadzwyczajne
			czajne	czajne
		K o r o n y		
IX.	250	Z przeniesiona .	117.800	—
		g) 12 inżynierów-adjunktów: płace po 2.200 K. 26.400 K. dodatki aktyw. po 480 K. 5.760 „ Razem . 32.160 K.		
		Z tego pokryją fundusze budowy, pobory 7 inżynierów po 2.680 K. 18.760 „	13.400	—
		h) 1 inżynier komasacyjny: płaca — K. dodatek aktywalny — „	—	—
		i) 3 adjunktów komasacyjnych: płace po 2.200 K. — K. dodatki aktyw. po 480 K. — „	—	—
		k) 2 praktykantów technicznych: adjuta po 1.400 K. 2.800	2.800	—
		l) dodatki pięcioletnie: dla dyrektora Andrzeja Kędziora (2) po 800 K. razem 1.600 K., zastępcy dyrektora Józefa Jankowskiego (2) po 400 K. razem 800 K., sekretarza Leopolda Brąglewicza (2) po 400 K., razem 800 K.; dla starszych inżynierów po 400 K.: dla Dr. Jana Blautha (1) 400 K.; Stanisława Szczepanowskiego (1) 400 K.; Pawła Dyrdonia (1) 400 K.; Jana Hapanowicza (1) 400 K.; Franciszka Vetulaniego (1) 400 K.; dla inżynierów I. klasy po 300 K.: dla Ferdynanda Hilbrichta (2) 600 K.; Józefa Gryzieckiego (1) 300 K.; Stanisława Ruebenbauera (1) 300 K.; Dyonizego Howartha pierwszy od 15. czerwca 1905 r. w kwocie 163 K.; dla inżyniera II. klasy Władysława Zgorlakiewicza pierwszy od 15. czerwca 1905 z rocznych 240 K. w kwocie 131 K. 6.694	6.694	—
		m) dodatki osobiste: dla 2 inżynierów I. klasy po 400 K. 800	800	—
		Do przeniesienia	141.494	—

Liczba		Pszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycei		zwy-	nadzw-
			czajne	czajne
			Korony	
IX.	250	Z przeniesienia .	141.494	—
		n) dyetaryusze: 2 dyetaryuszy w biurze centralnem po 4 K. 2.920 K. ryczałt na rysownika eks- pozytury w Krakowie 960 „	3.880	—
		o) utrzymanie ekspozytur: w Krakowie 1.500 K. w Jaśle 800 „ w Tarnowie, Jarosławiu i Stanisławowie po 700 K. 2.100 „	4.400	—
		p) stypendya dla 2 słuchaczy wydziału inżynierji (dla 1 na cały rok 600 K., dla 1 na 2 miesiące po 60 K.)	720	—
		Suma pozycei 250 .	150.494	—
	251	Utrzymanie służby dozorców melioracyj- nych: wynagrodzenie 68 dozorców, zajętych przez 5 miesięcy zimowych przy pra- cach biurowych (9 starszych dozorców po 90 K., 59 dozorców melioracyjnych i drenarskich po 60 K. miesięcznie)	21.750	—
	252	Dotacya funduszu emerytalnego dozorców melioracyjnych	1.000	—
	253	Zaliczki na płace dla inżynierów i dozor- ców melioracyjnych	2.000	—
	254	Remuneracye i zapomogi dla inżynierów i dozorców melioracyjnych	6.000	—
	255	Pensye i zaopatrzenia: a) Biegański Antoni, emerytowany in- żynier-adjunkt 848 K. b) Misiakiewicz Julian, eme- rytowany inżynier II. kl. 1.120 „ c) Gedłowa Marya, wdowa po inżynierze I. klasy 1.400 „ d) Chrzęszczewska Marya, wdo- wa po starszym inżynierze pensya wdowia 1 800 K. i dodat. k na wy- chowanie syna Konrada Michała Jana (3 im.) 360 „ 2.160 „ e) Nowakowski Seweryn, eme- rytowany inżynier II. kl. 2.330 „	7.858	—
	256	Sprawienie, uzupełnienie i naprawa narzę- dzi, oraz zakupno wzorów i potrzeb rysunkowych	8.000	—
		Do przeniesienia .	197.102	—

Liczba		Poszczególnienie	Wiosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			K o r o n y	
IX.		Z przeniesienia	197.102	—
	257	Na utrzymanie kursu praktycznego dozorców drenarskich	11.000	—
	258	Zasiłek krajowy dla galic. oddziału państwowego biura hydrograficznego	16.000	—
	259	Na zdjęcia i projekty:		
		a) dla publicznych robót melioracyjnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 27. września 1882).	30.000 K.	
		b) dla melioracji prywatnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 6. kwietnia 1892).	30.000 „	
		c) dla wyzyskania sił wodnych	10 000 „	
	260	Koszta komisyjne z powodu inspekcji robót przez c. k. Rząd prowadzonych i konserwacji publicznych robót melioracyjnych	2.000	—
		Suma działu A.	296.102	—
		<i>B) Wykonanie budowli wodnych.</i>		
	261	12 ¹ / ₂ ‰ datek krajowy na oprocentowanie i umorzenie obligów mających się emitować przez państwo, na budowę kanałów splawnych (w myśl ustawy z dnia 2. marca 1904 r. Dz. u. kr. Nr. 36)	16.148	—
	262	II. rata anuitetowa na umorzenie pożyczki 7 000.000 K zaciągniętej na pokrycie 40 ‰ datku kraju do kosztów regulacji rzek karpaczkich (w myśl ustawy z dnia 22. stycznia 1904 r. Dz. u. kr. N. 23)	72.186	—
	263	I. rata anuitetowa na umorzenie pożyczki 6,250.000 K mającej się zaciągnąć na pokrycie zobowiązań funduszu krajowego na systematyczną regulację rzek karpaczkich	11.298	—
	264	Na systematyczną regulację rzek karpaczkich (raty przypadające w r. 1905 do pokrycia z pożyczki zaciągniętej się mającej jak rubr. XIIIa) dochodów):		
		a) na regulację Białej z dopływami i uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Dunajca XIV. rata (z 15-lecia) 86.634 K.		
		b) na regulację Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem XIII. rata (z 15to-lecia) 85.334 „		
		Do przeniesienia	171.968 K	—
			99.632	—

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905		
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne	
			K o r o n y		
IX.		Z przeniesienia	171.968 K	99.632	—
	264	c) na regulację górn. Dniestru z dopł. VII. rata (z 28-lecia)	131.428 „		
		d) na regulację Soły VI. rata (z 18-lecia)	79.556 „		
		e) na regulację Łomnicy VI. rata (z 24-lecia)	79.616 „	462.568	—
	264a	Na regulację Prutu od Śniatyna do granicy bukowińskiej I. rata 12 $\frac{1}{2}$ % zasiłku krajowego (z 5-lecia)		14.050	—
	265	Na popieranie przedsięwzięcia melioracyjnych (na zasadzie ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 116):			
		a) na zabudowanie potoków górskich w dorzeczu Dniestru. X rata (z 15-lecia)	40 400 „		
		b) na uzupełnienie obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim, VII. rata (ostatnia)	89.740 „		
		c) na uzupełnienie regulacji Nowego Brnia z dopływami VII. rata (z 8-lecia)	31.950 „		
		d) na obwałowanie lewego brzegu Wisły między Krakowem a granicą państwa, VI. rata (z 8-lecia)	43.548 „		
		e) na uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami, V. rata (z 6-lecia)	33.066 „		
		f) na obwałowanie lewego brzegu Dunajca, od ujścia Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach IV. rata (ostatnia)	26.000 „		
		g) na regulację potoku Pustej (Radosławki) z dopływami, IV rata (z 10-lecia)	33.280 „		
		h) na regulację potoków: Sółotwy i Rokitny z dopływami, II rata	— „		
		i) na regulację rzeki Łęgu w powiatach: Nizańskim i Kolbuszowskim, IV rata (z 8-lecia)	30.000 „		
		k) na obwałowanie Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w powiecie Dąbrowskim, III rata (z 11-lecia)	90.000 „		
		Do przeniesienia	417.984 K.	576.250	—

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozytywi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			k o r o n y	
IX.	265	Z przeniesienia . 417.984 K.	576.250	—
		l) na zabudowanie debr w gmi- nie Mikołajów nad Dnie- stem, III. rata (ostatnia) . 21.075 „		
		m) na zabudowanie debr w gmi- nie Zniesienie pow. lwow- skiego, II. rata (ostatnia) . 28.000 „		
		n) na obwałowanie Wisły od Niepołomic do ujścia Raby, II. rata (z 15-lecia) . 92.832 „		
		o) na obwałowanie Wisły od ujścia Raby do W li rogow- skiej, II. rata (z 20-lecia) . 90.000 „		
		p) na umorzenie 4% pożyczki 150.000 K. zaciągniętej na pokrycie I. raty 50% za- siłku krajowego, na pod- wyższenie wałów nadwi- ślańskich od ujścia Biału- chy do granicy państwa i od Podgórza do Niepołom- ic, tudzież na obwałowa- nie lewego brzegu Wisły od stacji kolejowej w Grze- górkach do ujścia Biału- chy, II. rata na kapitał 15.000 K, a 5.400 K. na odsetki . 20.400 „		
		r) na regulację potoku Bł- tni z dopływami, I. rata (z 14-lecia) . 36.800 „		
		s) na kolmatację bagien nad- dnieistrzańskich . 80.000 „	787.091	—
	266	Na konserwację krajowych robót meliora- cyjnych:		
		a) regulacji Trześniówki . 1.000 K.		
		b) regulacji Łęgu . 1.500 „		
		c) „ Przegnojówki . 1.000 „		
		d) zabudowań potoków gór- skich w dorzeczu Skawy do r. 1910. . 1.000 „		
		e) regulacji Krzemienicy . 2.500 „	7.000	—
	267	Na popieranie mniejszych robót meliora- cyjnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 26. listopada 1889):		
		a) na konserwację osuszenia bagien Rudnickich (do roku 1908) . 2.800 „		
		Do przeniesienia . 2.800 K.	1,370,341	—

Liczba		Poszczególne	Wniosek na rok 1905.		
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne	
Korony					
IX.	267	Z przeniesienia	2.800 K.	1,370.341	—
		<i>b)</i> na konserwację osuszania bagien Stojanowskich (do roku 1914)	1.200 "		
		<i>c)</i> na drenowanie gruntów włościńskich V. rata (z 10-lecia	50.000 ..		
		<i>d)</i> na zabudowanie potoków Bzinka i Szabelnia w pow. Żółkiewskim (zasiłek do- datkowy)	10.000 "		
		<i>e)</i> na regulację potoku Szkła pod Łazami i Charytana- wi. II. rata (z 3 lecia)	6.389 "		
		<i>f)</i> na osuszenie gruntów w gminie Włodzimirec (pow. Żydaczów), II. rata (osta- tnia)	7.500 "		
		<i>g)</i> na ustalenie usuwisk gór- skich w gminach Młynne i Jaworzna pow. Limanow- skiego	15.250 "		
		<i>h)</i> na zabudowanie potoku By- czynka w pow. Chrzanow- skim	17.000 "		
		<i>ś)</i> na zabudowanie potoku Psarka w pow. Chrzanow- skim, I. rata (z 2-lecia)	17.200 ..		
		<i>k)</i> na zabudowanie potoku Wątrobowego w dorzeczu Skawy	8.000 "		
		<i>l)</i> na regulację Potoku Pa- leccki	4.500 "		
		<i>m)</i> na zabudowanie potoków Harbutówki i Gościbki w w pow. Myślickim, I. ra- ta (z 3-lecia)	12.100 "		
		<i>n)</i> na zabudowanie potoku Ło- puszniarki w gminie Łopu- szna (pow. Nowy Targ), I. rata (z 2-lecia	17.250 ..		
		<i>o)</i> na zabudowanie potoku Czerwonego w gminie Gry- bów, I. rata (3-lecia)	7.050 "		
		Do przeniesienia	176.239 K.	1,370.341	—

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905		
rubryki	pozycyi		zwy-	nadzw-	
			czajne	czajne	
		K o r o n y			
		Z przeniesienia	176.239 K.	1,370.341	—
IX.	267	p) na zabudowanie potoku Ką- śnianki w pow Grybow- skim	6.895 "		
		r) na przedłużenie kanału Ma- lińskiego w gminach Tu- szów i Chorzelów (pow. Mielec)	10.131 "		
		s) na osuszenie pastwisk w gm. Radomyśl nad Sanem (pow. Tarnobrzeg)	4.600 "		
		t) na wykonanie rowów osu- szających w gminie Lisia góra (pow. Tarnów)	8.816 "		
		u) na budowę wodociągu w Żmigrodzie	15.333 "		
		w) na regulację potoków w gminach Gorajowice, Brzy- szeszki Hankówka i Warzy- ce (pow. Jasło)	12.100 "		
		x) 30% zasiłek na pokrycie niedoboru Spółki wodnej dla regulacji Wisłoka i Piel- nicy (w myśl uchwały sej- mowej z dnia 31. paździer- nika 1903)	4.807 "		
		y) na osuszenia łąk włościań- skich w gminie Niemstów (pow. Cieszanów	4.500 "		
		z) na osuszenie pastwiska w gminie Szepłoty (pow. Ja- worów	1.700 "		
		aa) do dyspozycyi Wydziału krajowego	40.000 "	285.121	—
		Na popieranie doświadczeń z kulturą tor- fowisk:			
		1. w Korzenicy	500 K		
		2. " Grzędzie	500 "		
		3. " Derewni	500 "		
		4. " Byszowie	500 "		
		5. " Jaworznie	200 "		
		6. " Jadachach	500 "		
		7. " Rzochowie	500 "		
		8. " Ohladowie	500 "		
		9. w perymetrze bagien Stojanowskich (na grun- tach włościańskich)	1.000 "		
		Do przeniesienia	4.700 K.	1,655.462	—

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			Korony	
IX.	267	Z przeniesienia 4.700 K.	1,655.462	—
		10. w perymtrze bagien Oleskich (na gruntach włościańskich) 1.000 „	5.700	—
		Na powiększenie funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych		
		Suma działu B.	1,661.162	—
		Suma działu A.	296.102	—
		<u>Suma rubryki IX.</u>	<u>1,957.264</u>	—
			<u>1,957.264</u>	

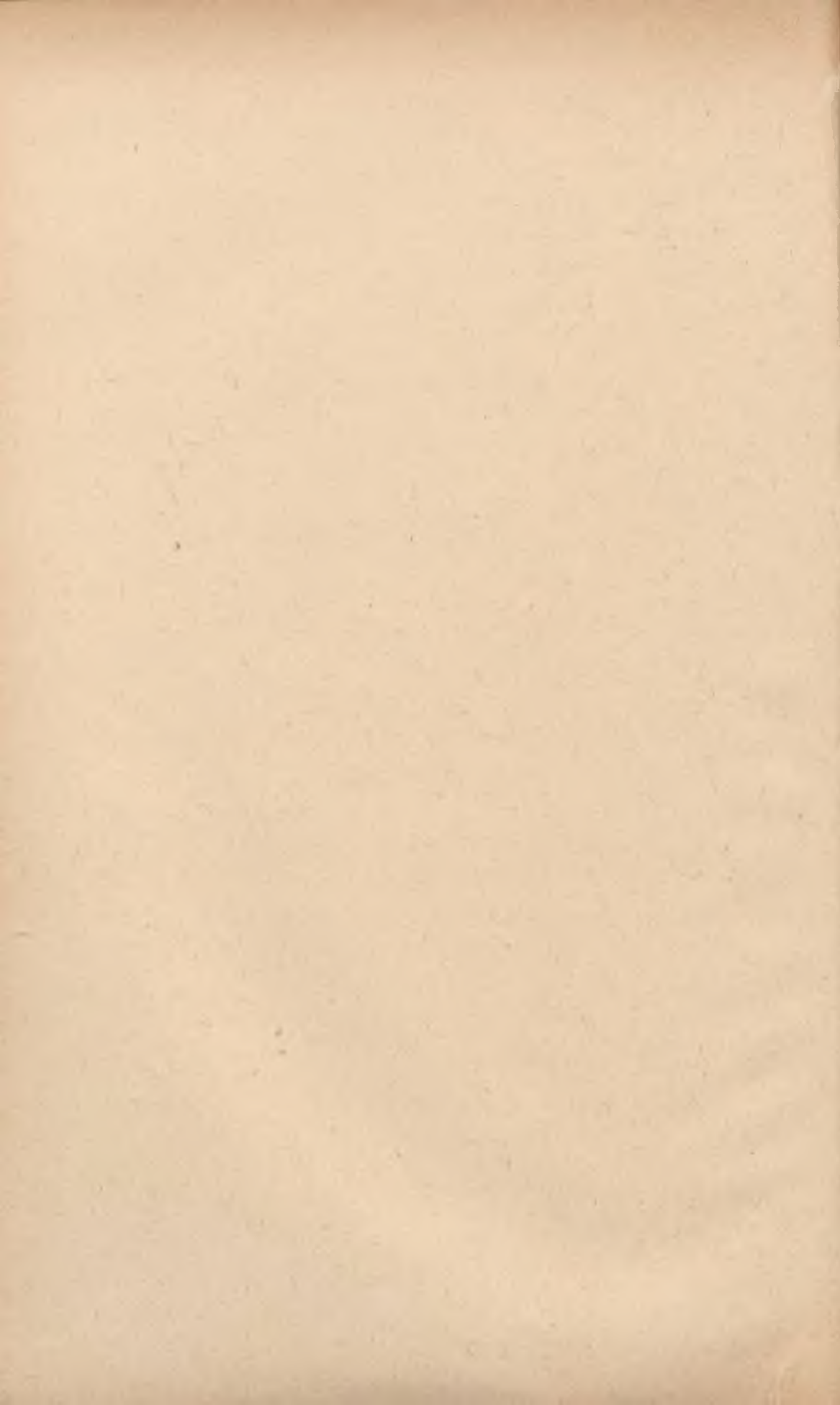
Lwów, dnia 25. października 1904.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Rutowski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka X. wydatków.

„Rolnictwo“

Grupa I poz. 269 — 271.

Grupa II poz. 272 — 305a.)

(Sprawozdawca poseł Milewski).

Komisya budżetowa wnosi :

I Krajowa komisya dla spraw rolniczych, pensye i emerytury urzędników fachowych.

		zwyczajne	nadzwyczajne
Poz. 269.	Krajowa komisya dla spraw rolniczych, komisye naukowe i konferencye nauczycieli niższych szkół rolniczych (do dyspozycyi Wydziału krajowego)	6.000 K.	—
„ 270.	Urzędnicy fachowi dla spraw rolniczych:		
	a) radca : płaca 6.400 K.		
	dodatek aktywalny 960 „		
	„ pięcioletni 800 „		
	b) adjunkt konceptowy: płaca 2.800 „		
	dodatek aktywalny 600 „	11.560 „	—
„ 271.	Strusiewiczowa Melania, wdowa po referencie spraw rolniczych, pensya wdowia rocznie 1.200 K.		
	i dodatek do pensyi wdowiej 400 „	1.600 „	

II. Krajowe zakłady naukowe rolnicze, stypendya i zasiłki na naukę rolnictwa.

(Poz. 272 — 286 wedle specjalnych preliminarzy).

	zwyczajne	nadzwyczajne
Poz. 272. Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie	51.147 K.	1.910 K.
Petycję L. 372 pani Julii Strzeleckiej, załatwiono częściowo przychylnie, przy budżecie szkoły gosp. lasowego, petycję zaś wdowy po dozorczy Ludwiku Moroz Ls. 1249 962 <i>odstępuje się Wydziałowi krajowemu.</i>		
„ 273. Stacya doświadczalna botaniczno-rolnicza we Lwowie	20.736 „	1.565 „
„ 274. Akademia rolnicza w Dublinach	211.396 „	19.106 „
„ 275. Szkoła niższa rolnicza w Dublinach	33.840 „	670 „
„ 276. Szkoła gorzelnicza	9.930 „	—
„ 277. Gorzelnia krajowa	13.660 „	9.455 „
„ 278. Folwark	40.752 „	6.212 „
„ 279. Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublinach	25.952 „	26.210 „
„ 280. Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie	143.015 „	35.950 „
„ 281. Folwark w Czernichowie	15.968 „	900 „
„ 282. Krajowa niższa szkoła rolnicza w Horodence	29.107 „	1.500 „
„ 283. Krajowa niższa szkoła rolnicza w Jagielnicy	36.449 „	1.761 „
„ 284. Krajowa niższa szkoła rolnicza w Kobiernicach	36.244 „	6.480 „
„ 285. Krajowa niższa szkoła rolnicza w Bereźnicy	42.540 „	1.460 „
„ 286. Krajowa niższa szkoła rolnicza w Suchodole	40.380 „	462 „
„ 286 a) Datek funduszu krajowego na budowę drogi, do założyć się mającej kraj. niższej szkoły rolniczej w Miłocinie	—	2.500 „
Poz. 287. Szkoły zimowe rolnicze:		
a) w Niewiarowie	2.122 „	—
b) w Wojsławie	1.910 „	—
„ 288. Krajowa szkoła mleczarska w Rzeszowie <i>wedle specjalnego preliminarza</i>	15.230 „	30 „
„ 288a) Na koszt kursu rolniczego, dla nauczycieli szkół ludowych w Suchodole 2.000 K i subwencya rządowa (jak rubr. VII. doch. 1.730 „	—	3.730 „
Na koszt tego kursu przyznał c. k. Rząd subwencję 1.730 K. (rubr. VII. poz. 64a) doch.); Komisya uznała za słusze wstawienie tej kwoty do wydatków, wobec faktu, że cała powyższa suma dędzie potrzebna.		
„ 289. Na utrzymanie 4. nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan	16.000 „	—
„ 290. Dla Towarzystwa »Proświte«, na cele rolnictwa i sadownictwa, <i>do rozporządzałości Wydziału krajowego</i>	—	4.000 „

zwyczajne nadzwyczajne

Do tej pozycji wniesiona petycja Ls. 385|287 »Towarzystwa Proświta«. jest wstawieniem tej pozycji załatwiona. Petycję Ls. 1031|806 Wydziału filii Towarzystwa Proświta w Stryju, o zapomogę na mleczarstwo, bursę i przemysł tkacki i drzewny, *odstępnie się Wydziałowi krajowemu, do zbadania i ewentualnego uwzględnienia*, odnośnie do poz. 290.

» 291.	Na środki demonstracyjne przy nauce wędrowniej rolnictwa 1.600 K i na koszta kancelaryjne dla instruktora sadownictwa 300 „	1.600 K	300 K
„ 292.	Krajowa szkoła ogrodnicza w Tarnowie <i>wedle specjalnego preliminarza</i>	27.500 „	4.300 „
„ 293.	Zakład sadowniczy w Zaleszczykach <i>wedle specjalnego preliminarza</i>	20.442 „	10.520 „
» 294	Galic Towarzystwo gospodarskie, na szkołę ogrodniczą w Wulce kapitańskiej 2.000 „ Na podstawie petycji Towarzystwa gospodarskiego Ls. 703 535 i petycji Zjednoczonego galic. Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie Ls. 1562 1189 przyznała Komisya jak w roku zeszłym 1.500 K w wydatkach nadzwyczajnych, na cele reorganizacji tej szkoły.	2.000 „	1.500
„ 295.	Akademia weterynaryi we Lwowie: a) subwencya c. k. Rządowi 4.000 K. b) asekuracya budynku 82 „ c) stała subwencya na utrzymanie internatu dla podkuwaczy kształcących się w szkole kucia koni 1.500 „	5.582 „	—
„ 296.	Krajowy nauczyciel weterynaryi: płaca 3.000 K. dodatek aktywalny 600 „ ryczałt na koszta podróży 1.000 „ 2 dodatki pięcioletnie 800 „	5.400 „	—
„ 297.	Na stypendya dla uczniów Akademii weterynaryi we Lwowie 3.500 „ W załatwieniu petycji grona profesorów Akademii weterynaryi Ls. 860 i w uznaniu potrzeby zapewnienia dostatecznej ilości weterynarzy, podniosła Komisya tę pozycję o 1.000 K. przyznając fundusz na dwa nowe stypendya.		

Równocześnie uchwaliła *Komisya rezolucyę* :

Sejm wzywa c. k. Rząd o przyznanie odpowiedniej liczby stypendyów, dla słuchaczy Akademii weterynaryi we Lwowie.

	zwyczajne	nadzwyczajne
Poz. 298. Stypendya dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół średnich i niższych rolniczych	8,000 K.	—
„ 299 Stypendya dla uczniów kraj. szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	5,000 „	—
„ 300. Stypendya dla uczniów i abfuryentów kraj. szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, wysyłanych na praktykę	1,400 „	—
„ 301. Na wydawnictwo podręczników dla uczniów niższych szkół rolniczych	2,000 „	—
„ 302. Na podróże naukowe nauczycieli szkół rolniczych	2,000 „	—
„ 303. Na remuneracye i zapomogi dla nauczycieli szkół rolniczych	2,000 „	—
„ 304. Zaliczki na płace dla nauczycieli szkół rolniczych	6,000 „	—
„ 305. Na szkołę gospodyń wiejskich w Albigowy	—	1,000 K.
„ 305 a) Na przyczynienie się do kosztów budowy dla studyum rolniczego w Krakowie, II połowa z przyznanych 10,000 k. (Uchw. Sejmu z 2 listopada 1903).	—	5,000 „

Petycyje Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego Ls. 706 538, w sprawie subwencyi na kursy weterynaryi i kucia koni, oraz Ls. 702 534 w sprawie subwencyi na szkołę chmielarską w Starem Siolcu. *odstępuje się Wydziałowi krajowemu.*

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubr. X. grupa II. poz. 272. wydatków
i Rubr. VII. poz. 37. dochodów.

S p r a w o z d a n i e

Komisji budżetowej

o krajowej szkole gospodarstwa lasowego

w e L w o w i e.

(Sprawozdawca poseł Milewski)

Wydatki zwyczajne wstawiono wyższe o 600 K. w pozycji 14. na najem pomieszczeń dla dozorców. — Na podstawie petycji p. J. Strzeleckiej wstawiono 400 K. w poz. 7a. Dochody bez zmiany.

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
Korony				
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
1.	1	Profesor fachowy, zarazem dy- rektor, płaca 4.800 K. dodatek aktywalny 840 " dodatek osobisty 1.200 " dodatek pięcioletni 400 "	7.240	—
	2	Trzech profesorów fachowych ; a) dla dwóch, płaca po 3.200 6.560 K. dodatki aktywne po 720 1.440 " dodatki 5-letnie dla jednego 1.200 " b) dla jednego ex ra statum płaca 3.280 " dodatek aktywalny 720 "	13.200	—
	3	Trzech nauczycieli-adjunktów : a) dla dwóch, płaca po 2.400 4.800 K. dodatki aktywne po 600 1.200 " dodatek osobisty dla jednego 300 " dodatki 5-letnie dla jednego 600 "	6.900	—
	4	b) dla jednego płaca 2.400 K. Posada dodatek aktywalny 600 " nieobsadz Docenci (nauczyciele-pomoocnicy) a) języka polskiego i niemieckiego 1.800 K. b) fizyki i eksperymentalnej 600 " c) matematyki 1.000 " d) zarysu inżynierii, konstrukcy. i rysunków 1.600 " e) chemii ogólnej : α) za wykłady 600 K. β) za prowadzenie ćwiczeń w laboratorium chemii 400 " 1.000 " f) ekonomii społecznej 400 " g) encyklopedyi rolnictwa 600 " h) zarysu prawa i administracyi 500 " i) nauki o pomocy w nagłych wypadkach 200 "	7.700	—
<u>Suma rubryki I.</u>			35.040	—
II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.				
	5	Strzelecka Julia, wdowa po b. dyrektorze, pensya 1.400	—	—
	6	Tyniecki Władysław, b. dyrektor emerytura 4.400	—	—
	7	Moroz Ludwika, wdowa po dozorcey, doży- wotni: zaopatrzenie 120	—	—
	7a	Strzelecka Julia, jednorazowo 400	—	—
<u>Suma rubryki II.</u>			6.320	—
Do przeniesienia			41.360	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			korony	
		Z przeniesienia .	41.360	—
III.		Koszta administracji.		
	8	Koszta kancelaryjne, druki i portorya .	600	—
	9	Dyetaryusz w kancelaryi dyrekecyi	480	—
	10	Ubezpieczenie budynków i zbiorów	80	—
	11	Opał, oświetlenie i należytość za wodę	880	—
	12	Utrzymanie budynków	40	—
	13	Sprzęty i ruchomości	100	—
	14	Dozorca domu i pomocnik dozorey	1.80	—
	15	Podatki	45	—
		<u>Suma rubryki III.</u>	4.385	—
IV		Środki naukowe.		
	16	Biblioteka i czytelnia	600	200
	17	Laboratorya : a) chemii ogólnej i technologicznej 280 K. b) botaniczno-fizyologiczne 120 „	400	—
	18	Muzea, zbiory i środki do demonstracyi i ćwiczeń: a) do geografii fizycznej i po- <i>zwyecz. nadzw.</i> litycznej 20 K. 40 K. b) do fizyki 40 „ 400 „ c) „ meteorologii i klima- tologii 40 „ — „ d) do inżynieryi leśnej 300 „ 150 „ e) „ botaniki, fizyologii, ge- ognozyi i mineralogii 120 „ — „ f) do zoologii 40 „ 120 „ g) „ technologii chemicznej 100 „ — „ h) „ leśnictwa w ogóle i uprawy lasu 300 „ — „	960	710
	19	Na założenie szkółki drzewek w Winnikach, Brzuchowicach i Zubrzy	—	1.000
	20	Wycieczki naukowe z uczniami	2.000	—
	21	Utrzymanie ogrodu przy szkole	300	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	4.260	1.910
V.		Spłata pożyczki.		
	22	Gal. Kasie oszczędności we Lwowie, 59 i 60 rata na kapitał i odsetki	1.042	—
VI.	23	Rozmaite nieprzewidziane	100	—
		<u>Suma wydatków</u>	51.147	1.910
		<u>Razem</u>	53.057 K.	

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw y-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			k o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Subwenecya z e. k. Skarbu Państwa .	14.000	—
II.	2	Opłaty od uczniów :		
		a) wpisowe od 20 uczniów po 4 K. 80 K.		
		b) ezesne od 30 uczniów po 20 „ 600 „	680	—
III.	3	Rozmaite nieprzewidziane	100	—
<u>Suma dochodów</u>			14.780	—
W porównaniu z wydatkami			53.057	—
<u>okazuje się niedobór</u>			38.277	—

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz Szkoły gospodarstwa lasowego i wstawia wydatki w sumie 53.057 K. do rubr. X. pozycya 272. wydatków, dochody w sumie 13.780 K. do rubr. VII. pozycya 37 dochodów funduszu krajowego.

Za Przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Sprawozdanie

komisji budżetowej

o stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej

we Lwowie.

Rubryka X. grupa II. poz. 273 wydatków
i rubryka VII. poz. 53 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Wydatki zwyczajne wzrosły w pozycyi 5 na najem mieszkania o 1.320 K., w poz. 8 o 200 K., koszta utrzymania stacyi w poz. 7 i 8 łącznie o 600 K.

Wydatki nadzwyczajne spowodowane są zakupnem przyrządów meteorologicznych (1.465 K. poz. 8) oraz uzupełnieniem biblioteki (poz. 11. 100 K.) — Dochody bez zmiany.

Liczba		P. szczególennie	zwy- czajne	nadzwy- czajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace personalu.				
	1	Kierownik stacyi	1.200	—
	2	Asystenci:		
		a) Asystent pierwszy etato- wy, płaca 2.000 K. dodatek aktywalny 200 „ 2.200 K.		
		b) 2 asystentów nieetato- wych, płaca po 1.200 K. 2.400 K. na mieszkanie po 400 „ 800 „ „ opał po 78 K. 156 „ 3.356 „	5.556	—
	3	Laborant, płaca 1.100 K. na mieszkanie 360 „	1.460	—
		Suma rubryki I.	8.216	—
II. Koszta administracyi.				
	4	Zarząd: a) koszta kancelaryjne 800 K. b) służący 720 „	1.520	—
	5	Najem pomieszkania	3.000	—
	6	Oświetlenie i opał	800	—
		Suma rubryki II.	5.320	—
III. Utrzymanie stacyi.				
	7	Koszta utrzymania stacyi	3.000	—
	8	„ „ ogrodu górskiego na po- łoninach	1.600	1.465
	9	Utrzymywanie pól doświadczalnych i ana- lizey z pól utrzymywanych kosztem Towarzystwa gospodarczego	1.200	—
	10	Koszta druków i wydawnictw	200	—
	11	Prenumerata pism i zakupno dzieł fachowych	400	100
	12	Koszta podróży kierownika i asystentów	800	—
		Suma rubryki III.	7.200	1.565
		Suma wydatków	20.736	1.565
		Razem	22.301 K.	

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			Korony	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	2.500	—
II.	2	Dochód z analiz	1.600	—
III.	3	Dochód z pól i ogrodu	400	—
<u>Suma dochodów .</u>			4.500	—
W porównaniu z wydatkami .			22.301	—
<u>Okazuje się niedobór</u>			17.801	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej i wstawia wydatki w sumie 22.301 K. do rubryki X. poz. 273 wydatków, dochody w sumie 4.500 K. do rubr. 7. poz. 53 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Milewski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o Akademii rolniczej w Dublanach.

Rubr. X., grupa II. poz. 2 i 4 wydatków
i Rubr. VII. poz. 30 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski).

Wydatki zwyczajne wzrosły o 18.302 K.; główny powód tego wzrostu jest wywołany przez regulację pensyi i etatu profesorów (poz. 2, 3, 4). Skutkiem tej regulacji odpadają dodatki osobiste, ale przez podniesienie pensyi i powiększenie liczby zwyczajnych profesorów, a zmniejszenie liczby posad niżej dotowanych podnoszą się wydatki o 13.703 K. Z innych pozycji wydatków zwraca na siebie uwagę poz. 44, gdzie przypadający na akademię udział w kosztach sprowadzenia wody do Dublan wstawiono w wysokości 2000 K. W komisyi przyjęto też z zadowoleniem do wiadomości oświadczenie szefa deparamentu, że podjęte są i dalej prowadzone będą badania i starania tak o tańsze dostarczenie dla Dublan potrzebnej wody, jak co do użycia torfu własnej produkcji na opał, czego się komisya i w roku zeszłym i obecnie domagała. Wydatki nadzwyczajne, uzasadnione w sprawozdaniu o akademii dublańskiej i w wyjaśnieniach preliminarza, uchwaliła komisya bez zmiany. Dochody wzrosły w poz. 2 o 2060 K. i w poz. 5 o 1344 K. Komisya wyraziła w roku zeszłym przekonani, że w akademii dublańskiej powinna niebawem nastąpić pewna zwyżka dochodów przez podwyższenie opłat za utrzymanie i za prace w laboratoryach. Wydział krajowy podniósł w roku obecnym tylko opłaty za ćwiczenia w laboratoryach; komisya ponownie wyraża przekonanie i stawia żądanie, aby iiepodwyższone w roku bieżącym opłaty za utrzymanie i ewent. za wpisowe na przyszłość podwyższonemi zostały, przy czem dla młodzieży niezamożnej może przy odpowiednim postępie naukowym i zachowaniu moralnem nastąpić częściowe lub zupełne zwolnienie od opłat.

Liczba		Poszczególienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace profesorów i docentów.				
		<i>zwyczaj.</i> <i>nadzwyczaj.</i>		
1		Dyrektor, płaca 4.800 K. — K. dodatek aktywalny 720 " — " " pięcioletni 1.200 " — " " osobisty — " 4.480 " " na utrzy- manie koni — " 1 000 " *	6.720	5.480
2		6 profesorów fachowych: płace po 4.800 K. 28.800 K. dodatki aktywalne po 720 K. 4.320 " dodatki pięcioletnie 2.167 "	35.287	
3		4 profesorów fachowych: płace po 3.400 K. 13.600 K. dodatki aktywalne po 480 K. 1.920 " dodatki pięcioletnie 1.600 "	17.120	—
4		2 profesorów adjunktów: płace po 2.800 K. 5.600 K. dodatki aktywalne po 400 K. 800 " dodatki pięcioletnie 1.250 "	7.650	—
5		Asystent botaniki	1.200	—
6		" rolnictwa	1.200	—
7		" zoologii	1.200	—
8		Docent weterynaryi	960	—
9		" leśnictwa	480	—
10		" ogrodnictwa	400	—
11		" melioracyi	700	—
12		" historii i literatury polskiej	1.200	—
13		" hodowli ryb	400	—
14		" higieny	200	—
Suma rubryki I.			74.717	5.480
Do przeniesienia			74.717	5.480

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozytywi			
			Korony	
		Z przeniesienia	74.717	5.480
II.		Płace urzędników administracyjnych.		
	15	Kasyer, zarazem rachmistrz, płaca 2.400 K. dodatek pięcioletni 300 „	2.700	—
	16	Sekretarz dyrekcji, zarazem magazynier, płaca 2.000 K. dodatek pięcioletni 240 „	2.240	—
		<u>Suma rubryki II.</u>	4.940	—
III.		Płace funkcyonaryuszów nieetatowych.		
	17	Kapelan, płaca 600 K. dodatek osobisty 200 „	800	—
	18	Lekarz zakładowy, płaca	1.200	—
	19	Dyetaryusz w kancelaryi dyrekcji	800	—
	20	Ogrodnik, płaca	1.200	—
	21	Pomocnik ogrodnika	480	—
	22	Zawiadujący biblioteką	400	—
		<u>Suma rubryki III.</u>	4.880	—
IV.		Koszta utrzymania służby szkolnej.		
	23	Służba wyższa: a) Tercyan szkoły, zara- zem woźny, płaca . 560 K. na ubiór 100 „ 660 K b) Laborant w pracowni botaniki 480 „ c) „ „ mechaniki i fizyki 480 „ d) Laboran-i w pracowniach rol- niczych, dwóch po 480 K. 960 „ e) Laborant w pracowni chemii 480 „ f) „ „ „ zoologii i hodowli 480 „	3.540	—
	24	Służba niższa: a) Dozorca domu i magazynu . 480 K. b) 2 stróżów domowych po 432 K. 864 „ c) stróż nocny 600 „	1.944	—
	25	Gratyfikacya służbie (do rozporzą- dzalności dyrekcji)	250	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	5.734	—
		Do przeniesienia	90.271	5.480

Liczba		Poszczególności	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			k o r o n y	
		Z przeniesienia	90.271	5.480
V.		Pensye, emerytury i zaopatrzenia.		
	26	Kahanowa Aleksandra, wdowa po profesorze	1.200	—
	27	Auowa Berta, " " " "	600	—
	28	Kasprzycka Julia, " " ogrodniku, pensya wdowia 300 K. dodatek do pensyi 160 " " dodatek na wychowanie 1 dziecka 100 "	560	—
	29	Mudrykowa Wiktorya, wdowa po dozorecy, zaopatrzenie	100	—
	30	Dendorowa Marya, wdowa po furmanie, zaopatrzenie	100	—
	31	Eberhardt Jan, b. dozorca domu, zaopatrz.	200	—
	32	Pañkowska Honorata, wdowa po profesorze, pensya wdowia 1.200 K. dodatek do pensyi 400 "	1.600	—
	33	Rylski Tomasz, były profesor, emerytura .	4 600	—
	34	Błaszkiwiczowa Rozalia, wdowa po terey- nie, zaopatrzenie	280	—
	35	Kubiicka Helena, wdowa po docencie we- terynaryi, zaopatrzenie	480	—
	36	Znatowicz Eugeniusz, były preparator, za- opatrzenie	480	—
		<u>Suma rubryki V.</u>	10.200	—
VI.		Koszta administracyjne.		
	37	Zarząd: a) potrzeby kancelaryjne b) koszta podróży w intere- sach zakładu	1.200	470
	38	Opał gmachu szkolnego	200	—
	39	Oświetlenie gmachu szkolnego i obejść	3 400	—
	40	Oświetlenie gmachu szkolnego i obejść	700	—
	40	Utrzymanie budynków i ogrodzeń	5.500	8.472
	41	" dziedzińców i ścieżek	600	744
	42	" parku	400	—
	43	Ubezpieczenie budynków	1.300	—
	44	Dowóz wody do zakładu	2.000	—
		<u>Do przeniesienia</u>	15.300	9.686
			100.471	5.480

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-	
rubryki	pozyty		czajne	czajne	
			K o r o n y		
VI.	45	Z przeniesienia	100.471	5 480	
		Najem pomieszczeń :	15.300	9.686	
		a) dla lekarza	240 K.		
		b) „ asystenta botaniki	192 „		
		c) „ „ rolnictwa	192 „		
		d) „ „ zoologii	192 „		
		e) „ sekretarza dyrekcyi	480 „		
		f) „ dyetaryusza w k. n. dyr.	192 „		
		g) „ laboranta przy katedrze chemii	192 „		
		h) „ laboranta przy katedrze mechaniki	192 „		
		i) „ laboranta przy katedrze rolnictwa	192 „		
		k) „ drugiego laboranta przy katedrze rolnictwa	192 „		
		l) „ laboranta przy katedrze hodowli	192 „	2.448	—
		46	Płaca kominiarza	420	—
		47	Sprzęty i ruchomości	300	—
48	Koszta przewozu prelegentów	3 500	—		
49	„ lustracyi zakładu	300	—		
50	„ nabożeństwa	100	—		
51	Apteka i inne koszta sanitarne	1.000	—		
		Suma rubryki VI.	23.368	9.686	
VII.	52	Potrzeby naukowe. Dotacje na zbiory i laboratoria : <i>zwyczaj. nadzw.</i>			
		a) dla profesora fizyki	300 K. 200 K		
		α) stacya meteorologiczna	180 „ — „		
		b) dla profesora chemii i technologii	1 600 „ — „		
		c) dla profesora mineralogii i geologii	120 „ — „		
		d) dla profesora botaniki	900 „ 500 „		
		e) dla profesora zoologii	300 „ — „		
		ε) laboratorium zootomiczne	520 „ — „		
		f) dla profesora fizyologii i anatomii zwierząt	390 „ — „		
		g) dla profesora chemii rolniczej	1.320 „ — „		
		h) dla profesora rolnictwa	1.070 „ — „		
		i) „ „ hodowli	600 „ — „		
		k) „ docenta weterynaryi	100 „ 490 „		
		l) „ prof. administracyi	100 „ — „		
		m) „ „ mechaniki rolniczej i budownictwa	750 „ — „		
		μ) na ćwiczenia w użyciu narzędzi rolniczych	200 „ — „		
		Do przeniesienia 8.450K.1.190K.	123.839	15.166	

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			korony	
VII		Z przeniesienia	123.839	15.166
		<i>zwyczaj. nadzw.</i> 8.450K.1.190K.		
		n) dla docenta melioracyi		
		100 " " "		
		o) " " ogrodnictwa		
		100 " " "		
		p) " " leśnictwa	8.670	1.190
		20 " " "		
	53	Utrzymanie mleczarni:		
		a) laborant, płaca		
		. 720 K.		
		dodatek na mieszkanie 240 "		
		960 K.		
		b) dokupno i naprawa przy-		
		rządów i naczyń		
	. 200 "			
	c) dowóz wody i lodu			
	. 60 "			
	d) światło i opał	1.670	—	
	. 450 "			
54	Biblioteka i czytelnia:			
	a) przykupno dzieł			
	. 1.000 K.			
	b) oprawa książek			
	. 100 "			
	c) czasopisma	2.000	—	
	. 900 "			
55	Utrzymanie pola doświadczalnego	1.500	1.200	
56	Wycieczki naukowe uczniów	1 500	—	
57	Utrzymanie pasieki	120	—	
58	Ogród: <i>zwyczaj. nadzwyczaj.</i>			
	a) botaniczny	1.500 K. 750 K.		
	b) owocowy	200 " 500 "		
	c) druk katalogu	50 " — "		
	. 50 " — "	1.750	1.250	
59	Wynagrodzenie dla folwarku dublańskiego za zastosowanie do potrzeb akademii	2.000	—	
	Suma rubryki VII.	19.210	3.640	
VIII.	Splata długów i podatki.			
60	Bankowi kasa wemna we Lwowie VII. i VIII. rata kapitału z odsetkami 4 ^o / _o od po-	4.665	—	
	życzki hipotecznej 100.000 K.	700	—	
61	Podatek grantowy i domowy	5.365	—	
	Suma rubryki VIII.			
IX.	62 Utrzymanie 12-tu uczniów w domu za- kładowym na miejscach fundusz. po 700 K.	8.400	—	
		500	—	
X.	63 Rozmaite nieprzewidziane			
XI.	Utrzymanie domu zakładowego.			
64	a) Administrator domu zakł., płaca 960 K. wikt			
	. 588 "			
	opał i światło			
	. 200 "	1.748	—	
	b) Portyer, płaca			
	. 300 K.			
	wikt			
	. 360 "			
	opał i światło			
	. 80 "			
	ubranie	860	—	
	. 120 "			
	2.608	—		
	Do przeniesienia	157.314	18.806	

Liczba		Poszczególne	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cyi		K o r o n y	
		Z przeniesienia	157.314	18.806
			2.608	—
XI.	64	c) Magazynier (jak pobory por- tyera) 860 K.		
		dwa pięciolecia po 80 K. 160 „	1.020	—
		d) Trzech lokajów, płaca po 192 K. 576 K.		
		wikt po 348 K. 1.044 „		
		opał i światło po 80 K. 240 „		
		ubranie po 120 K. 360 „	2.220	—
		e) Trzech stróżów po 408 K.	1.224	—
		f) Pomochnik na zimę	210	—
	65	Wikt 80 uczniów przez 10 miesięcy po 49 K	39 200	—
	66	Pranie i naprawa pościeli	1.200	—
	67	Opał domu zakładowego	3.000	—
	68	Oświetlenie „	1.800	—
	69	Utrzymanie a) budynku 1.000 K. — K. b) sprzętów 600 „ 300 „	1.600	300
		zwycz. nadzwycz.		
		Suma rubryki XI.	54.082	300
		Suma wydatków	211.396	19.106
		Razem	230.502	

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			Korony	
DOCHODY.				
I. Subwencye.				
	1	Z c. k. Skarbu państwa	20.000	—
	2	Z funduszu kultury krajowej	11.382	—
		Suma rubryki I.	31.382	—
II. Opłaty od uczniów.				
	3	Wpisowe od 80 uczniów po 10 K. 800 K. na uwolnienie 24 uczniów 240 „	560	—
	4	Czesne od 80 uczniów po 200 K. 16.000 K. na uwolnienie 24 uczniów 4.800 „	11.200	—
	5	Opłaty za ćwiczenia w laborato- ryach od 80 uczniów po 40 K. 3.200 K. na uwolnienie 24 uczniów 960 „	2.240	—
	6	Opłaty za utrzymanie w internacie a) od 68 uczniów po 700 K. 47.600 K b) od 12 uczniów przyjętych na koszt funduszu kraj. (obacz rubr. IX. wyd.) po 700 K. 8.400 „	56.000	—
		Suma rubryki II.	70.000	—
III.	7	Dochód z pasieki	100	—
IV.	8	Sprzedaż płodów z pola doświadczal- nego i ogrodu	480	—
V.	9	Odsetki z legatu ś. p. Karola Skibiń- skiego	176	—
VI.	10	Dochody rozmaite	400	—
	11	Zwrot od szkoły gorzelniczej za korzy- stanie z laboratorium	160	—
		Suma rubryki VI.	560	—
		Suma dochodów	102.698	—
		W porównaniu z wydatkami	230.502	—
		Okazuje się niedobór	127.804	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz akademii rolniczej w Dublanach i wstawia wydatki w sumie 230.502 K. do rubr. X. poz. 274 wydatków, a dochody w sumie 102.698 K. do rubr. VII. poz. 38 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącogo:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej

o niższej szkole rolniczej

w Dublanach.

Rubr. X. grupa II. poz. 275 wydatków i

Rubr. VII. poz. 39 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski)

Skutkiem zmiany etatu odpadł wydatek na zastępstwa nauczycieli a przybył etatowy wydatek 2640 K. w poz. 2. Jako nowy wydatek wstawiono 350 K. w poz. 11. a podwyższono o 40 K. poz. 18. Nadzwyczajne wydatki w łącznej sumie 670 K. są spowodowane potrzebami zakładu.

Dochody bez zmiany.

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
I.	1	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych płaca 2.400 K. — K. dodatek aktywalny 240 " — " " pięcioletni 300 " — " " za nadzór nad internatem — " 300 "	2.940	300
	2	Drugi nauczyciel pomocniczy do nauk fa- chowych płaca 2.400 K. dodatek aktywalny 240 "	2.640	—
	3	Nauczyciel do nauk elementarnych, płaca 1.400 K. dodatek aktywalny 200 " " pięcioletni 160 "	1 760	—
	4	Docent weterynaryi	300	—
	5	Koszta nabożeństwa i nauki religii dla uczniów obu obrządków	1.600	—
	6	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów	1.200	—
<u>Suma rubryki I.</u>			10.440	300
II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.				
	7	Szalayowa Jadwiga, wdowa po nauczycielu do nauk fachowych, pensya	1.100	100
III. Koszta administracyjne.				
	8	Zarząd: Remuneracya dyrektora akademii rolniczej	800	—
	9	Opał i oświetlenie	750	—
	10	Utrzymanie budynków, ubezpieczenie i ko- miniarz	800	—
	11	Dowóz wody	350	—
	12	Sprzęty i ruchomości	300	120
<u>Suma rubryki III.</u>			3.000	120
IV. Utrzymanie uczniów.				
	13	Stołowanie 40 uczniów po 328 K. 50 g.	13.140	—
	14	Odzież, pościel i pranie dla 40 uczniów po 120 K.	4.800	—
<u>Suma rubryki IV.</u>			17.940	—
Do przeniesienia			32.480	520

Liczba		Poszczególzenie	zwy- czajne	na dzwy- czajne
rubryki	pozyceyi			
			Korony	
		Z przeniesienia	32.480	520
V.		Potrzeby naukowe.		
	15	Zaprzęgi do demonstracyi	160	—
	16	Przybory do pisania i nauki uczniów	400	50
	17	Przykupno modeli, machin i narzędzi	400	—
	18	Biblioteka i czytelnia	200	100
		<u>Suma rubryki V.</u>	1.160	150
VI.	19	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży po- żarnej	100	—
VII.	20	Różne nieprzewidziane	100	—
		<u>Suma wydatków</u>	33.840	670
		Razem	34.510	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	6.000	—
II.	2	Zarobek 40 uczniów po 36 K. .	1.440	—
III.	3	Rozmaite nieprzewidziane .	100	—
<u>Suma dochodów</u> .			7.540	—
W porównaniu z wydatkami .			34.510	—
<u>Okazuje się niedobór</u> .			26.970	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Dublanach i wstawia wydatki w sumie 34510 K. do rubr. X. poz 275 wydatków, dochody w sumie 7540 K. do rubr. VII poz 39 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na r. 1905.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o szkole gorzelniczej w Dublanach.

Rubr. X grupa II. poz 276 wydatków.

Rubr. VII poz. 41. dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski)

W wydatkach zwyczajnych jest tylko wzrost w poz. 3g. o 60 K. spowodowany zrównaniem wynagrodzenia: zresztą wydatki i dochody bez zmiany.

Liczba		Poszczególńienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1	Dyrektor szkoły i gorzelni	1.200	—
	2	Adjunkt, jednocześnie gorzelnik w gorzelni	2.000	—
	3	Docenci :		
		a) matematyki i rysunków	300	—
		b) fizyki	300	—
		c) chemii	300	—
		d) gorzelnictwa	1.000	—
		e) nauki o kotłach i maszynach	400	—
		f) nauki o opodatkowaniu	400	—
		g) administracyi i rachunkowości	180	—
		h) nauki o fabrykacyi drożdży prasowa- wanych	400	—
		i) nauki o fermentach	300	—
		Suma rubryki I.	6.780	—
II. Koszta administracyjne.				
	4	Druki, inseraty, portorya i t. p.	60	—
	5	Koszta przewozu prelegentów	250	—
	6	" podróży dyrektora w sprawach szkolnych	120	—
		Suma rubryki II.	430	—
III. Potrzeby naukowe.				
	7	Wyższej szkole rolniczej za użycie labora- toryum	160	—
	8	Przyrządy do laboratoryum gorzelni	100	—
	9	Koszta produkeyi drożdży prasowanych	300	—
	10	Książki i czasopisma	120	—
	11	Wycieczki profesorów z uczniami	400	—
		Suma rubryki III.	1.080	—
IV. Zapomogi dla uczniów :				
		a) z funduszów krajowych 600 K.		
		b) z subwencyi państwowej 1.000 "	1 600	—
V. Rozmaite nieprzewidziane				
	13		40	—
		Suma wydatków	9.930	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa :		
		a) na utrzymanie szkoły	3.000	—
		b) na zapomogi dla uczniów	1.000	—
		<u>Suma rubryki I.</u>	4.000	—
II.	2	Oplaty od uczniów	1.300	—
		<u>Suma dochodów</u>	5.300	—
		W porównaniu z wydatkami	9.930	—
		<u>okazuje się niedobór</u>	4.630	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz szkoły gorzelniczej w Dublanach i wstawia wydatki w sumie 9930 K. do Rubr. X. poz. 276 wydatków, dochody w sumie 5300 K. do rubr VII. poz. 41 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o gorzelnii krajowej w Dublanach.

Rubryka X. grupa II. pozycya 277 wydatków
i rubryka VII. poz. 42. dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Podług preliminarza Wydziału zniżyły się wydatki o 300 K. w poz. 3. Komisyja budżetowa uznała jednak za słuszne zmianę cen w poz. 4 wydatków i w poz. 1 dochodów o 1.800 K. przyjmując cenę ziemiaków na 3 K. 40, a cenę spirytusu na 42 K.

W wydatkach nadzwyczajnych w poz. 8. wstawiono 9.455 K. na konieczne ulepszenia w gorzelnii. Dochody prócz w poz. 1 bez zmiany.

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			korony	
WYDATKI.				
I. Płace.				
	1	Maszynista	1.400	—
	2	4 robotników po 30 K. miesięcznie przez 5 miesięcy i jeden przez cały rok	960	—
		<u>Suma rubryki I.</u>	2.360	—
II. Koszta wyrobu spirytusu.				
	3	Opał przez 5 miesięcy	1.600	—
	4	Ziemniaki (1.800 q. po 3 K. 40 g.)	6.120	—
	5	Jęczmień (80 q. po 14 K.)	1.120	—
	6	Zyto, kukurudza i proso (40 q. po 14 K.)	560	—
	7	Światło, smarowidło, drożdże i t. p.	400	—
	8	Naprawa maszyn i uzupełnienie przyrządów	600	9.455
	9	Ubezpieczenie budynków, urządzeń i robo- tników	400	—
		<u>Suma rubryki II.</u>	10.800	9.455
III. Rozmaite.				
	10	Utrzymanie budynków i podwórza	200	—
	11	Podatek zarobkowy	200	—
	12	Koszta komisij lustracyjnych, posyłki i wy- jazdy w sprawach gorzelni	100	—
		<u>Suma rubryki III.</u>	500	—
		Suma wydatków	13.660	9.455
		Razem	23.115 K.	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Ze sprzedaży spirytusu (200 hl. po 42 K.)	8.400	—
II.	2	Ze sprzedaży wywarów (2500 Hl po 20 g.)	500	—
III.	3	Bonifikaeya za 200 Hl. spirytusu po 10 K.	2.000	—
IV.	4	Zwroty od zakładów dublańskich za robotę maszynisty	600	—
<u>Suma dochodów</u> .			11.500	—
W porównaniu z wydatkami .			23.115	—
<u>okazuje się niedobór</u> .			11.615	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz kraj. gorzelnii w Dublanach i wstawia wydatki w kwocie 23.115 K. do rubr. X. poz. 277 wydatków, dochody w sumie 11.500 K. do rubr. VII. poz. 42 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na r. 1905.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o folwarku w Dublanach.

Rubryka X. grupa II. poz. 278. wydatków i

Rubr. VII. poz. 40. dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Wydatki zwyczajne preliminowano bez zmiany. Zamierzona melioracya łąk z regulacyą „Młynówki“ tudzież kulturą 138 m. torfów powoduje wstawienie 2 700 K. w poz. 10. jako pierwszej raty z potrzebnych około 10.000 K. Dochody podniesiono w poz. 3 i 4 łącznie o 1.300 K., natomiast odpada poz. 6. dochodu, ponieważ budynek pokarczemny oddany został na cele ochronki.

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
A) WYDATKI FOLWARKU.				
Wydatki na gospodarstwo.				
I.	1	Płace i zasługi	5.000	—
	2	Najem robotnika	9.000	—
	3	Zmiana i dokupno nasienia	600	—
	4	Dokupno nawozów dopełniających:		
		a) na pole 2.100 K.		
		b) na łąki 400 „	2 500	—
	5	Dokupno karmy (owsa, makuchów, kiełków)	8.600	—
	6	Wymiana zużytych koni i uprzęży	1.200	—
	7	Utrzymanie budynków i ogrodzeń	800	3.512
	8	Utrzymanie i naprawa maszyn i narzędzi, oraz kucie koni	1.000	—
	9	Utrzymanie dróg i rowów	200	—
	10	Melioracje łąk:		
		a) Utrzymanie narzędzi melioracyjnych i dokupno materiałów 300 K.		
		b) Wynagrodzenie łąkowego 400 „	700	2.700
	11	Zabezpieczenie od pożaru i gradu	1.500	—
	12	Kuchnia folwarczna	700	—
	13	Koszta kancelaryjne	160	—
	14	Światło i smarowidło	100	—
	15	Kultura lasu i utrzymanie stawów	400	—
	16	Posyłki i jazdy w sprawach folwarku	200	—
		Suma rubryki I.	32.660	6.212
II.	17	Podatki, daniny i opłaty	1.600	—
III.	18	Rozmaite nieprzewidziane	300	—
		Suma działu A)	34.560	6.212
		Razem	40.772 K.	
B) Ekwiwalent, spłata długów i renty.				
IV.	19	Ekwiwalent za VI. dziesięciolecie	1.000	—
	20	Towarzystwu kredytowemu ziemskiemu we Lwowie:		
		a) 53 i 54 rata kapitału z odsetkami od pożyczki 10.000 K. 600 K.		
		b) 41 i 42 rata kapitału z od- setkami od pożyczki 23.200 K. 1.392 „	1.992	—
	21	Renta wieczysta c. k. galic. Towarzystwu gospodarczemu	3.200	—
		Suma działu B)	6 192	—
ZESTA WIENIE.				
		Suma działu A)	40.772	—
		B)	6.192	—
		Suma wszystkich wydatków	46.964	—

Liczba		Poszczególności	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			Korony	
DOCHODY.				
I. Dochody z gospodarstwa.				
	1	Ze sprzedaży ziemiopłodów	19 000	—
	2	Z wynajętych łąk i pastwisk	3.300	—
	3	Ze sprzedaży płodów zwierzęcych :		
		a) Krowiarnia :		
		α) mleko 9.000 K.		
		β) przychówek 4.200 „ 13.200 K.		
		b) Nierogaczna 500 „		
		c) Owce 150 „		
		d) Braki i opasy 4.000 „		
		e) Ryczałt od szkół za straty, wynikające z zastosowania inventarza do potrzeb tychże szkół 2.000 „	19.850	—
	4	Za wynajęte konie	500	—
	5	Z lasu i stawów	800	—
		<u>Suma rubryki I.</u>	43.450	—
II. Z dzierżaw.				
	6	Z połowania	50	—
		<u>Suma rubryki II.</u>	50	—
III. Rozmaite nieprzewidziane				
	7		200	—
		<u>Suma dochodów</u>	43.700	—
		W porównaniu z wydatkami folwarku	40.772	—
		okazuje się nadwyżka dochodów	2.928	—
		a po uwzględnieniu spłaty długów i renty	6 192	—
		okaże się niedobór	3.264	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz folwarku w Dublinach i wstawia wydatki w sumie 46.964 K. do Rubr. X. poz. 278 wydatków, dochody w sumie 43.700 K. do Rubr. VII. poz. 40 dochodów funduszu krajowego

Za przewodniczącego :
K. Badeni.

Sprawozdawca :
Milewski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach.

Rubr. X. grupa II. poz. 279 wydatków i

Rubr. VII, poz. 43 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski).

Zwyczajne wydatki wzrosły o 280 K. w poz. 4., w nadzwyczajnych poz. 6. na urządzenie stołów do prowadzenia doświadczeń wegetacyjnych wazonowych 250 K. i w poz. 8. na zakupno maszyny do pisania 600 K. Wstawiona nowa poz. 14. jako pierwsza rata na budowę domu na pomieszczenie pracowni stacyi oraz potrzebnego dla innych zakładów dublańskich wywołała poważne rozprawy tak co do swej wysokości jak co do terminu podjęcia. W uwzględnieniu niezbędnej potrzeby stworzenia pracowni chemicznej jako pierwszorzędnego środka naukowego uchwaliła Komisya wstawioną przez Wydział krajowy ratę na rok bieżący.

Dochody wzrosły w poz. 2. o 200 K.

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cyi		K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace personalu.				
	1	Kierownik stacyi	1.200	—
	2	3 Asystentów :		
		<i>a</i>) Asystent pierwszy (etatowy), płaca . 2.000 K. dodatek aktywalny 200 „ 2.200 K.		
		<i>b</i>) Asystent drugi (nie- etatowy) płaca . 1.600 K. na mieszkanie . 240 „ „ opał . 78 „ 1.918 „		
		<i>c</i>) Asystent trzeci (nie- etatowy) płaca . 1.200 K. na mieszkanie . 240 „ „ opał . 78 „ 1.518 „	5.636	—
	3	Laborant, płaca . <i>zwyecz.</i> 900 K. <i>nadzwycz.</i> — K. na mieszkanie 200 „ — „ dodatek nadzwycz. do płacy . — „ 360 „	1.100	360
	4	Trzech słuźących, płace po 480 K. 1.440 K. dodatki na mieszkanie po 192 „ 576 „	2.016	—
		Suma rubryki I.	9.952	360
II. Utrzymanie stacyi.				
	5	Koszta utrzymania stacyi	5.500	—
	6	prowadzenia doświadczeń wegeta- cyjnych i wazonowych	1.200	250
	7	prowadzenia doświadczeń polowych na fermach doświadczalnych	5.000	—
	8	Koszta kancelaryjne	800	600
	9	Druki sprawozdań	900	—
	10	Prenumerata pism i zakupno podręczników	500	—
	11	Koszta podróży kierownika i asystentów	1.400	—
	12	Ubezpieczenie od wypadków funkcyonaryu- szów stacyi	400	—
	13	Ubezpieczenie ruchomości stacyi od ognia	300	—
	14	Na budowę domu na pomieszczenie pra- cowni stacyi I rata	—	25.000
		Suma rubryki II.	16 000	25.850
		Suma wydatkow .	25.952	26.210
		Razem	52.162 K.	

Liczba		Poszczególñienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	2.500	—
II.	2	Dochód z analiz	1.800	—
		<u>Suma dochodów .</u>	4.300	—
		W porównaniu z wydatkami .	52.162	—
		<u>Okazuje się niedobór</u>	47.862	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach i wstawia wydatki w sumie 52.162 K do rubr. X. poz. 279 wydatków, dochody w sumie 4.300 K. do rubr. VII poz. 43 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Sprawozdanie

komisji budżetowej

o średniej szkole rolniczej w Czernichowie.

Rubr. X. grupa II. poz. 280 wydatków.

Rubr. VII. poz. 44 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski).

Wydatki zwyczajne wzrosły o 2.117 K., w czem prócz wywołanych zwyczaj dodatkami pięcioletnimi w sumie 845 K. (poz. 1, 3, 10) przeważnie biorą udział poz. 26 g., h., poz. 30. i poz. 40 c. zmniejszona natomiast jest poz. 24. na opał gmachu szkolnego o 200 K. Komisya nie przyjęła podwyżki o 100 K. w poz. 47 b. przyznając na ten rok te 100 K. jako pożyczkę nadzwyczajną, nie uznając jednak potrzeby co rocznej zwykłej dotacyi na oprawę w wysokości 200 K. W nadzwyczajnych wydatkach prócz najpilniejszych robót adaptacyjnych (poz. 26) oraz kosztów odwodnienia parku (poz. 28) i drobnych wydatków (poz. 32, 34, 47), wstawiono w poz. 37. na dom resztę w kwocie 30.000 K. Dochody bez zmiany.

Liczba		oszczędzenie	zwyczajne	nadzwyczajne
rubryki	pozytywy			
			K o r n y	
WYDATKI				
I				
Płace nauczycieli.				
1		Dyrektor, płaca 4.000 K. dodatek aktywalny 640 " dodatek osobisty 800 " dodatek pięcioletni 75 "	5.515	—
2		Kapelan i katecheta, oraz docent jednego z przedmiotów ogólnie kształcących, płaca 2.800 K. dodatek aktywalny 520 " " pięcioletni 400 "	3.720	—
3		8 profesorów, płaca po 2.800 K. 22.400 K. dodatki aktyw. po 520 K. 4.160 " " pięcioletnie 6.142 "	32 702	—
4		Docent weterynaryi	1.600	—
5		" leśnictwa	800	—
6		" sadownictwa i warzywnictwa, oraz chmielarstwa i uprawy wikli	400	—
7		" higieny i nauki o pomocy w nagłych wypadkach	200	—
8		Nauczyciel muzyki i śpiewu	1.000	—
9		Nauczyciel-instruktor do robót praktycznych, płaca 1.600 K. dodatek aktywalny 280 "	1.880	—
10		2 prefektów internatu, zarazem nauczycieli gimnastyki i szermierki: płace po 1.600 K. 3.200 K. dodatek pięcioletni dla jednego 444 " wikt po 720 K. 1.440 " światło po 20 K. 40 "	5.124	—
Suma rubryki I.			52.941	—
II.				
Płace urzędników administracyjnych, etatowych.				
11		Kasyer, zarazem rachmistrz, płaca 2.400 K. dodatek pięcioletni 240 "	2.640	—
12		Pisarz Dyrekcji, a zarazem magazynier, płaca	1.200	—
Suma rubryki II.			3.840	—
Do przeniesienia			56.781	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	56.781	—
III.		Płace funkcyonaryuszów nieetatowych.		
	13	Lekarz zakładowy, płaca 1.000 K. opał 100 „	1.100	—
	14	Ogrodnik zakładowy, płaca 1.000 K. 3 dodatki pięcioletnie po 100 K. 300 „	1.300	—
	15	Pomocnik ogrodnika, płaca 400 K. wikt 576 „	976	—
		Suma rubryki III.	3.376	—
IV.		Koszta utrzymania służby szkolnej.		
	16	Służba wyższa:		
		a) Tercyan szkoły, zarazem woźny: płaca z wiktem 800 K. na ubiór 100 „ 900 K.		
		b) Woźny dyrekeji, zarazem ob- sługujący infirmerję i kaplicę zakładową: płaca z wiktem 500 K. na ubiór 100 „ 600 „		
		c) Portyer bramy głównej: płaca z wiktem 600 K. na ubiór 100 „ 700 „		
		d) Portyer drugiej bramy zakła- dowej: płaca 350 K. na ubiór 100 „ 450 „		
		e) Lampiarz, zarazem służyący przy kasie i pokoju gościnnym: płaca z wiktem i ubranie 550 „	3 200	—
	17	Służba niższa:		
		a) Służący przy laboratorium chemii: płaca z wiktem 372 K.		
		b) 3 chłopców przy muzeach, zbiorach i salach wykładowych: płace z wiktem po 372 K. 1.116 „		
		c) stróż domowy, płaca z wiktem 372 „		
		d) Stróż, zarazem ogrodniczek przy parku, płaca z wiktem 372 „	2.232	—
	18	(Gratyfikacya służbie (do rozporządzalności dyrekeji)	250	—
		Suma rubryki IV.	5.682	—
		Do przeniesienia	65.839	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	65.839	—
V.		Emerytury i zaopatrzenia.		
	19	Bastgen Roman, b dyrektor, emerytura	2.496	—
	20	Dr. Prażmowski Adam, b. profesor, emeryt.	1.290	—
	21	Piotrowska Antonina, wdowa po b. profesorze, pensya wdowia	1.200	—
	22	Ancuta Władysław, b. instruktor, emerytura	1.670	—
		<u>Suma rubryki V.</u>	<u>6.656</u>	<u>—</u>
VI.		Koszta administracyjne.		
	23	Zarząd :		
		a) pomoc kancelaryjna dla Kuratoryi szkoły	400 K.	
		b) potrzeby kancelar. szkoły.	300 "	
		c) druki i inseraty	200 "	
		d) portorya i przesyłki	300 "	
		e) koszta podróży w intere- sach zakładu i przywóz środków naukowych	900 "	
		f) koszta przyjazdu docenta weterynaryi	300 "	
		g) utrzymanie koni admi- nistracyjnych	600 "	
		h) zaprzysiężony strażnik obszaru dworskiego	300 "	3.300
	24	Opał w gmachu szkolnym i internacie	3.000	—
	25	Oświetlenie "	2.000	—
	26	Utrzymanie budynków i ogrodzeń "	3.000	2.860
	27	Wywóz nieczystości, popiołów, mycie po- dłóg i okien i t. p.	800	—
	28	Koszta urzędzenia parku	—	2.730
	29	Zabezpieczenie budynków i zbiorów	800	—
	30	Najem pomieszczeń dla funkcyonaryuszów szkoły	2.188	—
	31	Płaca kominiarza	360	—
	32	Sprzęty i ruchomości	400	200
	33	Koszta lustracyi zakładu	400	—
	34	Koszta nabożeństwa	240	60
	35	Na aptekę	400	—
	36	Utrzymanie dziedzińców i parku	600	—
	37	Budowa domów mieszkalnych	—	30.000
		<u>Suma rubryki VI.</u>	<u>17.488</u>	<u>35.850</u>
VII.		Utrzymanie uczniów.		
	38	Żywność (60 uczniów po 540 K.)	32.400	—
	39	Pranie za ryczałtowem wynagrodzeniem	1.492	—
			<u>33.892</u>	<u>—</u>
		Do przeniesienia	89.983	35. 50

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	89.983	35.850
VII.	40	Służba internatu:	33.892	—
		a) 4 chłopców do obsługi uczniów: płaca z wiktem po 372 K., 1.488 K.		
		b) palacz do obsługi kaloryferów i łazienki, płaca z wik- tem . 800 K. mieszkanie, opał i świa- tło . 240 „ 1.040 „		
		c) pomocnik palacza i stróż nocny w internacie . — „ 372 „	2.900	—
	41	Sprzęty:		
		a) do sal sypialnych 200 K.		
		b) „ infirmeryi 60 „		
		c) „ sali rekreacyjnej i gim- nastycznej 100 „	360	—
	42	Odzież dla 60 uczniów po 120 K.	7.200	—
	43	Pościel	200	—
		Suma rubryki VII.	44.552	—
VIII.		Potrzeby naukowe.		
	44	Eksperymenta przy wykładach:		
		a) dla profesora administracyi 50 K.		
		b) „ „ rolnictwa 60 „		
		c) „ „ hodowli 50 „		
		d) „ „ zootomii 40 „		
		e) „ „ weterynaryi 50 „		
		f) „ „ botaniki 60 „		
		g) „ „ fizyki 40 „		
		h) „ „ miernictwa 50 „		
		i) „ „ chemii ogólnej 100 „		
		j) „ „ mleczarstwa 100 „		
		k) „ „ rybactwa 50 „		
		l) narzędzia ręczne do praktyki gospodarskiej 100 „	750	—
	45	Zbiory i muzea:		
		a) zbiór rolniczy 200 K.,		
		b) „ hodowlany 200 „		
		c) „ fizyczny 200 „		
		d) „ geograficzny 50 „		
		e) „ botaniczny 100 „		
		f) „ zoologiczny 100 „		
		g) „ zootomiczny 100 „		
		h) „ mechaniczny 100 „		
		i) „ mineralogiczny 40 „		
		j) „ technologiczny 160 „		
		k) „ okazów leśnych 60 „		
		Do przeniesienia 1.310 K.	750	—
			134.535	35.850

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cyi		K o r o n y	
VIII.	45		Z przeniesienia 1,310 K.	134.535 750
		l) zbiór okazów weterynaryjn. 60 "		
		m) " narzędzi rolnicz. 200 "		
		n) " modeli do budownictwa 50 "		
		o) " przyrządów mierniczych 100 "		
		p) " mleczarski 100 "		
		r) " ogrodniczy 100 "		
		s) " melioracyjny 50 "		
		t) " rybacki 50 "		
		u) Stacja meteorologiczna 60 "	2.080	—
	46	Laboratorya :		
		a) chemii ogóln. i gabinet 600 K.		
		b) chemii rolniczej 400 "		
		c) " technologicznej 200 "		
		d) zootomiczne 200 "		
		e) roślinno - fizyologiczne 200 "		
		f) rolnicze 200 "	1.800	—
	47	Biblioteka :		
		a) przykupno dzieł 800 K. — K.		
		b) oprawa książek 100 " 100 "		
		c) czasopisma nau- kowe i polityczne 400 " — "	1.300	100
	48	Utrzymanie i uzupełnienie ogrodu pomolo- gicznego i warzywnego	1.000	—
	49	Ogród botaniczny	200	—
	50	Utrzymanie pola doświadczalnego	400	—
	51	Wycieczki naukowe uczniów z profesorami	600	—
		<u>Suma rubryki VIII.</u>	8.130	100
IX.	52	Rozmaite nieprzewidziane	350	—
		Suma wydatków	143.015	35.950
		Razem	178.965 K.	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycji		K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	14.000	—
II.	Opłaty od uczniów.			
	2	Opłaty na utrzymanie 60 uczniów po 700 K.	42.000	—
	3	Czesne szkolne od 60 uczniów po 100 K. . 6.000 K. po strąceniu czesnego od 15 uczniów, uwolnionych od opłaty przez Wydział kraj. <u>1.500 „</u> .	4.500	—
		Suma rubryki II. .	46.500	—
III.	4	Ze sprzedaży płodów z ogrodów .	400	—
IV.	5	Zwrot z funduszu folwarku za admn.	400	—
V.	6	Rozmaite nieprzewidziane .	200	—
		<u>Suma dochodów .</u>	61.500	—
		W porównaniu z wydatkami	178.965	—
		<u>okazuje się niedobór</u>	117.465	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz średniej szkoły rolniczej w Czernichowie i wstawia wydatki w sumie 178.965 K. do rubr. X. poz. 280 wydatków, dochody w sumie 61.500 K. do rubr. VII. poz. 44 dochodów funduszu krajowego.

Za Przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Sprawozdanie

komisji budżetowej

o folwarku w Czernichowie.

Rubryka X. grupa II. poz. 281. wydatków
i rubr. VII poz. 45. dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski.)

Wzrost zwyczajnych wydatków wynosi 570 K. (poz. 10, 14, 19) natomiast od-
pada poz. 17a. Nadzwyczajne poz. 2, 6, 7 czynią razem 900 K. Dochody wzrosły
o 1.600 K. (poz. 1, 2, 6, i 8). W komisji wyrażono życzenie, aby podobnie jak przy
folwarku Dublańskim przeprowadzić podział na wydatki spowodowane niszczeniem
ekwiwalentu i oprocentowaniem długów celem jaśniejszego poglądu na finansowe re-
zultaty gospodarstwa.

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzwy- czajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Wydatki na gospodarstwo.				
	1	Płace i zasługi:		
		a) Nauczyciel-instruktor za administracyę folwarku 400 K.		
		b) służba folwarczna (zasługa i ordynarya) 2.800 „	3.200	—
	2	Najem robotnika:		
		a) do gospodarstwa folwar- cznego 1.600 K.		
		b) do chmielarni:		
		α) zawiadowca chmielarni 100 „		
		β) roboty przy chmielarni 300 „	2.000	200
	3	Dokupno i zmiana nasienia	600	—
	4	" nawozów dopełniających	400	—
	5	" słomy i karmy	1.800	—
	6	Inwentarz użytkowy (naprawa uprzęży)	400	300
	7	Utrzymanie budynków folwarcznych	250	400
	8	Naprawa narzędzi i sprzętów, oraz kucie koni	250	—
	9	Utrzymanie rowów	200	—
	10	Zabezpieczenie od pożarów i gradobicia	120	—
	11	Potrzeby kancelaryjne, światło, opał i sma- rowidło	120	—
	12	Gratyfikacye służbie (do rozporządzalności dyrekcyi)	60	—
		<u>Suma rubryki I.</u>	9.400	900
II. Las i plantacye wikla.				
	13	Służba, roboty i zalesienie	1.700	—
	14	Utrzymanie wikli i uzupełnienie plantacyi	1.000	—
	15	Wynagrodzenie ogrodnika	500	—
		<u>Suma rubryki II.</u>	3.200	—
III.	16	Utrzymanie brzegów Wisły	400	—
IV.	17	Podatki i daniny	1.660	—
V.	18	Splata kapitałów i odsetek dłużnych: Bankowi krajowemu we Lwowie XVIII. i XIX. rata, wraz z 4% odsetkami od pożyczki 13.000 koron	608	—
VI.	19	Utrzymanie zaprzysiężonego strażnika obszaru dworskiego	300	—
VII.	20	Rozmaite nieprzewidziane	400	—
		<u>Suma wydatków</u>	15.968	900
		Razem	16.868	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			Korony	
DOCHODY.				
I. Z gospodarstwa.				
	1	Ze sprzedaży płodów rolnych i chmielarni	2.400	—
	2	Ze sprzedaży płodów zwierzęcych: (kro- wiarnia)	2.500	—
	3	Z wynajętych ról i pastwisk	1.200	—
	4	Za wynajęte konie	600	—
	5	Za nawóz stajenny do ogrodów	100	—
	6	Zwrot z funduszu szkoły za utrzymanie koni	600	—
		<u>Suma rubryki I.</u>	7.400	—
II. Z lasu i wikła.				
	7	Ze sprzedaży drzewa opałowego i budul- cowego	2.800	—
	8	Z wikła i trawy wśród wikła	3.500	—
		<u>Suma rubryki II.</u>	6.300	—
III.	9	Z pieca wapiennego	600	—
IV. Inne dochody.				
	10	Olborne za łamanie kamienia	100	—
	11	Z dzierżawy placu targowego, zwanego „Rynek“	40	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	140	—
V.	12	Różne nieprzewidziane	100	—
		<u>Suma dochodów</u>	14.540	—
		W porównaniu z wydatkami	16.868	—
		<u>okazuje się niedobór</u>	2.328	—

Komisya budżetowa wnosi

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz folwarku w Czernichowie i wstawia wydatki w sumie 16.868 K. do rubr. X. poz. 281 wydatków, dochody w sumie 14.540 K. do rubr. VII. poz. 45 dochodów funduszu krajowego.

Za Przewodniczącego:

K. Badeni

Sprawozdawca:

Milewski

Budżet krajowy na rok 1905

Sprawozdanie

Komisji budżetowej

o krajowej niższej szkole rolniczej w Horodence.

Rubr. X., grupa II. poz. 282 wydatków.

Rubr. VII. poz. 46 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski.)

Wydatki zwyczajne wzrosły o 967 K. i to w poz. 1. dotatek pięcioletni o 267, w poz. 9 o 100 K. a przybyła poz. 11. a i 11. c. Nadzwyczajne wydatki w łącznej sumie 1.500 K. są uzasadnione w preliarzu.

Dochody bez zmiany.

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozytywi		K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
1		Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik: płaca 3.000 K. dodatek aktywalny 300 " " dodatek pięcioletni 267 " "	3.567	—
2		Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych płaca 2.400 K. dodatek aktywalny 240 " "	2.640	—
3		Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów płaca	1.200	—
4		Nauczyciel do nauk elementarnych: płaca 1.400 K. dodatek aktywalny 140 " " dodatek pięcioletni 160 " "	1.700	—
5		Katecheta obrz. łac. i gr. kat.	600	—
<u>Suma rubryki I.</u>			9.707	—
II. Koszta administracyjne.				
6		Zarząd: a) pomoc kancelaryjna 240 K. b) koszta kancelaryjne 200 " " c) sługa szkolny i stróż nocny 600 " "	1.040	—
7		Opał	1.400	—
8		Oświetlenie	300	—
9		Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpie- czenie, kominiarz)	00	1.000
10		Sprzęty i ruchomości	300	200
11a		Dowóz wody do zakładu	400	—
11b		Utrzymanie koni do posług administra- cyjnych	800	—
11c		Utrzymanie trzech sztuk bydła i chlewni	200	—
12		Ekwiwalent i podatek od gruntu szkolnego	10	—
<u>Suma rubryki II.</u>			5.340	1.200
III. Utrzymanie uczniów.				
13		Stołowanie } dla 40 uczniów	12.000	—
14		Odzież, pościel i pranie } po 300 K.		
15		Lekarz i apteka	300	—
16		Uczeń praktykant	300	—
<u>Suma rubryki III.</u>			12.600	—
Do przeniesienia			27.647	1.200

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzwyc- zajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	27.647	1.200
IV.		Potrzeby naukowe.		
	17	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty i t. p.)	240	—
	18	Środki naukowe:		
		a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demon- stracyi i ćwiczeń		
		praktycznych	300 K.	300 K.
		b) biblioteka i czytelnia	160 „	— „
		c) ogród szkolny (na- siona, okazy roślin, nawozy i t. p.)	200 „	— „
	19	Ogróki doświadczalne do uprawy tytoniu	40	—
	20	Wycieczki naukowe z uczniami	100	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	1.040	300
V.		Kursy specjalne.		
	21	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
	22	— młeczarstwa	100	—
	23	— uprawy tytoniu	120	—
		<u>Suma rubryki V.</u>	320	—
VI.	24	Różne nieprzewidziane	100	—
		<u>Suma wydatków</u>	29.107	1.00
		Razem	30.607 K.	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		Korony	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
II.	2	Opłaty na utrzymanie uczniów:		
		a) Rada powiatowa horodeńska, 3 stypendya po 200 K. i 1 stypendyum 300 K.	900 K.	
		b) Gmina miasta Horodenki, 1 stypendyum	200 „	—
			1.100	
III.	3	Dochód z ogrodu (pola) szkolnego i z ogródka doświadczalnego tytoniowego	300	—
		Suma dochodów	7.400	—
		W porównaniu z wydatkami	30.607	—
		<u>okazuje się niedobór</u>	23.207	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raży uchwalić

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Horodence i wstawia wydatki w kwocie 30.607 K. do rubr. X. poz. 282 wydatków, dochody w kwocie 7.400 K. do rubr. VII. poz. 46 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Sprawozdanie

komisji budżetowej

o krajowej niższej szkole rolniczej w Jagielnicy

Rubr. X. grupa II. poz. 283 wydatków.

Rubr. VII. poz. 47 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski.)

Wydatki zwyczajne wzrosły o 2.709 K. głównie, skutkiem nowego kontraktu dzierżawnego (poz. 11. o 30 K., poz. 22b. o 1.400 K.); wzrost wydatków na gospodarstwa poz. 22a o 900 K. jest zrównoważony wzrostem poz. 4 dochodów. W nadzwyczajnych odpadła w poz. 4 remuneracja, a wstawiono 1.761 K. na najpilniejsze adaptacje.

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozytywi		czajne	czajne
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik: płaca 3.000 K. dodatek aktywalny 300 „ dodatki pięcioletnie 1.400 „ dodatek osobisty 400 „	5.100	—
	2	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca 2.400 K. dodatek aktywalny 240 „ dodatki pięcioletnie 1.379 „	4.019	—
	3	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca	1.200	—
	4	Nauczyciel do nauk elementarnych: płaca 1.400 K. dodatek aktywalny 140 „	1.540	—
		Katecheta obrz. łac. i gr. kat.	500	—
	5	<u>Suma rubryki I</u>	12.359	—
Koszta administracyi.				
	6	Zarząd: a) pomoc kancelaryjna 240 K. b) koszta kancelaryjne, inzeraty, druki i portorya 200 „ c) sługa szkolny i stróż nocny 600 „	1.040	—
		Opał	1.200	—
		Oświetlenie	200	—
	7	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpie-		
	8	czenie, kominiarz)	700	1.761
	9	Sprzęty i ruchomości	400	—
		Ekwiwalent i podatki	50	—
	10			
	11	<u>Suma rubryki II.</u>	3.590	1.761
Utrzymanie uczniów.				
	12	Stołowanie, } dla 40 uczniów po 300 K. Odzież, pościel } i pranie	12.000	—
	13	Lekarz i apteka	400	—
	14	Uczeń praktykant	300	—
	15			
		<u>Suma rubryki III.</u>	12.700	—
		<u>Do przeniesienia</u>	28.649	1.761

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzwy- czajne
rubryki	pozycyi			
			Korony	
		Z przeniesienia .	28.649	1.761
IV.		Potrzeby naukowe.		
	16	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (papier, zeszyty, książki i t. p.) .	200	—
	17	Środki naukowe:		
		a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demon- stracyi i ćwiczeń praktycz- nych 300 K.		
		b) biblioteka i czytelnia 200 „		
		c) ogród szkolny 60 „	560	—
	18	Ogródki doświadczalne do uprawy ty- toniu	40	—
	19	Wycieczki z uczniami	160	—
		<u>Suma rubryki IV. .</u>	900	—
V.		Kursy specjalne.		
	20	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
	21	„ „ uprawy i suszenia tytoniu	200	—
		<u>Suma rubryki V. .</u>	300	—
VI.	22	Gospodarstwo :		
		a) Wydatki na gospodarstwo . 5.000 K.		
		b) Czynniz dzierżawny za grun- ta odstapione szkole przez skarb jagielnicki 1.500 „	6.500	—
VII.	23	Rozmaite nieprzewidziane	100	—
		<u>Suma wydatków . .</u>	36.449	1.761
		<u>Razem</u>	38.210	

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
ru bryki	pozycyi			
			Korony	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	6.000	—
II.	2	Opłaty na utrzymanie uczniów .	—	—
III.	3	Zarobek 40 uczniów po 24 K. .	960	—
IV.	4	Dochody z gospodarstwa szkolnego .	7.600	—
—	—	Rozmaite nieprzewidziane .	—	—
<u>Suma dochodów</u> .			14.560	—
W porównaniu z wydatkami .			38.210	—
<u>okazuje się niedobór</u> .			23.650	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy i wstawia wydatki w sumie 38.210 K. do rubr. X poz. 283 wydatków a dochody w kwocie 14.560 K. do rubr. VII poz. 47 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:
K. Budeni.

Sprawozdawca:
Milewski.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o krajowej niższej szkole rolniczej w Kobiernicach.

Rubr. X. grupa II. poz. 284 wydatków.

Rubryka VII. pozycja 48 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski.)

Wydatki zwyczajne wzrosły o 792 K. i to poz. 1. o 300 K., poz. 10 o 100 K., poz. 23. o 392 K. Skutkiem przedłużenia kontraktu dzierżawy okazały się koniecznymi naprawy budynków (poz. 10. K. 6.000.) Dalej wstawiono wydatki nadzwyczajne w poz. 11. K. 400 i 18 b K. 80. Dochody bez zmiany.

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozyty			
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
1		Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik: płaca 3.000 K. dodatek aktywalny 300 „ dodatek pięcioletni 400 „	3.700	—
2		Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca 2.400 K. dodatek aktywalny 240 „	2.640	—
3		Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca	1.200	—
4		Nauczyciel do nauk elementarnych: płaca 1.400 K. dodatek aktywalny 140 „ „ pięcioletni 160 „	1.700	
5		Katecheta obrz. łac., płaca 500 K. wydatki z powodu nabożeństwa 200 „	700	—
<u>Suma rubryki I.</u>			9.940	—
II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.				
6		Ziemiański Zygmunt, były nauczyciel, emerytura	504	—
III. Koszta administracyi.				
7		Zarząd : a) pomoc kancelaryjna 240 K. b) koszta kancelaryjne, inse-raty, druki i portorya 200 „ c) służa szkolny i stróż nocny 600 „	1.040	—
8		Opał	1.200	—
9		Oświetlenie	300	—
10		Utrzymanie budynków	800	6.000
11		Sprzęty i ruchomości	300	400
12		Utrzymanie koni do psług administra-cyjnych	800	—
<u>Suma rubryki III.</u>			4.440	6.400
Do przeniesienia			14.884	6.400

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cyi			
		K o r n y		
		Z przeniesienia	14.884	6.400
IV		Utrzymanie uczniów.		
	13	Stołowanie } dla 40 uczniów		
	14	Odzież, pościel i pranie } po 300 K.	12.000	—
	15	Lekarz i apteka	300	—
	16	Uczeń praktykant	300	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	<u>12.600</u>	<u>—</u>
V		Potrzeby naukowe.		
	17	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty, itp.)	240	—
	18	Środki naukowe: zwyczaj. nadzw.		
		a) modele, maszyny, i inne przyrządy do demonstra- cyi i ćwiczeń prakty- cznych 300 K. — K.		
		b) biblioteka i czytelnia 200 „ 80 „		
		c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy itp.) 100 „ — „	600	80
	19	Wycieczki z uczniami	100	—
		<u>Suma rubryki V.</u>	<u>940</u>	<u>80</u>
VI		Kursy specjalne		
	20	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
	21	„ młeczarstwa	100	—
	22	„ stelmachstwa	200	—
		<u>Suma rubryki VI.</u>	<u>400</u>	
VII	23	Gospodarstwo:		
		a) Wydatki na gospodarstwo 5.200 K.		
		b) Czynnosc dzierżawny:		
		α) za folwark z in- wentarzem 2.000 K		
		β) za wynajęte mie- szkanie dla słu- żby 120 „ 2.120 „	7.320	—
VIII	24	Rozmaite nieprzewidziane	100	—
		<u>Suma wydatków</u>	<u>36.244</u>	<u>6.480</u>
		<u>Razem</u>	<u>42.724 K.</u>	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycji			
			K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	6.000	—
II.	2	Opłaty na utrzymanie uczniów:		
		a) Rada powiatowa bialska 900 K.		
		b) „ „ chrzanowska 300 „	1.200	—
III.	3	Zarobek 40 uczniów po 24 K.	960	—
IV.	4	Dochód z pola i ogrodu szkolnego .	120	—
V.	5	Dochody z gospodarstwa:		
		Dochód z folwarku	6.600	—
		<u>Suma dochodów</u> .	14.880	—
		W porównaniu z wydatkami .	42.724	—
		<u>Okazuje się niedobór</u> .	27.844	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach i wstawia wydatki w sumie 42.724 K. do rubr. X poz. 284 wydatków, a dochody w sumie 14.880 K. do rubr. VII poz. 48 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:
K. Budeni.

Sprawozdawca:
Milewski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Sprawozdanie

komisji budżetowej

o krajowej niższej szkole rolniczej w Bereźnicy.

Rubr. X. grupa II. poz. 285 wydatków

i Rubr. VII. poz. 49 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski).

Wydatki zwyczajne wzrosły o 5840 K. a mianowicie skutkiem utrzymywania 5 uczni więcej, w poz. 14 o 1500 K. skutkiem donaję ia 40 morgów pola, w poz. 24 wydatki na gospodarstwo o 4000 K. Drobne zmiany są w poz. 2, 5, 10, 20, a zniżki w poz. 6 i 13. Nadzwyczajne wydatki w łącznej sumie 1460 K. są uzasadnione w prz dłożeniu Wydziału kraj. Dochody preliniuje się wyższe o 4620 K. i to w poz. 2 o 1200 K., w poz. 3a dochód z gospodarstwa wyżej o 4.500 K.

Liczba		Poszczególności	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik: płaca 3.000 K. dodatek aktywalny 300 " " dodatek pięcioletni 400 " "	3.700	—
	2	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca 2.400 K. dodatek aktywalny 240 " " dodatek pięcioletni 200 " "	2.840	—
	3	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca	1.200	—
	4	Nauczyciel do nauk elementarnych: płaca 1.400 K. dodatek aktywalny 140 " " dodatek pięcioletni 160 " "	1 700	—
	5	Katecheta obrz łać. i gr. kat. płaca 960 K. ^{zwyczaj.} — K. ^{nadzwyczaj.} wydatki z powodu nabożeństwa 300 " 200 "	1.260	200
		Suma rubryki I.	10.700	200
II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.				
	6	Cisła Eleonora, wdowa po nauczycielu, pensya wdowia 1.200 K. dodatek na wychowanie 4 ga dzieci 360 " "	1.560	—
III. Koszta administracyjne.				
	7	Zarząd: a) pomoc kancelaryjna 240 K. b) koszta kancelaryjne 200 " " c) sługa szkolny i stróż nocny 600 " "	1.040	—
	8	Opał	1.200	—
	9	Oświetlenie	300	—
	10	Utrzymanie budynków	1.000	300
	11	Sprzęty i ruchomości	300	360
	12	Utrzymanie koni do posług administra- cyjnych	800	600
	13	Podatek	50	—
		Suma rubryki III.	4.690	1.260
		Do przeniesienia	16 950	1.460

Liczba		Poszczególności	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	16.950	1.460
IV.		Utrzymanie uczniów.		
	14	Stołowanie } dla 45 uczniów po		
	15	Odzież, pościel i pranie } 300 K.	13.500	—
	16	Lekarz i apteka	300	—
	17	Uczeń praktykant	300	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	14.100	—
V.		Potrzeby naukowe.		
	18	Przybory do nauki i pisanja dla uczniów (książki, papiery, zeszyty i t. p.)	240	—
	19	Środki naukowe :		
		a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi 300 K.		
		b) biblioteka i czytelnia 250 "		
		c) ogród szkolny 100 "	650	—
	20	Wycieczki z uczniami	100	—
		<u>Suma rubryki V.</u>	990	—
VI.		Kursy specjalne.		
	21	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
	22	" mleczarstwa	100	—
	23	" stelmactwa i koszykarstwa	200	—
		<u>Suma rubryki VI.</u>	400	—
VII.	24	Gospodarstwo :		
		Wydatki na gospodarstwo	10.000	—
VIII.	25	Rozmaite nieprzewidziane	100	—
		<u>Suma wydatków</u>	42.540	1.460
		<u>Razem</u>	44.000 K.	

Liczba		Poszczególńienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	6.000	—
II.	2	Zarobek 45 uczniów po 24 K.	1.080	—
III.	3	Dochód z gospodarstwa :		
		a) Dochód z gospodarstwa szkolnego 11.000 K.		
		b) „ z ogrodu 100 „	11.100	—
		Rozmaite nieprzewidziane	—	—
		<u>Suma dochodów</u> .	18.180	—
		W porównaniu z wydatkami	44.000	—
		<u>okazuje się niedobór</u> .	25 820	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Bereźnicy i wstawia wydatki w sumie 44.000 K. do rubr. X. poz. 285 wydatków, dochody w sumie 18.180 K. do rubr. VII. poz. 49 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na r. 1905.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej

o krajowej niższej szkole rolniczej w Suchodole.

Rub. X. grupa II. poz. 286. wydatków.

Rubr. VII. poz. 50. dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski.)

Wydatki zwyczajne wzrosły o 1700 K. (poz. 1 o 200 K, 2 o 200 K, 6 o 100 K, 11 o 200 K, 12 o 100 K, 14 skutkiem przyjęcia 3 uczniów więcej o 900 K.) Dochody wzrosły o 622 K. (poz. 20300 K., poz. 3 o 72 K. 4 o 250 K.)

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
WYDATKI.				
Płace nauczycieli.				
I.	1	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik: płaca 3.000 K. dodatek aktywalny 300 „ dodatek do płacy 400 „ dodatek pięcioletni 200 „	3.900	—
	2	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca 2.400 K. dodatek aktywalny 240 „ dodatek pięcioletni 200 „	2.840	—
	3	Drugi nauczyciel pomocniczy do nauk fa- chowych : płaca 1.600 „ dodatek aktywalny 160 K.	1.760	—
	4	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca	1.200	—
	5	Nauczyciel do nauk elementarnych: płaca 1.400 K. dodatek aktywalny 140 „ dodatek pięcioletni 160 „	1.700	—
	6	Katecheta obrz. łac. i gr. kat.	900	—
		Suma rubryki I.	12.300	—
II.	7	Pensye i zaopatrzenia. Górska Paulina, zaopatrzenie	800	—
III.	8	Koszta administracyi. Zarząd : a) pomoc kancelaryjna 240 K. b) koszta kancelaryjne 200 „ c) sługa szkolny i stróż nocny 600 „	1.040	—
	9	Opał	1.200	—
	10	Oświetlenie	350	—
	11	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpie- pieczenie, kominiarz)	1.000	—
	12	Sprzęty i ruchomości	400	—
	13	Utrzymanie koni do posług administracyj- nych	800	—
		Suma rubryki III.	4.790	—
IV.	14	Utrzymanie uczniów. Stołowanie dla 48 uczniów po		
	15	Odzież, pościel i pranie) 300 K.	14.400	—
	16	Lekarz i apteka	400	—
	17	Uczeń praktykant	300	—
		Suma rubryki IV.	15.100	—
		Do przeniesienia	32.990	—

Liczba		Poszczególne	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
		Z przeniesienia . . .	32.990	—
V.		Potrzeby naukowe		
	18	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty itp.) . . .	240	—
	19	Środki naukowe:		
		a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych . . . 300 K.		
		b) biblioteka i czytelnia . . . 200 "		
		c) ogród szkolny (nasiona, oka- zy roślin, nawozy i t. p.) . . . 200 "	700	—
	20	Wycieczki naukowe z uczniami . . .	100	—
		<u>Suma rubryki V. . .</u>	1.040	—
VI		Kursy specjalne.		
	21	Kurs mleczarstwa . . .	100	—
	22	" ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej . . .	100	—
	23	" wyprawy lnu i konopi . . .	100	—
	24	" stelmachstwa i koszykarstwa . . .	150	—
		<u>Suma rubryki VI. . .</u>	450	—
VII.	25	Gospodarstwo :		
		a) Wydatki na gospo- <i>zwyczaj.</i> <i>nadzwyczaj.</i> darstwo . . . 4.800 K. — K.		
		b) Czynsz dzierżawny za grunta dzierża- wione od gminy 1.000 , 462 "	5.800	462
VIII.	26	Różne nieprzewidziane . . .	100	—
		<u>Suma wydatków . . .</u>	40.380	462
		<u>Razem . . .</u>	40.842 K.	

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
DOCHODY.				
Subwencye.				
I.	1	Z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
II.	2	Oplaty na utrzymanie uczniów	300	—
III.	3	Zarobek 45 uczniów po 24 K.	1.152	—
IV.	4	Dochód z gospodarstwa szkolnego	6.750	—
<u>Suma dochodów</u>			14.202	—
W porównaniu z wydatkami			40.842	—
<u>Okazuje się niedobór</u>			26.640	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Suchodole i wstawia wydatki w sumie 40842 K, do rubr. X. poz. 286 wydatków, dochody w sumie 14202 K. do rubr. VII. poz. 50 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1905

Sprawozdanie

komisji budżetowej

o kraj. szkole mleczarskiej w Rzeszowie.

Rubr. X grupa II. poz. 288 wydatków.

Rubr. VII. poz. 54 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski.)

Wydatki zwyczajne wzrosły o 430 K, nadzwyczajne wstawiono w poz. 8 300 K. W dochodach przybywa poz. 2 zysk z mleczarni 1000. K. Natomiast poz. 1 subwencya z c. k. Skarbu Państwa została niżoną o 1000 K, skutkiem czego komisya uchwaliła poniżej umieszczoną rezolucyę.

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			Korony	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:		
		płaca 3.000 K.		
		dodatek aktywalny <u>300 »</u>	3.300	—
	2	Serkarz, płaca	1.800	—
	3	Instruktor-mleczarz do robót ręcznych, za- razem dozorca uczniów, płaca	1.200	—
	4	Nauczyciel do nauk elementarnych, wy- nagrodzenie	480	—
	5	Docent do nauki o kotłach parowych	150	—
	6	Katecheta	200	—
		<u>Suma rubryki I.</u>	7.130	—
II. Koszta administracyjne.				
	7	Zarząd:		
		a) Koszta kancelaryjne. 200 K.		
		b) sługa szkolny i stróż nocny <u>600 K.</u>	800	—
	8	Utrzymanie budynków, ogrodu i podwórza, ubezpieczenie robotników i kominiarz	700	300
	9	Sprzęty i ruchomości	250	—
	10	Opał	700	—
	11	Oświetlenie	200	—
		<u>Suma rubryki II.</u>	2.650	300
III. Utrzymanie uczniów.				
	12	Stołowanie 12 uczniów po 360 K.	4.320	—
	13	Pościel i pranie	200	—
	14	Lekarz i apteka	100	—
		<u>Suma rubryki III.</u>	4.620	—
		Do przeniesienia	14.400	300

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	14.400	300
IV.		Potrzeby naukowe.		
	14	Potrzeby do nauki i pisania dla uczniów	100	—
	15	Środki naukowe:		
		a) modele i maszyny do de- monstracyi 200 K.		
		b) chemikalia i środki naukowe 300 "		
		c) biblioteka i czytelnia 150 "	650	—
	16	Na wycieczki z uczniami	80	—
		Suma rubryki IV. . .	830	—
		Suma wydatków . . .	15.230	300
		Razem . . .	15.530 K.	
		DOCHODY.		
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	5.000	—
II.	2	Czysty zysk z mleczarni szkolnej	1.000	—
		Suma dochodów . . .	6.000	—
		W porównaniu z wydatkami	15.530	—
		Okazuje się niedobór	9.530	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

- 1) powyższy prelimarz krajowej szkoły mleczarskiej w Rzeszowie i wstawia wydatki w sumie 15.530 K. do rubr. X. poz. 288 wydatków, dochody w sumie 6.000 K. do rubr. VII. poz. 54 dochodów funduszu krajowego.
- 2) wzywa się c. k. Rząd, aby subwencję dla krajowej szkoły mleczarskiej w Rzeszowie przyznał w wysokości 6000 K. rocznie.

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Sprawozdanie

komisji budżetowej

o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie.

Rubr. X. grupa II. poz. 292 wydatków

i Rubr. VII. poz. 51 dochodów

Sprawozdawca poseł Milewski.

Wydatki zwyczajne wzrosły o 690 K. i to w poz. 1 i 2 przez dodatki pięcioletnie oraz w poz. 6b o 50 K. — Skutkiem powiększenia ogrodu potrzebne będą znaczniejsze inwestycje; na ten rok wstawiono na ten cel w poz. 22 tylko I. ratę 4300 K. Dochody wzrosły w poz. 4 o 200 K. i w poz. 5 o 200 K. razem o 400 K.

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
1		Nauczyciel fachowy i kierownik: płaca 3.000 K. dodatek aktywalny 300 „ dodatki pięcioletnie 1.377 „	4.677	—
2		Nauczyciel fachowy pomocni- czy: płaca 2.400 K. dodatek aktywalny 240 „ dodatek pięcioletni 363 „ ryczałt na mieszkanie 400 „	3.403	—
3		Nauczyciel pomocniczy do mier- nictwa i rysunków, płaca	480	—
4		Nauczyciel do nauk elementar- nych: płaca 1.400 K. dodatek aktywalny 140 „ „ pięcioletni 320 „ ryczałt na mieszkanie 360 „	2.220	—
5		Ochmistrz i instruktor, płaca 1.200 K. dodatek na mieszkanie 240 „	1.440	—
6		Kapelan i katecheta: płaca 300 K. wydatki z powodu nabo- żeństwa 100 „	400	—
		Suma rubryki I.	12.620	—
II. Koszta administracyjne.				
7		Zarząd: a) pomoc kancelaryjna 240 K. b) koszta kancelaryjne, inse- raty, druki i portorya 250 „ c) służa szkolny i stróż no- cny 720 „	1.210	—
8		Opał ubikacyj szkolnych	900	—
9		Oświetlenie	300	—
10		Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpie- czenie, kominiarz)	400	—
11		Sprzęty i ruchomości	200	—
		Suma rubryki II.	3.010	—
		Do przeniesienia	15.630	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	15.680	—
III.		Utrzymanie uczniów.		
	12	Stołowanie dla 25 uczniów		
	13	Odzież, pościel i pranie po 330 K.	8.250	—
	14	Lekarz i apteka	240	—
	15	Uczeń praktykant	480	—
		<u>Suma rubryki III.</u>	8.970	—
IV.		Potrzeby naukowe.		
	16	Przybory do nauki	240	—
	17	Zbiory środków do demonstracyi	200	—
	18	Biblioteka i czytelnia	200	—
	19	Wycieczki naukowe	200	—
	20	Na utrzymanie ogrodu szkolnego	2.000	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	2.840	—
V.	21	Rozmaite nieprzewidziane	60	—
	22	Na odrenowanie ogrodu i wykonanie regulówki	—	4.300
		<u>Suma rubryki V.</u>	60	4.300
		Suma wydatków	27.500	4.300
		Razem	31.800 K.	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
DOCHODY.				
I. Subwencye.				
	1	Z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
	2	Od gminy miasta Tarnowa	500	—
	3	Od Rady powiatowej w Tarnowie	600	—
		Suma rubryki I.	7.100	—
II.	4	Oplaty na utrzymanie uczniów	400	—
III.	5	Dochód z ogrodu szkolnego	2.200	—
IV.	6	Rozmaite nieprzewidziane	60	—
		Suma dochodów	9.760	—
		W porównaniu z wydatkami	31.800	—
		okazuje się niedobór	22.040	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie i wstawia wydatki w sumie 31.800 K. do rubr. X. poz. 292 wydatków a dochody w sumie 9760 K. do rubr. VII. poz. 51 dochodów funduszu krajowego.

Za Przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Milewski.

Budżet krajowy na r. 1905.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o kraj. zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach.

Rubr. X. grupa II. poz. 293 wydatków.

Rubryka VII poz. 52 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski).

Wydatki zwyczajne wzrosły o 3.167 K. a z tych najważniejszy jest w poz. 9. wzrost o 600 K. wydatków za użytkowanie wody, w poz. 15. na opakowanie więcej 400 K. i w poz. 21. nowy wydatek, bardzo pożądanym, 1.360 K. W nadzwyczajnych wstawiono w poz. 20. K 4.000 na budowę wodociągu i 21 na urządzenie fabryki przeróbek owocowych 6.520 K. Dochody wykazują wzrost o 3.300 K. mianowicie w poz. 2, 3, 4.

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzwy- czajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I				
Płace nauczycieli.				
	1	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik, płaca 2 600 K. dodatek aktywalny 280 „ „ pięcioletni 400 „	3.280	—
	2	Inspektor ogrodu, zarazem nauczyciel fa- chowy, płaca 2.000 K. dodatek aktywalny 200 „	2.200	—
Suma rubryki I. .			5.480	—
II				
Koszta administracyjne.				
	3	Koszta kancelaryjne 200 K. Pomoc kancelaryjna 240 „	440	—
	4	Stróż zakładu	600	—
	5	Furman	432	—
	6	Opał	600	—
	7	Oświetlenie	250	—
	8	Utrzymanie budynków	200	—
	9	Wynagrodzenie za użytkowanie wody	1.200	—
	10	Sprzęty i ruchomości	100	—
	11	Utrzymanie koni do posług administracyj- nych	800	—
	12	Ubezpieczenie budynków i zbiorów oraz podatki	240	—
Suma rubryki II .			4.862	—
III				
Potrzeby zakładu.				
	13	Pomocnik ogrodnika, płaca 720 K. na mieszkanie 120 „	840	—
	14	a) Najem robotnika 2.000 K. b) zapłata za robocizną uczniom 2.000 „	4.000	—
	15	Materyały do opakowania	600	—
	16	Materyały i drobne wydatki na ogród	700	—
	17	Nawozy	700	—
	18	Nasiona	700	—
	19	Środki do nauki i pracy: a) narzędzia 300 K b) biblioteka 100 „	400	—
Do przeniesienia			7.940	—
			10.342	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			Korony	
III.		Z przeniesienia	10.342	—
			7.940	—
	20	Budowa wodociągów	—	4.000
	21	Fabrykacya przeróbek owocowych	1.360	6.520
		<u>Suma rubryki III.</u>	9.300	10.520
IV.		Rozmaite.		
	22	Koszta objazdów	600	—
	23	Wydatki nieprzewidziane	200	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	800	—
		<u>Suma wydatków</u>	20.442	10.520
	<u>Razem</u>	30.962 K.		
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu państwa	5.000	—
II.	2	Dochód z ogrodu szkolnego	4.000	—
III.	3	Zwrot kosztów opakowania	600	—
IV.	4	Zwrot kosztów prowadzenia przeróbek owocowych	1.900	—
		<u>Suma dochodów</u>	11.500	—
		W porównaniu z wydatkami	30.962	—
		<u>okazuje się niedobór</u>	19.462	—

Komisyja budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz krajowego zakładu sadowniczego w Zaleszczykach i wstawia wydatki w sumie 30.962 K. do rubr. X. poz. 293 wydatków, dochody w sumie 11.500 K. do rubr. VII. poz. 52 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Milewski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o krajowym składzie publicznym w Krakowie.

Rubryka X. poz. 316 wydatków.

Rubryka VII. poz. 55 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

W preliminarzu Składu publicznego wprowadzono liczne zmiany zarówno w wydatkach jak w dochodach a mianowicie wzrosły wydatki o 804 K. dochody o 185 K. Zmiany te są spowodowane dążnością do tańszej administracji.

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			Korony	
WYDATKI.				
I. Koszta zarządu i służby.				
	1	Dyrektor	3.000	—
	2	Likwidator	2.400	—
	3	Buchalter	1.500	—
	4a	Praktykant	720	—
	4b	Dyurnista	450	—
	5	Magazynier	2.000	—
	6	Woźny	940	—
	7	Odźwierny	580	—
	8	Stróż	600	—
Suma rubryki I.			12.190	—
II. Koszta administracyi.				
	9	Podatki:		
		a) zarobkowy i wodociagowy	1.064	—
		b) gruntowy i domowy	1.670	—
		c) należność ekwiwalentowa	1.281	—
	10	Utrzymanie zabudowań i urządzeń:		
		a) budynków administracyjnych	125	—
		b) magazynów zbożowych	1.500	—
	11	Zabezpieczenie:		
		a) budynków od ognia	400	—
		b) robotników od wypadków i w ka- sie chorych	330	—
	12	Potrzeby kancelaryjne:		
		a) ogłoszenia i dzienniki	35	—
		b) księgi i druki	400	—
		c) telefon	100	—
		d) rozmaite kancelaryjne	260	—
	13	Opał i światło	500	—
	14	Opłata drogi dojazdowej	300	—
	15	Remuneracye	1.700	—
Suma rubryki II.			9.665	—
Do przeniesienia			21.855	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			Korony	
		Z przeniesienia .	21.855	—
III.		Ekspozytura cłowa.		
	16	Ryczałt c. k. Skarbowi Państwa .	600	—
IV.		Koszta manipulacyi zbożowej.		
	17	Robocizna	9.400	—
	18	Szpagat, wory	325	—
	19	Asekuracja	750	—
	20	Stemple i porta	670	—
	21	Rozmaite	180	—
		<u>Suma rubryki IV.</u> .	11.325	—
V.	22	Odsetki od dotacyi	200	—
	23	Naprawa studni i nowe progi pod tory	—	—
		<u>Suma wydatków</u> .	33.980	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		koron	koron
		DOCHODY.		
I.	1	Składowe od zboża i towarów	14.200	—
II.		Manipulacye przy zbożu, względnie towarach.		
	2	Dostawa wagonów	1 350	—
	3	Ekspedycya	155	—
	4	Wyładowanie	3.950	—
	5	Załadowanie	2.900	—
	6	Asekuracya	1.170	—
	7	Stemple i porta	1.050	—
	8	Odsetki	1.250	—
	9	Rozmaite :		
		a) czyszczenie i wietrzenie	5.150	—
		b) załatwianie formalności cłowych	1.450	—
		c) wypożyczanie worów	380	—
		d) szpagat	560	—
		e) zawiadomienia odbioreze	470	—
		Suma rubryki II.	19.835	—
		Suma dochodów	34.035	—
		W porównaniu z wydatkami	33.980	—
		Nadwyżka dochodów	55	—

Komisya budżetowa unosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz krajowego Składu publicznego w Krakowie i wstawia wydatki w sumie 33.980 K. do rubr. X. poz. 316 wydatków, dochody w sumie 34.035 K. do rubr. VII poz. 55 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka X. wydatków

„R o l n i c t w o”

Grupa III. poz 306 -- 318 a)

Grupa IV. poz 319—388 c)

Sprawozdawca poseł Andrzej Lubomirski.

III. Wydatki na ogólne cele rolnictwa.

<i>Poz. 306.</i>	Na rozmaite zasiłki mające na celu podniesienie rolnictwa i przemysłu rolniczego, tudzież wiedzy rolniczej do dyspozycji Wydziału kraj.	10.000 K.
	czyli o 2.000 K. więcej od wydatku prelininowanego w budżecie na r. 1904.	
<i>Poz. 307.</i>	Galic. Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie	16.000 „
	czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904.	
<i>Poz. 308.</i>	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie	12.000 „
	czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904.	
<i>Poz. 309.</i>	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie na zasilenie działalności Towarzystw okręgowych	8.000 „
	czyli o 4.000 K. więcej, aniżeli prelininowano na r. 1904.	
	Uchwałą rzezoną załatwi Wysoki Sejm petycję c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie do L. s. $\frac{288}{161}$.	
<i>Poz. 309a)</i>	C. k. Galicyjskiemu Towarzystwu gospod. rskiemu na zasilenie działalności Oddziałów	14.000 „
	Uchwałą powyższą załatwi Wys. Sejm petycję c. k. Galic. Tow. gospodarskiego L. s. $\frac{719}{551}$, oraz petycję Oddziałów L. s. $\frac{209}{102}$ Tarnopolskiego, L. s. $\frac{343}{215}$ Przemysłańskiego, L. s. $\frac{127}{40}$	

- Sanockiego, L. s. $\frac{461}{330}$ Stryjskiego i L. s. $\frac{1528}{1166}$ Busko - Kamionickiego.
- Poz. 310.** C. k. Galicyjskiem Towarzystwu gospodarskiemu na utrzymanie i koszty podróży referenta dla spraw rolniczych 5.000 K.
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904.
Uchwałą powyższą załatwi Wys. Sejm petycyę L. s. $\frac{707}{529}$
c. k. Galic. Towarz. gospodarskiego. Komisya nie może z powodów finansowych zalecić podwyższenia wydatku na koszty podróży o 1.000 K.
- Poz. 310a)** Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu na utrzymanie i koszty podróży instruktora rolnictwa i referenta dla spraw rolniczych. Udzieleniem niniejszego zasiłku załatwi Sejm żądanie galicyj. Towarzystwa gospodar. objętego w petycyę L. s. $\frac{288}{161}$ 5.000 „
- Poz. 311.** Na subwencyonowanie konkursów i wystaw maszyn rolniczych urządzonych przez Towarzystwa rolnicze (wydatek zwyczajny) czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904. 1.500 „
Petycyę L. s. $\frac{709}{541}$ Gal. Towarz. gospod. odsyła się do Wydz. krajow. z poleceniem by po zbadaniu o ile się to okaże potrzebnem, wstawił odpowiednią sumę w budżet Akademii rolniczej w Dublanach na rok 1906.
- Poz 312.** Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na utrzymanie biura rachunkowego dla rolników 1.000 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904.
- Poz 313.** Gal. Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie na utrzymanie biura handlowego 1.000 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904.
Pomimo, że komisya uznaje, iż ze wzrostem obrotu, który z 257.225 K. w r. 1902, wzrósł na 463.613 K. w r. 1903. a na 677 554 K. w siedmiu miesiącach 1904. r. wzmagają się znacznie koszty administracyjne, nie jest obecnie komisya w stanie uwzględnić zawartego w petycyi L. s. $\frac{720}{552}$ galic. Towarz. gosp. żądania podwyższenia powyższego zasiłku o 5 000 K.
- Poz. 313a)** Na organizacyę działu handlowego w Towarzystwach rolniczych okęgowych 1.000 „
Uchwałą tą załatwi Sejm petycyę Krakowskiego Towarzystwa rolniczego L. s. $\frac{287}{160}$ Komisya nie może zalecić Sejmowi uwzględnienia w całości żądania 6.000 K.
- Poz. 313b.** Gal. Towarzystwu gospodarskiemu na pr. mie dla sług 1.000 „
W r. 1904 uchwałą Wys. Sejm następującą rezolucyę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem, w celu uzyskania dla obydwu Towarzystw rolniczych zasiłku na premie dla sług i upoważnia Wydział krajowy do wstawienia do preliminarza budżetu na r. 1905 kwoty 1000 K na premie dla sług, pod warunkiem, że c. k. Rząd ze swej strony zapewni zasiłek na ten cel.

Ponieważ c. k. Rząd w piśmie do c. k. Galic. Towarzystwa gospod. oświadczył gotowość udzielenia na ten cel subwencji, pod warunkiem, że kraj spełni zawartego w rezolucyi warunku, wstawiła Komisya powyższy wydatek w budżet na rok 1905.

Poz. 314. Dla Kółek rolniczych

a) na koszta zakładania i lustracyi tychże	15.000	K.
b) na utrzymanie lustratorów handlowych sklepików wiejskich	8.000	"
c) na utrzymanie praktycznych kursów handlowych dla sklepików rolniczych	4.000	"
d) na ogólne cele rozwoju rolniczej i handlowej działalności Kółek rolniczych pod kierunkiem i kontrolą zarządu	10.000	"
e) Na utrzymanie i koszta podróży jednego inspektora rolnictwa	5.000	"
Uchwałą tą załatwi Sejm petycję Towarz. Kółek rolniczych L. s. $\frac{673}{513}$	42.000	"

Poz. 315. Na wydawnictwo czasopism:

a) Towarzystwu roln. krak. na wydawn. „Tygodnika rolniczego“	2.000	"
b) Na wydawnictwo „Rolnika“	3.000	"

czyli o 1000 K. więcej, a jeżeli zeszłego roku.

Pomimo, że w wydawnictwie „Rolnika“ tak pod względem wartości prac, jak i rozmiarów pisma stwierdzić należy ciągły a stały postęp, nie może Komisya ze względu na stan budżetu uwzględnić w całej pełni żądania c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego, które żąda podwyższenia subwencji o 2000 K.

Ponieważ wydawnictwo Gazety Mleczarskiej wziął w swoją wyłączną opiekę Wydział krajowy, nie wstawiła Komisya pod tę rubrykę żadnego na ten cel wydatku, zwalniając Komitet c. k. Gal. Towarzystwa gospodarczego od obowiązku przyczyniania się do wydawnictwa Gazety Mleczarskiej.

Uchwałą powyższą załatwi Sejm petycję c. k. Gal. Towarzystwa gospodarczego L. s. $\frac{704}{536}$

c) Na wydawnictwo „Przewodnika Kółek rolniczych“	2.000	"
d) Galicyjskiemu Towarzystwu leśnemu na wydawnictwo „Sylwan“	400	"

Uchwałą powyższą załatwi Sejm petycję L. s. $\frac{330}{202}$ Wydziału Gal. Tow. leśnego.

e) Na wydawnictwo innych czasopism, do dyspozycyi Wydziału krajowego	3.000	"
--	-------	---

czyli tyle ile przyjęto w budżecie na r. 1904.

Komisya zaleca Sejmowi odstąpienie petycji Wydziału Gal. Tow. lekarzy weterynaryjnych L. s. $\frac{799}{628}$, petycję wydawcy

„Bartnika“ L. s. $\frac{1.548}{1.180}$ i petycję „Głosu rolniczego“ Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia.

Poz. 316. Na utrzymanie krajowego składu publicznego w Krakowie (we dle osobnego sprawozdania)

czyli o 804 K. więcej od preliinarza na r. 1904.	33.980	"
--	--------	---

Poz. 317. Na zalesienie wydm piaszczystych, 9. rata z 10-lecia od roku 1896 (w myśl uchwały Wys. Sejmu z 23. stycznia 1896)

czyli tyle, ile uchwalono na r. 1904.	5.000	"
---------------------------------------	-------	---

Poz. 318. Na koszta komisyj komasacyjnych

czyli o 30.886 K. więcej od wydatku na ten cel na r. 1904 uchwalonego.	40.886	"
--	--------	---

- Poz. 318a.* Austriacki Centralny Komitet dla ochrony interesów rolniczych i lasowych przy zawieraniu układów handlowych 1.000 K.
 Pomimo uznania dla pożytecznej działalności powyżej wymienionego Komitetu, nie jest w stanie Komisya w duchu zawartego w petycyi L. s. $\frac{245}{188}$ żądania, wydatku na ten cel podwyższyć.

IV. Wydatki na poszczególne cele rolnictwa.

- A) Na podniesienie hodowli i gospodarstwa nabiałowego.*
- Poz. 319.* Na podniesienie hodowli bydła w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 4. lipca 1902:
- a) szósta i siódma rata z 10-lecia od 1. lipca 1902 począwszy 75.000 „
 W r. 1904 uchwała ił Sejm następująca rezolucyę:
 „Wysoki Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokowań z c. k. Rządem, w celu uzyskania dla obydwóch Towarzystw wyższego zasiłku na hodowlę bydła i upoważnia Wydział krajowy do podwyższenia w preliminarzu wydatków na r. 1905, wydatku krajowego na ten cel pod warunkiem, że c. k. Rząd kwotę zasiłku rządowego podwyższy.
- Ponieważ Wysoki Rząd już w r. 1904 podwyższył zasiłek na hodowlę bydła dla c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego o 7.000 K.
 a Towarzystwo Gospodarskie galic. żąda w petycyi l. $\frac{713}{545}$
 podwyższenia zasiłku na podniesienie hodowli bydła o 10.000 K.
 i udzielenia subw. na kontrolę mleczności w kwocie 5.000 „
 Towarzystwo rolnicze w Krakowie zaś domaga się zasiłku na kontrolę mleczności w kwocie 4.000 „
 Komisya nie mogąc równocześnie wstąpić wydatku i na ogólne cele hodowli bydła i na kontrolę mleczności, a pragnąc wypełnić warunek w uchwale Sejmowej zawarty, przeznaczają 5.000 K. na kontrolę mleczności dla obydwóch Towarzystw gospodarskiego i rolniczego poniżej pod pozycyą 319d),
- b) na koszt Komisji licencyjonujących po myśli §. 4 ust. z 20. lipca 1892 z uwzględnieniem subwencji rządowej w rubryce VII. doch. dów 19.500 „
- c) Na wystawy targowe bydła rozplodowego:
 α) Towarzystwu gospod. galicyjskiemu . . . 2 500 K
 β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie . . . 1 500 „
- Razem 4.000 „
- czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904.
- Komisyja nie jest w stanie podwyższyć rzeczzonego wydatku w myśl żądania zawartego w petycyi c. k. Galic. Tow. gosp. L. s. $\frac{718}{550}$ o 500 K, a to ze względu na stan funduszków kraj.
- d) Na kontrolę mleczności:
 α) c. k. Galic. Towarzystwu gospod. 2 500 K.
 β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie 2.500 „
- Razem 5.000 „
- Poz. 320.* Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie gospodarskiem lwowskiem, płaca . . . 3.000 „
 ryczałt na koszt podróży 1.000 „ 4.000 „
- Poz. 321.* Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie rolniczem krakowskiem (pod warunkiem, ażeby mianowanie instruktora zawisłem było od Wydziału krajowego) . . . 4.000 „

- Poz. 322. Na częściowe pokrycie kosztów utrzymania weterynarza przy galic. Towarzystwie gospodarskiem we Lwowie i Towarzystwie rolniczym w Krakowie po 1.200 K. 2.400 K.
 Ponieważ zeszłoroczna rezolucya w przedmiocie podwyższenia pensyi weterynarzy pozostała bezskuteczna.

Komisya wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy.

1) *Sejm wzywa ponownie Wysoki Rząd aby pensye weterynarzy zatrudnionych przy Towarzystwie gospodarskiem we Lwowie i rolniczym w Krakowie w równej mierze, jak to uczyni kraj, podwyższył.*

2) *Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, w celu otrzymania zasiłku rządowego na podwyższenie kwoty przeznaczonej na utrzymanie, kosztów podróży i dyktu weterynarza przy c. k. galic. Towarzystwie gospodarskiem, przeprowadzić rokowania z c. k. rządem i poleca Wydziałowi krajowemu wstawić wyższy wydatek krajowy na cele powyższe w preliminarzu budżetu na r. 1906 pod warunkiem, że c. k. rząd zasiłki zaległe wypłaci, a na przyszłość zasiłki na cele powyższej określone podwyższy.*

- Poz. 323. Na koszty komisyjne przy szczepieniu tuberkuliną 2.000 „

Komisya nie może ze względów na równowagę budżetu zalecić Wysokiemu Sejmowi udzielenia zasiłku w kwocie 5.000 K. c. k. galic. Towarzystwa gospod. na koszty podróży weterynarza przy szczepieniu tuberkuliną, którego żąda petycya L.s $\frac{717}{509}$

- Poz. 324. Towarzystwu hodowców czerwonej bydła 4 000 „

- Poz. 325. Na subwencyonowanie ogierów prywatnych, w celu podniesienia chowu koni włościańskich roboczych gospodarskich, do dyspozycyi c. k. Towarzystw gospodarskich w porozumieniu z Komitetem doradczym przy c. k. Namiestnictwie (III. ra a z nowego 6 lecia od r. 1903) 10.000 „

W roku zeszłym uchwalił Sejm następującą rezolucyę:

1. *Sejm odsyła petycye 2438/1739 Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego Nr 3262/2330 i oddziału jaworowskiego i rohatyńskiego Nr. 2942/2103 do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Komisją rolniczą przy Wydziale krajowym i obydwoma Towarzystwami, gospodarskiem we Lwowie i rolniczym w Krakowie.*

2. *Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem, w celu podniesienia zasiłku państwowego na chów koni rolniczo-roboczych dla obydwu Towarzystw rolniczych i upoważnia Wydział krajowy do podwyższenia zasiłku krajowego na cel powyższy w preliminarzu na r. 1905, pod warunkiem, że c. k. Rząd, także zasiłki na chów koni rolniczo-roboczych podwyższy*

3. *Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zakupił znaczniejszą ilość rozplodników, na co licząc co najmniej po 2.000 K za sztukę znacznego potrzeba nakładu.*

4. *Aby poprawił zarówno jakość jak i powiększył ilość wysyłanych do Galicji reproduktorów.*

Niestety trzeba stwierdzić, że c. k. Rząd do żadnej z powyższych rezolucyi się nie zastosował, a o podwyższeniu zasiłku państwowego na chów koni rolniczo-roboczych nie myśli.

Komitety obydwóch Towarzystw rolniczych przedstawiły zaś uchwalony w porozumieniu z komisją rolniczą przy Wy-

dziale krajowym plan hodowli i zażądały od kraju niezawisłe od subwencji rządowej zasiłku 60.900 K.

Wobec zaniedbania chowu koni rolniczo-robotniczych przez c. k. Rząd i bezskuteczności czynionych w tym kierunku zabiegów, wstawienie większej kwoty na ten cel i rozpoczęcie samodzielnej akcji jest niezaprzeczeniem uzasadnionem.

Ze względu na położenie finansów kraju jednak wstawienie większej kwoty na cele chowu koni na r. b. uznaje Komisya za niemożliwe.

Komisya przeto wniosła:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1) *Sejm odsyła do Wydziału krajowego petycję Komitetów c. k. Galic. Towarzystwa gospod. L. s. $\frac{712}{544}$ i Rolniczego w Krakowie L. s. $\frac{289}{162}$ do zbadania i sprawozdania w r. 1906.*

2) *Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rozkazania z c. k. Rządem w celu podniesienia zasiłku państwowego na chów koni rolniczo-robotniczych dla obydwu Towarzystw rolniczych.*

3) *Wzywa się ponownie c. k. Rząd, ażeby zakupił znacznie większą ilość rozplodników, a zwążywszy, że na kupno jednego potrzeba co najmniej 2.000 K. wstawić do budżetu r. 1905 na ten cel znacznie większą kwotę.*

4) *Aby poprawił zarówno jakość jak i powiększył ilość wysyłanych do Galicyi reproduktorów.*

Poz. 326. Na ogólne cele chowu koni rolniczo-robotniczych dla obydwu Towarzystw: gospodarskiego we Lwowie i rolniczego w Krakowie 6.000 „

Poz. 326a) Na podniesienie chowu owiec i kóz dla c. k. Gal. Towarzystwa gospodarskiego 1.000 „

W r. 1904 uchwalił Wysoki Sejm następującą rezolucję.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem w celu uzyskania wyższego niż dotychczas zasiłku rządowego na cele hodowli owiec dla obydwu Towarzystw gospodarskiego we Lwowie i rolniczego w Krakowie i upoważnia Wydział krajowy do wstawienia w preliminarzu na r. 1905 zasiłku krajowego na hodowlę owiec, pod warunkiem że c. k. Rząd zasiłek na cel powyższy podwyższy.

Wobec faktu, że Wysoki c. k. Rząd w reskrypcie swoim w dniu 13. czerwca b. r. do l. $\frac{16.070}{1136}$, którym asygnuje c. k.

Gal. Towarzystwu gospodarskiemu pierwszą ratę przyanych mu subwencyj, zażądał od Komitetu c. k. Tow. gospod. wykazania, czy i jakie zasiłki na ten cel z funduszy krajowych poprzednia, czyniąc od tego zależną wypłatę dalszej raty podwyższonej warunkowo o 2500 K. subwencyi, jako też subwencyi w kwocie 2000 K. na hodowlę kóz, Komisya pagnąc umożliwić Wysokiemu Sejmowi wypełnienie danego warunkowo przyrzeczenia wstawiła na podniesienie chowu owiec i kóz kwotę 1000 K.

Uchwałą powyższą załatwi Sejm petycję c. k. Galic. Towarzystwa gospodarskiego L. s. $\frac{716}{548}$.

Poz. 327. Na podniesienie chowu świń obydwom Towarzystwom gospodarskim po 4.000 K. IV. rata z nowego 4-letcia od r. 1902 8.000 K

Komitet c. k. Gal. Tow. gospodarskiego wniósł p. tyeye L. s. $\frac{714}{546}$
do Wysokiego Sejmu z prośbą o podwyższ nie zasiłku na cele hodowli świń o 4.000 K.

Komisya nie może ze względu na trudne położenie finansowe kraju przychylić się do powyższego żądania.

<i>Poz. 328.</i>	Na podniesienie chowu świń w okolicach dotkniętych klęską pomoru trzody, oby-twu Towarzystwom gosp. III rata z 3-lecia	12.000 K.
<i>Poz. 329.</i>	Na podniesienie gospodarstwa nabiałowego w Galicyi:	
	a) na założenie krajowej szkoły mleczarskiej w Staromieście pod Rzeszowem IV rata z 5-l ecia 6 000 K. i subwencya rządowa 10.000 K.	16.000 "
	b) krajowy instruktor mleczarstwa, płaca z ryczałtem na kosztą podróży	4.560 "
	c) instruktor adjunkt płaca z ryczałtem na kosztą podróży	2.960 "
	d) pomocnik instruktora ml eczarstwa, płaca 1.440 K. na kosztą objazdów 800 K.	2.240 "
	e) stypendya dla serkarzy	2.000 "
	f) na potrzeby biura mleczarskiego i na kosztą ocen masła czyli razem 5.000 K. więcej, aniżeli przyjęto na r. 1904.	1.000 "
<i>Poz. 330</i>	Na podniesienie chowu drobiu do dyspozycyi Wydziału kraj. Komisya wnosi:	3.000 "

1) *Sejm odsyła petycyę c. k. Gal. Tow. Gospod L. s. $\frac{715}{547}$*

w sprawie podwyższenia subwencji na podniesienie chowu drobiu. Wydziałowi krajowemu do zbadania po przesłuchaniu komisyi rolniczej przy Wydziale krajowym.

2) *Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem, w celu podwyższenia zasiłku rządowego na chów drobiu w Galicyi.*

<i>Poz. 331.</i>	Na zakład produkcyi ryb w Oparach 2 rat z 5-lecia czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904.	2.450 "
------------------	--	---------

Do preliminarza ułożonego przez Wydział krajowy zakradła się pomyłka pod poz. 331, sprostowana przez szefa departamentu III. Wysoki Sejm bowiem przyjął na 42 posiedzeniu dnia 26. października 1903 następującą rezolucyę:

„Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłacenia c. k. Towarzystwu Galicyjskiemu gospodarskiemu we Lwowie kwoty 2.450 koron rocznie, ty uleń subwencyi na utrzymanie zakładu chowu ryb w Oparach, którą to subwencyę przyznaje na przeciąg lat pięciu t. j. od r. 1904 do 1908 włącznie.“

<i>Poz. 332.</i>	Towarzystwo rybackie w Krakowie	800 "
------------------	---------------------------------	-------

B) Na podniesienie innych gałęzi gospodarstwa wiejskiego.

<i>Poz. 333.</i>	Towarzystwu dla podniesienia uprawy tytoni: dr ga rata z trzech lecia 6.000 K. i rządowa subwencya (jak rubr. VII. doch. 2.000 "	8.000 "
<i>Poz. 334.</i>	Na popieranie celów zjednoczonego Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictw. we Lwowie	600 "
<i>Poz. 335.</i>	Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie (subwencya <i>zwyczajna</i>)	1.300 "
<i>Poz. 336.</i>	Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie, a zakupno gruntu V. rata z 6-lecia od r. 1901 (w myśl uchwały Sejmowej z 24. czerwca 1901)	6.000 "
<i>Poz. 337.</i>	Subwencye na cele sadownictwa:	
	a) na kursa sadownictwa w Kołomyi	600 "
	b) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Ol sku	1.000 "
	c) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Łańcucie	400 "

- d) Wydziałowi powiatowemu w Limanowej, na utrzymanie instruktora sadownictwa 1.500 K.
 e) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Dźurowie 600 „
 f) na utrzymanie szkółki drzew owocowych Towarzystwa „Selski gospodar“ w Olesku (nadzwyczajny wydatek) 1.000 „

Uchwałą powyższą załatwi Sejm petycją L. s. $\frac{776}{605}$ o udzielenie subwencji 8,930 koron.

- Poz. 338. Zasiłek dla zakładu sadowniczego pp. Niemczewskich w Okopach (III. rata z 3-lecia) 1.000 „
 Załatwiając petycję Komitetu c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego L. s. $\frac{708}{540}$ o wstawienie subwencji na koszt utrzymania stałego inspektora sadownictwa przy c. k. Galic. Towarzystwie gospodarskim, Komisya wnosi:

1) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. Ministerstwem Rolnictwa w celu wstawienia w budżet państwowy na rok 1906 zasiłku na utrzymanie stałego inspektora sadownictwa do dyspozycji Wydziału krajowego i wstawienie do budżetu krajowego na rok 1906 kwoty 1.000 K na ten cel, pod warunkiem że c. k. Rząd zobowiąże się do pokrycia nadwyżki kosztów jego utrzymania

2. Sejm odsyła do Wydziału krajowego petycję L. s. $\frac{606}{437}$

o udzielenie subwencji Towarzystwu ogrodniczo-sadowniczemu w Wieliczce, do zbadania i ewentualnego uwzględnienia przy układaniu preliminarza na r. 1906 i petycję L. s. $\frac{1349}{1039}$ Towarzystwa ogrodniczego w Wadowicach, do zbadania i możliwego uwzględnienia.

- Poz. 338a. Dołkowskiemu Henrykowi na produkcję ziemniaków nasiennych czyli tyle, ile przyjęto a r. 1904. 2.000 „

W przedmiocie petycji Gal. Tow. gospod. czego L. s. $\frac{705}{537}$

o udzielenie stypendyum dla wykształcenia w uprawie lnu i konopi, oświadczył szef III departamentu, że Wydział krajowy gotów jest przyznać z funduszy na stypendya i zasiłki naukowe, potrzebną kwotę kandydatowi przedstawionemu przez Towarzystwo gospodarskie jako stypendyum. Tem oświadczeniem została załatwiona powyższa petycja.

- Poz. 338b. Krakowskiemu Towarzystwu rolniczemu na doświadczenia polowe 2.000 „

Uchwałą tą załatwi Sejm petycję Krakowskiego Towarzystwa rolniczego L. s. $\frac{1203}{937}$

- Poz. 338c Dla Pani Jadwigi Głuchowskiej wdowy po krajowym instruktora ze chowu bydła 500 „

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wstawiać w latach następnich odpowiednią kwotę jako zaopatrzenie dla tejże.

Uchwałami temi załatwi Sejm petycję Gal. Towarzystwa rolniczego L. s. $\frac{473}{763}$

Za przewodniczącego :

K. Baderi.

Sprawozdawca :

Lubomirski

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka X. poz. 339 i 340 wydatków.

Grupa V.

Na organizacye spółek kredytowych wśród ludności rolniczej.

(Sprawozdawca poseł Skalkowski).

W pozycjach 339 i 340 Wydział krajowy preliminuje wydatki połączone z zakładaniem spółek pożyczkowych systemu Raiffeisena, oraz z kontrolą nad temi spółkami, sprawowaną przez biuro Patronatu spółek przy Wydziale krajowym.

Akcyja kraju na tem polu, wdrożona w skutek uchwały Sejmowej z dnia 16. września 1899 o utworzeniu dwumilionowego funduszu dla spółek pożyczkowych i objęcia przez Wydział krajowy patronatu nad temi spółkami, rozwija się pomyślnie, jak świadczy sprawozdanie Wydziału, komisji bankowej przekazane. Wydatki z tą akcyją połączone wzrastają. Gdy bowiem oprócz stałej raty 40.000 koron rocznie przez lat 50 na utworzenie funduszu 2 milionowego, postanowił Wysoki Sejm uchwałą z r. 1899 dzielać spółkom pożyczkowym nowo założonym zasiłki na koszt pierwszej organizacyi, tudzież utrzymywać biuro Patronatu dla stałej nad spółkami kontroli, koszt utrzymania tego biura, oraz koszt organizacyi spółek nowych, wzrastać muszą w miarę tego, jak mnoży się ilość spółek już funkcjonujących i rośnie liczba nowo zakładanych.

Zamiast uchwalonej na rok 1904 na koszt zakładania nowych spółek i biuro patronatu kwoty	86.671 K
preliminuje Wydział w poz. 340 na rok 1905	112.410 ..
	<hr/>
zatem <i>więcej</i>	25.739 K.

Wzrost tej pozycyi jest przeto znaczny, a w porównaniu z wrostem, jaki okazał się w r. 1904 w porównaniu z r. 1903 — przeszło dwa razy większy.

Gdy bowiem kwota uchwalona w budżecie na rok 1904.	86.671 K.
w porównaniu z faktycznym wydatkiem w r. 1903	74.533 ..
	<hr/>
wynosiła tylko	12.138 K.

wynosi w preliminarzu na rok 1905. podwyższenie tej pozycyi przeszło 25.000 K.

Komisya budżetowa jednak, ze względu na pomyślny rozwój akcji podjętej w r. 1899, celem poprawy stosunków kredytowych ludność włościańskiej, pomimo znacznego obciążenia budżetu krajowego, zwiększającego się kosztami tej akcji, przyjmuje nawet w tej gorocznej trudnej sytuacji finansowej wniosek Wydziału bez zmiany.

Mianowicie co do wydatków na koszt zakłádania spółek, na Biuro patronatu i kursa praktyczne dla funkcyj naryuszów spółek, Komisya przyjmuje wniosek Wydziału, oparty na szczegółowym obliczeniu, do preliminarza dołączonem, według którego utrzymanie biura, t. j. pobory urzędników i sł. żby wynosić będą w r. 1905	26.860 K.
koszta podróży dla lustracyi spółek istniejących i zakłádania nowych	
wynoszą	21.750 „
wydawnictwo czasopisma i rocznika statystycznego	4.000 „
nakład druków na księgi rachunkowe dla spółek i formularze manipulacyjne	26.000 „
sprzęty kancelaryjne i portorya	1.800 „
dwa kursa naukowe dla funkcyjnaryuszów spółek	4.000 „
zasiłki dla nowozorganizowanych spółek, t. j. dla 70 spółek po 400 K.	28.000 „
razem	<u>112.410 K.</u>

Należy jednak zauważyć, że spółki zwracają koszt druków i ksiąg rachunkowych, a wpływy te są preeliminowane w projekcie budżetu na rok 1905 w rubr. VII. poz. 65. dochodów w kwocie	27.200 K.
oprócz tego jest preeliminowany w tejże pozycji wpływ subwencyi rządowej na koszt organizacji spółek	10.000 „
i zwrot kosztów prowadzenia rachunków funduszu pożyczkowego z dochodów tegoż funduszu	1.440 „
razem dochody biura Patronatu	<u>38.640 K.</u>

Potrącając od wydatków na biuro Patronatu w preeliminowanych w sumie	112.410 K.
dochody tego biura	<u>38.640 „</u>
wynosi koszt obciążający budżet krajowy netto	73.770 K.

Po tych wyjaśnieniach *wnosi Komisya budżetowa:*

Wysoki Sejm raczy uchwalić

następujące pozycje do rubr. X. działu wydatków budżetu na rok 1905:

poz. 339. na utworzenie 2-milionowego funduszu dla spółek pożyczkowych w myśl uchwały sejmowej z dnia 16. września 1899 r. VII.	40.000 K.
poz. 340. na koszt zakłádania spółek, utrzymanie biura patronatu, lustracye, druk i kursa praktyczne	112.410 „

Zast. Przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Skalkowski.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka X. poz. 341—345. wydatków.

Grupa VI.

Na zapobieganie rolniczemu kłeskom elementarnym i na łagodzenie ich skutków.

(Sprawozdawca poseł Skałkowski).

W tym dziale rubryki X. wydatków wstawia Wydział krajowy tylko w poz. 343, 344, 345 raty od pożyczek zaciągniętych na zasiłki dla ludności dotkniętej kłeskami elementarnymi, zaś w poz. 341 odnoszącej się do kosztów strzeżenia granic od zarazy bydła i w poz. 342 dotyczącej kosztów tępienia myszy, żadne kwoty nie są preliminowane.

Raty od pożyczek zaciągniętych przez Wydziały powiatowe, wstawione w poz. 343 i 344 składają się tylko z odsetek od resztujących kapitałów, jakie po częściowem umorzeniu jeszcze pozostały na rok 1905 — zatem preliminowane są mniejsze od kwot uchwalonych w budżecie na rok 1904.

Co się tyczy poz. 345 odnoszącej się do pożyczki 700.000 K. zaciągniętej w r. 1903 dla ludności dotkniętej w tymże roku elementarnymi kłeskami — uchwalono w budżecie na rok 1904 tylko 4% odsetki w sumie 28.000 K., zaś na rok 1905 preliminuje Wydział krajowy oprócz odsetek, także kwotę 57.258 K. 58 g. na spłatę kapitału i 1.643 K. 20 g. na dodatek administ. Banku.

Komisya wnosi przeto zgodnie z Wydziałem krajowym:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące pozycje rubryki X. działu wydatków budżetu na rok 1905:

Poz, 341.	Na koszta strzeżenia granic kraju w czasie wybuchu zarazy na bydło	— K.
„ 342.	Na subwencyonowanie tępienia myszy polnych i na dalsze doświadczenia	— „
„ 343.	Na odsetki od pożyczek zaciągniętych przez Wydziały powiatowe dla ludności dotkniętej kłeskami elementarnymi w r. 1899	1.702 „

<i>Poz. 344.</i>	Na odsetki od pożyczek zaciągniętych przez Wydziały powiatowe dla ludności dotkniętej klęskami elementarnymi w r. 1900	3.054 K.
" 345.	Na raty amortyzacyjne od pożyczki 700.000 K. zaciągniętej dla ludności dotkniętej klęskami elementarnymi w r. 1903	85.190 "

Za przewodniczącego
Badeni.

Sprawozdawca
Skątkowski.

Budżet krajowy na rok 1905

Rubryka XI poz 346 - 353 wyd Na cele górnictwa.

Sprawozdawca poseł Korol.

Na potrzeby tej rubryki preliminarzuje się 37.408 K
w porównaniu z wnioskiem Komisji budz. na rok 1905 54.116 K
mniej o 16.708 K

Jeżeliby odpadła potrzeba wstawiania na ten rok nadzwyczajnego wydatku na przykupu gruntów pod budowę i na budowę krajowej szkoły górniczej w Borysławiu.

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego Komisja budżetowa wnosi:

Liczba		Poszczególności	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzwy- czajne
Korony				
XI.		Górnictwo.		
	346	Remuneracja referenta spraw górniczych przy Wydziale krajowym	3.328	—
	347	Na badania kraju w celu zestawienia użytecznych kopalin i popularnego opisu ich występowania	5.000	—
	348	Utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu	18.780	—
	349	Na stację doświadczalną produktów naftowych	3.400	—
	350	Na nagrody konkursowe za prace z dziedziny technologii nafty i wosku ziemnego	600	—
	351	Na zbieranie i ogłaszanie danych statystycznych o produkcji i handlu nafty i wosku ziemnego	1.000	—
	352	Stypendya dla górników i uczniów praktycznych szkół wiertniczych i akademij górniczych	5.000	—
	353	Na potrzeby muzeum górnictwa nafty i wosku ziemnego w c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	300	—
		Razem	37.408	—

Za Przewodniczącego:

K. Bałeni.

Sprawozdawca:

Korol.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka XII. poz. 354—505 wyda ków.

Przemysł i rękodzieła

Sprawozdawca poseł Małachowski.

Od r. 1899 trwają starania Wydziału krajowego o utworzenie krajowej szkoły stolarstwa w Tarnopolu.

W tej mierze była już w dawniejszych latach uchwalona subwencya kraju na ten cel, która już w r. 1903 została skreśloną z powodu, że wnioski zarządu Kasy oszczędności miasta Tarnopola, przeznaczającej część zysków na ten cel, nie zostały ze strony Rządu załatwione. Na tej podstawie komisya budżetowa przedkładając wnioski budżetu na r. 1901, przedstawiła Sejmowi do uchwały następującą rezolucyę: „Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie załatwił wnioski tarnopolskiej Kasy oszczędności, co do przeznaczenia części zysków na rzecz krajowej szkoły stolarstwa w Tarnopolu”. Sejm uchwalił tę rezolucyę 2. listopada 1903 r. W wykonaniu tej rezolucyi, Wydział krajowy wezwał c. k. Rząd o udzielenie mu wyjaśnień, na co c. k. Namiestnictwo w styczniu b. r. udzieliło sprawozdanie Dyrekcyi tarnopolskiej Kasy oszczędności w sprawie przeznaczenia potrzebnej kwoty na tę szkołę, Wydziałowi krajowemu do przejrzenia. Wydział krajowy w lutym b. r., wezwał c. k. Namiestnictwo, ażeby w swoim czasie udzieliło do wiadomości uchwały w tym względzie przez Wydział tej Kasy powziąć się mające.

Odezwaniami swemi z 20. maja b. r. i z 1. września b. r., Wydział krajowy dwukrotnie urgował c. k. Rząd o odpowiedź, lecz dotąd jej nie otrzymał.

Wobec tego *Komisya budżetowa wnosi: wezwać ponownie Rząd do przyspieszenia załatwienia tej ważnej sprawy.*

W sprawozdaniach Komisji budżetowej z przedłożeniem budżetów na lata 1902 i 1904, przedstawiono dokładnie przebieg rokowań Wydziału krajowego z c. k. Rządem w przedmiocie prawnego zabezpieczenia dla uzupełniających szkół przemysłowych, subwencyj państwowych w wysokości $\frac{1}{3}$ części ogólnych kosztów. Od tego zabezpieczenia bowiem, Sejm uchwałą z 5. maja 1900 uczynił zawisłem ważne dzieło reorganizacyi powyższych szkół na podstawie normalnego statutu.

Na wniosek Komisji budżetowej, Sejm, 2. listopada 1903, polecił Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesji sejmowej przedstawił wnioski w przedmiocie prawnego uregulowania zobowiązań rządowych w tej mierze.

Rokowania Wydziału krajowego z c. k. Rządem, dały negatywny rezultat, Ministerstwo oświaty oświadczyło stanowczo, że nie może przyjąć zobowiązania subwencyonowania każdej szkoły uzupełniającej, kwotą w wysokości $\frac{1}{3}$ części ogólnych kosztów utrzymania. Pomijając bowiem trudności budżetowe natury technicznej, pochodzące stąd, że nie podobna z całą dokładnością oznaczyć cyfrowo potrzeb danej szkoły już w tym czasie, w którym zazwyczaj układa się preliminarz budżetu państwowego na rok przyszedły — na podstawie §. 43, statutu normalnego, Ministerstwo musi uważać świadczenia swoje jako dobrowolne.

Ministerstwo zawiadomiło jednak c. k. Radę szkolną krajową, „*że jak dotychczas tak i na przyszłość chętnie wspierać będzie galicyjskie szkoły przemysłowe uzupełniające odpowiedniemi subwencyjami.*” Rada szkolna krajowa pismem z 17. czerwca 1903 l. 16.523 podając to do wiadomości Wydziału krajowego, wyraziła przytem zapatrywanie, że dalsze w tym względzie rokowania z c. k. Rządem byłyby bezcelowe, że konieczne przeprowadzenie nowego planu nauki tylko wtedy może mieć pożądaną skuteczną, jeżeli organizacya szkół przemysłowych uzupełniających opierać się będzie na trwałej, statutem unormowanej podstawie, — że więc rzeczą jest bardzo pożądaną, aby statut normalny tych szkół, począł nareszcie obowiązywać, a tem samem by zapobieżono anormalności z wieloma wyjątkami istniejącej, że powołane do opiekowania się szkołami, miejscowe Wydziały szkolne funkcjonują bardzo opieszale, lub wcale nie funkcjonują

To zapatrywanie podziela tak komisya krajowa dla spraw przemysłowych, jak i Wydział krajowy, wyrażając w swych sprawozdaniach z czynności dla spraw przemysłowych, przedłożonych Sejmowi w sierpniu 1904 r. zdanie, iż „*dalsze wstrzymanie reorganizacyi tych szkół uznanej już przed pięciu laty za niezbędną, tylko szkodliwie na ich rozwój oddziaływać musi, a nawet dalszemu ich istnieniu zagrozić może.*”

Z tego powodu i opierając się na powyższem oświadczeniu Rządu, że skłonny jest nadal jak dotąd, szkoły subwencyonować, jak i na tem, że Rząd w ciągu ostatnich lat faktycznie pokrywał $\frac{1}{3}$ część kosztów utrzymania; tak komisya krajowa dla spraw przemysłowych, jak i Wydział krajowy doradzają zadowolnić się na razie powyższem oświadczeniem Rządu i faktycznym stanem rzeczy i przystąpić bezzwłocznie do reorganizacyi szkół uzupełniających przemysłowych na zasadzie rozporządzenia c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty z 24. maja 1898 r. Gdy sprawę tą Wysoki Sejm na podstawie sprawozdania sejmowej komisji przemysłowej z 14. października 1904 l. 1.29504 załatwił już uchwałami powziętymi 26. października 1904 — komisya budżetowa nie widzi powodu do czynienia w tym względzie jakichkolwiek wniosków.

Co się tyczy cyfry wydatków w rubryce XII. na cele podniesienia rękodzielnictwa i przemysłu preliminarzować się mających, zauważa się co następuje!

1. Odnośnie do poz. 466. gmina miasta Krakowa wniosła petycję (8/10 904. l. 751) o udzielenie w miejsce potychezasowej łącznej subwencji 2000 K, dla szkoły praktycznych robót kobiecych i kursów handlowych przy szkole św. Scholastyki w Krakowie (poz 466) osobnej subwencji dla kursów handlowych przynajmniej w kwocie 2000 K, i osobnej dla szkoły robót kobiecych przynajmniej w kwocie 4000 K.

W petycyi, reprezentacya miasta Krakowa wykazuje, że już z dniem 1. lutego 1901 r. w myśl uchwały Rady miejskiej z 3. stycznia 1901, aprobowanej reskryptem c. k. Rady szkolnej krajowej, z 14. marca 1901 l. 4.039, zostały kursa handlowe robót kobiecych od szkoły św. Scholastyki oddzielone i utworzono z nich zupełną samoistną szkołę robót kobiecych — a obecnie zamierzoną jest organizacya tejże szkoły więcej w kierunku praktycznym przez dodanie nadto innych działów praktycznego wychowania kobiet.

W ten sposób rozwinęły się te kursa w samoistną instytucyę naukową w 2 latach nauki, na którą zapisują się uczennice z całej Galicyi, a nawet z poza granic kraju, tak, iż przeciętna frekwencya na tych kursach wynosi około 100

dziewczą. Gdy koszta utrzymywania tych dwóch instytucyj nadzwyczajnie rosna, tak, iż preliminarz utrzymywania tych szkół na r. 1905 przedstawił łączną kwotę 38.614 K. rocznie, — przeto słusznem jest żądanie gminy miasta Krakowa, by jej z tego powodu kraj przyszedł z pomocą, znaczniejszą niż dotąd subwencją.

Z tych powodów wnosi Komisya:

w poz. 466. dla kursów praktycznych robót kobiecych przy szkole Św. Scholastyki (w r u b r. zwyczajne) 2000 K.

w poz. 466 a.) dla kursów handlowych przy szkole Św. Scholastyki (w r u b r. zwyczajne) 2000 K.

2. *Do poz. 472.* Petycja spółki przemysłowej „Trud“ o subwencję załatwioną jest przyznaną w tej pozycyi na ten cel kwotą 2000 K. na szkołę, a 300 K. na bursę.

3. *Do poz. 482:*

a) Zarząd Muzeum przemysłowego we Lwowie wniósł 8. października 1904 petycję, w której wykazuje, że z powodu otwarcia 1. września 1904 nowego gmachu mieszczącego zbiory tego muzeum powiększyły się znacznie koszta Zarządu, tak, iż przyznana dotąd roczna subwencya 6000 K. jest niewystarczająca. Zarząd muzealny przedkłada ściśle cyfry budżetowe, wedle których na zakupno okazów, do zbiorów muzealnych i dzieł naukowych do biblioteki bardzo skromne, niewystarczające posiada fundusze i że tak Ministerstwo oświaty jak i gmina miasta Lwowa dają na to cele ogólnej natury znacznie wyższe subwencye (8.500 K. i 19.260 K.) Uznając słusność tych motywów, ze względu, że urządzenie wewnętrzne sal muzealnych nie jest jeszcze zupełnie ukończone i spowoduje w r. 1905 nadzwyczajne wydatki, Komisya budżetowa wnosi w pozycyi 482. podnieść roczną subwencję w budżecie zwyczajnym z 6000 K. na 7000 K., tudzież w rubryce „nadzwyczajne“ na r. 1905. przyznać subwencję na urządzenie sal muzealnych 2000 K.

b) Gmina król. stoł. miasta Lwowa wniosła w lipcu 1904 r. do Wys. Sejmu na ręce Wydziału krajowego petycję, w której wykazując szczegóły konfliktu między gminą miasta Lwowa, a galicyjską kasą oszczędności w przedmiocie pokrycia części kosztów budowy gmachu Muzeum przemysłowego we Lwowie w kwocie 294.000 K., konfliktu, zakończonogo wyrokiem Najwyższego Trybunału z 11 listopada 1903. l. 6.624 na niekorzyść gminy. wykazuje, że w następstwie tego sporu spadł na gminę miasta Lwowa niesłusznie ciężar zwrócenia gal. kasie oszczędności wyz wymienionej kwoty, której gmina nie może pokryć nietylko z tego powodu, iż znajduje się w ciężkiem położeniu finansowem, niedozwalajacem jej przyjęcia takiego długu, ale także i to głównie dlatego, iż ponosząc już zbyt wiele ciężarów takich, które państwo, lub kraj ponosić winne, nie może ponownie pokrywać z własnych funduszków kosztów budowy muzeum przemysłowego, które nie służy tylko stolicy, ale całemu krajowi, kształcąc wszystkich adeptów przemysłu artystycznego i rękodzieła bez względu na ich przynależność; zastępując w tem zatem niewątpliwie kraj. Ponadto gmina miasta Lwowa z powodu budowy tego muzeum poniosła już bardzo znaczne ofiary, albowiem przeznaczyła na to obszerny grunt budowlany wartości co najmniej 350.000 K. — a przy sprzedaży kasie oszczędności, realności swej t. zw. „Hotel Angielski“ za 120.000 K., za którą Rząd ofiarował 300.000 K., poniosła stratę 240.000 K., a uczyniła to jedynie wobec zapewnienia byłej Dyrekcyi galic. kasy oszczędności że kasa oszczędności wybuduje własnym kosztem z funduszu swojego jubileuszowego tak gmach szkoły przemysłowej, jak i muzeum przemysłowe.

Tymczasem jnż do budowy państwowej szkoły przemysłowej gmina przy czyniła się ofiarowaniem gruntu wartości około 300.000 K., dalej dodała z własnych funduszków gotówką około 300.000 K., których zwrotu mimo ustnych zapewnień dawnego zarządu, obecna Dyrekcyja odmówiła, a nadto musi gmina nabyć od

Rządu część budynku kraj. Dyrekcyi Skarbu zakrywającą muzeum, kosztem około 110.000 K. wobec czego pewnem jest, że gmina miasta Lwowa już dotąd przyczyniła się do kosztów wzniesienia obu tych instytucyj niewątpliwie mającej krajowe znaczenie, łączną kwotą 1,320.000 K. nie licząc w tem wcale kosztów samej budowy. W sumie tej mieści się kwota 720 000 K. na muzeum przemysłowe, a 600.000 K. na państwową szkołę przemysłową. Wobec tego gmina miasta Lwowa sądzi, że byłoby niesłusznem nakładać na nią z tego tytułu ciężar spłaty jeszcze sumy 294.000 K., a gdy i gal. kasa oszczędności znajduje się dotąd w stadium przełomowem tak, że w obecnej chwili tego ciężaru nie mogłaby ponieść, gdy wreszcie z powodu otwarcia nowego gmachu muzealnego spadają i tak na gminę zwiększające się z każdym rokiem ciężary, przeto gmina udaje się do kraju z prośbą o przyjęcie tego ciężaru, choćby w części na fundusz krajowy. Gdy Wydział krajowy mimo wniesionej w lipcu 1904 petycyi gminy, nie mógł dotąd zbadać tej sprawy, wymagającej dokładnego przestudiowania przebiegu sporu, rachunków budowy i cyfr wydatków i ofiar, poniesionych na muzeum przemysłowe przez gminę miasta Lwowa i gal. kasę oszczędności, przeto komisya budżetowa nie mając w tej mierze dokładnego sprawozdania i opinii Wydziału krajowego, nie może powziąć stanowczej decyzyi: przedstawić Sejmowi definitywnych wniosków i dlatego wnosi: *poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby sprawę tę zbadał i na najbliższej sesyi wnioski swe Wys. Sejmowi przedstawił.*

Do poz. 497.

- a) petycyę Spółki przemysłowej w Maniowcach (l. 618), Maryi Standejskiej (l. 611) i Stowarzyszenia pracy kobiet katolickich w Przemyśle (l. 1342) o subwencyę, — komisya budżetowa — nie mogąc zbadać czy i o ile na uwzględnienie zasługują, *wnosi przekazać Wydziałowi krajowemu do właściwego załatwienia.*
- b) petycyę właścicielki bazaru krajowego w Tarnopolu, Wandy Żurowskiej (l. 108), wobec tego, że jest to pierwsze tego rodzaju pożyteczne pośrednictwo zbytu wyłącznie krajowych wyrobów, *wnosi komisya budżetowa przekazać Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.*

Do poz. 500.

- a) petycyę Ligi pomocy przemysłowej we Lwowie, wykazuje pożyteczną swą działalność w interesie krajowego przemysłu, przez urządzenie wieców przemysłowych, zawiązywanie towarzystw i komitetów „pomocy przemysłowej“ i organizacyę Związku tych towarzystw, urządzenie wystaw przeglądowych i ruchomych, odezwy i wydawnictwa, urządzenie osobnego biura ligi i t. p. co znaczne koszta powoduje. Gdy działalność tej Ligi została należycie zbadaną i ocenioną przez komisję przemysłową, gdy komisya ta petycyę tę popiera, przeto zgodnie z opinią tej komisyi i na zasadzie tej opinii *komisya budżetowa wnosi udzielić dla „Ligi pomocy przemysłowej“ na rok 1905 w rubryce „nadzwyczajne“ subwencyi w kwocie 10.000 K.*
- b) Krajowy Związek przemysłowy wykazuje w swej petycyi, że udziela krajowemu wytwórstwu pomocy trojakiemu rodzaju, a to z jednej strony i w pierwszym rzędzie przez pomoc w organizacyi przemysłu, z drugiej przez zasilanie go w potrzebne fundusze i zaliczki na cele produkcji, a wreszcie przez kontrolę opieki doradczej, bez której nie może się rozwinać samodzielnie. Petycyę wykazuje też szczegółowo jakimi środkami Związek osiąga zamierzone cele. Działalność krajowego Związku przemysłowego była również przedmiotem gruntowych badań i dyskusyi w łonie komisyi przemysłowej, która stwierdziwszy jego dodatnią działalność, z uwagi, że Związek ten już w roku bieżącym otrzymał na te cele subwencyę w łącznej kwocie 30.000 K., z uwagi, iż zmniejszenie tej subwencyi na r. 1905. nie tylko nie dozwoliloby rozwijać dalej pożytecznej akcyi Związku, ale wprost zachwiać by mogło bytem tej instytucyi i by-

tem wielurozpoczętych lub zainicjowanych przedsiębiorstw przemysłowych liczących na tę pomoc, petycję Związku gorąco popiera. Z tych powodów komisya budżetowa wnosi, przyznac temu Związkowi także na r. 1905 subwencye w rubr. „zwyczajne“ w kwocie 15.000 K. a w rubr. „nadzwyczajne“ również 15.000 K. — razem 30.000 K.

Komisya budżetowa sądzi jednak, że tak Liga przemysłowa, jak i krajowy Związek przemysłowy powinny poddać się kontroli i aprobacie swej działalności przez Wydział krajowy i jego organa. Tylko w ten sposób będzie mógł Wys. Sejm na podstawie opinii Wydziału krajowego oceniać corocznie postępy i rezultaty akcji tych pożytecznych instytucyj i dlatego Komisya budżetowa musi przyznac powyższe subwencye dla Ligi przemysłowej i krajowego Związku przemysłowego w kwotach 10.000 K, 15.000 K i 15 000 K, z obowiązkiem zdania sprawy Wydziałowi krajowemu z użycia subwencji.

Do poz. 502.

Petycję Komitetu krajowego wystawy metalowej w Krakowie o subwencję (l. 1515) wnosi komisya budżetowa przekazać Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia z funduszu tą pozycyą objętego.

Do poz. 503.

- a) Uchwałą powziętą 23. października 1903 r. przyznał Wys. Sejm gwarancję na pokrycie niedoboru funduszu emerytalnego personalu nauczycielskiego wyższej szkoły handlowej w Krakowie w 2/3 częściach, jednak nie w wyższej ponad 1.500 K. kwocie, od r. 1904. począwszy, 1/3 część niedoboru pokrywa gmina miasta Krakowa. W petycyi l. 782 gmina miasta Krakowa wykazuje, że obecny niedobór tego funduszu wynosi 2120 K. i że Ministerstwo oświaty pod zagrożeniem odebrania szkole subwencji państwowej, domaga się w interesie funduszu emerytalnego składania corocznie na ten cel gotówką gwarantowanych sum niedoboru.

Z tych powodów po myśli uchwały sejmu z 23. października 1903. komisya budżetowa wnosi w poz. 503. a wstawić na r. 1905 pozycję zwyczajnego wydatku w kwocie 1414 K.

- b) uchwałą z 4. maja 1904. przyznał Wys. Sejm gminie miasta Krakowa subwencyą w kwocie 70.000 K. na budowę gmachu Akademii handlowej w Krakowie.

W petycyi l. 753. gmina miasta Krakowa wykazuje szczegółowo, że wskutek wymagań rządowych i rozszerzenia planu naukowego akademii, koszta budowy znacznie się powiększą i osiągną sumy 409.491 K.

Gmina nie może ponieść tak znacznego kosztu i dlatego prosi o podwyższenie subwencji kraju do wysokości 1/3 części preliminarza.

Bez opinii Wydziału krajowego, który szczegóły tej sprawy musi dokładnie zbadać, komisya budżetowa nie jest w stanie ocenić tej, dopiero 8. października 1904. wniesionej petycyi i dlatego wnosi przekazać ją Wydziałowi krajowemu do zbadania i złożenia sprawozdania z ewentualnem uwzględnieniem przy budżecie na r. 1906.

Do poz. 505.

Petycyi Kuratoryi wyższej szkoły handlowej w Krakowie o podwyższenie stypendyalnych zasiłków (l. 1454.) komisya budżetowa przy budżecie na r. 1905. nie może uwzględnić mimo przychylniej opinii komisji przemysłowej, ze względu na szczupłe fundusze którymi rozporządza i wnosi przekazać petycję tej Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.

Na podstawie powyższego sprawozdania komisya budżetowa wnosi :

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			koron	
XII.		Wydatki na podniesienie rekordziełnictwa i przemysłu.		
		Poszczególnienie.		
		I. Szkoły przemysłowe uzupełniające.		
	354	W Białej	2.060	—
	355	„ Bochni	1.092	—
	356	„ Brodach	873	—
	357	„ Brzeżanach	1.106	—
	358	„ Buczaczu	1.100	—
	359	„ Chrzanowie	1.152	—
	360	„ Drohobyczu	1.961	—
	361	„ Gorlicach	1.161	—
	362	„ Jarosławiu	1.088	—
	363	„ Jasle	1.171	—
	364	„ Kałuszu	1.20	—
	365	„ Kętach	800	—
	366	„ Kołomyi I.	1.070	—
	367	„ „ II.	1.356	—
	368	„ Krakowie na Kleparzu	2.392	—
	369	„ „ w Ogrodzie angielskim	1.302	—
	370	„ „ na Smoleńsku	1.302	—
	371	„ „ „ Kazimierz	1.272	—
	372	„ „ „ Dajworze	1.412	—
	373	„ Krośnie	1.346	—
	374	W Łwowie im. św. Anny	2.025	—
	375	„ „ „ Antoniego	1.595	—
	376	„ „ „ Czackiego	1.625	—
	377	„ „ „ Elżbiety	950	—
	378	„ „ „ Konarskiego	1.315	—
	379	„ „ „ św. arcana	1.595	—
	380	„ „ „ Mickiewicza	1.295	—
	381	„ „ „ Piramowicza	955	—
	382	„ „ „ Staszica	1.625	—
	383	„ „ „ Bernsteina (izraelicka)	950	—
	384	W Łańcucie	1.015	—
	385	„ Myślenicach	910	—
	386	„ Nowym Sączu	1.527	—
	387	„ Nowym Targu	1.082	—
	388	„ Podgórzu	1.061	—
	389	„ Przemysłu I. w śródmieściu	1.175	—
	390	„ „ II. na przedmieściu lwowsk.	1.311	—
	391	„ Rzeszowie	1.381	—
	392	„ Samborze	1.421	—
	393	„ Sanoku	1.151	—
	394	„ Sądowej Wiszni	1.256	—
	395	„ Stanisławowie	2.410	—
	396	„ Starym Samborze	800	—
		Do przeniesienia	56 651	—

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905.	
rubryki	pozycyi		zwy-	nadzwyczajne
			Korony	
XII.		Z przeniesienia	56.651	—
	397	W Starym Sączu	896	—
	398	„ Stryju	1.110	—
	399	„ Tarnopolu	1.177	—
	400	„ Tarnowie	1.360	—
	401	„ Tarnobrzegu	834	—
	402	„ Trembowli	800	—
	403	„ Turce	800	—
	404	„ Wadowicach	947	—
	405	„ Wieliczce	1.225	—
	406	„ Złoczowie	1.405	—
	407	„ Żółkwi	880	—
	408	„ Żywcu	1.200	—
	409	Na uzupełnienie przyborów i na druki	1.20	—
	410	Na nagrody za najlepsze rysunki	1.000	—
	411	Na nowo założyc ię mające szkoły w r. 1905	1.000	—
	412	Na wykonanie w kraju wzorów i modeli dla szkół	—	2.400
		Razem	72.485	2.400
		II. Szkoły zawodowe i warsztaty naukowe		
		<i>A) Dla wyrobów z drzewa i łożyny.</i>		
	413	Szkoła koszykarska w Czerwonej Woli	2.400	—
	4.4	„ „ „ „ Rudkach :		
		a) na utrzymanie	1.210	600
		b) na budowę, zasitek Wydziałowi powiatowemu II. rata	—	5.000
	415	Kraj szkoła koszykarska w Dynowie	1.250	—
	416	„ „ „ „ Dźurowie	1.530	—
	417	„ „ „ „ Jurkowie	610	400
	418	„ „ „ „ Leżajsku	1.077	—
	419	„ „ „ „ Niżniowie	1.330	—
	420	„ „ „ „ Nieznanowicach	1.440	—
	421	„ „ „ „ Warzycach	1.530	—
	422	„ „ „ „ Wielowci	940	—
	423	„ „ „ „ Wojstawiu	860	—
	424	„ „ „ „ Zatorze	950	—
	425	Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Albigowej	600	—
	426	Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Bilince	800	—
	427	Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Chyszewicach	600	—
	428	Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Milczycach	600	—
		Do przeniesienia	17.727	6.000

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy-	nadzw-
			czajne	czajne
		koron		
XII.		Z przeniesienia	17.727	6.000
429		Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Przewrotnem	600	—
430		Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Żurawnie	840	—
431		Kraj. nauk. warsztat kołodziejski w Grybowie:		
		a) na utrzymanie	2 980	400
		b) na budowę I. - II r. a półroczna 4½% pożyczki komun. 54 000 K. na 33 lat.	—	3.240
432		Kraj. nauk. warsztat kołodziejski w Grzymałowie	3.284	1.000
433		Krajowa szkoła kołodziejska i ciesielska w Kamionce strumiłowej	11.900	—
434		Kraj. nauk. warsztat kołodziejski w Tłumaczu.	6.480	—
435		Kraj. szkoła stolarska w Stanisławowie:		
		a) na utrzymanie	7.950	—
		b) na budowę szkoły III. rata półroczna o 4½% pożyczki hipot. 50.000 K. na 29 lat	—	1.500
436		Kraj szkoła stolarska w Kalwaryi:		
		a) na utrzymanie	13.770	—
		b) reszta kosztów budowy	—	6.300
		c) na wewnętrzne urządzenie maszynowe I i II rata półroczna od 4% pożyczki hipot. 33.000 K. na 29 lat	—	1.980
437		Krajowy warsztat naukowy, dla wyrobu zabawek w Jaworowie:		
		a) na utrzymanie	6.060	—
		b) na budowę szkoły III. i IV. rata 4½% pożyczki komun. 56.000 K. na 33 lat	—	3.360
		c) wewnętrzne urządzenie maszynowe	—	13.500
438		Kursa rysunkowe dla instruktorów koszykarskich	—	—
439		Centralny kurs koszykarski	3.000	—
		Razem	74.591	37.280
		<i>B) Dla wyrobów garncarskich.</i>		
440		Kraj. szkoła garncarska w Kołomyi	9.890	—
441		" kursa dla przemysłu ceramicznego w Podgórzu	7.558	250
442		Subwencya dla pracowni garncarskiej w Toustem	800	—
		Razem	18.248	250

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozytywi		zwy-	nadzwyczajne
			czajne	czajne
			koron	
XII.		<i>G) Dla wyrobów kapelusznicy h</i>		
	465	Subwencya dla warsztatu kapeluszniczego w Myślenicach:		
		a) na budowę warsztatu spółkowego II. półroczna rata 4 $\frac{1}{2}$ % pożyczki komun. 60.000 K. na 33 lat	—	1 800
		b) na utrzymanie instruktora	1.680	—
		Razem	1.680	1.800
		<i>H) Subwencyonowane zakłady dla nauki robót kobiecych.</i>		
	466	Szkoła praktycznych robót kobiecych przy szkole św. Scholastyki w Krakowie	2.000	—
	466a	Dla kursów handlowych przy szkole św. Scholastyki w Krakowie	2 000	—
	467	Szkoła przemysłu artystycznego dla kobiet w Krakowie	600	—
	468	Szkoła robót utrzymywana przez Towarzystwo „Pracy kobiet“ we Lwowie	1 400	—
	469	Szkoła specjalna robót kobiecych PP. Benedyktynek w Przemyśle	840	—
	470	Towarzystwo „Pracy kobiet“ w Kołomyi	1.600	—
	471	Stow. pracy niewiast katolickich w Przemyśle	420	—
	472	Spółka przem. „Trud“ we Lwowie (200 K. na szkołę a 300 K. na bursę)	500	—
	473	Stow. pracowni konfekcyi damskiej św. Józefa we Lwowie	500	—
		Razem	9 860	—
		<i>I) C. k. Szkoły sachowo-przemysłowe, subwencyonowane ze skarbu krajowego.</i>		
	474	C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Kołomyi	2.200	—
	475	C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Zakopanem	3.400	—
	476	C. k. szkoła ślusarska w Świątnikach:		
		a) na utrzymanie	3.108	—
		b) na zapomogi dla majstrów	800	—
	477	C. k. szkoła kowalska w Sułkowicach:		
		a) na utrzymanie	1.024	—
		b) na kurs majstrów	1.000	—
		c) reszta na budowę szkoły i wodociąg	—	—
		d) na budowę warsztatu spółkowego, II. i III. rata półroczna od zaciągniętej mającej 3% pożyczki w kwocie 8.000 K. na 5 lat	—	1.735
	478	C. k. szkoła mechaniczno-ślusarska w Tarnopolu, I. rata z przyrzeczonych 45.000 K. na budowę szkoły	—	15.000
		Razem	11.532	16.735

Liczba		Poszczególne	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycy		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			korony	
XII.		III. Wydatki ogólne na cele szkol- nictwa przemysłowego.		
479		Krajowa ceramiczna stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	9.660	400
480		Kraj. mechaniczna stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	3.140	—
481		Subwencya dla szkoły rzemieślniczej OO. Salezyanów w Oświęcimiu	4.000	—
482		Muzeum przemysłowe we Lwowie (zwy- czajne) i na urządzenie sal muzealnych, (nad- zwyczajne)	7.000	—
483		Muzeum przemysłowe w Krakowie	6.000	—
484		Subwencya dla Tow. „Powściągliwość i Praca“ w miejscu Piastowem (do roz- porządzalności Wydziału krajowego)	2.000	—
485		Na stypendya przemysłowe:		
		a) zasiłki dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół przemysł. uzupełniających	3.600	—
		b) inne stypendya przemysłowe	30.000	—
486		Nauczyciel wędrowny dla majster. kursów szewskich	2.400	—
487		Na nauczycieli wędrownych dla tkactwa, koszykarstwa i innych	4.000	—
488		Na kursa majsterskie	12.000	—
489		Na nowe warsztaty zawodowe powstać mające w roku 1905	8.000	—
490		Na druki dla szkół zawodowych	500	—
491		Zaliczki na płace funkcyonaryuszów w kra- jowych szkołach przemysłowych i w biurze kraj. Komisyi przemysłowej	4.000	—
492		Czyrniańska, Teofila stały dar z łaski	800	—
493		Standejska Marya, wdowa po instruktorze kraj. nauk warsztatu tkackiego w Korczynie:		
		a) pensya wdowia 1.140 K.		
		b) dla córki Alojzy Stefanii do 18. września 1908 114 „		
		c) dla syna Jana Stanisława do 15. maja 1905 43 „	1.297	—
494		Koszta inspekyi i nadzoru szkół przemysłowych	6.000	—
		Razem	104.397	2.400

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			Korony	
XII.		IV. Wydatki Komisji krajowej dla spraw przemysłowych.		
	495	Prenumerata czasopism i zakupno dzieł	400	—
	496	Biuro Komisji kraj. dla spraw przemy- słowych :		
		a) koszta podróży, diety i inne wydatki	8.000	—
		b) sekretarz :		
		α) płaca 4.800 K.		
		β) dodatek aktywalny 840 „	5.640	—
		c) referent techniczny :		
		α) płaca 3 600 K.		
		β) dodatek aktywalny 720 „	4.320	—
		d) aplikant	1.400	—
		e) mundant	600	—
		Razem	20.360	—
		V. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe.		
	497	Zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe	20.000	—
	498	Na wydawnictwo „Przewodnika przemy- słowego“	2.000	—
	499	Dotacja krajowa funduszu przemysłowego (II. rata z 35-lecia)	—	100.000
	500	Subwencya dla „Krajowego Związku prze- mysłowego we Lwowie“ za pośredni- ctwo w sprzedaży wyrobów krajowych	15.000	15.000
	500a	Subwencya dla „Ligi pomocy przemyślo- wej“ na łzyczajne	—	10.000
	501	Na cele lustracji spółek przemysłowo-wy- twórczych do rozporządzalności Wy- działu krajowego	4.800	—
	502	Zasiłki na wystawy przemysłowe	—	8.000
		Razem	41 800	133.000
		VI. Szkoły handlowe i zasiłki na popieranie wykształcenia handlowego.		
	503	Szkoła handlowa w Krakowie	16.000	—
	503a	Na pokrycie niedoboru funduszu emery- talnego personalu nauczycielskiego wyższej szkoły handlowej w Krakowie (uch. Sejmu z 23. października 1903.)	1.414	—
	504	Akademia handlowa we Lwowie	16.000	—
	505	Stypendya dla młodzieży handlowej	3.600	—
		Razem	37.014	—

Liczba		Poszczególne	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozyty		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			Korony	
XII.		<i>Sumaryczne zestawienie Rubryki XII.</i>		
		I. Szkoły przemysłowe uzupełniające . . .	72.485	2 400
		II. Szkoły zawodowe i warszaty naukowe:		
		A) dla wyrobów z drzewa i łoziny . . .	74.591	37.280
		B) " " garncarskich . . .	18.248	250
		C) " " ze skóry . . .	10.688	800
		D) " " tkackich . . .	41.468	14.000
		E) " " powroźniczych . . .	800	—
		F) " " kotonkarskich i haftu . . .	11.536	—
		G) " " kapelusznicych . . .	1.680	1.800
		H) Subwencyonowane zakłady dla na- uki robót kobiecych . . .	9.860	—
		I) C. k. szkoły fachowe przemysłowe, subwencyonowane ze skarbu kra- jowego . . .	11.532	16.735
		III. Wydatki ogólne na cele szkolnictwa przemysłowego . . .	104.397	2.400
		IV. Wydatki komisji krajowej dla spraw przemysłowych . . .	20.360	—
		V. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe i handlowe . . .	41.800	133 000
		VI. Szkoły handlowe i zasiłki na popiera- nie wykształcenia handlowego . . .	37.014	—
		Razem . . .	456.459	208.665
		Suma rubr. XII. wydatków fund. kraj.	665.124	

Oprócz tego Komisya budżetowa wnosi:

- I. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd do przyspieszenia załatwienia wniosków tarnopolskiej Kasy oszczędności co do przeznaczenia części zysków na rzecz krajowej szkoły stolarstwa w Tarnopolu.
- II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał petycję gm. miasta Lwowa (Ls. 1585|1207) w przedmiocie pokrycia części kosztów budowy gmachu Muzeum przemysłowego we Lwowie i sprawę tę wraz z wnioskami na najbliższej sesji sejmowej przedstawił.
- III. Petycyę: Spółki przemysłowej w Maniowcach (Ls. 618|469), Maryi Standejskiej (Ls. 611|462) i Stowarzyszenia pracy kobiet katolickich w Przemysłu (Ls. 1342|1032), przekazuje się Wydziałowi krajowemu do właściwego załatwienia.
- IV. Petycyę Wandy Żurowskiej, właścicielki bazaru krajowego w Tarnopolu (Ls. 108.22), przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.
 - V Sejm przyznaje subwencyę dla Krajowego Związku przemysłowego i Ligi przemysłowej w kwotach 15.000 K, 15.000 K, i 10.000 K. (poz 500 i 500. a) z obowiązkiem zdania sprawy Wydziałowi krajowemu z użycia przyznanych subwencyj.
- VI. Petycyę Komitetu krajowej wystawy metalowej w Krakowie (Ls. 1515|1157) przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia z funduszu poz. 502 objętego.
- VII. Petycyę gm. m. Krakowa (Ls. 753|582) o podwyższenie subwencyi przyznanej uchwałą Sejmu z 4. maja 1900 na budowę Akademii handlowej w Krakowie, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i złożenia sprawozdania z ewentualnem uwzględnieniem przy budżecie na rok 1906.
- VIII. Petycyę Kuratorji wyższej szkoły handlowej w Krakowie (Ls. 1484|1126) o podwyższenie stypendyalnych zasiłków, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.

Zastępca przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Małachowski

Budżet krajowy na rok 1905

Rubryka XIII. poz. 506 — 517 b) wydatków.

Długi krajowe.

Sprawozdawca poseł Dr. Oleśnicki.

Na potrzeby tej rubryki preliniuje się	2,939.600 K.
w porównaniu z wnioskiem komisji budżetowej na r. 1904	<u>2,904.177 „</u>
więcej o	35.423 K.

Różnica ta powstała stąd, że wydatek pod poz. 508 zawierający ostatnią ratę pożyczki 10.000 K. zaciągniętej przez Zbór izraelski w Krakowie wynosi o 464 K. mniej, niż rata w roku poprzednim, tudzież, że raty pożyczki 1,193.500 K. zaciągniętej wskutek uchwały Sejmu z 24. października 1903, na budowę nowych pawilonów i różnorakie przekształcenia w Kulparkowie zamieszczone w zeszłorocznym budżecie w rubryce XIII. w wysokości 26.855 K., przeniesione zostały obecnie jako obciążające Zakład kulparkowski, nie zaś fundusz kraj., do budżetu Zakładu w Kulparkowie i umieszczone tamże w rubryce XVI poz. 74

Natomiast przybyły w rubryce XIII. poz. 513 odsetki bierne od chwilowych pożyczek w wysokości 58.000 K. a nadto podwyższyła Komisja budżetowa poz. 514 o 5.620 K., albowiem wedle aktu do LW. 89233/904 od r. 1905 przypadnie do umorzenia z funduszu krajowego cała reszta z pożyczki 160.000 K. z której dotychczas $\frac{2}{3}$ opłacał Bank krajowy a $\frac{1}{3}$ część fundusz krajowy.

Komisja budżetowa wnosi zatem:

Rubr. XIII poz. 506 umorzenie pożyczki	80.000 K.	5.375 K.
„ 507 „ „	20.000 „	1.250 „
„ 508 „ „	10.000 „	330 „
„ 509 Funduszowi szpitala św. Łazarza		39.156 „
„ 510 „ szkolnemu krajowemu		25.775 „
„ 511 Umorzenie pożyczki z r. 1893	58,850.000 „	2,734.680 „
„ 512 Spłata niezgłoszonych obligacyj i kuponów byłego funduszu indemnizacyjnego		3 000 „
„ 513 Odsetki bierne od chwilowych pożyczek		58.000 „
„ 514 Umorzenie pożyczki	160.000 „	<u>8.430 „</u>
Do przeniesienia		2.875.996 K.

Budżet krajowy na rok 1905.

Rubryka XIV poz. 518 532 wydatków.

Rozmaite.

Sprawozdawca poseł Dr. Loewenstein.

Zgodnie z preliminarem Wydziału krajowego wnosi Komisya budżetowa

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			koron	koron
XIV.	518	Do rozporządzalności Wydziału krajowego	60.000	—
	519	Na fundacyę wieczystą im. Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości Cesarza Franciszka Józefa I.	24.000	—
	520	Na misye katolickie, do rozporz. Wydziału krajowego	6.000	—
	521	Na kościół polski w Wiedniu, (IX. i X. rata z 20-tu rat półrocznych, płatnych w ciągu lat 10. z ogólnej sumy 30.000 K. w myśl uchw. W. Sejmu z dnia 4. maja 1900)	3.000	—
	522	Funduszowi koszar krajowych, dotacya na pokrycie 4% odsetek od pożyczek 3.000.000 K. zaciągniętych w c. k. Dyrekcyi galic. funduszu propinacyjnego, na dostarczenie c. k. Skarbowi wojskowemu koszar krajowych	83.660	—
	523	Na szkołę kadetów we Lwowie, VIII. rata z przyznanych gminie m. Lwowa przez lat 28, od roku 1898 począwszy, w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 5. lutego 1898 po	5.000	—
	524	Na pokrycie 71% dodatku krajowego do podatku zarobkowego. opłacić się mającego przez galic. fundusz propinacyjny, w myśl §. 100. ustawy z dnia 25. października 1896 Nr. 220. Dz. p. p. i uchwały Sejmu z 29. stycznia 18 8 r.	88.324	—
	525	Na bonifikacyę dla funduszków powiatowych, za ubytek w dochodach opłacanych do końca r. 1897 z galic. fund. propinac., w myśl uchwały W. Sejmu z dnia 29. stycznia 1898	100.000	—
	526	Na koszt urzędzenia i utrzymania jednego kursu dla pisarzy gmin wiejskich	16.000	—
	527	Na cele „Domu polskiego” w Morawskiej Ostrawie	500	—
	528	Towarzystwo tatrzańskie, stała subwencya	1.000	—
	529	Krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych, <i>zasilek stały</i>	9.000	—
	530	Na biura pośrednictwa pracy	—	5.000
	531	Na odsetki od zaciągnięć się mającej pożyczki, na koszt przeistoczenia zamku królewskiego na Wawelu w Krakowie, na rezydencyę Jego Ces. i Król. Apost. Mości	—	43.807
Do przeniesienia			396.484	48.807

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
K o r o n y				
XIV.		Z przeniesienia	396.484	48.807
	532	Dla Czytelni polskiej w Białej — bezprocentowa pożyczka — zwrotna w ratach rocznych po 500 K.	—	14.000
		Suma rubryki XIV.	396.484	62.807
		Razem	459.291	

Petycja L. s. 1503 krakowskiego komitetu obywatelskiego dla Domu polskiego w Morawskiej Ostrawie o subwencyę jest załatwiona poz. 527 budżetu.

W załatwieniu *reszty petycji tej rubryki dotyczących unosi Komisya:*

1. Petycja L. s. 991 Ks. Edwarda Oritweda w Mariebo, o subwencyę na misye między polskimi robotnikami w Danii, i L. s. 1151 Wydziału Towarzystwa św. Apostoła Pawła we Lwowie, o subwencyę na misye duchowne w kraju, *przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia z kredytu w poz. 520 budżetu przyznanego*

2. Petycyę L. s. 1010 Towarzystwa tatrzańskiego w Krakowie o subwencyę na cele robót w Tatrach, *przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesyi.*

3. Petycyę L. s. 783 gminy m. Krakowa o udzielenie subwencyi na rozszerzenie targowicy na bydło, celem zamienienia jej na targowicę exportową, *odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu celem szczegółowego zbadania i przedłożenia Sejmowi wniosków w ciągu najbliższej sesyi.*

4. Petycyę L. s. 1610 Zwierzchności gminnej Rymanów, *przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do załatwienia.*

5. *Nad petycjami:*

L. s. 98 Zofii z Stobieckich Strzeleckiej o zapomogę,

L. s. 192 Petroneli Charlewskiej o zapomogę,

L. s. 377 Zwierzchności gminy Dębica o subwencyę na urządzenie wodociągów,

L. s. 523 gminy m. Delatyna o subwencyę na organizacyę straży pożarnej,

L. s. 1027 Ochotniczej straży pożarnej w Rybaszowie o zapomogę,

L. s. 1193 Zarządu straży ochotniczej w Dobrzechowie o zapomogę,

L. s. 1239 gm. m. Roźniatów o subwencyę na uporządkowanie miasta, *przechodzi Sejm do porządku dziennego.*

Zast. przewodniczącego

K. Badeni.

Sprawozdawca

Dr. Locwenstein.

Budżet krajowy na rok 1905.

DOCHODY.

Rubryka I.—XIIIa).

Sprawozdawca poseł Mieczysław Urbański.

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			K o r o n y	
I.		Zarząd.		
	1	Dochód z 3%-owych wkładek emerytalnych od płac urzędników krajowych	28.000	—
	2	Zwroty zaliczek od urzędników krajowych z płac	32.000	—
	3	Dochód ze stacyi elektryktrycznej w gmachu sejmowym	3.000	—
	4	Sprzedaż książek i druków	8.500	—
	5	Różne przygodne	200	—
		<u>Suma rubryk I.</u>	71.700	—
II.		Sprawy zdrowotne.		
	6	Nadwyżka dochodów szpit. św. Łazarza w Krakowie: oddział chorych 8.092 K. „ „ syfilit. 9.538 „	17.630	—
	7	Nadwyżka dochodów szpitala lwowskiego, oddziału chorych i położnic z klinikami	—	—
	8	Nadwyżka dochodów zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie	—	—
	9	Zwroty zaliczek od szpitali powszechnych z rachunków kwartalnych	58.000	—
	10	Zwroty od gmin za dawniejsze koszta leczenia	50	—
	11	Zwroty od szpitali powszechnych za sprawdzanie rachunków aptekarskich	1.020	—
	12	Zwrot od c. k. Rządu nadwyżki kosztów utrzymania chorych w klinikach za lata ubiegłe	100.000	—
		<u>Suma rubryki II.</u>	176.700	—
III.		Pomniki historyczne.		
	13	Taksy krajowego archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie	450	—
IV.		Bezpieczeństwo publiczne.		
	14	Nadwyżka od funduszu policji krajowej	3.388	—
	15	Kwaterunkowe żandarmerji	58.084	—
	16	Noclegowe żandarmerji	93.152	—
		<u>Z przeniesienia</u>	154.624	—

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy-	nadzw-
			czajne	czajne
		Korony		
		Z przeniesienia	154.624	—
IV.	17	Udział administracji politycznej za kwaterek żandarmeryi	25.355	—
	18	Dochód :		
		a) z gmachu lwowskiego dla c. k. żandarmeryi (dawnego) 25.872 K.		
		b) z gmachu lwowskiego dla c. k. żandarmeryi (dobudowanego skrzydła) 11.486 „		
		c) z realności dla c. k. żandarmeryi w Czortkowie 1.400 „	38.758	—
	18a)	Dochód z czynszu za kantinę w gmachu dla c. k. żandarmeryi we Lwowie	—	—
	19	Zwroty wydatków szupasowych	13.900	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	<u>231.737</u>	<u>—</u>
V.		Komunikacje.		
	20	Myta na drogach krajowych:	498.200	—
	21	Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne	2.600	—
	22	Grzywny za przestępstwa drogowe	450	—
	23	Datki dobrowolne od stron prywatnych na budowę dróg krajowych	1.500	—
	24	Czynsz za użycie rowu drogi krajowej Gorlice Kiełczna, na rurociąg naftowy	1.582	—
	25	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na budowę dróg:		
		a) drogi powiatowej Jaworów-Niemirów-Rawa	—	44.000
		b) drogi gminnej I. klasy Przemyślany-Pomorzany	—	—
	26	Od stron rozmaitych ze spraw drogowych	5.500	—
	27	Zwroty od Towarzystw kolejowych a mianowicie:		
		a) ryczałt za sprawowanie zarządu w zastępstwie Towarzystw kol. 13.625 K.		
		b) zaliczkowo poniesionych kosztów komisyjnych personalu krajowego biura kolejowego w sprawach budowy dotyczących 17.600 „		
		c) wydatków na roboty akordowe wykonywane w krajowym biurze kolejowym za wynagrodzeniem od godziny, przez obcych funkcjonaryuszów w sprawach budowy 6.250 „	—	37.475
		<u>Do przeniesienia</u>	<u>509.832</u>	<u>81.475</u>

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy-	nadzw-
			czajne	czajne
		K o r o n y		
		Z przeniesienia	509.832	81.475
V.	28	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych na płace urzędników Oddziału techniczno-drogowego i krajowego biura kolejowego	8.000	—
	29	Datki deklarowane przez Wydziały powiatowe na wykupno gruntów pod kolej transwersalną (c. k. państwową):		
		a) Buczacz, rata roczna . 2,000 K. — g.		
		b) Sanok, „ „ „ 1.592 „ — „		
		c) Stanisławów, rata roczna 1.510 „ 82 „	5.103	—
		Suma rubryki V.	522.935	81.475
			604.410	
VI.		Budowy wodne i melioracyjne.		
	30	Zwroty zaliczek na płace	1.900	—
	31	Zwroty kosztów zdjęć i projektów melioracyjnych	30.351	—
	32	Subwencya z c. k. Skarbu państwa dla biura melioracyjnego	16.000	—
	33	Subwencya z c. k. Skarbu państwa dla dozorców melioracyjnych	4.000	—
	34	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie technika dla kultury i eksploatacji torfowisk	2.000	—
	35	Zwroty niez użyt ych kredytów dyspozycyjnych z lat ubiegłych w poz. 264 a) wyd. „Zasiłki na regulacye rzek niespławnych“	230.000	—
		Wskutek ustawy z 18. września 1901. Dz. u. ks. Nr. 103, pozostał do dyspozycji fundusz w kwocie około 230.000 K., przeznaczony na lokalne regulacye rzek niespławnych, a objętych powyższą ustawą, który to fundusz jako niemający już przeznaczenia wstawia się do budżetu.		
		Suma rubryki IV.	284.251	—
VII.		Rolnictwo.		
	36	Zwroty zaliczek od nauczycieli szkół rolniczych	4.300	—
	37	Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	14.780	—
	38	Akademia rolnicza w Dublanach	102.698	—
	39	Szkoła niższa rolnicza w Dublanach	7.540	—
	40	Folwark „ „	43.700	—
		Do przeniesienia	173.018	—

Liczba		Poszczególńienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			k o r o n y	
		Z przeniesienia	173.018	—
VII.	41	Szkoła gorzelnicza w Dublanach	5.300	—
	42	Gorzelnia krajowa	11.500	—
	43	Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublanach	4.300	—
	44	Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie	61.500	—
	45	Folwark w Czernichowie	14.540	—
	46	Szkoła niższa rolnicza w Horodence	7.400	—
	47	" " " " Jagielnicy	14.560	—
	48	" " " " Kobiernicach	14.880	—
	49	" " " " Bereżnicy	18.180	—
	50	" " " " Suchodole	14.202	—
	51	Szkoła ogrodnicza w Tarnowie	9.760	—
	52	Zakład ogrodniczy w Zaleszczykach	11.500	—
	53	Stacya doświadczalna botaniczno-rolnicza we Lwowie	4.500	—
	54	Krajowa szkoła mleczarska w Rzeszowie	6.000	—
	55	Dochody kraj. składu publicznego w Kra- kowie	34.035	—
	56	Subwencya z c. k. Skarbu państwa — na założenie zakładu sadowniczego w Za- leszczykach, 5-ta rata z przyrzecz- nych 40.000 K.	—	7.000
	57	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie 4 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan	8.000	—
	58	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na za- łożenie szkoły mleczarskiej w Rze- szowie	—	10.000
	59	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie instruktora mleczarstwa	2.000	—
	60	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie pomocnika instruktora mleczarstwa	1.200	—
	61	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na koszta licencyonowania buhajów	8.000	—
	62	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na 2 instruktorów hodowli bydła	4.000	—
	63	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na po- dobiesienie uprawy tytoniu	2.000	—
	64	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie nauczyciela wędrownego weterenaryi	2.000	—
	64a)	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na kurs rolniczy dla nauczycieli szkół ludowych	—	1.730
	65	Dochody biura patronatu dla spółek oszczę- dności i pożyczek: a) zwroty za druki i książki	27.200	—
		Do przeniesienia	459.575	18.730

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905.	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			Korony	
		Z przeniesienia	459.575	18.730
VII.	65	b) subwencya rządowa na cele Spółek oszczędności i pożyczek .	—	10.000
		c) zwrot od fund. pożyczek. za prowadzenie zbiorow. rachunków (płaca prakt. rach.)	1.440	—
		<u>Suma rubryki VII.</u>	<u>461.015</u>	<u>28.730</u>
			489.745	
VIII.		Górnictwo.		
	66	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu	9.000	—
IX.		Przemysł i rękodzieła.		
	67	Zwroty zaliczek od nauczycieli szkół i zakładów przemysłowych	2 200	—
	68	Konwet pp. Benedektynek w Przemyśle, zwrot bezprocentowej pożyczki udzielennej w sumie 10.000 K. na budowę szkoły robót kobiecych, IX. rata	—	600
	69	Śniatyn, Wydział powiatowy, zwrot pożyczki 6.000 K. udzielonej na zakupno realności dla szkoły koszykarskiej w Dźurowie, VIII. rata	—	400
	70	Kańczuga, szkoła koronkarska, zwrot pożyczki 600 K. na zakupno materiału i wypłatę robocizny, spłacalnej w 5 ratach rocznych po 120 K., od r. 1902 począwszy	—	120
	71	Stary Sącz, warstat szewski, zwrot pożyczki 800 K. na zasilenie kapitału obrotowego (V. i VI. rata)	—	160
	72	Rudki, szkoła koszykarska, zwrot zaliczki 1 200 K. udzielonej na przeprowadzenie kultury łożyny, w 3 równych po sobie następujących ratach po 400 K. (II. rata)	—	400
	73	Dtto — zwrot zaliczki 1.000 K. udzielonej na utworzenie przemysłowo handlowego związku między szkołami koszykarskimi w Rudkach, Wilczycach, Pohorcu h, spłacalna w 5 równych ratach rocznych (I. rata)	—	200
	74	Świątniki, szkoła ślusarska, zwrot zaliczki 2.000 K. udzielonej na utworzenie funduszu obrotowego dla prowadzenia dalszej produkcyi wyrobów ślusarskich — w 5 ratach rocznych po 400 K. (II. rata)	—	400
		<u>Suma rubryki IX.</u>	<u>2.200</u>	<u>2.280</u>
			4.480	

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pożyczki		zwy-	nadzwyczajne
			Korony	
X.		Długi krajowe.		
	75	Dochody byłych funduszków indemnizacyjnych: <i>I. Od obowiązanych:</i>		
		a) Wpłaty kapitałów i rent:		
		Galicya wschodnia 94 K.		
		„ zachodnia — „		
		W. Ks. Krakowskie — „	94	—
		b) Odsetki za zwłokę i rozmaite inne dochody:		
		Galicya wschodnia 1.500 K.		
		„ zachodnia 90 „		
		W. Ks. Krakowskie 10 „	1.600	—
		<i>II. Dochód z zaległych dodatków indemnizacyjnych od kontrybuentów;</i>		
		Galicya wschodnia 14.000 K.		
		„ zachodnia 1.800 „		
		W. Ks. Krakowskie 200 „	16.000	—
	76	Z aktywów funduszu pożyczki krajowej z r. 1873 (5-ta rata z 16-lecia)	400	—
		Suma rubryki X.	18.094	—
XI.		Rozmaite.		
	77	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	24.000	—
	78	Bohorodzany powiat, zwrot bezprocentowej pożyczki 8.339 K. 20 g. z tytułu zapłaconej c. k. Skarbowi państwa w zastęps wie powiatu reszty bezprocentowej pożyczki 10.000 K. udzielonej w roku 1899 powiatowi bohorodzkańskiemu za poręczeniem kraju, X. rata	—	834
	79	Dochód ze sprzedaży kart myśliwskich	24.000	—
	80	Bonifikacya z c. k. Skarbu państwa za zrzeczenie się poboru dodatku krajowego do podatku osobisto-dochodowego	850.000	—
	81	Bonifikacya z galic. fund. propinacyjnego: a) dla kraju 300.000 K. b) „ powiatów 100.000 „	400.000	—
	82	Rozmaite zwroty i inne nieprzewidziane dochody	1.520	—
	83	Czytelnia polska w Białej — zwrot bezprocentowej pożyczki 14.000 K. w 28 ratach po 500 K. rocznie od 12 grudnia 1904 (II. rata)	—	500
		Suma rubryki XI.	1,299.520	1.334
			1,300.854	

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1905	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			K o r o n y	
XII.		Opłaty konsumcyjne.		
	84	Dochody z krajowej opłaty konsumcyjnej:		
		a) od piwa 1,700.000 K.		
		b) 30% dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina 89.000 „		
		c) udział kraju w nadwyżce dochodów z podwyższonego państwowego podatku konsumcyjnego od spirytusu 5,350,000 „	7,139.000	
XIII.	85	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	—	128 139
XIII.a)	86	Dochód z pożyczki na pokrycie rat przypadających do wypłaty w roku 1905 na systematyczne regulacje rzek karpackich	462.568	—

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Mieczysław Urbański

Fundusze samoistne.

Lit H. — K.

Sprawozdawca poseł Rotter.

Lit. H. Fundusz kultury krajowej.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliniuje się wydatki i dochody w kwocie 11.412 K.

Z kwoty tej zużyje się 11.382 K. na zasiłek dla Akademii rolniczej w Dublanach, resztujące zaś 30 K. na możliwe zwroty grzywien, jak w latach poprzednich.

Lit. I. Fundusz stanowy sierociński.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliniuje się wydatki w kwocie 3.154 K., dochody w kwocie 3.785 K.

Nadwyżka dochodów w kwocie 631 K. przeznaczona na pomnożenie majątku zarodowego.

Lit. K. Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliniuje się wydatki i dochody w kwocie 2.020 K.

Wydatki głównie (w kwocie 1.984 K.) idą na koszty druku i oprawy aktów grodzkich i ziemskich.

We Lwowie, 25. października 1904.

Przewodniczący
K. Badeni.

Sprawozdawca
Rotter.

